Sara Royce

Láng Attila D.
Láng Krisztina

Láng Attila D.
Láng Krisztina

Sara Royce

2006

Az időgrafikon
Kószó Zsolt
munkája

A címlapot
Ken Heaton
fotójának felhasználásával
a szerző készítette

A szerző magánkiadása, 2020

© Láng Attila D., 2006

http://LAttilaD.org

ISBN 978-963-89965-4-1

Susan Shawson
és Marty McFly
iránti tiszteletből

ELSŐ RÉSZ

A TALÁLMÁNY

1. SUTHERLAND

SUTHERLAND, NS. 11 300 lakos (2050-es népszámlálás). Alapítva 1792. Ipari létesítmények: nincsenek. A lakosság 80%-a Halifaxban dolgozik. Lásd még…

Hát ez nem sok, gondolta, és becsukta a lexikont. Pont ugyanolyan kisváros, mint az összes többi. Még azt se mondja meg, hogy sík vidéken fekszik-e vagy hegytetőn, van-e folyója vagy tava. Be kellene szerezni egy tisztességes lexikont, majd valamelyik nap utánanéz. Ámbár ezért nem érdemes. Igencsak hamar meg fogja tudni, miféle város az a Sutherland, jobban, mint akármilyen könyvből. Dühösen kivette a lexikont a gépből és bedobta a dobozba, a többi kártya közé.

– Miss Royce! – süvített föl anya hangja valahonnan a nappali felől.

– Melyik? – üvöltött vissza neki.

– Mindig aki kérdezi!

Ledobta a gépet és leviharzott a nappali romjaiba.

– Mi van?

Anya egy dobozhalom mögül nézett ki rá. – Tudsz valamit a C jelű dobozokról? Egyik sincsen itt.

– Szerintem Mr. Teherautó azokat vitte el elsőnek.

– Mr. Young, szívem. Egyetlen dobozt se vitt. A kerti holmikat vitte meg a ládákat a garázsból.

– Mindjárt megnézem odafönt.

– Kösz.

– Hány volt?

– Hat.

Fölrobogott az emeletre és benyitott a legelső ajtón. Azonnal megtalálta a dobozokat, nemcsak a C csoport volt ott, hanem a K is. Fölemelt hármat, s elindult velük lefelé.

– Hát itt is laktunk – mondta anya félórával később, amikor végigjárták a házat, hogy búcsút vegyenek a szobáktól.

– Jó kis ház volt – mondta apa –, de azt remélem, az új házat még ennél is jobban fogjuk szeretni.

– Egész biztosan – örült Katie.

– Nekem itt tökéletesen megfelelt – mondta Sara durcásan. – Ha rajtam állna…

– De nem rajtad áll, szívem – szakította félbe anya. – Halifaxban sokkal hasznosabb munkát végezhetünk, sokkal magasabb szinten. De hát ezt megbeszéltük.

– Meg.

– Ne duzzogj már – mondta apa, békítőleg megfogva a karját. – Sutherland szép kis város, meg fogsz találni ott is mindent, amit szeretnél.

Rátámaszkodott a kocsi karfájára, úgy nézett apa arcába.

– Egy szóval se mondtam, hogy csúnya város. Alig tudok róla valamit. Viszont nekem ez az otthonom.

– Tudod, hogy egy évig még megtartjuk ezt a házat. Ha bármi rosszul sül el, visszajöhetünk.

– Szavadon foglak, apa.

– Mi sülne el rosszul? – vont vállat Ken. – Ott is ugyanolyan emberek vannak, mint máshol. Ott is mindenki előre köszön majd nekünk és a hogylétünket tudakolja.

Anya elmosolyodott. – Mindig becsültem az élettapasztalatodat, Kenneth Peter Royce.

Sutherland tényleg szép kis város volt. Egy völgyben feküdt, egy folyócska két partján. Kétoldalt a hegyoldalakon fenyőerdő zöldellt, a város határában tavacska feküdt, hátán egypár csónakot is láttak, bennük horgászok lesték szerencséjüket. Az országútról egy főutcafélére kanyarodtak, áthajtottak egy kis főtéren, befordultak egy másik utcára, majd egy harmadikra, onnan nyílt egy kicsi zsákutca, végén apró térrel, amire vagy hat birtok kapuja szolgált, köztük az övék is.

Már járt itt, amikor megnézték a házat, de nem nagyon jegyezte meg; abban reménykedett, hogy mégse lesz semmi az egészből, maradnak Ontarióban, legfeljebb egy kicsit közelebb költöznek Torontóhoz, ha túl hosszú az út. De apáék nem fogadták el a torontói ajánlatot, egyenesen ide akartak jönni, a világ végére, a hegyek közé.

Az út is borzasztó volt, két óra unalom a repülőn, aztán a szokásos hercehurca a bérautóval, mert a társaságok képtelenek felfogni, hogy a

tolókocsi nem tud felröppenni az autóba, rámpa kell, aztán amikor mégis fölfogják, akkor rögtön találnak rámpás autót, amibe viszont ők nem férnek be. Igaz, most legalább Carrie miatt nem szívták a fogukat, tavalyelőtt a nyaralásnál az egyik cég kerek perec kijelentette, hogy őt nem ültethetik be a kocsiba. Aztán apa egyszerűen fogta magát és megvette a kocsit. Még keresett is rajta, nyaralás után drágábban adta el. A vevőt egyáltalán nem zavarta, hogy Carrie is utazott néhányszor a kocsiban.

– Hát megjöttünk – mondta anya, s behúzta a kéziféket. – Hála az égnek.

Apa megkereste az ideiglenes kapukulcsot, amit az előző tulaj adott, amíg át nem állítják a zárat az ujjlenyomatukra.

– Nyithatom én? – csapott le rá Katie, s már kint is volt a kocsiból a kulccsal.

Mire ők kikászálódtak, az ikrek már bejárták a fél telket. Sara nem volt hajlandó velük tartani. Konokul apáék mellett maradt, akárcsak Carrie, aki szokása szerint a tolókocsi bal oldalán haladt, mindig tartva a sebességet, hogy apa a fejére tehesse a kezét.

A ház igazán jól nézett ki. Elöl veranda, ferde tetővel, közepén a feljáróval, fölötte háromszögű homlokzat emelte ki a bejáratot. Kétoldalt nagy ablakok, fönt az emeleten öt ablak sorban a ház frontján. Jobboldalt a garázsajtó, itt a földszint kinyúlt az emelet alól. A falak színe világos mogyoróbarna, a ferde tető valamivel sötétebb. A veranda korlátja, az ajtó- és ablakkeretek meg a garázsajtó fehér, az ablakokon régimódi, fekete zsaluk.

– Hát igen, a színei kissé idejét múltak, de majd rendbe hozzuk – mondta apa.

Az út egyenesen vezetett a garázshoz, onnan ívelt gyalogút vitt a ház bejárata elé. Fölmentek a verandára és beléptek az ajtón.

Kis előszoba, balról tolóajtó mögött a nappali, jobbról az étkező, középen a lift. Mögötte szabálytalan alakú, hosszú terembe vezet az út, balról egy nagy, benyíló szoba, szemközt a közlekedőrész, ami a lifttel szemben kis mosdóhelyiséget zár körbe, hátul ajtó nyílik a hátsó kertbe, jobbra a nyitott konyha. Ezen át vezet az út a hátsó előszobácskába, ahonnan jobbra a garázsba jutni, szemben a földszinti hálószobába, amelynek a konyha mögött külön fürdőszobája van. A háló mellett kis kamra, hátsó ajtóval, ami a konyhakertre nyílik.

Az emelet közepén kis közlekedőhelyiség, innen az óramutató járása szerint három kisebb hálószoba nyílik, egy kisebb és a nagy hálószoba, aminek külön fürdőszobája és gardróbja van. A másik három hálónak csak nagyobbacska öltözőfülkéje.

– Szerintem egész helyes – mondta anya Sarára sandítva. – Nem nagyobb, mint a régi, de nem is kisebb. No, ki melyik szobát választja?

Sara sóhajtott. Legyen hát.

– Én a délkeletit.

– Én ezt – mutatott Katie az északkeleti szoba ajtajára.

– Akkor az enyém a harmadik – mondta Ken.

– Jól van – mondta apa. – A földszinten a hátsó szobát rendezzük be dolgozószobának. No, essünk neki azoknak a dobozoknak.

Estére nagyjából a helyükre kerültek a fontosabb dolgok, az apróbb holmikat csak dobozostul tették be abba a helyiségbe, ahova tartozni fognak. Mr. Teherautó hatkor állított be az ágyakkal és a szekrényekkel, szabadkozva, amiért késett félórát, és szentül megfogadta, hogy reggel hétre leszállítja az autókat.

– Remélem is – mondta apa –, ezzel a bérelt vacakkal nem sokra megyünk. A feleségem még csak-csak elvezeti, de én más típushoz vagyok szokva. Volna szíves indulás előtt megszámolni az oldalukon a karcolásokat?

– Vannak rajtuk, uram?

– Nincsenek. Ha tehát ideérve találunk rajtuk, azokat maguk okozták.

– Biztosíthatom, hogy meg lesz elégedve, professzor úr.

Mr. Teherautó eldöcögött; Sara már vagy huszadszor töprengett el ebben a néhány napban, vajon hogy bírják el a lábai ezt az irdatlan nagy embert. Még szerencse, hogy az alkalmazottaival cipelteti a bútorokat. Ha még azokat is fölemelné, lehet, hogy már a talaj sem bírná el a súlyt, és Mr. Teherautó egy kráter mélyéről pislogna kifelé.

Elvigyorodott.

– Well – mondta anya –, esetleg utánanézhetnénk egy-két dolognak, ha már így együtt vagyunk. Sajnálom, hogy rossz hírt kell közölnöm, de jövő héten kezdődik az iskola.

– Teljesen fölösleges beíratni őket – szólt közbe apa.

– Miért?

– Carol, ha mostanra nem tanulták meg, hogy mikor kezdődik az iskola, minek járnának tovább?

Nevettek.

Anya elővette a gépét és kikereste Sutherland oldalát.

– Két elemi iskola működik a városban, egy a Nyárfa utcán, egy pedig a… várjunk csak, a Nyárfa utca itt van a szomszédban, onnan kanyarodunk a mi utcánkba. Aha, itt van a térképen. No, ikrek, mi lenne, ha holnap odalátogatnánk és megnéznénk?

Az ikrek helyeseltek.

– Jól van, akkor nézzük a gimnáziumot. Azt mondja, hogy… nocsak… nahát, mik vannak! Nézd csak meg!

Sara kezébe nyomta a gépet.

Csodálkozva vette át, mi lehet olyan különös. Kutató pillantása a képernyő aljáról indult, a tanári kar névsora lehetett ott, Mr. William Hobson (matematika), Mrs. Roberta Woods (kémia), Mr. Arthur Pyle (ökológia), de ezen aligha van bármi érdekes. Följebb vándorolt a tekintete, Mrs. Barbara Hoffman igazgató, és… legfölül…

SARAH ROYCE GIMNÁZIUM

SUTHERLAND, ÚJ-SKÓCIA

– Micsoda?!

– Nahát – kukucskált át Katie a válla fölött –, rólad nevezték el a gimnáziumot!

– Miket beszélsz?! – kapta oda a fejét. – Dehogyis rólam! Különben is h-val írták, nem látod?

– Ne légy ideges, szívem – mondta apa.

– Nem vagyok ideges! – csattant föl idegesen, maga sem értette, miért. – Miért lennék ideges attól, hogy hívják a gimnáziumot?!

KENNETH GEORGE ROYCE. Született 2029. március 7., Toronto, Ontario. Házasságot kötött 2049. augusztus 2. Fizikából doktorált a torontói egyetemen 2054-ben. 2063-tól a fizika professzora. 2065-től Halifaxban tanít. Öt láb tizenegy hüvelyk magas, szőke, szeme zöld. Tolókocsival közlekedik.

CAROLINE LAURA CONLEY ROYCE. Született 2030. január 2., Toronto, Ontario. Házasságot kötött 2049. augusztus 2. Fizikából doktorált a torontói egyetemen 2056-ban. 2064-től a fizika professzora. 2065-től Halifaxban tanít. Öt láb öt hüvelyk magas, szőke, szeme szürke.

KENNETH PETER ROYCE. Született 2053. szeptember 23. Négy láb tíz hüvelyk magas, szőke, szeme zöld.

KATHERINE LAURA ROYCE. Született 2053. szeptember 23. Négy láb kilenc hüvelyk magas, szőke, szeme szürke.

CARRIE WHOODCREST. Született 2062. november 29.

SARA CAROLINE ROYCE. Született 2051. június 22… Öt láb három hüvelyk magas, szőke, szeme zöld…

A Sarah Royce Gimnázium két park között feküdt, modern sárga épület, igazán jól nézett ki. Sara mégis bizalmatlanul méregette. Ha Anne Walkernek vagy Jane Smithnek vagy Mary Jonesnak hívták volna, hát legyen, akárki mást is hívhatnak így, de Sarah Royce-ból, akár h-val, akár anélkül, nemigen lehet olyan sok. Tegnap megnézte a telefonkönyvet. Egész Kanadában összesen százhúsz Royce él, az Egyesült Álla-

mokban kevesebb mint kétezer. Ráadásul egyetlenegyet se hívnak Sarának vagy Sarah-nak. Itt meg van egy, akit igen, és éppen erről kellett elnevezni a gimnáziumot? Tessék, szemközt ott van a Lowery Könyvtár. Miért nem lehetett egy füst alatt Lowery Gimnázium?!

Az egész család vele tartott szemügyre venni a gimnáziumot, apa, anya, az ikrek, és persze Carrie is, akit a portás először gyanakvó tekintettel méregetett, láthatóan tépelődve, hogy beengedheti-e, de Carrie lefegyverző közvetlensége hamar eldöntötte a kérdést. Carrie mint a portás jóbarátja lépett be az épületbe.

A gimnázium úgy nézett ki, mint akármelyik másik. Épp csak beléptek, körülnéztek az aulában és indultak volna találomra bármerre, amikor egy ajtón kilépett egy negyvenes éveiben járó, egyenes fekete hajú hölgy, szemügyre vette a társaságot, és megtudakolta, mi járatban vannak.

– A lányunkat szeretnénk beíratni az iskolába – szólalt meg apa, miután hasztalan vártak néhány másodpercig, hogy Sara megszólaljon és maga mondja el, miért jöttek.

– Valóban? Nagyszerű – mondta a hölgy, és pillantása megállapodott Sarán. – A legjobbkor jöttek, éppen a tagnévsorral foglalatoskodtam. Akár ebben a percben elintézhetjük, de javasolnám, hogy előbb nézzenek körül nálunk. Bocsánat: Mrs. Hoffman vagyok, az igazgató.

– Royce – rázott kezet vele apa. – A feleségem, ők pedig a gyerekek.

Mrs. Hoffmannak nem tűnt föl a néven semmi különös; lehet, hogy nem értette jól.

– Mi a probléma? – nézett Sarára, elengedve anya kezét. – Az egyenes kérdések és válaszok híve vagyok. Úgy nézel, mint akinek a fogát húzzák. Nem tetszik az iskolánk?

– De tetszik – szűrte Sara a foga között.

– Akkor mi a gond?

– *A neve.*

– Mi bajod a nevével? Sarah Royce Gimnázium. Valahogy hívni kell, nem igaz?

Sara hallgatott.

– A lányunk neve Sara Royce, asszonyom – világosította meg anya a helyzetet.

Az igazgatónő meglepve ránézett, aztán vissza Sarára.

– Komolyan?

Sara kelletlenül bólintott.

– De hát ez nagyszerű!

Sara döbbenten nézett rá. Bármiféle jelzőt helyénvalónak talált volna erre a helyzetre, csak azt nem, hogy nagyszerű.

– Szerintem az – folytatta az igazgatónő. – A gimnáziumunk a város egyik régi szülöttéről, egy tizenkilencedik századi írónőről kapta a nevét.

Most, a huszonegyedik században pedig jön egy növendékünk, akit éppen úgy hívnak, mint az iskola névadóját. Akár kinevezhetnénk téged az iskola tiszteletbeli névadójának vagy valami hasonlónak. Képzeld csak el, milyen jól hangzana mondjuk az év végi ünnepségeken: a Sarah Royce Gimnázium éves díjait átadja Sarah Royce. Csodájára járnának.

Sara önkéntelenül is elmosolyodott.

– De engem nem egészen ugyanúgy hívnak, mint azt az írónőt – mondta, mert ezt azért tisztázni akarta.

– Nem, miért?

– Én h nélkül írom a keresztnevemet, asszonyom. Csak S-a-r-a.

– Helyes – felelte az. – Nem fogom elfelejteni.

– Azonfelül nekem van egy másik keresztnevem is – tette hozzá Sara örömmel, amiért a különbség nem csupán egyetlen betűt tesz ki. – Sara Caroline Royce.

Mrs. Hoffman elképedten nézett rá, aztán a többiekre.

– Biztos, hogy nem viccelnek maguk velem?

– Már miért tennénk?… – lepődött meg anya.

– Az iskola névadójának is Caroline volt a középső neve.

2. A FIZIKAÓRA

Mrs. Hoffman apránként elfeledtette Sarával, milyen kellemetlen és idegesítő volt számára, amikor megtudta, hogy hívják az iskolát. Úgy viselkedett, mintha ez valami kitüntetés volna, ámbár homályos maradt, hogy Sara számára-e, amiért az iskolát úgy hívják, mint őt, vagy az iskolának-e, amiért Sarát úgy hívják, mint az iskolát. Egyszerűen elbűvölő asszony volt. Nemcsak ezt a névazonosságot – névhasonlóságot, javította ki Sara magában, valahányszor erre gondolt, mert az a h betű akkor is különbség – tekintette természetesnek, de azt is, hogy Carrie ott van velük az iskolában. Márpedig ez nagyon fontos volt, mert a Royce gyerekek – de még a szülők is – sokat adtak Carrie véleményére az emberekkel kapcsolatban. Carrie alaposan megszaglászta Mrs. Hoffmant, sőt képen is nyalta, az igazgatónő pedig nem kapkodott zsebkendő után, hanem jól megveregette a vastag fehér szőrt Carrie mellén. Nem kérdezte meg, milyen fajta, jól ismerte a bernáthegyiket, és negyedórával megismerkedésük után így mutatta be egyik tanártársának:

– Arthur, ez itt Carrie. Carrie, bemutatom Arthur Pyle-t, az ökológia tanárát.

És a tanárok is mind ilyen normálisak voltak. Mrs. Hoffman még a beiratkozás előtt elmondta, hogy az iskolaszék semmiképpen nem tűr meg olyan tanárt – de igazgatót sem –, aki a gyerekeket az ósdi, tekintélyelvű nevelés alapján próbálná kezelni, és felsőbbrendű lénynek tekintené magát pusztán azért, mert idősebb. A Sarah Royce nem éppen elit gimnázium, de tandíjuk nem a legalacsonyabb – a szülők a pénzükért szolgáltatást várnak, nem azt, hogy a gyerekeiket a tanárok szeszélyeinek játékszerévé tegyék.

Semmivel sem maradtak el Sara régi elemi iskolájának modernsége mögött, sőt igazából még modernebbek voltak. Tartották magukat a minisztériumi ajánláshoz, mely szerint az oktatás hatvan-hetven százalékban legyen elektronikus – nem jobban, mert a tanár és diák közötti emberi kapcsolat nélkülözhetetlen, és nem kevésbé, mert a papír és a tinta tűrhetetlen őskövület, amit még egy irodában sem szabad használni, hát még egy iskolában, ahol a jövőnek tanulnak. Továbbá finom volt az ebéd és jól felszerelt, mindennel ellátott büféjük volt; legvégül pedig jól vizsgáztak Sara egyéni tesztjén, amit minden nyilvános helyre alkalmazott, legyen az színház, vasútállomás vagy polgármesteri hivatal: *mindig* tiszta volt a vécé.

Persze nem kis feltűnést keltett a neve. Az osztálytársai egy ideig nem is hitték el, hogy tényleg így hívják, a tanárok is átejtésre gyanakodtak, és folyamatos viccek tárgya volt a névhasonlóság.

Egy héttel a tanévkezdés után, szeptember nyolcadikán is a nevével hülyéskedtek; ezúttal Ray Winston, egy magas, vékony srác, akit Sara kezdettől fogva nem állhatott.

– Tudom már! – állt elő a megoldással két perccel órakezdet előtt. – Sara nem más, mint maga Sarah Royce, Sutherland büszkesége, aki nemcsak író, hanem időutazó is. Saját készítésű időgépével jött el közénk. Miss Royce – ugrott a megkövült Sara elé –, lenne szíves nyilatkozni az iskolaújság számára? Mi tetszett meg önnek legjobban a huszonegyedik században?

– Az – felelte Sara kimérten –, hogy az ilyen szemtelen riportereknek ugyanúgy beverhetem az orrát, mint otthon a tizenkilencedik században.

Hátrahúzta karját, mint aki ütni készül. Ray nem várta ki, megteszi-e: elmenekült.

– Nincs ellenemre – szólalt meg Sara mögött Mr. Bolingbroke –, ha alkotó módon rendezitek el nézeteltéréseiteket, de ha lehet, vér ne folyjon. Mindazonáltal hogy értetted azt, hogy otthon a tizenkilencedik században, Sara?

Sara elmosolyodott, nem kis részben azért, mert nem volt benne biztos, hogy ha megüti Rayt, az nem ütött volna vissza. – Ray kitalálta, hogy én vagyok az eredeti Sarah Royce, aki időgéppel érkezett abból a korból.

– Valóban? – kérdezte Mr. Bolingbroke. Ötvenéves, kövérkés, kopaszodó ember volt. – Ez kellemetlen – mondta, miközben székéhez ment és helyet foglalt. – Fölöttébb kellemetlen. Azt az érzést kelti az emberben, hogy Ray nem tudja a fizikát. Máskülönben tudná, hogy időgép nem létezik.

– Ehhez Raynek bőven elegendő a napilapokat olvasnia – vetette közbe Sara –, azokból is megtudja.

– Igazad van. Helyesbítek: hogy időgép nem is létez*het*. Ha gondoljátok – nézett végig az érdeklődő arcokon –, beszélhetünk erről is. A hangtant szántam mai csemegénknek, de nincs ellenemre az időgép sem, ha érdekel benneteket.

Az osztály bólogatott, érdekelte őket.

– Engem határozottan – mondta Sara támadóan –, hogy miért ne létezhetne időgép.

– Úgy? – Mr. Bolingbroke kutató pillantást vetett rá. – Csak nem? Még a végén sikerül egy olyan fizikaórát tartanom, amin nem unatkozol. Nem reméltem, hogy ez már egy hét után sikerülni fog.

Az osztály nevetett. Sara csakugyan unatkozott Mr. Bolingbroke óráin, hiszen ő már az egyetemi fizikánál tartott.

– Engem a hangtan jobban érdekelne, uram – szólt közbe Robert Harris, a kis pocakos stréber.

A tanár barátságtalan pillantást vetett rá. – Az osztályt az időgép e pillanatban jobban érdekli. Szerintem önt is, Mr. Harris, csupán azt hiszi, hogy én szeretni fogom önt azért, ha ilyeneket mond. Nos, nem fogom. Nem vagyok hajlandó az ön kedvéért megváltoztatni azt az alapelvet, amit iskolánkon kívül sok tízezer tanintézmény követ szerte a világon: a diákokkal arról kell beszélni, ami éppen érdekli őket, mert akkor meg is tanulják. Van még kérdése, Mr. Harris?

– Nincs, uram – felelte Robert leforrázva.

A tanár röviden összefoglalta, miért lehetetlenség az időgép. Az idő egyirányú, ami elmúlt, az már nincs, ami pedig ezután következik, az még nincs. Egy tárgy nem tűnhet el egy adott helyről, hogy egy másik korban bukkanjon fel ismét, hiszen a másik kor még vagy már nem létezik, a tárgy tehát nyomtalanul eltűnne – ez pedig ellentmond az anyagmegmaradás törvényének.

– Te nem így látod, Sara? – kérdezte aztán, látva, hogy a lány folyamatosan csóválja a fejét.

– Egyáltalán nem, Mr. Bolingbroke. Amit ön mond, már túlhaladott. Az idő ugyanolyan dimenziója a téridőnek, mint a másik három dimenzió. Az anyagmegmaradás törvényét pedig csak az emlegeti ebben az összefüggésben, akinek fogalma sincs a Lefèbvre-elméletről.

– Miről? – kérdezte Peter Howard, de túl halkan, azok ketten nem is hallották.

– Lefèbvre egy sarlatán! – fakadt ki a tanár. – Semmit sem tud a fizikáról.

– Ez a sarlatán két éve Nobel-díjat kapott – szögezte le Sara. – Mégpedig fizikából. Ha meg nem sértem, Mr. Bolingbroke, ön eddig még nem kapott Nobel-díjat, én tehát Lefèbvre-nek jobban hiszek, mint önnek.

– Ez az – mondta Sandy Dickinson –, egy pont neked, Sara!

– Nem taníthatnék huszonöt éve – felelte a tanár –, ha egykönnyen ki lehetne hozni a sodromból. Ehhez nekem kevés Lefèbvre Nobel-díjának emlegetése. Ami pedig az elméletét illeti, én a magam részéről már a megjelenésekor elneveztem sajtelméletnek.

– Miért?

– Mert egereket lehet vele szállítani az időben – mondta Angela Howard, de a tanár nem foglalkozott vele.

– Mert tele van lyukakkal, Sara. Jó, rendben van, induljunk ki abból, amit Lefèbvre állít. Az idő egy dimenzió, ami mentén közlekedni lehet, és az anyagmegmaradás törvénye nem sérül, mert a tárgy nem eltűnik, csupán mozgást végez az idő mentén. Oké. Lefèbvre azonban nem oldja fel az időparadoxont. Igen, tudom, mit akarsz mondani, bizonyos szintig feloldhatóvá teszi azzal, hogy bevezeti ezt az agyafúrt kompenzációs elvet, mely szerint a múltban végzett cselekedet módosítja a történelmet, azonban a történelem már bekövetkezett és számunkra ismeretes valami, tehát bármit teszünk a múltban, mindenképpen ugyanaz a történelem fog bekövetkezni. Ez azonban humbug. Ha az időutazás lehetséges, akkor minden további nélkül bekövetkezhet a közismert eset, hogy valaki megöli a saját apját, mielőtt az megnősült és gyermeket nemzett volna. Erre pedig Lefèbvre az égvilágon semmiféle megoldást nem tud adni.

– Egy elmélet helytállóságát nem befolyásolja, hogy léteznek-e kérdések, amiket megválaszolatlanul hagy – vitatta Sara. – Ha egy elmélet minden kérdést megválaszolna, akkor soha többé nem születnének új elméletek.

– Így van – bólintott a tanár. – Lefèbvre sajtelmélete azonban csupán látszatválaszokat ad, így a magam részéről kénytelen vagyok megmaradni azon ósdi hit mellett, hogy az időutazás nem lehetséges.

– Rosszul teszi – felelte Sara. – Az időutazás megvalósítható, és a technika már megérett arra, hogy megszülessen az időgép. Készüljön fel rá, hogy bármelyik nap olvashatja az újságban.

Az osztály jókat derült a párbeszéden.

– Szívesen megtenném, Sara, csakhogy én kézzelfogható tényekkel tudom bizonyítani, hogy az időutazás lehetetlen.

– Hogyan?

– Nagyon egyszerűen. Az óra végén megszövegezek egy kis felhívást, amit közzéteszek az interneten. Ebben felkérem a leendő időutazókat, bárkik legyenek is azok és bármikor induljanak is útnak, hogy tegyenek egy látogatást ide, ebbe a terembe, a mai fizikaóra kezdetén, és jelentsék ki, hogy ők egy más korból érkeztek az én felhívásomra. Ott lesz a pontos dátum és időpont, az épület GPS-koordinátái és a terem elérésének megjelölése. Márpedig – tárta szét a karját Mr. Bolingbroke – az órát úgy kezdtük, hogy senki sem jelent meg köztünk azzal, hogy ő egy idő-

utazó, így hát a felhívásom hasztalan marad. A jövőbeli időutasok egyike sem olvassa. Mert nem lesznek.

– Ez csupán annyit bizonyít – nevetett föl Sara –, hogy ön vagy nem tartja be az ígéretét, vagy egyetlen időutazó sem fogja olvasni a felhívását; esetleg pusztán nem érzik fontosnak, hogy pont nekünk bebizonyítsák technikájuk létezését. Másképpen kell csinálni, Mr. Bolingbroke.

– Mégpedig?

– Egyetlen dolog van a világon, ami lehetetlen: az, hogy bebizonyítsuk valamiről, hogy lehetetlen. Csak annyit bizonyíthatunk, hogy a technika mai állása mellett lehetetlen. Viszont az ellenkezője lehetséges.

– Bebizonyítani, hogy az időutazás megoldható?

– Hogyne.

– Ehhez hiányzik egy fontos tényező, Sara.

– Micsoda?

– Nem micsoda: kicsoda. Az az ember, aki megépíti az első időgépet.

– Ja… – mondta Sara, mintha nem tudta volna. – No, hát én majd megpróbálom.

Persze hogy senki se vette komolyan. Mr. Bolingbroke nem szégyenlősködött, csakugyan megírta a felhívást, és még aznap föl is rakta az iskola honlapjára. De azzal igazából nem foglalkoztak, hogy Sara megpróbál időgépet építeni. Ugyan, majd éppen ő. Egyvalaki vette csak komolyan: saját maga. Igenis meg fogja próbálni.

Végignézett az osztályon. Már a hangtannal foglalkoztak, ámbár egykét időgépes viccet azért néha közbeszúrtak. Ahogy nézte őket, apránként tudatosult benne: ezek itt nem akármilyen emberek. Még ha nem is viszik semmire, egy nap majd elmondhatják, hogy egy osztályba jártak Sara Royce-szal, az időgép feltalálójával.

Az időgép feltalálójának huszonegy osztálytársa mit sem törődött azzal, hogy egy nap majd interjúkban beszélnek erről a történelmi fizikaóráról, pedig egész biztosan azt állítja majd mindegyikük, hogy ő adta meg Sara Royce-nak a végső lökést az időgéphez. Nyugodtan ültek székeiken, amik szokás szerint összevissza helyezkedtek el a teremben, időnként ezt-azt följegyeztek a gépükbe, de volt olyan is, aki egész idő alatt ki se vette a zsebéből. Sheila Crawford egyszer fölállt és a csaphoz ment egy pohár vízért, visszafelé menet rávigyorgott Sarára: – Helló, időharcos. – Aztán visszaült, örülve a poénjának. Ezzel aligha fog eldicsekedni a tévében.

Márpedig az időutazás lehetséges és megvalósítható. Míg a többiek a hangtannal ismerkedtek, Sara szép nyugodtan hozzálátott, hogy megírja gépén az időutazás megvalósításának elméletét.

Óra végén Mr. Bolingbroke meg is állt fölötte és belekukucskált az írásába.

– Időgép lesz?
– Természetesen.
– Majd add át üdvözletemet George Washingtonnak.
– Gondolja, hogy szóba áll velem?

A fizika után volt még órájuk, de ő csak írt, nem is figyelt oda. Mrs. Hudsonnak kétszer is kellett szólítania, hogy felnézzen.
– Sara! Sara Royce!
– Igen?…
– Ha írni akarsz, miért nem mész át a könyvtárba? Ott nem zavarna senki.
– Szabad?…
– Persze hogy szabad. Fölösleges lenne arra kényszeríteni, hogy a mi témánkra figyelj, ha máson jár az eszed. Majd bepótolod ezt az órát.
– Köszönöm, Mrs. Hudson – felelte, és már indult is kifelé.
– Szívesen. Jó munkát.
Ahogy becsukta az ajtót, még hallotta Ray gúnyos hangját, hogy az időgépen dolgozik, és azt is, ahogy Mrs. Hudson rosszallóan közli, hogy nem illik lekicsinyelni azt, ami másnak fontos. Azért rendesek a tanárai, azt meg kell adni. Igaz, a régi iskolában se voltak mások, de hát az még elemi iskola volt, ott volt még némi szigorúság.
Leült a könyvtárban és írt tovább. Néha beleolvasott egy-egy könyvbe, főleg Lefèbvre és Wakayama munkáiba, de ahhoz sem kelt föl, hiszen a gépén megvolt az összes fontos fizikai szakkönyv. Gyűjtötte őket. Ami azt illeti, Lefèbvre Nobel-díjas könyvéből dedikált példánya volt, igaz, nem neki dedikálta, hanem apának és anyának, ismerték egymást a CERN Társaságból vagy a Los Alamos Társaságból, már nem emlékezett pontosan, hogy melyikből. Ő még nem találkozott személyesen Lefèbvre-rel, de előbb-utóbb biztos fog. Ha sikerül az, amin most dolgozik, akkor inkább előbb, mint utóbb, akkor Lefèbvre azonnal különgépet bérel és ideutazik Svájcból vagy tudja fene, honnan, ahol él.
A fizika nagyon egyszerű tudomány, tehát az időgép sem bonyolult. Az egész fizikát vissza lehet vezetni néhány egyszerű törvényre, elsősorban a Newton-törvényekre, a tömegvonzás és a termodinamika törvényeire, Coulomb törvényére meg persze a kvantummechanikára. De igazából ha ezeket szépen egymás mellé rakjuk, akkor kiderül, hogy az egész fizika egyetlen dologról szól: a kvantummechanikáról. A fizika csak azért kell, hogy megmagyarázza a kvantummechanika látható megnyilvánulásait. Modern megközelítésben a fizika nem más, mint egy rövidebb szó a kvantummechanikára.
Vegyünk egy elektront. Van neki öt kvantált állapota, *n, l, m, s* és *t*. Mi az időgép? Mozgás a tér négy dimenziója közül az egyikben, vagyis a temporális kvantumszám megváltoztatása. Ennek alapja azonban nem a

Lefèbvre-elmélet, hanem még annak elődje, a Lombardi-törvény, amely bevezeti a temporális kvantumszámot. A kérdés nem az, hogy ennek segítségével elmozdíthatjuk-e az elektront a temporálison, hanem hogy mi történik ezután. Lombardi lehetővé teszi, hogy megváltoztassuk az elektron *t* kvantumszámát, csakhogy ekkor közbeszól az öreg Coulomb és kimutatja, hogy a többi elektronnal való elektrosztatikus kölcsönhatás akkorára nő, ami még egy atomot is kibillentene a helyéből, ezt egyetlen elektron semmiféle állapotban nem tudja leküzdeni. Lefèbvre világosan leszögezi, hogy ha meg akarjuk változtatni a *t* kvantumszámot, akkor a környező elektronokét is meg kell változtatni, ehhez az azokat környező elektronokét, és így tovább, amíg az anyagot alkotó összes elektront el nem mozdítottuk. Az anyagot azonban nem csupán elektronok alkotják, atommagok is vannak. Az atommagok is kvantumokból állnak, tehát ezek *t* kvantumszámait is meg kell változtatni hasonlóképpen. Mindezt eddig is tudtuk. Lefèbvre azt is tudja, hogy mennyi energiát kell közölni a kvantummal ahhoz, hogy a kétféle kívánatos állapotváltozás bekövetkezzen. Mert kétféle változás van, nevezzük őket pozitívnak és negatívnak. Pozitív változás esetén a kvantum a felső idő felé kezd mozogni, negatív változás esetén az alsó idő felé. Sőt Lefèbvre még ennél is többet tud, nemhiába kapta meg a Nobel-díjat: azt, hogy ha az anyag minden kvantumjával egyidejűleg közöljük a szükséges energiamennyiséget, akkor az állapotváltozás virtuálisból effektívbe megy át, és az anyag elmozdul a temporális mentén. Ezt Lefèbvre mind tudja, elméletben persze. Az, hogy tíz fizikus közül kilenc nem hiszi el neki, az ő magánügyük.

A kérdés az, hogyan lehetséges az anyag minden kvantumjával a szükséges energiamennyiséget közölni, ráadásul oly módon, hogy az állapotváltozás a kívánt mértékű legyen, vagyis az anyag oda kerüljön az időben, ahova akarjuk. Erre Lefèbvre csak annyit tudott válaszolni, hogy fogalma sincs, látta a tévériportban. Ehhez tovább kell lépni egy fokkal. Úgy közöljük a szükséges energiamennyiséget minden kvantummal, ahogy máskor is szoktuk tenni.

Eszébe jutna-e bárkinek, hogy úgy mozdítson el egy macskát, hogy minden molekuláját egyenként más térbeli koordinátákra helyezi? Nem. Megfogja és odébb teszi. A molekulák szoros kötésben állnak egymással, ha a macska elegendő számú molekuláját viszem, akkor az egész macskát viszem. A Lefèbvre-energiát tehát nem a kvantumokkal kell közölni, hanem az anyaggal magával, a kvantumok majd szépen elosztják egymás között. Nem tehetnek mást. A kérdés az, hogy mennyi energia kell. Pontosan kell tudni, mert ha túl kevés az energia, akkor nem történik semmi, ha viszont túl sok, akkor a kvantumok nem a Lombardi-törvényt követik, hanem a Bohr-törvényt, és nem a temporális kvantumszámukat változtatják meg, hanem a főkvantumszámukat, aminek

katasztrofális következményei lesznek az anyagra nézvést. Ő, Sara Royce nem szeretne az az anyag lenni, amivel ez bekövetkezik. De hogyan számoljuk ki a szükséges energiamennyiséget anélkül, hogy az anyag összes kvantumát egyenként megszámolnánk? Ez időrabló feladat olyan bonyolult szerkezetű anyagoknál, mint egy időutazó és teljes felszerelése, ráadásul fennáll a veszély, hogy néhány kvantummal többet vagy kevesebbet számolunk.

De úgy tűnik, hogy van megoldás. Hogyan melegítünk fel egy fazék vizet tíz fokról száz fokra? Ha tudjuk, hogy hány vízmolekula van az edényben, elég könnyen ki lehet számolni, hány joule energiára van szükség ahhoz, hogy mindegyik molekula Brown-mozgása elérje azt az intenzitást, amit köznapi nyelven forró víznek hívunk, de ezt a számítást általában nem végezzük el, amikor levest akarunk főzni. Energiát közlünk a vízzel, és várunk, hogy felforrjon. Ha tehát annyi energiát közlünk az anyaggal, ami becslés szerint elegendő ahhoz, hogy átrendezze a *t* kvantumszámokat, akkor az anyag elindul a temporális mentén, és ránk van bízva, hogy mikor állítjuk meg.

Vegyünk egy egyszerű esetet…

Csak arra riadt föl, hogy anya áll fölötte. Mrs. Hoffman hívta oda, mert Sara órák óta se látott, se hallott, csak ült és írt, mint egy megszállott. Este kilenc óra volt.

3. A ROYCE-TÖRVÉNY

– Időgépet, Sara?!

– Igen, azt.

– De hát hogyan?

Anya fejcsóválva állította meg a kocsit, várva, hogy a lámpa zöldre váltson.

– A temporális kvantumszámok segítségével.

– De szívem, ezt már valamikor tavaly megbeszéltük. A *t* kvantumszám nem azt jelenti, hogy el tudod indítani a kvantumot az időben. A kvantum nem egy motor, amire rákapcsolod az áramot és forogni kezd, ha átfordítod a kapcsolót, akkor a másik irányba kezd forogni. Ezt Lefèbvre óta rengeteg fizikus próbálta ki világszerte, és a kvantumok nem indultak el az időben.

– Mert rosszul csinálták.

Anya bekanyarodott az utcájukba.

– Mit csináltak rosszul?

– A kvantumok soha nem fognak elindulni az időben, csak maga az egész anyag.

– Tudod, hogy megpróbálták azt is. Emlékezz vissza Nakamura kísérletére az urániumporral.

– Nakamura is rosszul csinálta. Túl kevés anyagot használt.

Anya behajtott a kertkapun. – Nakamura néhány gramm urániumot egy egész erőmű segítségével nem tudott kimozdítani az idejéből, és akkor azt mondanád, hogy használjon több anyagot?

– Igen, anya, mert én ismerek valamit, amit Nakamura nem.

– No mit?

– A Royce-törvényt.

Anya elképedve nézett rá, majdnem elfelejtette lefékezni a kocsit a garázsban. A másik autó mellett már ott várták őket az ikrek, arrébb apa is, Carrie pedig szokása szerint azonnal bedugta a fejét az ablakon, ezúttal Sara felől, aki megpaskolta a feje búbját és játszani kezdett a fülével.

Anya föltépte az ajtót és kipattant a kocsiból. – KenGeo Royce!

– No, mi történt?

– Létrehoztál te valamiféle Royce-törvényt, amiről én nem tudok?

Apa meglepve jött közelebb. – Nem, semmi ilyesmit nem követtem el.

Anya visszadugta fejét a kocsiba. – Akkor ki csinálta?

– Én – felelte Sara, és csókot lehelt Carrie jéghideg orrára.

– Tisztázzuk – mondta apa már az asztalnál, miközben az ikrek buzgón melegítették a vacsorát. – Azt állítod, hogy minél több az anyag, annál kevesebb energiával lehet kimozdítani az időben, és ezt Royce-törvénynek nevezed?

– Majdnem így – felelte Sara jókedvűen. – Lennie kell két határnak, amik alá és fölé nem mehetünk. Ha túl kevés az anyag, akkor akkora energiamennyiség kell, amitől nem temporális mozgást végez, hanem elég vagy elolvad. Ha túl sok az anyag, akkor viszont olyan kevés energia kell, hogy nem történik semmi. De e két határ között igaz az, hogy minél több az anyag, annál kevesebb energia kell, mármint kvantumonként. Hiszen a temporális mozgás ugyanolyan mozgás, mint a lineáris: ha egy molekula mozog, akkor a szomszédját is maga után vonzza.

Apa hátradőlt a kocsiban és anyára nézett.

– Hát, CarLauConRoyce, az egyszer biztos, hogy a lányunk zseni…

– Melyik? – kérdezett közbe azonnal Katie a konyhapult mellől.

– Mindig aki… – kezdte apa automatikusan. Elnevették magukat. – Te is – felelte aztán. – A lányunk zseni, kétség nem férhet hozzá, felnőtt fizikusnak is becsületére válna, amit itt összehozott.

– Igen – sóhajtotta anya –, nagyon szép elmélet, kár érte.

Sara ajkáról lehervadt a mosoly.

– Mi az, hogy kár érte?

– Sara, ugye nem gondolod komolyan, hogy ez az elmélet helytálló? Annyira fantasztikus, hogy a szakmai nyilvánosság percek alatt ízekre szedné.

– Eszemben sincs megmutatni a szakmai nyilvánosságnak – felelte Sara könnyed vállrándítással.

– Ez megnyugtat…

– Időgépet akarok építeni.

– De Sara… nem tudsz időgépet építeni, nem érted? Az anyag nem fog elmozdulni az időben, bármit csinálsz.

– Jó – mondta a lány –, elhiszem, ha bebizonyítjátok. Két fizikaprofesszor biztosan be tudja nekem bizonyítani, hogy bármit teszek, az anyag egyidőben marad. Rajta hát.

A szülők összenéztek.

– Lehet, hogy zseni – dörmögte apa –, de legalább annyira szemtelen is.

– Az – bólintott anya. – Nincs mit tenni, be kell bizonyítanunk neki.

Éjfélig vitatkoztak a vacsora romjai fölött, aztán másnap iskola után folytatták. Harmadnap és negyednap is. Hétvégén is. A nappalit fizikakönyvek és teleírt papírlapok borították el, az asztal közepén a család legnagyobb képernyőjű számítógépe képleteket, grafikonokat, táblázatokat, diagramokat mutatott. Az ikrek lábujjhegyen jártak, hogy ne zavarják őket, eleinte még próbálták követni a vitát, aztán már nem sikerült. Carrie meg se próbálta, beérte azzal, hogy elfoglalta magát nélkülük a kertben.

A két fizikaprofesszor azonban nem tudta bebizonyítani az elmélet téves voltát. Éppen ellenkezőleg, Sara bizonyította be, hogy az időgépnek igenis működnie kell azon az elven, amit fölállított; igaz, a vita eredményeképpen sok apró részletet megváltoztattak. Apának sikerült kiszámolnia a Royce-tömeghatároknak nevezett értékeket: a temporális mozgás akkor lehetséges, ha az anyagmennyiség ezerháromszázhúsz és kétezer-negyven kilogramm közé esik. Anya kiderítette, hogy ezt a tömeget egy kockában kell elhelyezni, aminek élhosszúsága hat méter alatt kell hogy legyen. Ezzel azonban volt egy probléma. Ha az anyag egy darabból, vagyis kémiai kötések folytonos sorozatából áll, akkor nyilvánvaló, hogy az elmozdított atomok magukkal viszik a velük kötésben álló társaikat is. De ha az anyag nem áll egy darabból, akkor ez már nem nyilvánvaló.

– Érd be ennyivel, Sara – kérte apa –, nem akarhatsz mindent egyszerre.

– De mindent akarok – felelte az. – Nem időpostát akarok, hanem időgépet, ami embert vihet magával. Vagyis nem állhat egy darabból. Legalább egy darab a gép és egy az ember. Én időautót akarok!

– Időautót akar – sóhajtott anya. – Föl voltam rá készülve, hogy a gyerekeimnek néha lesznek kívánságai, de megvallom, időautóra nem számítottam.

– Várjatok egy kicsit – töprengett apa. – Ez az időautó eszembe juttatott valamit. Az autó és utasa lineárisan együtt mozog, mert az autó körülveszi az utast. Vajon nem lehetséges-e, hogy az utas temporálisan is attól mozogjon, hogy a körülötte levő anyag minden részecskéje ezt teszi? Az autó anyagát elmozdítjuk, ezáltal az autót kitöltő levegő részecskéi is elmozdulnak, azok által pedig az autóban levő emberek és tárgyak is elmozdulnak.

– Szerintem nem – rázta a fejét anya. – A levegő egyáltalán nem kötődik a szilárd anyagokhoz, nem viszi át a temporális elmozdulást. Gondolj arra, hogy még a hőt is milyen rosszul vezeti.

– Akkor ezen tovább kell dolgoznunk – szögezte le Sara.

Eközben persze azt is kutatták, hogyan lehet az anyaggal a szükséges mennyiségű energiát közölni. Nyilvánvaló volt, hogy nem erősíthetnek egyszerűen két vezetéket az anyaghoz, amik elektromos áram formájában közvetítik az energiát, mert akkor nem temporális elmozdulás lesz, hanem rövidzárlat.

A két probléma egyszerre oldódott meg, szombat délután, amikor – mint az előző napokon is – vázlatosan ismertették az ikrekkel, hol tartanak éppen a munkában. Ken és Kate is sokkal előrébb tartott a fizikával, mint az tizenkét évesen szokásos lenne, de Sara szintjét még nem érték el.

– Hát ha nem lehet vezetéken – mondta Ken –, akkor sugárzással kell csinálni. Az időautó fölé kell egy kupola, ami sugárzást bocsát rá, mint a teleporter a *Csillagharcosok*ban, emlékeztek?

– De én vissza is akarok jönni a saját időnkbe – mondta Sara –, én azt a kupolát magammal akarom vinni.

– Akkor tedd az autó tetejére – felelte Katie.

– Igazából mindegy, hogy hol van – szólt anya –, tulajdonképpen belül is lehet, onnan is sugározhat a karosszériára. De nem látom be, miért lenne a sugárzás alkalmas energiaközlési forma. Szerintem ettől csak felhevül az autó, de temporális mozgást nem végez.

– Hullámhosszfüggő – mondta apa. – Mi van, ha ultrakozmikus sugarakat használunk?

– Mi, háromtized femtométer alatti hullámhosszal akarsz dolgozni? – csodálkozott anya.

– Azzal bizony. Gondolj bele, mi van, ha 10^{25} hertz körüli rezgésszámmal viszed át az energiát.

Anya hitetlenkedve nyúlt a számítógép után, de ahogy utánaszámolt, be kellett látnia, hogy ez működhet. Feltéve, hogy elég egyenletes az energiaeloszlás.

– Ki kell számítani az összes anyag tömegét és felületét – összegezte később –, a felületet az anyagmennyiséghez viszonyítva egyenlően elosztani és így besugározni. Ezt a gyakorlatban elég nehéz lenne megoldani. Elhozol egy apró tárgyat a másik időből, annak tömege és felülete van, újra el kell végezni a számításokat és átrendezni a sugárzókat.

– Máshogyan kell csinálni – vitatta Sara. – A sugárzókat az anyag belsejében kell elhelyezni.

– A belsejében?

– Aha! Fogod a sugárzófejeket, beépíted a karosszériába, és két legyet ütsz egy csapásra. Nem kell többé az anyag felületével bíbelődni, és erősebb lesz a kölcsönhatás.

Hétfőn a szülők bementek az egyetemre, s egyúttal beszóltak a műhelybe is: ultrakozmikus sugárzófejeket rendeltek, a lehető legkisebbeket, száz darabot, a szükséges tápegységgel, számítógéphez kapcsolhatóan. Mr. Short, a műhely vezetője ugyancsak vakarta a fejét, de végül talált a telefonkönyvben egy céget, amelyik meg tudja csinálni. Apáék persze csak annyit mondtak, hogy egy fizikai kísérlethez kellenek, időgépről nem esett szó. Megegyeztek abban, hogy jobb, ha egyelőre senki sem tud a munkájukról, fölösleges lenne nagy dobra verni, amikor lehet, hogy semmi se lesz az egészből.

A sugárzófejek pénteken érkeztek meg. Ekkorra már nagyjából készen állt a gép terve. Az időautó jó ötletnek bizonyult, nemcsak képletesen, hanem valóságosan is. Egy autót fognak időgéppé átalakítani, mert ennek zárt karosszériája időburok gyanánt szolgál majd. Ezt a kifejezést is sebtiben alkották annak megfogalmazására, hogy a temporális mozgást végző összes anyag egy részének kívül kell lennie, a többit körbefognia, és ezzel az anyaggal kell közölni a szükséges energiát. Ez fogja hordozni az összes többi anyagot. Az autó karosszériája lesz az időburok. Ráadásul így egyúttal az is lehetővé válik, hogy amikor másik időbe érkeznek, ott felderítő útra induljanak.

A kocsi előbb megvolt, mint a sugárzófejek: hétfő délután felhívtak egy használtautó-kereskedőt és közölték, hogy egy olcsó, de jó állapotú mikrobuszt akarnak. A méretek voltak a legfontosabbak, azokat részletesen megadták, a típus és minden egyéb lényegtelen volt. A kereskedő másnap ki is vitt nekik egy öregecske Ford mikrobuszt.

– Gurul? – ez volt apa első kérdése, mintha a jármű nem a saját kerekein gördült volna be a kertkapun a szeme láttára.

A kereskedő meglepve pislogott rá apró disznószemeivel.

– Nem, uram. Van két lyuk a padlón, ott kidugom a lábam és gyalogolok. Persze hogy gurul! Kitűnő állapotban van, ha nem lenne, nem vettem volna meg az előző gazdájától.

Apa mosolygott. – Jó válasz. No, nézzük körbe.

Jól megnézték kívül-belül, átvizsgálták a motorházat és mindent. A kereskedő készségesen ugrált, nyitogatott, mutogatott, magyarázott.

– No jó – mondta apa. – És mennyire akarja otthon őrizgetni?

– Hát úgy ötszáz dollárig, uram.

– Ötszáz?! Hát akkor csak őrizgesse otthon. Legfeljebb ha hármat ér.

– Hármat?! Uram, ez az autó még háromszor elszalad magukkal Vancouverig meg vissza, és még mindig meg fog érni legalább négyszáz dollárt. De tudja mit? Én most odaadom maguknak négyötvenért azzal,

hogy ha öt évig kiszolgálja magukat, akkor látni fogják, hogy igazam volt és legközelebb is tőlem vesznek kocsit.

– Akkor azt már féláron adhatja, amennyivel többet kér érte most. Ráadásul csúf sötétkék színe van és nincs az ablakában bólogató kutya. Még egy húszast rádobhatok, de azzal kész.

A gyerekek csendben vigyorogva ültek a mikrobusz ajtajában és hallgatták az alkudozást.

– Uram, ha háromhúszért odaadom magának ezt az autót, akkor börtönbe kerülök! – siránkozott a kereskedő.

– Ugyan miért kerülne?

– Mert mindenki ujjal mutogat majd rám, hogy balek vagyok, ilyen olcsón adom az autókat, aztán nem vesz tőlem senki. Nyakamon marad az összes, nem lesz bevételem, lopnom kell, hogy megéljek! Az égre kérem, ne tegye ezt velem!

Katie a szájára szorította a kezét, nehogy hangosan nevessen.

– De kedves uram – mondta apa fölényesen –, hisz ha mindenki azt mondja, hogy maga ilyen olcsón adja az autókat, akkor zúdulni fognak magához a vevők. Igazán engedhet húsz dollárt az árból, amiért ilyen jó reklámot csinálunk magának. Háromszáz!

A kereskedő szava elakadt. Fél percig tátott szájjal meredt apára, aki felborította az alku szokásos játékszabályait, aztán elnevette magát. – Maga megéri a pénzét, uram. Itt abba is hagyhatjuk. Tessék a kocsi papírjai, igazán jó vásárt csinált. Kérem a háromszáz dolláromat, és már itt sem vagyok.

– Hogy jut haza? – érdeklődött anya, míg apa elővette a pénzt.

– Ó, az nem gond, asszonyom, megnéztem, tíz percre van a buszmegálló. No, ég áldja magukat, és ne feledjék: ezzel az autóval bármekkora útra nyugodtan vállalkozhatnak.

Ezzel kiügetett a kapun.

Sara odasétált szüleihez és visszanézett a mikrobuszra.

– Nem is sejti, milyen igaza van – kuncogott. – Igencsak nagy utakat fogunk megtenni ezzel az autóval…

4. AZ IDŐFORD

Másnap délután jött a karosszérialakatos. Alaposan megszemlélte a kocsit és végighallgatta anya magyarázatát a kívánt átalakításról. Apa nem volt otthon, még bent volt az egyetemen.

– Mindent ért? – kérdezte anya.

– Értek én mindent, asszonyom. Huszonnégy kicsi bemélyedés, tudom a méreteket, a helyüket, én csak egyet nem értek. Mire kell ez?

Anya elmosolyodott. – Ha megmondja, miért akarja tudni, megmondom, mire kell.

– Hát csak mert én egy ilyen kíváncsi ember vagyok.

– Értem. Akkor tessék a válasz. A mélyedésekben UCR-fejeket fogunk elhelyezni, amik majd átállítják a karosszéria kvantumjainak *t* kvantumszámát. Minden világos?

A lakatos a tarkójára csapta a sapkáját és gondterhelten nézett anyára. – És az mit csinál az autóval?

– No látja, éppen azért helyezzük el a fejeket, hogy ezt megtudjuk.

– Értem. Szóval ez valami kísérlet?

– Ahogy mondja.

– S mikorra kellene?

– Amilyen hamar csak lehet.

A lakatos egy percig gondolkodott. – Pénteknél előbb nem megy.

– Jó lesz. Mennyit kér érte?

– Hát… egy százasból talán ki lehet hozni, plusz az újrafestés.

– Újrafesteni nem kell.

– De asszonyom, ha mélyedéseket vágok a lemezbe, lereped róla a festék.

– Nem baj. Fizikai kísérlethez jó úgy is.

Marion elgondolkodva a ballusztrádra támaszkodott és kinézett az alkonyi fényben fürdő lugasra. Az ajánlat kétségkívül roppant megkapó, mi tagadás, kissé bele is szédült a gondolatba, hogy csak egy szavába kerül és Lady Inglewood lehet belőle, kastélyok és birtokok úrnője, kinek szolgahad lesi óhajtásait. Mindazonáltal nem tagadhatja, hogy Lord Inglewood személye nem szolgál megelégedésére. Vadásztársaságbéli cimborái bizonnyal sokkalta előnyösebb színben festenék le, mint Mrs. Duffield, kinek szavai igencsak elgondolkodtatták a lord felől. Nem szabad megfeledkezni arról…

Sara becsapta a könyvet. Ez a Sarah Royce valami kibírhatatlanul unalmas. Belelapozott a másik könyvbe is. Versek, az még rosszabb. Egy vékony kötet vers meg egy nem sokkal vastagabb regény, ez az életműve, és iskolát neveztek el róla. Persze nem csoda, Sutherlandben ő az egyetlen, aki maradandót alkotott. Mostanáig. Elvigyorodott a gondolatra: ha elkészül az időgép, azazhogy *amikor* elkészül az időgép, az iskola homlokzatáról levehetik a H betűt. Föltéve persze, hogy ő, Sara Royce, az emberiség legnagyobb alkotója megengedi, hogy holmi sutherlandi iskola viselje a nevét. Igaz, Sarah Royce-ot se kérdezték meg, de az más, ő régen élt. Ámbár most már meg lehet majd kérdezni. Még jobban elvigyorodott. Érdekes lenne idehozni Sarah Royce-ot a jelenbe és megmutatni neki a róla elnevezett gimnáziumot. Vagy Mrs. Hoffmant visszavinni a tizenkilencedik századba és megmutatni neki Sarah Royce-ot, akiről olyan szépen tudott beszélni irodalomórán. Lehet, hogy igazából egy szürke kis alak volt, aki nagy keservesen összeírta ezt a két kis kötetet, amikor éppen nyugta volt a férjétől meg a gyerekeitől. Azaz… Kinyitotta a könyvet. A szerző neve alatt ott álltak az évszámok: 1865–1883. Nocsak, épp az idén kétszáz éve, hogy megszületett. Tizennyolc évet élt. Hát aligha voltak férje meg gyerekei. Vajon mi történt vele, elgázolta a vonat? Aligha járt akkoriban ezen a tájon vonat. Hirtelenjében vissza se tudott emlékezni, mikor találták föl a vonatot, mintha a tizenkilencedik században történt volna, de lehet, hogy a legvégén. Mrs. Hoffman nem tudja, hogy mi történt Sarah Royce-szal, a városnak nem volt abban az időben krónikája vagy bármi efféléje, amiből kiderülne. Saját lapja se volt, országos lapokban pedig nincs nyoma Sarah Royce-nak, ezt a történészek már kiderítették. Túl jelentéktelen figura volt. No, hát most majd ki lehet deríteni, mi történt vele. Vagy akár megmenteni az életét, hogy írhasson még jó sokat és örömet szerezhessen Mrs. Hoffmannak, aki nagyra tartja a műveit.

Gondolatban egy pillanatra megrótta magát. Sarah Royce egy ember volt, egy tizennyolc éves fiatal lány, nem azért kell megmenteni az életét, hogy Mrs. Hoffmannak örömet szerezzen, hanem mert megérdemli. Igen ám, de a történelem tele van olyanokkal, akik baleset vagy gyilkosság áldozatai lettek, megérdemelnék, hogy megmentsék az életüket, és

ez most lehetséges is lesz, amint elkészül az időgép. Ha mindet megmentenék, mi lenne a történelemmel? Átrendeződne minden, belegondolni is képtelenség, mi történne.

Aztán megrázta a fejét. A Lefèbvre-elmélet világos, a történelem nem rendeződhet át. Azért mindenesetre érdekes lenne megtudni, mi van, ha ő például megmenti Sarah Royce-ot a vonattól vagy a vízbefúlástól vagy ami történt vele, és az többet is ír. Lehet, hogy később összebarátkoznának és írna olyasmit is, ami neki, Saránál is tetszik.

Táskájába tette a két vékony kötetet. Tényleg meg fogja látogatni Sarah Royce-ot, és megmutatja neki, hogy a születése után kétszáz évvel még megvannak a művei. Biztos örülni fog neki.

Pénteken elkészült a kocsi, amit meglehetős visszatetszéssel szemléltek. A sötétkék festék sokhelyütt lepattogzott, nagy foltokban csillant ki alóla a fém ezüstje, helyenként hosszú repedések kötötték össze a foltokat.

– Pillanat – mondta a lakatos, látva az arcokat. Kis flakont vett elő és lespriccelte vele az ajtó egy részét. Rongyot kapott elő és megdörzsölte. A festék jókora darabon eltűnt, az ajtó ezüstösen csillogott. – Így jobb?

– Hát valamivel – bólogattak.

A lakatos félórát suvickolta a kocsit, amíg minden festéket eltüntetett róla; közben anya, Sara és Katie már hozzálátott a sugárzófejek fölszereléséhez. Apa a kábeleket vagdosta megfelelő hosszúságúra és csupaszította a végeiket, Ken pedig futárkodott, adogatta a kábeleket és a fejeket, amikor pedig ezzel nem volt dolga, apának segített kábelt csupaszítani.

– Íme – jelentette be végül a lakatos. – Ha gondolják, most már könnyen újrafesthetik, de így se rossz – méregette az ezüstszínű kocsit. – No, Isten magukkal.

S elballagott.

Másfél óra alatt megvoltak a szereléssel. Az előző napokban apa megírta már a programot, ami a fejeket vezérli majd; egy kis noteszgépen fog majd futni, amit a kocsi hátsó ülésén helyeztek el, és csatlakoztatták hozzá a fejek kábeleit. A program kezelése nagyon egyszerű. Az ember beállítja a kívánt időpontot és megnyomja az UGRÁS gombot; visszatérni még könnyebb lesz, a VISSZA gombot kell csak megnyomni, és a program automatikusan az indulás idejére plusz harminc másodpercre hozza vissza őket. Olyan noteszgépet tettek bele, amiben atomóra van, az ugrások garantáltan pontosak lesznek. Nem mintha egy százéves ugrásnál bármit is számítana néhány másodperc, mondta anya, de tudósok vagyunk, dolgozzunk pontosan.

A sugárzófejeket egy kis alumínium–levegő akkumulátor látta el energiával, elméletileg két-három ugrásig is kitart. Mindenesetre hazahoztak belőlük száz darabot.

– 2065. szeptember 18-a – dünnyögte Sara a kocsira nézve. – Az emberiség első időugrásának napja.

– Ne igyál előre a medve bőrére, szívem – korholta anya.

– Eszemben sincs. Még ma elindítjuk, nem igaz?

– Dehogynem, persze.

– No látod. Az ugrás sikeres lesz. Mi itt a probléma?

Az egykor kék, mostanra ezüstszínű Ford mikrobusz a ház előtti gyepen várta a nagy pillanatot. Anya állította be tizenöt órára a számítógép időzítőjét, aztán kiszállt, becsukta a kocsit és visszatért a verandán türelmetlenkedő családjához.

– Tiszta hülyeség ez a pontban három óra – méltatlankodott Sara. – Egy távirányítót kellett volna csinálni, megnyomni a gombot és huss!

– Ugyan, SaCar Royce, már csak két perc van addig.

– Igen – sóhajtott a lány –, még két teljes perc!

Apa egy pillanatra feléje fordította a kamerát, fölvette az arckifejezését, aztán elégedett mosollyal visszatért a kocsi videózásához.

Tizennégy ötvenkilenc tíz.

Tizennégy ötvenkilenc húsz.

Tizennégy ötvenkilenc harminc.

Sara fölsóhajtott, odalépett apához és rátámaszkodott a kocsi karfájára, ahogy szokta, vigyázva, meg ne lökje apa kamerát tartó kezét vagy bele ne lógjon a képbe. Carrie megnyalta a kezét, mintha azt mondaná, ne izguljon, minden rendben lesz.

Tizennégy ötvenkilenc ötvenöt.

Ötvenhat…

Ötvenhét…

Ötvennyolc…

Ötvenkilenc…

A kocsi eltűnt. Sarának olybá tetszett, mintha csak fokozatosan halványulva tűnt volna el, ami elméletileg képtelenség, de ki tudja, lehet valami optikai csalódás. Mintha egy évszázad telt volna el, mire ki mertek törni üdvrivalgásban. Az ikrek le akartak rohanni a verandáról, de anya megállította őket, a kocsi három perc múlva visszatér, nem szabad ott lenniük. Apa videózott, Sara pedig várta a három percet. Mintha nem is lélegzett volna közben.

Tizenöt kettő negyven.

Tizenöt kettő ötven.

Tizenöt három.

Tizenöt három öt…

A kocsi nem jelent meg.

– Hol van?! – tört ki Sara.

Tizenöt három tizenöt.

– Mindent jól állítottál be? – kérdezte apa.

– Persze! Indulás tizenöt zéró zéró, visszatérés háromszáz… ó, te jó ég!

– Mi háromszáz?

– Tiszta hülye vagyok! Háromszáz másodpercet írtam be!

– De szívem… – kezdte anya – három perc az…

– Tudom, nem kell elmondanod. Időgépet építeni már tudok, használni még nem tudom. – Dühösen a korlátra csapott. – Ezzel az erővel írhattam volna három évet is.

– De nem írtál – szögezte le Ken. – Két perccel több vagy kevesebb már nem számít. Egy már abból is letelt.

Tizenöt négy harminc.

Tizenöt négy negyvenöt.

Tizenöt öt…

A kocsi most sem jelent meg, viszont furcsa hang hallatszott a kert nyugati vége felől. Semmihez sem hasonlítható, tompa puffanásszerű zaj.

Ken nem habozott, átvetette magát a veranda korlátján és futásnak eredt a hang irányába. Katie és Sara egy pillanat múlva követte.

A ház és a kerítés nyugati oldala között vagy ötszáz yard lehetett a távolság. Nagyjából félúton ezüstszínű folt törte meg a gyep zöldjét; formája gyanúsan emlékeztetett az ő kocsijuk tetejére. Carrie ért oda elsőként, lelkesen szaglászva a jelenséget.

– Sara… – torpant meg Ken – ez az autó be van ásva a földbe.

Sara döbbenten közelített a kocsihoz. Semmi kétség, a kocsi teteje az, ami kiáll a földből. Már oda is ért és megállt mellette. A hatalmas mikrobusz teteje alig a lábszára közepéig ért. Körülötte sehol ásás nyoma vagy hasonló, a gyep úgy vette körül az autót, mint egy folyadék, aminek tükre összezárul a belemerített tárgy körül.

Megfordult és visszarohant anyáékhoz, akik már közeledtek a kert füvén.

– Szerintetek mi történt? – vágódott oda eléjük.

– Szerintem az autónk benne van a földben – buzgólkodott Katie mellettük.

– Azt látom – csattant föl Sara –, de mit keres ott?

– Ez nem volt benne a programban? – kérdezte Katie.

Sara rámeredt, aztán elnevette magát. – Nem, KatLau Royce, ezt éppenséggel nem írtuk bele.

– Hát éppen ez volt a baj – mondta apa tűnődve, és megállt a földből kilátszó kocsitető előtt jó pár lábnyira. – Bele kellett volna írni.

– Mit, hogy az autónk süllyedjen bele a kert földjébe? – méltatlankodott Sara.

– Nem annyira. Csak azt, hogy hova kerüljön, amikor befejezi az időugrást.

– Úgy érted, hogy…

– Úgy bizony. Volt egy homályos sejtésem, de nem foglalkoztam vele. Most a gyakorlat bebizonyította: az időben végzett mozgás a térben is mozgást jelent.

– De miért? – kérdezte Ken.

– Egyszerű dolog. – Apa fölpillantott anyára, aki bólintott, elővette a telefonját és odébb sétált. – Ha a térben mozogsz, akkor az időben is mozogsz, igaz?

– Dehogyis – ütődött meg a fiú. – Ha tudnék az időben mozogni, nem kellene időgépet építenünk.

– Ej, gondolkozz – kapta föl a fejét Sara. – Ha most elsétálnál az iskolád kapujáig, aztán visszajönnél, az térben végzett mozgás, nem?

– De.

– És amikor visszaérnél, még mindig ugyanannyi lenne az idő?

– Nem, tíz perccel több.

– Látod, ez az – bólintott apa –, Sara már megértette. A térben végzett mozgás időbe telik. Most kiderült, hogy a téridő szerkezete ebből a szempontból szimmetrikus: az időben végzett mozgás „térbe telik", vagyis ha a temporális mentén mozogsz, akkor a lineáris dimenziók mentén is elmozdulsz. A mi autónk ezúttal úgy száz yardot mozdult el úgy körülbelül nyugat-északnyugati irányban, és pár lábnyit a Föld középpontja felé. Aminek meglehetősen örülök, mert ugyanezzel az erővel kerülhetett volna a fejünk fölé is.

– És most mi lesz? – kérdezte Katie.

– Most az lesz, hogy meg kell oldanunk a térnavigáció problémáját. Addig nem csinálhatunk időugrásokat, amíg mind a négy dimenzió mentén nem tudunk kormányozni. Nem kockáztathatjuk, hogy az óceán mélyén vagy a sztratoszférában bukkanjunk föl az autóval, főleg amikor már mi is benne ülünk.

– Vagy fönt a magasban, ahonnan lezuhanunk – mutatott Ken az égre.

– A sztratoszféra pont azt jelenti, te csacsi – torkolta le Sara.

Anya közelebb lépett. – Beszéltem az autómentőkkel, mindjárt kijönnek.

– Mit mondtál nekik? – nézett anyjára Sara nyugtalanul.

– Hogy ki kellene szabadítani a kocsinkat, mert némi föld fogságába került.

Sara visszanézett a kocsitetőre. – Kérdezősködni fognak, ha ezt meglátják.

Apa vállat vont. – Kérdezősködjenek.

Hát kérdezősködtek is. Két ember érkezett a vontatóval, a nyomukban pedig egy rendőr. A vontatósok a fejüket vakarták az autót látván, amire apa közölte velük, hogy a garázsban találnak ásót, szabadítsák ki a kocsit. A rendőr körüljárta a földből kiálló kocsitetőt, aztán odalépett hozzájuk.

– Mi történt itt, asszonyom, uram?

– Semmi különös – felelte anya könnyedén –, csak az autó nem ott van, ahol mi szeretnénk, ha lenne. Ennyi az egész.

– És hogy került a földbe?

– Miért kérdezi?

– Mert tudni szeretném.

– Miért szeretné tudni?

– Asszonyom, válaszolna a kérdésemre?

– Nézze, Mr. Gillis – szólalt meg apa –, az autót kedden vettük használtan, ha érdekli, megmutatom a papírjait. A telket is megvettük, itt lakunk, ellenőrizheti. Innentől kezdve nem értem a kérdezősködését. A telek a miénk, az autó is a miénk, nem látom be, mennyiben tartozna a rendőrségre, hogy mit csinálunk velük. Ne szakítson félbe – emelte föl a kezét, mert a rendőr közbe próbált szólni. A két vontatós közben a földbe mélyesztette az ásót a kocsi mögött, ahol Sara mutatta nekik. – Tudomásom szerint szabadon rendelkezem a tulajdonommal. Más tulajdonában nem tettem kárt, törvényt nem sértettem, csupán annyi történt, hogy a saját kocsim ott pihen a saját telkem földjében. Ha ön ezt másképp látja, jogában áll közölni, akár vádat is emelhet ellenem, ha indokoltnak tartja. De ha ezt nem teszi, akkor felkérem, hogy szüntesse be a kérdezősködést olyasmiről, ami nem tartozik magára, és távozzék.

A rendőr gondolkodott néhány másodpercig.

– Igaza van, Mr. Royce – mondta aztán. – Egy dolgot szeretnék tudni mégis.

– Igen?

– Van-e valaki abban az autóban?

– Nincsen, Mr. Gillis. Szerintem ha odamegy és benéz a szélvédőn, láthatja a kocsi belsejét.

– Benézhetek?

– Csak nyugodtan.

A rendőr a kocsihoz ballagott, letérdelt a fűre valahol ott, ahol a motorháztető lehetett a föld alatt, és a szélvédőhöz hajolt. Előbb leárnyékolta szemét a naptól, aztán zseblámpát vett elő és bevilágított.

– Nem sokat látni – tért vissza kisvártatva –, sötétített üveg, meg az ülések is takarják a padló nagy részét. Uram, megengedné, hogy itt maradjak, amíg ki nem tudunk nyitni egy ajtót?

– Semmi akadálya, ha közben nem zaklat kérdésekkel.

– Köszönöm, uram.

Gillis visszavonult a kocsijához, a két ember pedig tovább lapátolt. Csakhamar jókora gödör lett a kocsi mögött.

– Hagyják abba! – szólt rájuk Sara, aki a kocsitetőn ülve figyelte a munkát. Lesiklott a gödörbe. – Vigyázzon az útból – mondta, és résnyire kinyitotta a hátsó ajtó egyik szárnyát. Becsúszott a résen és az ellenőrző órához lépett.

Tizenöt óra ötvenkettőt mutatott.

Megnézte a saját óráját, amit ugrás előtt összeigazítottak amazzal. Tizenöt óra ötvenhét volt rajta.

Összehasonlította a másodpercet is. Tökéletesen egyszerre váltottak, mind a kettő tízet mutatott, tizenegyet, tizenkettőt… Elvigyorodott. Pontosan öt perc időkülönbség, egyetlen másodperccel sem több, sem kevesebb. Az autó öt percet ugrott az időben. Legszívesebben megcsókolta volna a noteszgépet.

Kopogtak a kocsi hátsó ajtaján.

– Tessék.

– Gillis vagyok, a rendőr – hallatszott kintről. – Bejöhetek?

– Jöjjön csak – nevetett föl. Ugyancsak meg lehet lepődve a pasas, autó a föld alatt, és nincs benne semmilyen holttest vagy kábítószer vagy akármi. Ha tudná, hogy ez az autó minden gyilkosságnál vagy drognál különlegesebb dolog…

A rendőr bedugta fejét az ajtón, körülnézett, aztán bebújt, alaposan meggörnyedve, és bevilágított a sarkokba, ámbár az ablakok felső részén szépen besütött a nap, nem volt sötét a kocsiban.

– Itt nincs semmi – mondta.

– De van – felelte Sara.

– Micsoda? – kapta föl a fejét Gillis.

– Ülések, műszerfal, egy számítógép, maga meg én. A köztünk levő teret pedig levegő tölti ki. Ez mind-mind valami.

– Értem. Well, rendőri szempontból nincs itt érdemleges dolog. Elnézést, hogy zavartam, Miss Royce.

– Nem történt semmi, Mr. Gillis.

Elüldögélt még a kocsiban, az első időugrást végzett autóban, amíg a két lapátos ember lejtőt mélyített mögé, aztán a vontatóval fölhúzták rajta. Eszébe jutott, hogy fölösleges volt ennyit ásni, hiszen attól kezdve, hogy ő bejutott a kocsiba, beállíthatott volna egy újabb ugrást, és a Ford megint elmozdult volna a térben is. De apának persze igaza van, nem kockáztathatják, hogy rossz helyre kerüljön. Egy forgalmas országútra vagy éppen embertömeg közepébe, mondjuk egy mozi nézőterére. Belegondolni is rossz, mi történne azokkal az emberekkel, akik ott vannak, ahova az időugró Ford… az *időford* kerül. Vajon hol van most az jó kéttonnányi földmennyiség, növényi magvakkal és gyökerekkel, bogarakkal meg földigilisztákkal, ami korábban ezen a helyen volt? Mert itt

nincsen, a kocsiban összesen ha egy maréknyi föld található, az is az ő cipőjéről meg a rendőréről került a padlóra.

Gondolataiba mélyedt, s mire a kocsit kivontatták a felszínre, már tudta, hol van az a két tonna föld, és hogyan lehet a kocsit kormányozni mind a négy dimenzióban.

5. A MÁSODIK TÖRVÉNY

– Abból indultam ki, hogy az anyag nem semmisülhet meg – kezdte a magyarázatot később, bent a szobában, amikor az autómentők már elmentek. Apa egy százast adott nekik azzal, hogy szerinte erre az esetre nem érvényes a biztosítás, de fölösleges is vacakolni vele. A gödröt nem temették be; egyelőre ott marad az első kísérlet emlékéül. Mellette, a pázsiton állt az időford. – Ez esetben át sem alakulhatott, mert ugye mitől és mivé, és akkor az hol van. Az anyagnak el kellett mozdulnia. Nomármost. Ha az autó a térben végez mozgást, és anyag van az útjában, mi történik? Elmozdítja az anyagot az útjából.

– Ha tudja – vetette közbe Katie.

– Ha tudja – egyezett bele Sara. – A mi esetünkben az autó a térben is mozgott, de ez még nem teszi képessé, hogy eltolja a földet az útjából, hiszen nem földmunkagép, hanem mikrobusz, a föld túl kemény neki. Mégis eltolta az útjából: mert az időben mozgott. Hova tolja a földet az autó, ha a térben mozog? Arrébb, a tér egy másik pontjára. Ezúttal tehát az idő egy másik pontjára kellett tolnia. Az a két tonna föld tehát más időbe került.

– És a más időben hova? – kérdezte apa.

– Nem tudom – vallotta be a lány. – Elvileg ugyanott kellene maradnia, ahol volt, vagyis valamikor a jövőben a gödör ismét megtelik földdel. Igazából ennek már rég be kellett volna következnie, hiszen csak öt percet ugrott az időford, annak már a többszöröse is eltelt. Úgy látszik, a kocsi jócskán meglökte a földet az időben, lehet, hogy napokkal távolabbra. De az is lehet, hogy a két tonna földünk ugyanúgy kombinált mozgást végez, mint az időford: a térben is mozog. Ez esetben a jóistenke tudja, hol és mikor bukkan föl.

– Ez biztató – jegyezte meg Katie borúsan.

– Ne aggódj – felelte Sara látszólag vidáman. – Csekély a valószínűsége, hogy éppen a fejed fölött jelenik meg.

– És ha *ott* jelenik meg, ahol éppen vagyok?

– Akkor továbblök téged az időben, mert egyszerre ketten nem lehettek ugyanott. De nem is ez az időbiliárd a lényeg. Rájöttem, hogyan kormányozhatjuk a kocsit. Nagyon egyszerű dolog: erről szól a második Royce-törvény.

– Hűha – mondta anya.

– Hűha bizony. Ugyanaz a térbeli mozgás, ugyanazon körülmények között mindig ugyanannyi időbe telik – tehát ugyanaz az időbeli mozgás, ugyanazon körülmények között mindig ugyanannyi térbe telik. Ez nyilvánvaló. Nincs más feladatunk, mint kiszámítani az összefüggéseket. Létezik egy képlet, ami megadja, hogy adott temporális elmozduláshoz milyen lineáris elmozdulás tartozik. Ha ezt a képletet kidolgozzuk, meglesz a kulcs a lineáris kormányzáshoz. Beállítunk egy temporális ugrást és megnézzük, hova kerülünk ennek alapján a térben. Ha nem felel meg, módosítunk a célidőn, és máshova kerülünk.

– Hát ez így elég nehézkesnek tűnik – mondta apa –, de nem kizárt, hogy megvalósítható. Viszont akkor mégiscsak kénytelenek leszünk némi veszélyt vállalni. Egyetlen ugrásból nem kaphatunk elég adatot, ráadásul nem tudjuk a pontos helyet, ahova az autó érkezett. Elmozdítottuk, így már nem is fogjuk megtudni.

– Ott a gödör – vetette ellene Katie.

– Milliméter pontossággal kellene. Az autó eredeti helyét se tudjuk pontosan. Helymeghatározót kell tenni a kocsira, és néhány ugrást csináltatni vele, hogy elég koordinátaadatunk legyen.

– De nem itt – vetette ellene anya. – Nem tűröm, hogy az autó legközelebb a nappaliban bukkanjon föl, vagy éppen a fejünk fölött. Feltételezhetjük, hogy minél kisebb a temporális elmozdulás, annál kisebb lesz a lineáris is?

– Talán – mondta apa.

– Akkor kivisszük a kocsit a várostól jó messzire, eltávolodunk tőle és úgy ugratunk. Így is éppen elég nagy a kockázat.

Apa rögtön bement Halifaxba és vett egy repülős GPS-készüléket, ami a magasságot is pontosan megmondja, meg egy motoros ásót, ha a kocsi megint a föld alatt kötne ki. Mire hazaért, a többiek már összecsomagoltak az útra. Jobb lesz ilyenkor este indulni, akkor holnap reggel már elkezdhetik a kísérletezést.

Kisebb vita támadt szülők és gyerekek között. Anya hallani sem akart arról, hogy a gyerekeket is magukkal vigyék, ez a kísérlet veszélyes, a kocsi bárhol felbukkanhat, minél messzebb vannak, annál jobb. Sara rá-

mutatott, hogy egyelőre semmi garancia nincsen a temporális és a lineáris elmozdulás közötti arányosságra, és ha lenne is, előbb-utóbb nagyobb ugrást is tenni kell, másképp nem készül el a képlet. Azonfelül pedig ez legalább hatvan százalékban az ő időgépe, joga van ott lenni a helyszínen. Hogyne lenne joga, felelte erre apa, viszont éppen azért nem helyes élnie vele, mert ez az ő időgépe. Aligha szaladgál még egy iskoláslány a világon, aki időgépet tud építeni. Vigyáznia kell magára és a tudására, amire szüksége lesz még az emberiségnek.

Sara végül beleegyezett, hogy otthon marad, és akkor már az ikrek is. Carrie viszont a felnőttekkel tart, nem árt, ha kéznél van az ereje, amikor ki kell húzni valahonnan a kocsit. De folyamatos videókapcsolatban lesznek a kísérletek ideje alatt.

Este még csináltak egy kis javítást a kocsin, hogy lehetőleg ne kelljen a föld alól kiásni mégse: rádió adó-vevőt kapcsoltak a számítógéphez, és egy másik számítógépet távirányítóvá alakítottak át. Ha a kocsi rossz helyre lyukad ki, távugrással elhozhatják onnan. Gondoskodtak arról is, hogy ne kelljen akkut cserélni az időgépben: tíz darabot rákötöttek, a gép tetszése szerint ehette ki belőlük az energiát.

Nyolc körül a szülők átadták és átvették a búcsúcsókokat; Carrie többszörös adagot adott. Aztán elindultak, apa a Dodge-dzsal, anya pedig a időforddal, ő vitte Carrie-t is. Északnak indultak, az ember nem járta erdőségekbe, ahol Katie talált egy jókora mezőt a térképen, száz mérföldre a legközelebbi emberlakta helytől.

Éjféltájban érkeztek oda, az utolsó ötven mérföldön már csak a vadak csapásán haladhattak, gyalogösvény sem volt. A két kocsit egymás mellé állították és föléjük vonták a Dodge-ba épített jó öreg sátrat. Telefonon jó éjt kívántak gyermekeiknek, és álomba merültek a Dodge padlójára fektetett matracokon.

Fél kilenckor a szülők már befejezték a reggelit, otthon a gyerekek még ettek lent az ebédlőben, szemüket a képernyőre függesztve. Hozzá voltak szokva, hogy időnként pár napra nélkülözniük kell a szülői gondoskodást; szüleik gyakran maradtak távol otthonról tudományos konferenciák vagy az egyetemi teendők miatt. Sara elég jól elboldogult már a konyhában, s az ikrek sem ijedtek meg néhány egyszerűbb étel elkészítésétől.

Apáék először is ellenőriztek mindent az időfordban, megvizsgálták, hogy a számítógép reagál-e a távirányítóra, aztán lezárták a kocsit (szépen is néznének ki, ha ezen az ember nem járta tájon pont most feltűnne egy vadász vagy akárki és beülne az elhagyott kocsiba) és elhajtottak a Dodge-dzsal. Tíz mérföldet távolodtak, s az erdő közepén, egy jókora fenyő tövében táboroztak le. Nem szálltak ki a kocsiból, még a motort

sem állították le: ha bármi váratlan történne, például fölöttük, a fa tetején bukkanna föl a Ford, azonnal el tudnak indulni.

De nem fölöttük jelent meg. Az első ugrás mindössze egy másodperc volt a jövőbe, és a kocsi öt yardot mozdult el kelet-délkelet felé. Talajszinten maradt, legalábbis a magasságmérő nem jelzett változást. A következő, két másodperces ugrásnál dél-délnyugat felé mozdult kilenc yardot, és egy lábnyival lejjebb került, az alja bizonyára benyomódott a talajba, ugyancsak meglep majd valakit, ha felfedezi a nyomát.

A számítógép minden ugrás adatait rögzítette, anya pedig megpróbált belőlük grafikont alkotni, miközben apa le nem vette a kezét az indítóról. De a kocsi nem jött közel hozzájuk. Egy percnél rövidebb ugrásoknál, úgy tűnt a dolog, a kocsi nem mozdul el száz yardnál többet a térben. Aztán áttértek a hosszabb ugrásokra. A leghosszabb egyórás volt; szép kis feladat volt egy órát várni, hogy feltűnjön a kocsi és megtudják, hová került. Egy mérföldet mozdult el a térképen, és csak húsz lábat lefelé; ha ez az első ugrásnál történik, meg se találják többé a mélyen elföldelődött kocsit. Így se volt egyszerű dolguk: meg kellett találni azt az ugrást, ami vissza tudja hozni talajszintre, mielőtt szétroppantja a súly. Eddigre kiderült már, hogy téves volt az a hipotézis, amit Sara reggel állított föl; úgy gondolta, hogy a jövőbe vezető ugrásoknál a kocsi lefelé süllyed, a múltba ugrásnál fölemelkedik. Nem így volt, a kocsi majdnem minden ugrásnál lefelé haladt, kivéve a tizenöt és harminc perc közöttieket. Csináltak tehát két tizenöt perces ugrást, és a kocsi megint fönt volt a talajon.

Este hatig kísérleteztek, sok ugrást csináltak, és kezdett kirajzolódni a kép. Minél nagyobb a temporális távolság, annál nagyobbat mozdul el a kocsi vízszintesen; a függőleges elmozdulás viszont nem a temporálissal arányos, hanem mintha szinuszgörbét követne, amelynek független változója a temporális elmozdulás. Ez megnyugtató volt, mert így remélni lehetett, hogy a kocsi nem távolodik el túlságosan a talajszinttől. Kidolgoztak egy-egy képletet a horizontális és a vertikális elmozdulásra, és az ugrások adatai igazolták a feltevést. Csakugyan így működik. Most már előre meg tudták mondani, hol lesz egy-egy ugrás után a kocsi.

Hatkor visszahajtottak a Fordhoz, tábort ütöttek és folytatták a munkát. A videókapcsolat persze továbbra is működött.

– Holnap ki kell próbálnunk a múltba vezető ugrásokat is – dünnyögött apa. – Az jóval nehezebb lesz.

– Forgatókönyvet kell kidolgoznunk rá – bólintott anya.

– De miért? – kérdezte Katie. – Megvan a képletünk.

– Ne légy csacsi, szívem – mondta anya. – Fogalmunk sincsen, hogy a múltba vezető ugrásokra érvényes-e.

– Érvényesnek kell lennie – szólt apa –, mert a téridőnek törvényei vannak, amik nem függhetnek a mozgás irányától. Ha ugyanaz a lineáris

mozgás ugyanannyi időbe telik, akár A pontból haladunk B-be, akár fordítva, akkor ugyanannak a temporális mozgásnak is ugyanannyi térbe kell telnie, akár A időből haladunk B-be, akár fordítva. Viszont… valamelyik lineáris dimenzió szerint az ellenkező irányba kell elmozdulnunk.

– Ezt pontosan kell tudnunk – mondta anya. – Őszintén szólva fogalmam sincs, hogy fogunk elboldogulni egyszerre két-három időforddal, de nincs más választásunk, múltbeli ugrásokat kell csinálnunk.

– Nem kell két-három, CarLau – nézett rá apa szeretettel. – Egyenes ugrássorozatot fogunk csinálni hátrafelé. Mondjuk ötperces lépésközzel, legyen a leghosszabb ugrás hatvan perc, a legrövidebb öt. Mennyi is az?

Anya fölnézett a kocsi mennyezetére. – Hatvan meg öt átlaga… hatvanöt per kettő az harminckét és fél, szorozva tizenkét ugrással az 390 perc, vagyis hat és fél óra.

– Hogy van ez? – lepődött meg Katie a követhetetlenül gyors számításon. Nem az első eset volt, hogy a szülők valamelyike gyorsan kiszámolt valamit, aztán el kellett magyaráznia, hogyan csinálta.

– Számtani sorozat, kicsim – felelte anya. – Ha öttől hatvanig ötösével elszámolsz, akkor számtani sorozatot kapsz. A sorozat *n* darab elemének összegét úgy kapod meg, hogy az első és az utolsó elem átlagát beszorzod *n*-nel. Vagyis először összeadjuk az első és az utolsó elemet, öt meg hatvan egyenlő hatvanöt. Ennek a fele harminckét és fél, ez a két szélső elem átlaga. Ezt beszorozzuk az elemek darabszámával, ami jelen esetben tizenkettő, hiszen öttől hatvanig ötösével elszámolni tizenkét lépésben lehet. Harminckét és félszer tizenkettő az 390, vagyis hatszor hatvan és még harminc: hat és fél óra. Ez a Gauss-képlet: zárójel k_1 plusz k_2 zárójel bezárva szorozva egyketted szorozva *n,* ahol k_1 és k_2 a sorozat kiválasztott részének első és utolsó száma, *n* pedig az ebben a részben levő számok darabszáma.

– Fantasztikus – mondta Katie őszintén. – Vagyis ha el akarok számolni egytől ezerig, nincs más dolgom, mint az átlagukat venni és beszorozni?

– Persze, próbáld ki.

– Egy meg ezer az ezeregy, annak a fele ötszáz és fél. Ezt be kell szoroznom a számok számával, vagyis ezerrel. Ötszázszor ezer az ötszázezer, félszer ezer az ötszáz – ötszázezer-ötszáz!

– Úgy van – mondta apa. – Ezt a képletet Gauss iskoláskorában fedezte föl. A tanáruk unta a nebulókat és egy kis nyugalomra vágyott, úgyhogy rájuk parancsolt, hogy adják össze a számokat egytől százig. Gauss rájött a módszerre, ahogyan ezt megcsinálhatja, és míg a többiek egyenként adogatták össze a számokat, ő pillanatok alatt elkészült.

– 5050 – mondta Ken.

– Így van.

– Well – mondta Sara –, szóval hat és fél óra kell az ugrássorozathoz. Szerintem tegyük a nap második részére, előtte pedig csináljuk meg a rövidebb ugrásokat.

– Jó lenne – szólt anya –, csak egyelőre fogalmam sincs, hogyan.

– Miért?

– A múltba vezető ugrás kicsit problémás. Ha a jövőbe ugrasz, akkor először eltűnik az autó, aztán több-kevesebb idő múlva megjelenik. De ha a múltba, akkor először megjelenik, és csak aztán tűnik el. Mi van, ha a lineáris elmozdulás olyan kicsi, hogy az autó két példánya átfedi egymást a téridőben?

– Semmi – mondta Sara –, meglökik egymást az időben.

– Úgy van, és akkor most számolj utána. Jelöljük eggyel azt a pillanatot, amikor az autó megteszi az időugrást visszafelé, a zéróval jelölt pillanatba. Az autó tehát zéró pillanatban, az időugrás előtt egy egységnyivel megjelenik részben ugyanazon a helyen, ahol önmaga áll, a te második Royce-törvényed alapján semmiképp sem pontosan ugyanazon a helyen. Zéró pillanatban az időugrásra várakozó autó egy része fedésbe kerül az időugrást már megtett autóval, tehát ellökődik az időben. Eredményként egy eldarabolt autót kapunk, ami egy ép autóval érintkezik, és egy időegységgel később, az egyes pillanatban ennek az eldarabolt autónak kellene ugrania, amire nem lesz képes, hiszen lyukas az időburka, hiányzik néhány sugárzófeje, esetleg még a számítógép is. Tehát nem ugrik, tehát nem tér vissza a zéró pillanatba és nem metszi el önmagát, tehát ugrásképes marad, ugrik, elmetszi önmagát a zéró pillanatban, és megvan a szép kövér időparadoxonod, ahogy a nagykönyvben meg van írva. Pedig nem ölted meg gyerekkorában a saját nagyapádat, pusztán csak túl kicsit ugrottál az időfordoddal.

– De ez nem fog bekövetkezni, anya – mondta Sara.

– Persze hogy nem: nem leszünk olyan hülyék, hogy ilyen kicsit ugorjunk a múltba.

– Nem erre gondoltam – nevetett a lány. – Az időparadoxon négyzetére gondoltam.

– Hát az meg mi az ördög?

– Well, az időutazással már a múlt században is rengeteget foglalkoztak a tudományos-fantasztikus írók is meg a tudósok is, és egytől egyig megállapították, hogy a múltba tett időugrás szükségképpen időparadoxonnal jár. Ha másért nem, azért, mert általában azért mennek vissza a múltba, hogy valamilyen problémát oldjanak meg, egy kialakult helyzet eredetét megszüntessék. De ha ezt megteszik, akkor nem alakul ki az a bizonyos helyzet, tehát semmi okuk, hogy visszamenjenek a múltba, nem mennek vissza, kialakul és így tovább, kész az időparadoxon. Ebből aztán a régi tudósok azt a következtetést vonták le, hogy ha az időugrás időparadoxont eredményez, az időparadoxon pedig természetesen

feloldhatatlan, akkor időugrás nem lehetséges. Szerintem ha ezt az ostobaságot nem találják ki, akkor már rég létrejött volna az időgép. Szerencse, hogy kitalálták ezt az ostobaságot.

– Miért? – nevetett apa, mintha nem tudta volna a választ.

– Mert akkor valaki már bezsebelte volna az *én* Nobel-díjamat. Szóval az időparadoxon természetével remekül tisztában voltak a régi tudósok, csak arra nem jött rá senki, hogy ezzel létrehozták az időparadoxon négyzetét. Ha a múltba tett ugrás időparadoxont eredményez, akkor nem lehet a múltba ugrani. De ha nem lehet a múltba ugrani, akkor nem is jöhet létre időparadoxon, tehát nincs akadálya a múltba való ugrásnak. Tehát lehet a múltba ugrani, de akkor mégiscsak van időparadoxon, és ezzel felállítottunk egy olyan paradoxont, ami magát az időparadoxont teszi egyszerre létezővé és nemlétezővé: időparadoxon a négyzeten.

– Jézusom – mondta Katie és Ken egyszerre.

– Zseniális – nézett apa anyára.

– Az – mondta anya büszkén, de kételkedően. – Nagyon szép elmélet, de ezzel még nem oldottad meg a múltba tett nagyon kicsi ugrás problémáját.

– De, elméletben már megoldottam. Az időugrás lehetséges, ezt bizonyítja a Lombardi-törvény elméletben, a Lefèbvre-törvény kvantumoknál a gyakorlatban, az első Royce-törvény már az anyagnál is a gyakorlatban. A téridő szerkezete szimmetrikus, ez a második Royce-törvényből következik. Tehát ha a jövőbe lehet ugrani, márpedig lehet, akkor a múltba is lehet ugrani. Ez tény. Következésképpen az időparadoxon nem létezik, le lehet nullázni. Nullának a négyzete is nulla, tehát az időparadoxon négyzete sem létezik.

– Ezt szépen mondtad. Akkor tehát mi fog történni, ha úgy ugrunk a múltba, hogy a túl kicsiny lineáris elmozdulás miatt a kocsinak fedésbe kell kerülnie önmagával?

Sara vállat vont.

– Arról fogalmam sincs.

6. A HARMADIK TÖRVÉNY

Mint eddig még mindig, Sarának igaza lett. A szülők vasárnap reggel vagy harminc mérföldre távolodtak a kocsitól, mert még atomrobbanástól is tartottak, de ez nem következett be. A kocsi nem került fedésbe önmagával, a Royce-képlet alapján kiszámított pozíciója helyett valamivel odébb bukkant föl, éppen csak annyival, amennyivel kellett.

– Lefogadom, hogy a kocsi első lökhárítója hozzáér a saját hátsó lökhárítójához – vigyorgott Sara –, kár, hogy nem hagytunk ott egy kamerát. Oké, akkor megvan a harmadik Royce-törvény.

A többiek csak kapkodták a fejüket.

– Ennyiből mégse alkothatsz törvényt, Sara – mondta apa.

– Miért, nem ti mondtátok, hogy zseni vagyok? Íme: az időgép ugrás után a második törvényből levezetett képlet alapján kiszámított lineáris pozícióra kerül, kivéve, ha ez nem lehetséges, mert azon a pozíción már önmaga tartózkodik.

– És ezt honnan tudja? – kérdezte Katie.

– A kölcsönhatás elvén. A célpozíción található anyagot el kell löknie az időben. Ha azonban ezzel meghiúsítaná a saját időugrását, akkor időparadoxon lépne föl. Miután a kör bezárult, az anyag ellökhetetlennek bizonyul, ezért az ugró időgép módosítja koordinátáit és ő mozdul tovább. Időbiliárd. A fehér golyó ellöki a piros golyót, de a mandínert nem tudja ellökni, ezért ő pattan vissza róla. Nyugodtan közelebb mehettek, nem lesz itt atomrobbanás.

Anya és apa egymásra nézett.

– Azt hiszem, kislányom – mondta apa kis csend után –, te itt szép lassan lefekteted egy új tudományág alapjait.

– Aha, időmechanika – vágta rá Sara természetes hangon, mint aki naponta alapít új tudományágakat.

Megcsinálták a rövid ugrásokat, aztán pihentek félórát. Pontban tizenegy harminckor a Ford mellett megjelent egy másik Ford, anélkül hogy előzőleg bármiféle utasítást adtak volna az időgépnek.

– Lám, az első működő jósda – örült apa. – Most hat és fél órára előre tudjuk a jövőnket: eddig csak terveztük az ugrássorozatot, de most tudjuk, hogy meg is fogjuk csinálni. De hogyan mondjuk meg öt perc múlva az egyik Fordnak, hogy ugorjon, miközben a másik helyben marad?

– Mi? – kapta föl a fejét Sara.

– Két időford áll a réten, innen harminc mérföldnyire – mondta anya. – Nincs semmilyen egyéni azonosítójuk, nem is lehet, hiszen valójában ugyanaz az egy időford van ott kétszer. Öt perc múlva meg kell nyomnom a gombot, hogy ugorjon vissza ide, de akkor mind a kettő ugrani fog. Persze tudom, a problémát meg fogjuk oldani, hiszen megoldottuk.

Az ikrek döbbenten néztek a képernyőre, amin Sara jót mulatott. – Hozzá kell szoknotok – mondta nekik. – A két autó közül az egyik a jövőből jött, ma délutánról, és az, hogy itt van, azt jelenti, hogy sikerült az ugrássorozatunk, illetve sikerülni fog. Az autó szempontjából az ugrássorozat már a múlt, a mi szempontunkból a jövő. Ilyen igeidő semmilyen nyelvben nincs, ezért problémás a dolog. Ja igen… anya!

– Tessék, kislányom.

– Légy szíves, négy perc múlva add ki a parancsot az ugrásra.

– No de melyiknek?

– Azzal ne törődj. Várd ki, hogy megjelenjen a harmadik Ford és add ki a parancsot.

– *Harmadik* Ford?!

– Persze, anya. Számolj utána. Az A jelű Ford félórája mozdulatlanul áll a réten, és ott fog állni egészen délután hatig, amikor elkezdünk kísérletezni vele. Visszaküldjük öt órára. De öt órakor az A jelű Ford ott állt a réten, tehát ami megjelenik, az egy B jelű Ford. Ez ott lesz mondjuk tíz másodpercig vagy egy percig, amíg kiadjuk neki a parancsot, hogy ugorjon vissza négy óra ötre, ott is megjelenik mint B jelű Ford, hiszen az A jelű ott áll a réten. Ez tizenkétszer lezajlik. Most, tizenegy harminckor azonban úgy jelent meg, hogy nem tűnik el néhány másodperc múlva a következő parancs hatására, mert az utolsó parancsot három perc múlva fogod kiadni. Ez tehát egy harmadik, C jelű Ford. Három perc múlva, pontban tizenegy harmincötkor megjelenik a B jelű Ford, ezt fogod visszaküldeni az időben, ez jelent meg három perccel ezelőtt mint C jelű Ford. A B Fordot megfelelő időközönként visszakül-

död a múltba, a C Ford viszont fél tizenkettőkor megjelent és többé nem mozdul, ja persze… Anya! Kapcsold ki az időgépet!

Anya lenyomta a gombot, és a számítógép visszajelezte, hogy az időgép ki van kapcsolva.

– Helyes. Mostantól ne adj parancsot az időgép bekapcsolására. A C jelű Fordunkban ki van kapcsolva az időgép, a B-ben viszont nincs, mert az most nincs a térben. A C Ford fél tizenkettőkor megjelent és itt fog maradni az egész kísérletsorozat alatt, délután hat után is. Hatkor az A Ford eltűnik, hiszen visszaküldöd öt órára. A C Forddal fogtok tehát hazajönni. Egy perc múlva megjelenik a B Ford, akkor küldd vissza tizenegy harmincra.

– De most az A Fordban is kikapcsoltam az időgépet – mondta anya. – Az hogy indul el hat órakor, ha nem kapcsolom be?

– Nem kapcsolhattad ki, mert nem kapcsoltad ki. Az A Ford hatkor elindult, különben nem látnád most mint C Fordot.

– De szívem, hát jelezte, hogy kikapcsoltam!

– Igen? – lepődött meg Sara. – Jó, ezzel a kérdéssel majd hat előtt foglalkozunk. Most várjuk meg a B Fordot, ami bekapcsolt időgéppel érkezik tizenegy negyvenötről.

Az óra 11:35-re váltott, s a két Ford mellett megjelent egy harmadik.

– Vissza tizenegy harmincra? – kérdezte anya.

– Igen. Csak a B Fordnak van bekapcsolva az időgépe, csak az indulhat el.

Anya lenyomta az indítót, s valóban a frissen érkezett harmadik autó tűnt el.

– Ez az, most van tíz percünk, hogy megjelenjen és kiadhasd az utolsó előtti parancsot.

Anya hátradőlt az ülésen.

– Elképesztő. Én lassan nem is merek csinálni semmit anélkül, hogy a lányom diktálná.

– Mert fizikus vagy – nevetett apa –, nem időmechanikus. Ezt a tudományt Sara fedezte föl, ő ismeri. De ha megpróbálod követni, menni fog.

– Ezen segíthetünk – kuncogott a lány is. – Mindjárt lerajzolom a kocsi útját. – Maga elé húzta a számítógépet. Ahogy rajzolt, szülei is ugyanazt látták a saját képernyőjükön.

– Rajzoljuk föl az időskálát fél tizenkettő és hat óra között, és jelöljük be rajta a kocsi megjelenéseinek időpontjait.

Ezt a számítógép pillanatok alatt megcsinálta, neki csak az időpontokat kellett megadnia. A képernyőn hosszú vonal jelent meg, kis keresztirányú jelekkel, alattuk pedig kiíródtak az időpontok.

– Most rajzoljuk meg az autó útját az időben. Először is elkezdte a napot reggel, mint rendesen, és egészen délután hatig nem történt vele semmi különös.

Húzott egy hosszú piros vonalat a skála fölött. Baloldalt kilógott fél tizenkettőnél korábbra, ide nyilat rajzolt. Aztán a vonal jobb végére mutatott.

– Hat órakor a kocsi tenni fog egy időugrást. – Fekete pontot rajzolt a vonal végére. – Ez az időugrás jele. Elugrik délután öt órára.

Széles mozdulattal ívet rajzolt a fekete ponttól a skála tizenhét órát jelölő osztásáig, de az ívet a levegőben fejezte be, a piros vonal fölött.

– Öt órakor megjelenik az időgép, és egy kis ideig látni fogjuk. – Az ív végétől húzott egy kurta vonaldarabot jobbra, és lilára festette. – Ez az az időtartam, amíg megállapítjuk, hogy megjelent a kocsi, leolvassuk a koordinátáit, beállítjuk a következő ugrást és elküldjük. Mondjuk fél perc, vagy egy egész, mindegy. Aztán a kocsi megint tesz egy ugrást – illesztett újabb fekete pöttyöt a lila vonalka végére –, vissza négy óra öt percre. És így tovább, egyre kisebb ívekben, egészen mostanáig, pontosabban tizenegy harmincötig. Az időugrás íve, a láthatóság kis lila vonala és az ugrás fekete pöttye követi egymást.

Szavai közben gyors mozdulatokkal fölrajzolta a további íveket, vonalkákat és pöttyöket.

– Az előbb, tizenegy harmincötkor is megjelent a gép, és mi visszaküldtük tizenegy harmincra.

Az utolsó fekete pöttyből ferde vonalat húzott balra és fölfelé, túl az ívek sávján.

– Tizenegy harminckor – mutatott a vonal végére – az ugrások befejeződtek, az időford elkészült mai munkájával. Megtehetnénk, hogy egyetlen ugrással visszaküldjük oda, ahonnan elindult, délután hat körülre, de ha nem tesszük, akkor a kocsi mostantól kezdve szépen eltölti a nap hátralevő részét a réten álldogálva.

Hosszú kék vonalat húzott a rajz tetejére, fél tizenkettőtől délután hat utánig, és nyilat tett erre a végére.

– Ez a Fordunk mai útvonala az időben. A pirossal rajzolt időszakban látunk egy Fordot, amit A-val jelöltünk. – Nagy piros A betűt tett a piros vonal mellé. – A lila időszakban egy másik Fordot is látunk, amit B-vel jelöltem – tette ki a lila B betűt is –, ez természetesen az A Ford társaságában látható. De van egy C Ford is – helyezte el a kék betűt a rajz sarkába –, ami a kék időszakban látható. A piros időszak fél tizenkettő előtt kezdődik és hatkor ér véget, a kék pedig fél tizenkettőkor kezdődik és hat után ér véget, vagyis e két időpont között mindkét Fordot látjuk. Tizenegy rövid időszakra pedig megpillantjuk a harmadik kocsit, a B-t is. Hát ennyi az egész.

Anya végignézte a rajzolást, alaposan áttanulmányozta a grafikont, és bólintott.

– Azt hiszem, megértettem. De még szoknom kell egy kicsit.

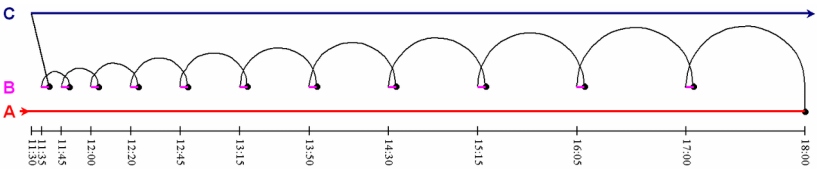

Háromnegyed tizenkettőkor megint megjelent a Ford, és anya visszaküldte tizenegy harmincötre. Délben is megjelent és visszaküldte háromnegyed tizenkettőre. Egyre többet kellett várni a B jelű Ford újabb és újabb megjelenéseire: legközelebb tizenkettő húszkor érkezett, aztán háromnegyed egykor, negyed kettőkor, egy ötvenkor, fél háromkor, negyed négykor és négy után öt perccel.

– No, a B jelűt már csak egyszer fogjuk látni – mondta Sara, miután anya visszaküldte negyed négyre –, öt órakor még megjelenik, visszaküldjük mostanra, aztán kész. Most már foglalkozhatunk a határai ugrás kérdésével. Én egyetlen megoldást látok: hat előtt az A Fordban újra be kell kapcsolni az időgépet anélkül, hogy a C-ben is bekapcsolnánk.

– Hogyan?

– Oda kell menni, benyúlni a kocsiba és bekapcsolni.

Apa elindította a Dodge-ot.

– Kényelmesen odaérünk. De honnan tudjuk, hogy melyikben kapcsoljuk be?

Sara rámosolygott a képernyőre. – Az A-ban. A koordinátákból megtudod, hogy melyik melyik.

Öt előtt tíz perccel már látták a két Fordot, ahogy ott állnak szorosan egymás mellett. Apa behajtott a rétre és megállt jó messze tőlük.

– Várjuk meg, hogy megjelenjen a B is, visszaküldjük és aztán megyünk oda.

Ötkor csakugyan megjelent a harmadik és felsorakozott az előző kettő mellé. Anya visszaküldte tizenhat óra ötre. Apa indított, s odagurultak a két Fordhoz.

– Ez lesz az – mutatta anya. Kiszállt és kinyitotta az egyik Ford ajtaját. Belépett és megnézte a számítógép képernyőjét. – Igen, a legutóbbi ugrás délelőtt tizenegykor volt, egy percet ugrott visszafelé. Ha ez a C jelű lenne, akkor azt mutatná, hogy legutóbb 11:35-ről ugrott 11:30-ra, igaz? – kérdezte jó hangosan, hogy a Dodge-ban levő videótelefon is hallja.

– Pontosan, anya. Látod, nem olyan boszorkányság ez az időmechanika. Kapcsold be az időgépet, és hat órakor küldd vissza öt órára.

Anya bekapcsolta, kiszállt, becsukta az autót. Aztán megállt.

– És mi van, ha én most berakok egy tárgyat ebbe az autóba? Megtalálom a C jelű Fordban?

– Persze. Akkor az végigugrálta a délutánt a B Fordban, aztán ott pihent a C-ben.

Anya kinyitotta a kocsit, levette a karkötőjét és berakta a vezetőülésre. Megint becsukta az ajtót, megkerülte a kocsikat és belépett a másik Fordba. Fölvette a karkötőt a vezetőülésről, s míg visszament a Dodge-hoz, megint a karjára csatolta.

– És ha én most megint kinyitom az A Fordot és kiveszem belőle a karkötőt?

– Nem teheted meg, mert nem tetted meg – vigyorgott rá lánya a képernyőről. – Ha megtetted volna, akkor a karkötő nem lett volna ott a C Fordban. Kár, hogy nem az óráddal csináltad, az mutatta volna az ugrások során eltelt időt.

– Megtehetem azzal is – mondta anya, és visszament az A Fordhoz. – De a vezetőülésre nem rakhatom, igaz?

– Miért nem?

– Mert amikor a karkötőt elvettem onnan, nem volt ott az órám. Nem rakhatom oda, mert nem oda raktam.

– Tökéletes, anya – nevetett rá a lány.

– Jó, jó, te csak ne csúfold az öregeket, amiért lassan értik meg a modern dolgokat – mondta anya, és betette óráját az A Ford hátuljában a padlóra. Mikor levette, megnézte: öt óra négy perc. Becsukta a kocsit és visszament a Dodge-hoz. – És hány óra lesz rajta, ha most kiveszem a C-ből?

– Hát… – kezdte számolni Sara – hatig ott van a kocsiban, akkor elugrál fél tizenkettőig, onnantól mostanáig megint fekszik a kocsiban, öt és fél órát. Vagyis hat és fél órával több, mint most. Huszonhárom óra harmincöt – pillantott a saját órájára. – Jaj, dehogyis. Azt az időt is hozzá kell adni, amit két-két ugrás között eltöltött a B Fordban. Negyvenöt-ötven körül lehet.

Anya odament a C Fordhoz és kivette belőle az órát. Huszonhárom óra ötvenkettőt mutatott.

– Fantasztikus. Most kezd igazán valóságossá válni számomra ez az egész. Amíg előre ugrottunk, abban nem volt semmi különös, eltűnt a kocsi, aztán újra megjelent, ez ugyanolyan, mint mikor az ember elmegy hazulról. Eltűnik a házból, aztán újra megjelenik, a kettő között valahol máshol van. De ez teljesen más dolog. Ez az igazi időutazás.

– Ugyan, dehogy – nevetett rá Sara boldogan. – Majd amikor vikingekkel parolázol, az lesz csak valami!

Hat órakor az A Fordot visszaküldték ötre, s ezzel a kísérletsorozat befejeződött. Mindent tudtak már. A múltba vezető ugrásoknál az időford ugyanúgy viselkedik, mint a jövőbe vezetőknél, de a talaj mentén az ellenkező irányba, északkelet helyett délnyugat felé mozdul el.

Összecsomagoltak és hazaindultak. Meglehetősen borult volt már az idő, s rövidesen el is eredt az eső. Otthon az ikrek becsukták az ablakokat és az ajtókat, s tervezgetni kezdték, hogy a Ford vájta gödröt át lehetne alakítani úszómedencévé. Néhány tervszerűen végrehajtott időugrással könnyen meg lehet növelni akkorára, hogy úszni lehessen benne, a víz pedig most már úgyis benne lesz.

– Tényleg, Sara – szólította meg gondolataiba merült nővérét Ken –, ha a Ford most időugrana bele ugyanabba a gödörbe, megtelne vízzel?

Sara fölkapta a fejét, öccsére nézett, aztán kipillantott a gödör felé.

– A víz nagy részét ellökné az időben, ahogy korábban a földet. Ha még marad ott elég víz, akkor az belefolyik, persze.

S visszatemetkezett a munkájába. Ken egy-két percig nézte, ahogy írogat a számítógépen, aztán Katie is csatlakozott hozzá.

– Mit számolsz? – kérdezték vagy öt perc múlva.

– A kormányzást – mondta Sara kurtán, s még egy egész perc telt bele, mire folytatta. – Megvan a Royce-képletünk, tudjuk az összefüggést a temporális és a lineáris elmozdulás között. Most meg kell tanulnunk kormányozni. Azt akarom, hogy az időautót be lehessen állítani egy tetszőleges időpontra, és biztonságos körülmények közé érkezzen. Ne a föld mélyébe, ne a levegőbe, hanem rendesen a talajra.

– És hogy lehet ezt megcsinálni?

– Hát elméletileg van egy-két módja. Például megtehetjük, hogy beállítjuk az időgépet a célidőre és megnézzük, hogy milyen vertikális elmozdulást kapunk. Ha túl nagy, akkor változtatunk a célidőn. Ezzel az a gond, hogy bizonyos méretű ugrásokat egyáltalán nem lehet csinálni. Például ha tíz napot akarok ugrani, akkor a képlet szerint a föld mélyében kötök ki, ha viszont megpróbálom két ötnapos ugrással, akkor az első után lezuhanok tizenöt láb magasból, és nem lesz érkezésem a másodikra. Öt kétnapos ugrásra lenne szükség. Vagy megtehetem, hogy nem kétszáznegyven órát ugrok, hanem kétszázhuszonötöt, akkor éppen a talajon lyukadok ki, csak aztán várhatok tizenöt órát, ha nekem éppen akkor lett volna dolgom. Szóval ez nekem nem tetszik. Ráadásul ez a módszer csak arra ad garanciát, hogy talajszintre kerülök – arról egy szót se szól, hogy azon a helyen esetleg tó van vagy éppen átrobog egy vonat.

– Kellemetlen volna – jegyezte meg Katie. – És mi a megoldás?

– Meg akarom változtatni a Royce-képletet úgy, hogy ne az ugrás időbeli mérete mondja meg a térbeli elmozdulást, hanem az én akaratom, vagyis oda kerüljek a térben, ahova szeretnék.

– No de hát ez egy tapasztalati képlet – vágott közbe Ken –, nem írhatod át csak úgy.

– Márpedig ez a szándékom – mondta Sara. – És biztos vagyok benne, hogy meg lehet csinálni. Elvégre a képlet alapja a második Roycetörvény. Ugyanaz a térbeli mozgás mindig ugyanannyi időbe telik, tehát ugyanaz az időbeli mozgás mindig ugyanannyi térbe telik. Csakhogy a tér egyik pontjáról a másikra nemcsak egyféleképpen juthatsz el. Innen az ebédlőből a kapuba például eljuthatsz úgy, hogy kimész az előszobába – bökött az ajtó felé –, onnan a verandára, onnan a kerti útra és a kapuhoz. De úgy is, hogy a másik ajtón mész ki, megkerülöd a kis fürdőszobát és úgy jutsz az előszobába. Vagy átmehetsz a konyhán és a garázson, de a kamrán és a konyhakerten át is megközelítheted a kaput, esetleg a hátsó ajtón át hagyhatod el a házat…

– …vagy kimászhatok egy ablakon… – vigyorgott Ken.

– Igen, szóval egész csomó útvonalon haladhatsz, és mindegyik útvonal más-más időmennyiséget vesz igénybe. De minddel ugyanonnan ugyanoda jutsz. A téridő szimmetrikus, tehát ennek fordítva is működnie kell. A temporális dimenzió egyik pontjából a másikba is el kell tudnod jutni többféleképpen, és ezeknek különböző térmennyiséget kell igénybe venniük.

– S hogy működik ez a gyakorlatban?

– Fogalmam sincs. Majd rájövök…

– Hahó, kölykök! – szakította félbe anya hangja a számítógépből.

Odaléptek a képernyő elé. Anya a Dodge középső ülésén ült; arcát már a városi fények világították meg, és vizes volt a haja. Kint zuhogott az eső. A kocsi szemlátomást állt.

– Holnap ki kellene próbálnunk azt is, hogy hat az időugrás az élő szervezetre, nem igaz? – kérdezte, becsukva a kocsiajtót.

– De – bólintottak a gyerekek csodálkozva.

– No, akkor bemutatom nektek az első időutast – nevetett anya, és a kamera elé tartotta.

Csapzott fehér kismacska volt, ijedten pislogott a világba, és egyáltalán nem érdekelte a hír, hogy időutas lesz belőle.

– Szia, cicus – üdvözölték a gyerekek.

Anya letette a másik ülésre, becsavarta egy törülközőbe és odafordította a kamerát.

– Itt nyivákolt a város határában egy bokor alatt – mesélte közben –, ha nem csillan meg a bundája a reflektorfényben, észre se veszem. Szerintem kitették vagy elhagyta az anyja.

A gyerekek elragadtatva szemlélték a képernyőn az állatkát, aki a legkevésbé sem törődött velük. Anya kiszállt, becsukta a kocsit. Apa megvárta, hogy anya visszamenjen a Fordba és indítson, aztán indított ő is.

Tíz perccel később a kapujuknál voltak. Apa nyitotta a távirányítóval, aztán a garázsajtót is. A gyerekek már a garázsban várták őket. A két kocsi begördült a szakadó esőben, a garázsajtó bezárult, a gyerekek pedig beözönlöttek a Dodge ülései közé.

A következő félórában a kiscica állt az érdeklődés középpontjában. Bevitték a konyhába és adtak neki meleg tejet, amit a macskakölyök azonnal kanalazni kezdett, még Carrie-vel sem törődve, akitől pedig először halálra rémült. A bernáthegyi alaposan végigszaglászta, aztán még egyszer megszimatolta, és ezt még néhányszor meg akarta ismételni, mintha a cica folyamatosan váltogatta volna az illatát. Az állatkát azonban csak addig érdekelte úgy-ahogy, amíg a tej a látókörébe nem került; onnantól a világ többi része megszűnt számára, bármilyen hatalmas kutya legyen is benne.

Az időgéphez is a cicán keresztül kanyarodtak vissza.

– Remek ötlet, hogy időutas legyen belőle – mondta Sara.

– Akkor legyen a neve Titty – vágta rá Katie.

Nővére ránézett és elmosolyodott. – A *time* és a *kitty* összevonásából?*

– Aha!

– Jó, legyen.

A névadó ünnepség ezzel lezajlott. Az ünnepelt nem foglalkozott vele, tömte magába a tejet.

– Hallod, Titty? Holnap időutazáson vehetsz részt – informálta Katie.

– Most visszavághattok nekik – beszélt hozzá Ken is, Carrie-re mutatva. – Az űrben ők voltak az elsők, de az időutazást a ti népetek kezdi el.

Tittyt mindez egyáltalán nem érdekelte. Nyakalta a tejet.

* *Time* = idő, *kitty* = kiscica.

7. AZ IDŐNAVIGÁCIÓ

– Márpedig meg lehet oldani – állította Sara csökönyösen. Nem érdekelték szülei ellenvetései, biztos volt az igazában.

– Sara, én értem, amit mondasz – próbálkozott apa most másfelől –, de gondolj bele. A térben sem mindig teheted meg, hogy A pontból B pontba tetszés szerinti útvonalon utazol. Ha például A és B két város egy folyó mentén, és csak vízi járműved van…

– …akkor arra szerelhetek különféle típusú motorokat – vágott bele Sara. – Miért akarsz fatörzsön utazni, ha hajót is építhetsz?

– Mert a hajót még nem találtam fel – sóhajtott föl apa.

– De lehet, hogy én igen – szólalt meg váratlanul Katie.

Mindenki ránézett. A kislány nem jött zavarba, lehuppant anyja mellé a kanapéra és ölébe kapta a cicát.

– Mi van akkor, ha a méréseitek rosszak?

– Milyen méréseink? – kérdezték azok szinte egyszerre.

– A térbeli elmozdulások. Mi van, ha rosszul mértétek?

– Katasztrófa – mondta Sara. – A képlet a méréseken alapul, én pedig azért a képletért jövőre külön Nobel-díjat akarok kapni. De nem mértük rosszul.

– És ha volt valami, amit nem vettetek figyelembe?

Sara bosszúsan legyintett. – Mit kellett volna még figyelembe vennünk? Térbeli elmozdulás, időbeli elmozdulás, a csipogó tizedmilliméterre pontosan megadta a koordinátákat.

– Katie szívem – békítette lányait anya –, ha rájöttél valamire, mondd el, ne játssz kitalálósdit velünk.

– Oké – bólintott ez. – Ti arra tanítottatok, hogy mindig mindent számításba kell venni. Mi van akkor, ha az időford tegnap és ma délután

ekkorákat ugrott, de más alkalommal másmilyen ugrások jönnének ki: más irány, más távolság? Például ha az ugrást itt a városban végeznénk, nem egy erdei tisztáson?

– A házak tömege? – ráncolta homlokát Sara.

– Miért ne? Mered állítani, hogy a temporális mozgás során nem hat a tömegvonzás? Azt mondtátok, a téridő szimmetrikus. Akkor tartsatok is ki emellett. Ha lineáris mozgás közben elhaladsz valami mellett, az vonz téged. Temporális mozgás közben nem vonz?

Szülei és nővére egy egész percig néztek egyikről a másikra és a másikról az egyikre, de nem szólaltak meg.

Sara végül felállt és határozott mozdulattal kivette húga kezéből Tittyt. – Ha ez igaz, akkor veled is meg kell osztanom a Nobel-díjamat – jelentette ki –, de akkor a cicán is osztozunk. Majd csinálunk ugrást itt a közelben és megnézzük, mi lesz az eredmény. Viszont valamit nem értek. Mondjuk, hogy a tömegvonzás befolyásolja az ugrásokat. Ettől hogy fogunk tudni navigálni?

– Ja, azt nem tudom – mondta Katie.

– Ha tényleg hat a tömegvonzás – szólt most közbe Ken –, akkor meg tudjuk mérni, hogy hogyan?

– Elvileg – felelte apa. – Elég nehéz elkülöníteni mondjuk a házunk vonzását a kert fáiétól, de laboratóriumi körülmények között megoldható.

– Egyelőre hagynám a laboratóriumi körülményeket – tiltakozott anya határozottan. – Ha mások is megneszelik, egykettőre katonák és titkosügynökök társaságában találjuk magunkat.

Mindenki bólogatott.

– Arra gondoltam – folytatta Ken –, hogy ha meg tudjuk mérni, akkor választhatunk olyan helyet az ugrásokhoz, ahonnan akkorát és olyan irányba ugorhatunk, ahogy az megfelel nekünk.

– Hogy gondolod – fortyant föl Sara –, minden ugrás előtt keressünk ki egy helyet, ahol a kívánt vonzási viszonyok uralkodnak? Ennél már az is egyszerűbb, ha simán csak ugrunk, mindegy, hogy hova.

– Csigavér – intette apa. – Igen, ez tényleg nem megoldás. De ha a tömegvonzás tényleg belejátszik a dolgokba, akkor megpróbálhatjuk másképpen hasznosítani.

– Végeredményben ezt elég könnyen eldönthetjük – mondta Katie. – A kocsi itt áll a garázsban. Kivisszük a kertbe, ugrunk egyet és kész.

– De szakad az eső – emlékeztette Sara.

– No és? Esőkabát is van a világon, különben is csak addig kell, amíg az ember kiszáll a kocsiból és bejön a házba. Én szívesen kiviszem.

A szülők megcsóválták a fejüket.

– KatLau, tudod, hogy nem szeretjük, ha autót vezetsz – mondta anya.

– Nem szeretni kell, hanem elfogadni – vágott vissza Katie.

Az ikrek még nem vezettek forgalomban, de szüleik nemegyszer megengedték nekik, hogy kihozzák valamelyik autót a garázsból vagy bevigyék oda. Legalábbis a régi házban; itt erre nem volt szükség, a garázsnak a házból is volt bejárata, és elég nagy volt a helyiség, hogy odabent is beszállhassanak.

– Szó se lehet róla – állt föl Ken. – Ez az én dolgom.

– ?

– Well, egy férfi ne engedje a nőket szembenézni a viharral, főleg ha azok még félnek is tőle.

– Ki mondta, hogy én félek a vihartól? – pattant föl Katie harciasan.

– Te magad.

– Mégis mikor?!

– Amikor az a nagy vihar volt, ami kicsavarta az almafánkat.

– De KenPet Royce – szólt közbe apa –, az a vihar négy évvel ezelőtt volt. Akkor még sokkal kisebbek voltatok. Az viszont a legkevésbé sem jó ötlet, hogy most ugorjunk a kocsival. Az eső is anyagból van, aminek igencsak jelentős a tömege.

– Nem arra vagyunk kíváncsiak – kérdezte Sara –, hogy a tömeg befolyásolja-e az ugrásokat? Mi van, ha Katie-nek igaza van, de a házunk tömege túl kicsi ahhoz, hogy észrevehető hatást gyakoroljon? Akkor elkönyveljük, hogy Katie tévedett, holott tényleg hat a tömegvonzás, csak akkora tömegre van szükség hozzá, mint egy esőfelhő.

– Az mennyi? – kérdezte húga.

– Tizenötmillió tonnáig is fölmehet – felelte Ken, aki sok ilyen adatot ismert.

A szülők összenéztek. Fél percig csend ereszkedett a szobára.

– Jól van hát – adta meg magát apa. – Kizárólag a tudomány érdekében. Ken, kiviheted a kocsit. Várj – emelte föl az ujját, mert Katie közbe akart szólni. – Nem azért, mert úgy gondolnám, hogy te félsz a vihartól, hanem mert egyetértek azzal, hogy az ilyen megpróbáltatásokat vállalják csak magukra a férfiak, amikor csak lehetséges. Viszont Carrie veled megy, fiam.

– Hogyisne – mondta anya –, hogy aztán tele legyen a ház vizeskutyaszaggal?

– Majd jól kicentrifugázzuk.

Ken és Carrie beszállt a Fordba, kinyitották a garázsajtót és kihajtottak a kerti útra. Az eső mintha csak erre a jelre várt volna, kettőzött erővel kezdett zuhogni.

A fiú végiggördült az úton a kapuhoz vezető kanyarig, aztán jobbra fordította a kormányt és ráhajtott a kert felázott talajára. Egyenesen ve-

zette a kocsit, és számolta a fákat bal felől. A negyedik után ötven yarddal megállt.

– Ez lesz az a hely, igaz, Carrie?

Vidám farkcsóválás volt a válasz.

Ken leállította a motort, kivette a kulcsot és fölállt az ülésről. Belebújt az esőkabátba.

– Ne feledjük jól becsukni az ajtót, különben jöhetünk vissza – figyelmeztette Carrie-t, aki éppen azon gondolkodott, vajon csakugyan arra készül-e barátja, amire ő gondol, hogy készül. Semmi kedve nem volt kimenni az esőbe, hogy csupa sár legyen a tappancsa.

Ken begombolta az esőkabátot, fejére borította a kapucnit és azt is összegombolta. Aztán kinyitotta az ajtót.

A szél azonmód visszacsapta.

– Azanyád – sziszegte a fiú, bezárta az ajtót, és az oldalsó tolóajtóhoz lépett, a ház felőli oldalon. – Ezt csapd be! – És kinyitotta azt is.

A kocsi megtelt fütyülő-huhogó szélrohamokkal, amik tépázni kezdték Carrie bundáját. A kutya aggodalmasan nézte, ahogy a fiú leugrik a sáros fűbe.

– Gyere már! – szólt vissza neki.

Carrie megbillegette a fülét. Ő ugyan nem.

– Carrie! A bernáthegyik imádják a vizet! *Gyere!*

A kutya sóhajtott. Mindig ez van. *Gyere,* aztán menni kell, ha tetszik, ha nem. Leugrott a kocsiból, és utálattal figyelte, ahogy Ken bezárja az ajtót. A központi zár távirányítóját a kezében kellett szorongatnia, mert az esőkabát miatt nem fért hozzá a zsebéhez.

– Gyerünk! Indulás haza! – ordította túl a vihart, amely mindent megpróbált, hogy fölborítsa őket. Ezeket a szavakat azonban Carrie százezer viharon és mennydörgésen át is meghallotta volna. Azonnal útnak indult.

– Azt nem mondtam, hogy hagyj itt! – üvöltötte a fiú. – Várj!

Carrie bevárta, és együtt haladtak végig a kerten. Végül is mindegy, gondolta Carrie, a bundája abban a szempillantásban teleszívta magát vízzel, ahol kilépett a kocsiból. Most már akármeddig sétálhat itt, vizesebb úgyse lesz. Azért már bocsánat, a ház itt van egy lépésnyire, mégse kell ide kutya, hogy egy erős, egészséges fiút odakaluzoljon. És annyira nem fúj a szél, hogy bele kelljen kapaszkodnia az ő hűséges kutyájába, nehogy elsodorja. Teljesen fölösleges volt kirángatni őt ide.

Vakító fény villant, és hatalmas csattanás vágott végig az égboltozaton.

– Carrie! – ordított Ken. – Azonnal kelj föl! Egy ekkora melák kutya nem félhet a villámlástól! *Gyere!*

Pár perccel később a diadalmas fiú és a tépett lelkű bernáthegyi belépett a garázsajtón, és Katie már zárta is mögöttük, hogy kirekessze az

egyre jobban dühöngő vihart. Carrie fújt egyet, aztán megrázta magát. A gyerekek jól ismerték ezt a szokását, úgyhogy Katie ki se jött a Dodge mögül. A kutya dús bundájából többliternyi víz csapódott a garázs falaira és a Dodge-ra, no meg Kenre, akit persze az esőkabátban ez nem zavart.

– Kész? – kérdezte, amire Carrie sértetten pislogott és befelé indult.

– Hogyisne – lépett ki a kocsi mögül anya –, mégis mit gondolsz, kisasszony? Ezt a sarat akarod az én tiszta házamba hozni? Oda állj! – és a sarokba mutatott.

Carrie odabaktatott, és türelmetlenül várta, hogy anya kinyissa a vízcsapot. *Ezt* a vizet tényleg szerette, ha nem is annyira, mint az igazi vizet, amiben úszni lehet. Ez meleg víz, nem folyik mindenhonnan mindenhova, és nem koszos lesz tőle, hanem tiszta. Élvezettel tartotta oda sorban a végtagjait, hogy anya lemossa mindet.

– No látod. Jó kutya vagy.

Jó kutya. Még szép, hogy jó kutya, ha ezt a borzadályt vállalta Ken kedvéért. Hősiességét remélhetőleg a vacsora alkalmával honorálni fogják majd.

– Mi a helyzet? – kérdezte apa, amikor anya és az ikrek visszatértek a nappaliba.

– A nagy szőröset megetettem, majd ha megszáradt, bejöhet. Ez a kisebbik nem lett vizes – bökött anya Kenre –, úgyhogy behoztam.

– Helyes – nevetett apa.

Katie odaszaladt hozzá. – Nem csinálhatnám én?

– Ugyan mit?

– Hát az időugrást.

Apa Sarára nézett.

– Miért ne? – kérdezte ez. – Azzal a géppel csináld. Emlékszel, mit beszéltünk meg?

– Hatvan másodperc a jövőbe.

– Úgy van.

Katie lesimította szoknyáját, helyet foglalt apa mellett és ölébe fektette a gépet. – Hogy is? Ne súgjatok. Először kiválasztom az idővezérlő programot… ez az. A múltra van állítva, átkapcsolom a jövőre. Időtartam… hatvan, egysége: nem perc, másodperc. Ez az. Minden jó?

– Minden – bólintott apa.

– Nyomhatom?

– Nyomhatod!

Katie lenyomta a gombot. A képernyőn azonnal megjelentek a koordinátaadatok.

Sara megállt a pamlag háta mögött és húga válla fölött nézte a képernyőt.

– Nem egyezik – szólalt meg kisvártatva.

– Nem – bólintott apa.

– Az az érzésem, hogy zseni vagyok – mondta Katie.

– Nekem is – hagyta jóvá Sara.

– Hát akkor holnap elölről kezdhetjük a számításainkat – mondta apa mély sóhajjal. – De most ideje aludni mennünk.

Sara reggel hétkor ébredt, mint általában. Nyújtózott néhányat, aztán felhúzta a redőnyt és kipillantott, hogy megnézze, milyen az idő. Szépen sütött a nap, úgy látszik, még kitart egy darabig a jó idő. A kerten kicsit látszottak az esti égiháború nyomai, de nem volt vészes, megszárad minden és szebb lesz, mint újkorában. Valami csillant a kertben.

– Apa! Anya! – robbant be tíz másodperc múlva szülei hálószobájába, legszebb álmukból riasztva föl őket. – Ébredjetek! Keljetek már föl! – ugrott az ágyra, és felrázta őket.

– Mit akarsz…

Sara a redőnyhöz ugrott és föltépte. – Nézzetek ki az ablakon! Nézzetek már ki!

A szülők nagy nehezen életre kászálódtak és kinéztek az ablakon.

A szomszéd telek felé eső kerítés egy pontján, félig a saját telkükön, félig Crawfordékén, békésen pihent az időford.

– Hoppá – mondta apa.

– Ajaj – mondta anya.

– Mr. Crawford keresztben nyel le minket, ha ez kiderül – esett kétségbe Sara –, azonnal csinálni kell valamit!

– Te jó ég… nyugodj már meg… – nyögte apa –, gondolkodjunk. Crawfordék későn kelnek, addig még elvihetjük onnan a kocsit.

– Mi lenne, ha te elhoznád? – kérdezte anya. – A gyermeki szervezet gyorsabban alkalmazkodik az ébrenlét állapotához.

Sara bólintott, kirohant és beugrott a liftbe. Kivágtatott a garázsba, visszarohant, föl a lifttel és be Ken szobájába.

– Ken Royce! – tépte le a takarót öccséről és rávetette magát. – Ébredj! Hol a kocsikulcs?!

– Sara?…

– Nem, a japán császár! Hol a kocsikulcs?!

– Mit tudom én… minek az neked…

Sara nekiugrott a redőnyhúzónak. – Nézd meg magad!

Ken az ablakra pislogott. Néhány másodperc múlva már ketten vágtattak a lift felé.

– Fogalmam sincs, hova tettem – nézett körül Ken a garázsban. – A kezemben hoztam, mert nem volt hova tenni az esőkabát miatt.

– Lehet, hogy magaddal vitted a nappaliba? – kérdezte Sara, és válaszra sem várva átrohant a konyhán.

– Várj már – loholt utána a fiú –, minek nekünk a kocsikulcs? Kapcsold be az időgépet és hozd el onnét a kocsit.

– Hogyne – vágta rá nővére –, hogy aztán a következő ugrás Crawfordék nappalijába vezessen. Amíg nem tudunk kormányozni, istenkísértés volna. – Berontott a nappaliba és az asztalhoz ugrott. – Itt van! Máskor légy szíves a helyére tenni, KenPet Royce! – Az előszoba felé indult.

– Sara! – szólt utána Ken.

– Mi van?!

– Hálóingben akarsz kimenni?

Sara végignézett magán, aztán fölkapott egy csizmát és egy kabátot, és magára rángatta. – Ennyi elég, a sártól megvéd, meg nem fázok, az emberek meg nem érdekelnek, ilyenkor még különben se mászkál senki. Ha mégis, úgyse a külsőm fogja érdekelni őket. – Nem tűnt föl neki, hogy monológja közben már kint járt a kertben, öccse rég elmaradt mögüle. Átszaladt a kerten és megérkezett a kerítéshez.

A mikrobusz két első kereke Crawfordék telkén pihent, a hátsók a saját telkükön. Sara körüljárta, amennyire tudta, aztán benézett a kocsi alá is.

– Az idő egye meg – találta ki az alkalomhoz illő szitokszót. A kerítés csak ott hiányzott, ahol a kocsi karosszériája volt, vagyis az alváz alatt megmaradt. Ha elhozza onnan a kocsit, vagy hét hüvelyk magasságig megmarad a kerítés, csak onnantól fog hiányozni. Azazhogy nem marad meg, mert a kerekek letaposssák. Ha átjutnak rajta defekt nélkül.

Kinyitotta a hátsó ajtót, föllépett a kocsiba és előrement.

– Aha – dünnyögte –, nagyon jó ötlet. És hogyan oldom meg, hogy a motorzajra föl ne ébredjenek?…

Beült a volán mögé és elfordította a kulcsot. Hátramenetbe tette a váltót és óvatosan rálépett a gázra. Az autó megmozdult.

– Szép lassan – biztatta magát –, fog ez menni. Csendben kiosonunk.

A kerítés drótja kétoldalt végigkaristolta a kocsit, de ez szerencsére alig adott hangot. Még jó, hogy a lakatos lemaratta, nem látszik a sérülés.

Durr!

Ez a gumi volt. Sara dühösen belelépett a gázba, most már olyan mindegy, ha a durranásra nem ébrednek föl, a motorra se fognak, de ha igen, akkor legyen jó messze a kerítéstől. A kocsi kihátrált a lyukból és rohanni kezdett hátrafelé a kerten át. Legalábbis Sarának úgy tűnt, hogy rohan. A garázs előtt a fékre taposott. Kikapta a kulcsot és kiugrott a kocsiból. Visszahajolt és üresbe tette a váltót, aztán becsukta az ajtót és bement a garázson át.

– Meghallották? – fogadta Ken.

– Nem hiszem. Legalábbis nem láttam senkit. Viszont van egy lyukas kerekünk, ha nem kettő, és ki kell találnunk valami hihető történetet, hogy mi lett a kerítéssel.

– Már miért kellene? Mi se tudjuk. Biztosan a vihar csinálta, mi is ugyanúgy meg vagyunk lepve, mint Crawfordék.

– Igazad van.

– Nincs igaza – szólalt meg az ajtóban Katie.

– Hát te hogy kerülsz ide?

– Mi lesz a keréknyomokkal? – a kislány eleresztette füle mellett a kérdést.

– Milyen ke… – Sara elharapta a mondatot. Persze, a felázott talajon akkora nyomokat hagyott a kocsi, mint egy tank. Kedvetlenül lerúgta a csizmát és a lifthez ballagott.

– Mondtam, hogy időt kellett volna ugrani – talpalt utána Ken.

– Mondtad – hagyta rá.

– Akkor most nem lennének keréknyomok.

– Nem – bólintott, és belépett a liftbe.

– És nem durrant volna ki a gumi se – mondta fölfelé menet Ken.

– Nem, nem durrant volna ki. Ken Royce, mi lenne, ha nem azzal foglalkoznál, hogy mi lett volna, ha rád hallgatok, hanem azzal, hogy mit tegyünk *most,* ebben a helyzetben?

– Kapcsoljuk be az időgépet.

– Mégis mi az ördögnek?

– Menj vissza negyedórával ezelőttre és győzd meg magadat, hogy időugrással kell elhozni a kocsit, nem négy keréken.

Sara elnevette magát. Így léptek be szüleikhez.

– Jaj, Ken. Nem mehetek vissza, mert nem mentem vissza. Ha negyedórával ezelőtt két Sara lett volna a házban, szerintem mind a ketten észrevettük volna a dolgot.

– De ha negyedórával ezelőtt meggyőzted volna magadat arról, hogy keréken elhozni rossz ötlet, akkor nem azt csináltad volna, és most nem ülnénk itt tanácstalanul, hogy mit tegyünk. Tehát én most nem mondanám, hogy menj vissza negyedórát és győzd meg magadat, nem mennél vissza és nem győznéd meg magad. Vagyis keréken hoztad volna el, és itt ülnénk a slamasztikában, tehát én rábeszélnélek, hogy menj vissza és győzd meg magadat…

– Ken Royce! – csattant föl Sara. – Mi lenne, ha megpróbálnád a múltat mint múltat elfogadni, ahogy mindenki más teszi?

– Akkor lenne egy teljesen fölösleges időgépünk.

– Jó reggelt, Mrs. Crawford – üdvözölte anya a szomszédasszonyt egy órával később a kerítésnél. Az idős hölgy meglepve nézte szomszédját, aki egy idegen emberrel állt az ő kertjében, lyukas kerítés előtt, feltépett

talajon. – Attól tartok, egy kis bajt csináltam az éjjel. Tudja, a vihar idején értem haza, és összekevertem a dolgokat. A régi házunknál a kapu után balra kellett fordulni, nem jobbra. Hát én balra fordultam, aztán itt kötöttem ki. Szépen be is nyomtam a kerítést. Mr. Hendersont hívtam – intett az ember felé, aki éppen a kerítés drótjait egyengette, s most megbökte a kalapját –, azt mondta, elég hamar meg lehet javítani. Elnézést kérek az alkalmatlankodásért, Mrs. Crawford.

A hölgy lassan jött közelebb.

– Különös, Mrs. Royce. Megesküdnék, hogy hajnaltájban, amikor egy percre felébredtem, ezen a helyen egy autót véltem látni. Akkor azt hittem, hogy álmodom. Egy ezüstszínű mikrobusz volt?

– Ó, igen – mondta zavartan anya –, tudja, amikor rájöttem, mi történt, először vissza akartam tolatni, de a drótok beakadtak a kocsiba, úgyhogy itthagytam reggelig. Mr. Henderson, mikor lesz ez készen?

– Dolgozom rajta – morogta a férfi.

– Nem vontam kétségbe – felelte anya emelt hangon –, de megkérdeztem, hogy mikor lesz készen. Tehát?

– Úgy félóra, asszonyom.

– Köszönöm. Még egyszer elnézést, Mrs. Crawford.

– Azt hiszem, megúsztuk – mondta Katie, aki a nagy hálószoba ablakából figyelte a helyszínt. – Mrs. Crawford bólogat és nem látszik dühösnek. Most jött ki Mr. Crawford is, neki magyarázza, hogy mi történt.

– Jó – Sara már nem nagyon figyelt oda. – Szóval azt már tudjuk, hogy a gravitáció hatással van a kocsira. Hogyan tovább?

– Hát ezt most nemigen tudnám megmondani – felelte apa. – Attól tartok, itt megállt a tudományom. Túl sok a tényező. Nem tudjuk, sőt nem is tudom, hogyan deríthetnénk ki, hogy az esti ugrás körülményeire milyen tereptárgyak voltak hatással. Lehet, hogy a házunk még igen, de lehet, hogy még Crawfordék háza is, sőt az is lehet, hogy a város házainak egész tömege befolyásolja az ugrást. Az is lehet, hogy csak a legközelebbi tárgyak hatnak. Ahhoz, hogy a befolyásoló tényezőket kiszámíthassuk, tudnunk kell, hogy mi az, amit befolyásolnak, de ezt nem tudjuk. Leverrier-nek se sikerült volna pusztán matematikai alapon kimutatni a Neptunusz helyét, ha annak a vonzása nem okoz háborgásokat az Uránusz pályájában.

– Én igazából egyvalamit nem értek – tűnődött el Sara, és az órára nézett. Nemsokára indulniuk kell az iskolába. – Az időgépünk másfél tonnát nyom. Földi körülmények között egy családi ház tömege messze nem elegendő, hogy ekkora testre észrevehető vonzást gyakoroljon. Hogyan tudja befolyásolni az időgép mozgását ilyen szembetűnően?

– Fogalmam sincs – ismerte be apa. – Talán a temporális mozgás során nem ugyanúgy érvényesül a tömegvonzás.

– Az lehetetlen – mondta Ken.

– Persze hogy lehetetlen – nevetett apa. – Az időugrás is lehetetlen, nem emlékszel? Mégis megcsináltuk.

– Szerintem egészen más a helyzet – mondta a fiú. – Nem a tömegvonzásról van itt szó. Nem látom be, hogyan tériíthetné el a házunk tömege az időgépet az útvonaláról, amikor Crawfordék háza az ellenkező irányba vonzza, és elsősorban nyilván a Föld vonzza. Ha kint lennénk az űrben, érteném, de itt a Föld felszínén egy ház vonzóereje mit számít?

– Akkor most mi lesz? – kérdezte Katie lesújtva.

– Keresnünk kell valami más magyarázatot.

Egy darabig töprengtek. Katie a számítógépét babrálta, a gravitációt kereste a neten. A Föld gravitációja számos egyéb jelenséggel áll kapcsolatban, például a légkörzéssel, a lemeztektonikával, a földmágnesességgel, a tengeráramlásokkal, és persze ezeken keresztül minden egyébbel, az egész bioszférával. Hoppá!…

A képernyőre meredt, és kis habozás után megérintette a FÖLDMÁGNESESSÉG szót. Senki sem tudja, hogy mi okozza a Föld mágnesességét. A Föld magja nagyrészt olvadt vasból áll, ami a nyomás alatt megszilárdul. A konvekciós hőáramlás és a forgás kölcsönhatása következtében a vasmagban rotációs minták alakulnak ki. Az elfogadott elmélet szerint ezek felelősek a Föld mágnesességéért. Jó, ez végül is most nem érdekes. Az az érdekes, hogy a Földnek mágneses tere van. Az időford elég sok vasat tartalmaz. Hathat a mágneses tér az időfordra? Hathat. Akár azért, mert vasat tartalmaz, akár azért, mert a négydimenziós mozgás valamilyen összefüggésben áll…

– …a mágneses térrel.

– Tessék?

Katie fölpillantott. – Mi az?

– Azt mondtad: „a mágneses térrel”.

Katie zavarba jött, nem tűnt föl neki, hogy gondolatmenete legvégét hangosan is kimondta. De ha így van, hát így van. – Arra gondoltam, hogy a Föld mágneses tere hathat az időfordra. Vasat tartalmaz, és lehet, hogy a négydimenziós mozgás valamilyen összefüggésben áll a földmágnesességgel.

Apa elgondolkodott. – Nem hiszem, hogy az időford vastartalma közrejátszik. Utólag visszagondolva csakugyan bizarr ötlet volt a környékbeli házak vonzóereje, de szemernyivel sem bizarrabb, mint az, hogy a Föld mágnesessége hat az időford vastartalmára. Elvégre egy súrlódásmentesen mozgó vasdarab is csak beáll a mágneses erővonalak mentén, de nem végez mozgást, nem indul meg valamelyik mágneses pólus felé. A négydimenziós mozgás sajátságairól még elég keveset tudunk, de ha kapcsolatban áll a földmágnesességgel, akkor igencsak át kell gondolnunk sok mindent.

– Igen – sóhajtotta Sara –, és akkor csakugyan osztozunk a cicán.
– Miért? – kérdezte apa.
– Mert akkor Katie-nek tényleg meglesz a Nobel-díja.

8. A MÁGNESEK

Sarának ezen a délelőttön is volt fizikaórája. Holnap két hete lesz, hogy lezajlott az az emlékezetes óra, és senki sem firtatta különösebben, hogy mi a helyzet az időgéppel. Nyilván senki sem gondolta, hogy Sara tényleg nekifog – azt pedig végképp nem, hogy sikerrel is jár. Viszont most lesz az első fizikaóra azóta, hogy az időford megtette első ugrásait, létezik és működik az időgép. Jó lesz vigyáznia, el ne árulja magát, ne lássanak diadalt az arcán. De hátha nem jut eszükbe.

Eszükbe jutott. Éppenséggel pont Mr. Bolingbroke-nak.

– Jut eszembe – kezdte minden bevezetés nélkül, amikor belépett az osztályba –, hogy áll a munkád, Sara Royce?

– A munkám? – nézett rá Sara nagy ártatlanul.

– Az időgépre gondolok.

Sara elmosolyodott. Talán egy nap majd rájönnek, hogy mit jelentett ez a mosoly valójában; most úgy tett, mint aki azért mosolyog, mert csacsiságot kérdeztek tőle.

– De Mr. Bolingbroke. Két hete sincs, hogy megbeszéltük, hogy megépítem. Gondolja, hogy máris hoztam egyet a zsebemben?

– Nem – mondta a tanár megfontoltan –, ezt nem gondoltam. Csupán arra utaltam kérdésemmel, hogy egy ilyen felkészültségű fizikus, mint te, bizonyára nem töltötte tétlenül az elmúlt időt. Teszem azt, lehet, hogy van már valamiféle elméleted, ami közelebb viszi a tudományt az időgép megvalósításához.

Elmélete?! Sara akaratlanul is elnevette magát. Hát igen, elmélete is van. Meg gyakorlata. Hovatovább úgy ugrál az időben, mint aki világéletében ezt csinálta.

– Ó, igen, Mr. Bolingbroke. Egész csomó elméletem van.

– Volna kedved esetleg némelyiket megosztani velünk?

– Nem, Mr. Bolingbroke, nem volna kedvem, ha nem haragszik. Szüleimtől azt tanultam, hogy jobb egy munkát teljesen befejezni, mielőtt az ember közzéteszi.

– Értem. Akkor azért annyit kérhetek, hogy amikor befejezted, az elsők között olvashassam el?

Sara majdnem kipukkadt a nevetéstől, de kívülről csak egy vigyort engedett látni belőle. El akarja olvasni?! Azt nem elolvasni kell, hanem beleülni és menni vele. Bolingbroke egy dolgozatra gondol, ami esetleg, ha csakugyan megvan neki az a nagy-nagy tudományos értéke, ami persze úgyse lesz meg neki, szóval akkor ez lehet az időgép feltalálásához vezető hosszú út egyik lépcsője. Rutherford, Bohr, Einstein, Pauli, Schrödinger, Lombardi, Lefèbvre, Royce, aztán még ötszázan, és végül jön a nagy Akárki, aki megépíti az időgépet.

– Nyugodt lehet, Mr. Bolingbroke. Az elsők között olvashatja majd.

– Köszönöm, Sara.

Persze hogy az elsők között olvashatja. A hírt az újságban, hogy a Royce család átvette a Nobel-díjat.

De hány Nobel-díjat is? Amikor a család összegyűlt ezen a hétfő délutánon a nappaliban, rögtön iskola és munka után, föltették maguknak a kérdést: vajon Katie második ötlete már csakugyan a helyes megoldása?

– Kicsit nehéz dolog ezt ellenőrizni – kezdte apa. – Ha a Föld mágneses tere hat az időfordra, akkor az a kérdés, hogy mekkora különbségekre érzékeny. Maximális érzékenység mellett a probléma szinte megoldhatatlan, mert a földkéreg szerkezete gyakorlatilag a Föld minden pontján más-más feltételeket teremt, amik az idő múlásával változnak is.

– Pillanat – mondta anya. – Nem megoldhatatlan, csak komplikált. Ha mérjük a mágneses tér helyi állapotát, beépíthetjük a navigációba.

– Ha tudunk navigálni – felelte apa.

– Ha nem tudunk navigálni – mondta Sara az ölében alvó cica fülecskéit babrálva –, akkor teljesen mindegy, hogy mi a helyzet a mágneses térrel.

– Ez igaz – bólintott anya. – De még nem tudom, hogyan derítjük ki, hogy tényleg a mágneses tér befolyásolja-e az útvonalat.

– Van egy kérdésem – szólalt meg Katie. – Ha tényleg a mágneses tér befolyásolja, akkor hogyan hasznosítjuk ezt a navigációban?

– Nem tudom – mondta anya.

Apa is a fejét rázta.

– Nekem van egy ötletem – szólt közbe Ken. – Lehet, hogy tiszta hülyeség, de elmondom. – Családja érdeklődve figyelt. – A kormányzás

ugye azon alapul, hogy van egy kerekem vagy egy kormánylapátom, amit nekinyomhatok az útburkolatnak vagy a víznek, és akkor a jármű az ellenkező irányba mozdul.

– Vagy egy rakétád van, aminek a lökőerejét hasznosítod – szúrta közbe Katie.

– Igen. A kérdés az, hogy mi legyen a kormánylapát az időgép esetén, és mi az a közeg, aminek nekinyomódik. Mi van, ha a Föld mágneses terét használjuk ilyen közeg gyanánt? Az minden időben és helyen megvan, ismerjük a tulajdonságait. A kormánylapát ez esetben olyasmi lenne, ami kölcsönhatásba tud lépni a földmágnesességgel, vagyis a mágnes.

A szülők megcsóválták a fejüket. – Hogy gondolod?

– Vegyünk egy elektromágnest – magyarázta Ken. – Kapcsoljuk be; kölcsönhatásba lép a Földdel. Mondjuk, hogy az autót balra kell eltolni ahhoz, hogy a kívánt helyre jussunk. Mi elmozdítjuk a mágnest jobbra, és az autó balra tolódik, ahogy a kormánylapát balra mozdítása is jobbra tolja a hajót.

– Szerintem nem tolódik balra – mondta Sara.

– És ha nagyon erős a mágnes?

– Még akkor sem – mondta anya. – Egyébként a mágnest mozgató mechanikus szerkezet túl lassú lenne ahhoz, hogy az időugrás tartama alatt elmozdítsa a mágnesedet.

– Akkor ne a mágnest mozgassuk – felelte a fiú. – Mozogjon helyette az erőtér, azt gyorsabban lehet mozgatni.

A többiek homlokráncolva fogadták az ötletet.

– Hogy is van ez? – kérdezte apa.

– Mondjuk, hogy balra akarjuk tolni az autót. Legyen egy sor elektromágnes a kocsiban. Bekapcsoljuk a bal szélső mágnest, aztán gyors egymásutánban a mellette levőket jobb felé, mindig kikapcsolva az előző mágnest, amikor a következőt bekapcsoljuk. A mágneses erőtér így jobb felé vándorol az autóban, és balra nyomja azt.

– És hogy mozgatod föl-le? – kérdezte Katie.

– Függőlegesen is elhelyezek egy sor mágnest. Egy sort pedig hosszirányban, hogy előre-hátra is tudjak mozogni.

Anya közben a gépén számolgatott valamit. Most fölnézett.

– Elképzelhető, hogy ez működni fog, föltéve persze, hogy nem jön közbe semmi probléma. Mondjuk az, hogy az időugrás alatt nincs elég időnk a mágnesekkel játszadozni, meg az, hogy számottevő elmozdulás eléréséhez nincs szükség olyan erejű mágnesekre, amikkel már nem tudunk dolgozni, és így tovább. Egyvalamiben viszont szinte biztos vagyok. Katie mágnesességi elméletét kizárólag a Ken-féle elektromágnesekkel tudjuk igazolni. Ha az elektromágnesek elmozdítják a kocsit, ak-

kor Katie-nek igaza volt. Ha nem mozdítják el, akkor vagy egyikőtöknek sincsen igaza, vagy Katie-nek igen, de a mágnesek nem elegendőek.

– Akkor újabb szerelések várnak ránk – bólintott apa.

Apa tervezett egy készüléket, ami öt elektromágnesből állt, a számítógép irányította őket, kapcsolgatta sorban, sőt az erősséget is változtatni tudta. Az egyetemen akadt egypár nélkülözhető elektromágnes, de apa igencsak meglepte Mr. Shortot a kívánságával.

– Öt tesla, professzor úr. Ennél erősebbet aligha tudok keríteni.

– Ez önnek nem jelenthet problémát, Mr. Short – felelte apa anélkül, hogy a telefonra nézett volna. – Ötven-száz teslákat is produkált már a technika.

– Hogyne, professzor úr – vakarta a fejét Short –, csak nem ilyen közönséges háztartási elektromágnesekkel. Mégis mekkora teljesítményre gondolt?

– Legalább húsz teslát szeretnék.

A pufók műhelyfőnök fejcsóválva nézte a telefont, de azon nem látott egyebet, mint Royce professzor tolókocsijának karfáját és a professzor karjából egy darabot. Szerette volna látni az arcát is, hogy komolyan gondolja-e a kívánságát – de hamar belátta, hogy először is nem fogja látni, mert a professzor úr megfeledkezett arról, hogy maga elé tegye a készüléket, másrészt teljesen mindegy, mert persze hogy komolyan gondolja. Harmadrészt, jutott eszébe, az is mindegy, hogy komolyan gondolja-e, mert neki, Shortnak így is, úgy is az a dolga, hogy előteremtse neki azokat az elektromágneseket. Végül is tizenöt év alatt hozzászokott a professzorok furcsa kívánságaihoz, és különben is, ha ilyenek nem lennének, unalmas lenne a munkája. Attól pedig irtózna.

– Néhány napon belül megszerzem őket, professzor úr. Hány darabot parancsol?

– A biztonság kedvéért legyen mondjuk ötven. Köszönöm, Mr. Short.

A műhelyvezető túl óvatosnak bizonyult: már aznap délután sikerült megtalálnia azt a Los Angeles-i céget, amelyiknek hat darab raktáron volt, a többit pedig másnapra tudta ígérni. Mr. Short nem kérdezte meg, hozassa-e a hat darabot azonnal: hozatta. Este kilenckor csöngetett be velük egy motoros fiatalember.

Másnapra nagyjából készen állt a szerkezet. Sorbaállították a hat mágnest és letették a kocsi padlójára, a sofőrülés mögé. Nem erősítették oda semmivel; apa úgy gondolta, vagy tényleg elmozdul a kocsi, vagy csak a mágnesek mozdulnak el, de akkor meg abból fogják tudni, mi a helyzet.

Reggel nyomban csináltak is egy ugrást, öt másodpercet a jövőbe, és följegyezték a koordinátákat. Az autó hat yardot mozdult északnyugatra, a kert vége felé. A függőleges elmozdulásnak most nem volt jelentősége, csak az autó hossztengelyére merőleges irány számított. Aztán csi-

náltak még egy ugyanekkora ugrást, de most bekapcsolták a mágneseket Ken ötlete szerint, és így ugrottak.

A kocsi szemlátomást elmozdult, le sem kellett olvasni a koordinátákat. A mágneseket balról jobbra haladva kapcsolták be, s az autó a várakozásnak megfelelően bal felé tért el, több mint tíz yardot.

– Ez az! – ugrott föl Sara. – Nagy vagy, KenPet Royce!

– Á, semmiség – mosolygott öccse –, csak egy kis agymunka.

Még iskola előtt megszületett a döntés: a család minden tagja részesedni fog a Nobel-díjból. Sara az alapötletért és a törvényekért, anya és apa a számításokért, Katie a mágneses hatás felfedezéséért, Ken pedig az elektromágneses navigáció kidolgozásáért. Mert ebből navigáció lesz, most már meg voltak róla győződve.

Persze ki kellett még dolgozni néhány apró részletet, ahogy apa mondta. Anya optimistán ítélte meg a helyzetet, szerinte legfeljebb még egy heti munka, és teljesen navigálható lesz az időgép. A „teljesen" persze relatív fogalom. Ezzel a technikával aligha lesz az lehetséges, hogy mondjuk innen, Sutherlandből indulva például Kínában lyukadjanak ki; lesz egy behatárolt kör, amin belül mozogni tudnak majd. Ennek a mérete sok mindentől függ, elsősorban a mágnesek teljesítményétől, de a számuktól és az erőtér mozgatásának sebességétől is. Egyelőre becsülni sem tudták, hogy mekkora lesz, talán csak néhány tucat, esetleg néhány száz yard, de lehet, hogy mérföldek.

Először azt akarták kidolgozni, hogy a kocsi talajszinten maradjon. Elméletben könnyű volt: a hat mágnest függőlegesen elhelyezték az egyik oldalfalon, és beleírták a programba a szükséges mértékű eltolást, a képletnek megfelelően. Az eltolás mértékét bele tudták írni, de még kellett egy képlet, ami lefordítja a milliméterekben kifejezett eltolási értéket a mágnesek kapcsolgatásának adataira. Ezt további kísérletek fogják megmondani.

Sara azonban ezzel a tervvel sem volt elégedett.

– Ha a koordináták alapján dolgozunk, akkor nem a talajszint fölötti magasságot kapjuk meg – jelentette ki aznap délután, amikor, immár szokás szerint, összegyűltek a nappaliban. – A z koordináta nem a talajszinthez képest mér, hanem a Föld középpontjához képest, csak levontuk belőle a Föld sugarát, mert így egyszerűbb kezelni. De a talaj nem mindenhol van pont ugyanolyan messze a Föld középpontjától. Hiába csinálunk olyan ugrást, ami öt láb magasra visz minket a levegőbe, ha azon a helyen éppenséggel egy tízezer láb magas hegy áll. Akkor egy szétlapult mikrobuszunk lesz mélyen a hegy belsejében. Nekem ez a változat ellenszenves.

– Mindenkinek az – mosolygott apa –, de mégis mit tehetünk azon kívül, hogy nézzük a térképet?

– Hiába néznénk a térképet – sóhajtotta Sara –, az nem segít. Az is éppen elég nagy baj, ha a célban egy nagy fa áll, aminek a törzsét vágjuk ketté, mint a kerítést. Szétlapulnánk a fa alatt. Más megoldást kell keresni – vette elő a számítógépét –, és éppen ezt számolgattam ma az iskolában.

Anya bólintott. – Most már tényleg kelleni fog neked az a Nobel-díj. Anélkül megbuksz, annyira nem tanulsz.

– Nem bukom meg – vitatta Sara. – Az időgép feltalálóját nem lehet megbuktatni. Ha Mrs. Hoffmannak eszébe is jutna, amit kétlek, a pártfogóim elfelejtetik vele ezt az ötletet.

– Kicsodák? – kérdezte Katie.

– Hát lássuk csak… – tűnődött el Sara –, Einsteint és a Curie házaspárt mindenképpen meghívom, aztán gondoltam Max Planckra…

9. AZ IDŐNÉZŐ

Az emberiség történetében rengetegféle jármű született már, amik úton, vízen, sínen, levegőben, víz alatt vagy az űrben haladtak, de a helyváltoztatás bármely módját ide sorolhatjuk, az apostolok lovát, az úszást, az ejtőernyős ugrást: mindegyikre igaz, hogy helyváltoztatás közben az ember látja, hogy legközelebb hová fog kerülni. Az már változó, hogy milyen messzire lát előre, például a nagy atom-tengeralattjáróknak semmilyen ablaka nincsen, de van radarjuk, azzal valamennyire tudnak tájékozódni. A pilóták éjszaka és rossz időben vakon repülnek, de vannak műszereik, amik megmondják, hogy hol vannak, milyen magasan vannak, merre mennek. Mindenki, aki eddig a történelemben ismert bármilyen módon közlekedett, látta az útvonalat valamekkora távolságra előre, és ami legalább ilyen fontos: csak bizonyos fajta közegekbe kerülhetett. Egy hajóval előfordulhat, hogy zátonyra fut, de nem fordulhat elő, hogy a szárazföld közepében találja magát. Egy alagútfúró találkozhat betörő vízzel, de nem bukkanhat ki ezer láb magasságban a hegy fölött vagy egy ház nappalijában. No meg: aki hagyományos módon közlekedik, az valamilyen irányba halad, és általában tudja, hogy abban az irányban mi van. Ha Sutherlandből északnak indul, akkor sem sivatagra nem számíthat, sem mondjuk karddal vagdalkozó szamurájokra.

Az egyetlen kivétel az időgép. Az időgépben ülő ember nem látja, hová érkezik, és a szó szoros értelmében bárhová érkezhet. Valószínűleg ellipszoid alakú térben tud mozogni, mert a legnagyobb megengedett vízszintes elmozdulás nagyobb a legnagyobb megengedett függőleges elmozdulásnál, de ebben a térben bármivel találkozhat. Kibukkanhat a föld mélyében, a víz alatt, megjelenhet egy vasúti sínen, közvetlenül a száguldó mozdony előtt, csatatér golyózáporában, egészen egysze-

rűen bármiféle szituációba keveredhet az időutas, anélkül hogy elképzelése lehetne arról, mi vár rá.

Ez az állapot tarthatatlan, állapította meg Sara, miközben az osztály matematikával foglalkozott körülötte.

Meg kell oldani, hogy ugrás előtt láthassuk a célpontot, azt az időt és azt a helyet, ahova ugrani készülünk, és ha ott nem megfelelőek a körülmények, akkor változtathassunk az ugráson. Nem megfelelő körülmény lehet bármi, akár az is, hogy emberek vannak ott, és nem akarjuk őket a két tonna földhöz hasonlóan más időbe átküldeni, sem pedig feltűnést kelteni köztük az időgép megjelenésével. Egyik veszélyesebb, mint a másik.

Ahhoz, hogy valamit lássunk, fényre van szükségünk: olyan fénysugarakra, amik a látni kívánt tárgyakról verődnek vissza. Csakhogy ezek a tárgyak nem ugyanakkor vannak, amikor mi: a temporális dimenzió egy másik pontján tartózkodnak. Eddig olyan tárgyakat láttunk, amik a lineáris dimenzió más pontjain tartózkodtak. Most ugyanezt kellene megtenni a temporális dimenzióval. A feladat tehát a fénysugarak elmozdítása a temporális mentén, majd visszatérítésük az eredeti idejükbe úgy, hogy közben visszaverődtek a tárgyakról. Meg tudjuk ezt tenni? Elméletileg igen. A fény ugyanúgy anyagból áll, mint az időgép és a benne levő tárgyak. Egy probléma van: az első Royce-törvény, ami megszabja, hogy a mozgatandó anyagmennyiség milyen határok közé eshet. Másfél tonnát pusztán fotonokból összegyűjteni lehetetlenség, hamarjában meg se tudná mondani, hogy van-e másfél tonnányi foton egy adott pillanatban az egész Földön.

– Sara?…

Fölpillantott. Mr. Hobson állt fölötte, a homlokát ráncolta.

– Igen, Mr. Hobson?

– Nem tudom, figyelemmel követted-e az eddigieket – nézett le rá a hórihorgas férfi. – A véleményedre voltam kíváncsi.

– Nem, Mr. Hobson, sajnos nem követtem figyelemmel – mondta Sara.

– Miért nem?

– Máson járt az eszem. Baj?

– Nem, Sara, nem baj, ha figyelmed előbb-utóbb kiterjed a mai óra anyagára is. Ha eddig nem tanultad meg, tanuld meg később, légy szíves. Nem kell most. Min járt az eszed?

– Egy fizikai problémán – felelte a lány kitérően. – Miről kérdezte a véleményemet?

A férfi kivárt egy-két pillanatot; alighanem azt latolgatta, megkérdezze-e, mi az a fizikai probléma. Végül nem kérdezte meg. – Szerinted mi ez? – intett a nagy képernyő felé.

Sara odanézett. A kép túlnyomó része sötétkékben pompázott, de közepéből világoskék sugarak futottak szét. Hat sugár, egyenlő szögekben. A sugarak perecformájú, bonyolult alakzatok sorára bomlottak. A kép lassan ránagyított az alakzat közepére.

– Egy fraktál – mondta Sara.

– Így van; de milyen fraktál?

– Kék – jelentette ki Sara. – Pedig sokkal jobban mutatna zöldben. Nem tudom, Mr. Hobson, én csak a Mandelbrotot meg a Juliát ismerem, és ez nem az.

– Valóban nem az – bólintott Hobson, és a képernyőre pillantott. – Ray, intézkednél? A hölgy zöld fraktált akar. Nos, Sara, ez a Newton-halmaz. Könnyen megjegyezheted a fizikusról, akinek alma esett a fejére.

– De Mr. Hobson – mosolyodott el Sara, miközben Ray Winston átkapcsolta a görbét zöldbe, s egyúttal gyorsította a nagyítást –, ugye nem gondolja komolyan, hogy egy felnőtt ember még soha nem látott leeső tárgyat? Emlékszik, hány éves volt Newton, amikor az alma állítólag a fejére esett?

– Nem – mondta a tanár kis habozás után –, erre nem emlékszem.

– Látja, én pedig nem ismerem ezt a fraktált – biccentett Sara a képernyő felé. – Viszont azon dolgozom, hogy megoldjak egy fizikai problémát. Ha sikerül, azzal létrehozok valami újat. Ha megtanulom a Newton-halmaz sajátságait, azzal nem. Megbocsát?

S visszatemetkezett gondolataiba.

Ezúttal kudarccal tért haza az iskolából: hiába töltötte megfeszített gondolkodással az egész időt, nem sikerült kitalálnia, hogyan lehetne a fénysugarakat elmozdítani a temporálison, majd visszaverődés után visszahozni. A dolog megoldhatatlannak tűnt.

– Szia – fogadta Katie a verandájukon –, képzeld, egész nap az időnézőn törtük a fejünket.

– Időnéző? – mosolygott Sara. – Jó név. Én is, de nem jutottam semmire.

– Én azt hiszem, hogy Kennel megoldottuk.

Sara gyanakodva nézett húgára. – Ti?

Ken az ebédlőben volt, éppen kivette a mikróból az ebédet. – Anyáék még egy óráig nem érnek haza – mondta –, úgyhogy szerintem együnk. Sütöttünk halat és krumplit. Uborkát kérsz?

– Kérek – dobta le Sara a gépét –, de elsősorban időnézőt kérek.

– Még nem csináltunk – nevetett Katie –, csak az elméletét.

– Az is jó. Ha lusták voltatok megépíteni, lássuk az elméletet!

A lányok egymás mellé ültek az asztalnál, Ken pedig eléjük tette az ebédet.

– Nos – kezdte Katie –, ugye az a kérdés, hogyan fogjuk fel a temporális dimenzió egy másik pontjáról származó fénysugarakat. Szerintem…

– Mit? – képedt el Sara. – Ez csak a második kérdés! Először oda kell juttatni őket.

– Hova?

– A temporális kiválasztott pontjára.

– Minek?

– Hát hogy akarsz látni fény nélkül?!

– De Sara, fény már van. Nézz körül. Az ebédlő fényárban úszik, minek akarsz te ide még fényt küldeni?

Sara csak ült döbbenten.

– Úgy van – toldotta meg Ken is –, bármely korban, bármely helyen találsz fényt, hacsak nincs koromsötét éjszaka. Minek küldenél fényt a saját idődből?

– Hogy én erre nem gondoltam… – sóhajtott nővérük, és elszánt mozdulattal beledöfte villáját egy halszeletbe. Tányérjára emelte, mellézúdított egy lapátra való krumplit, és bekapott egy nagy darabot. – Haauk hoább – mondta tele szájjal –, hég hinh heg ah ihőnéhő!

– Mindjárt meglesz – felelte Katie. – A fény ugye elektromágneses sugárzás, és mint ilyen minden irányba terjed.

– Aha.

– Tehát nincs más dolgunk, mint felfogni.

– De… – nyelte le Sara hirtelen a krumplit – de hogyan akarod felfogni egy másik időben?!

– Sara – mondta öccse türelmesen –, hát nem azt magyarázzuk, hogy a fény *minden irányba* terjed?

– Anya, apa – tépte föl Sara egy órával később a Dodge ajtaját –, én teljesen hülye vagyok!

– Nem szokásom vitatkozni mások önértékelésével – mondta apa –, úgyhogy neked is szia.

– Mi? Ja, sziasztok. Az ikrek megcsinálták az időnézőt! Én képtelen voltam rájönni, hogy kell, pedig pofonegyszerű az egész. A téridő szimmetrikus, értitek?

– Értjük – felelte anya –, ha majd lehiggadsz és elmagyarázod. Mi az az időnéző?

– Jaj, anya, hát amiről reggel beszéltünk. A célpont megnézésének módja, hogy tudjuk, hova ugrunk.

– Megcsináltátok?…

– Meg hát!

– Mutasd – mondta anya, mintha csak elő kellene venni és bekapcsolni.

A szülők letelepedtek az ebédlőben. Sara föltálalta nekik a melegített halat és krumplit, Katie pedig az elképzelést.

– Szóval a fény minden irányba terjed, tehát terjedni kell neki temporálisan is. Egyszerűen nem tehet mást. A téridő szimmetrikus, a lineáris dimenziók semmiben sem különböznek a temporálistól. A feladatunk csupán annyi, hogy felfogjuk a temporálisan terjedő fényt.

– Remek ötlet – mondta apa. – Hogyan?

– Ja, hát arról fogalmunk sincs.

De mégiscsak kidolgozták; igaz, ráment a kedd, a szerda és a csütörtök délután. A fény minden irányba terjed, tehát temporálisan is. Mint minden kvantumnak, a fény részecskéinek is van *t* kvantumszáma. A temporálisan haladó fénykvantumok *t* kvantumszáma nyilvánvalóan mutatja ezt a mozgást. Pozitív kvantumszám esetén a felső idő felé halad, vagyis az alsó időből jön, negatív esetén fordítva. A kvantumszám abszolút értéke vagy a temporális mozgás sebességét jelöli, vagy a megtett temporális távolságot. Ha a temporális mozgás sebességét jelöli, akkor nincs időnéző, mert a különböző időtávolságokból érkező, különböző sebességgel haladó kvantumokat lehetetlen beazonosítani – viszont akkor az időgép kvantumjainak *t* kvantumszáma sebességváltóként szolgálhat, és a lineáris dimenziókban megtett különböző távolságok formájában csapódik le. Ez fölöslegessé teheti az elektromágneseket. Ha viszont a *t* kvantumszám a megtett temporális távolságot jelöli, akkor van időnéző: ez esetben a sebesség állandó, és a távolság az időkülönbséget jelöli. Azokat a fénykvantumokat kell összegyűjteni, amelyek *t* kvantumszáma a célidő és a jelen idő közötti temporális távolságnak megfelelő értéket mutat.

A sebességhipotézist egy publikációból vették, ami előző héten jelent meg a *Fizikai Szemle*ben. Maga Wakayama tette közzé, azt állítva, hogy a *t* kvantumszám abszolút értéke a sebességet jelenti. A fényről ő nem tett említést. Apáék ezért még kedden este fölhívták.

– Jó estét, Wakayama professzor.

– Jó reggelt, Royce professzor. Örülök, hogy látom. Mi újság?

– Ó, csak egy múlt heti cikkével kapcsolatban szeretném megkérdezni. A *Fizikai Szemle*ben volt.

– Ahá – nevetett a kerek arcú, őszülő hajú japán –, a derék öreg *t* kvantumszámok. Mit szeretne tudni?

– Ön azt állította – könyökölt apa a telefon elé –, hogy a kvantumszám abszolút értéke a temporális mozgás sebességét jelöli. Biztos benne, hogy igaza van, professzor?

– Már hogy lehetnék biztos benne? Biztos az, amit saját szemével lát az ember, professzor, kivéve, amikor még az sem biztos. De elég logikus következtetés. Gondoljon Fernández kísérleteire. Azokból világosan le-

vezethető, hogy a kvantumszám abszolút értéke egynél nagyobb szám is lehet. Mármost két eset lehetséges. Vagy a sebességet jelöli ez a szám, vagy valami egészen mást. De ha mást, akkor mit? Szerintem a sebességet.

– Rendben – bólintott apa –, de akkor magyarázzon meg nekem valamit. Ön szerint a fény terjedhet különböző sebességekkel?

– Hát ha megteheti, akkor az nem fény, hanem valami nem tudom, micsoda. Miért?

– A fény is kvantumokból áll, nem igaz?

Wakayama összehúzta a szemöldökét, és vagy tíz másodpercig hallgatott.

– De – mondta aztán tömören.

– Lehetséges, hogy a fény összes kvantumjának mindig pontosan ugyanannyi az abszolút *t* kvantumértéke?

– Hát… ha a kvantumérték a sebességet méri, akkor ennek kellene történnie. De Fernández fénykvantumokkal is kísérletezett, és nem ez jött ki.

– Így van, professzor. Milyen következtetést von le ebből?

– Azt, hogy tévedtem, professzor – vágta rá Wakayama habozás nélkül. – Sokadik eset. A helyreigazításban hivatkozhatom az ön személyes közlésére?

– Ahogy parancsolja, Wakayama professzor – egyenesedett föl apa.

– Lekötelezett, Royce professzor. Üdv a családnak és viszlát!

Ki kellett deríteni, hogy mit jelentenek valójában a *t* kvantumszámok. Apa hajlott rá, hogy ezt ugyanúgy tegye, ahogy a mágneses kölcsönhatást is kiderítették: meg kell építeni a szükséges készüléket, aztán ha működik, akkor az elméleti rész is igazolva van. Elvont kísérletezésre ráérnek akkor is, ha nem működik.

Az időnéző lelke a Šafránek-féle kvantumcsapda lesz. Mintha pontosan erre a célra készült volna: képes szétválogatni a fénykvantumokat a temporális kvantumszám szerint (meg más szempontok szerint is, de most erre lesz szükség), és máris továbbítani lehet a fényt a kamerába. Mr. Short érintkezésbe lépett a prágai egyetemi fakultással, de ők továbbküldték egy ostravai céghez, jelenleg az forgalmazza a kvantumcsapdákat. Mr. Short őket is megkereste, aztán felhívta a professzor urat.

– Nem érdekel, hogy mennyibe kerül, Mr. Short – felelte az.

– Engedje meg, hogy befejezzem, professzor úr. Az ön és a professzor asszony idei fejlesztési kerete akkor sem lenne elég rá, ha nem költöttek volna belőle a sugárzófejekre és a mágnesekre. Csak a dékán engedélyével vehetem meg önnek a kvantumcsapdát.

– Értem. Köszönöm, felhívom a dékánt.

Apa felhívta a dékánt, Mr. Griert, és közölte, hogy szüksége van egy kvantumcsapdára, de nem mondta meg, hogy miért. Mr. Grier azonban feltétlenül tudni akarta.

– Semmi probléma, Mr. Grier – közölte apa –, akkor megvesszük a saját pénzünkből.

– Egy pillanat, Mr. Royce – tiltakozott a dékán; magas férfi, kopasz fejét kétoldalt kevéske ősz haj keretezte. – Nem azt mondtam, hogy nem utalom ki a pénzt, csak szerettem volna tudni, hogy mire kell a műszer.

– Mr. Grier, mi a feleségemmel nem vagyunk hozzászokva, hogy kutatómunkánk eredményét azelőtt ismertessük fakultásunkkal, hogy az komplett egésszé állhatna össze. Ha ön feltételezné, hogy értelmetlenül költjük az egyetem pénzét, akkor nem hívott volna meg minket. Azt sem hiheti, hogy ha elkészülünk a munkánkkal, akkor nem a tanszékkel osztjuk meg elsőként és kizárólagosan.

Mr. Grier néhány pillanatig hallgatott.

– Igaza van, Mr. Royce. Utasítom Mr. Shortot, hogy bonyolítsa le a beszerzést, és elnézést kérek az akadékoskodásomért.

– Nem történt semmi, Mr. Grier.

Sara csendben vigyorgott a telefon látókörén kívül. – Miért szelídült meg ennyire? – kérdezte, miután véget ért a beszélgetés.

– Mert meg akar tartani minket. Még nem végleges a szerződésünk, ők is visszaléphetnek meg mi is. Ha úgy érezzük, hogy nem kapjuk meg a kívánt munkafeltételeket, még a végén elmegyünk, neki pedig nemcsak hogy mást kell keresnie helyettünk, de mindenki tudni fogja, hogy mi visszaléptünk. Így az utódunk kukacosabb lesz.

– Hogy miken múlhat az időgép sorsa… – sóhajtott a lány.

Ez csütörtök délután volt. A nap hátralevő részében megtervezték az időnézőt. A célpontra irányított videókamera a kvantumcsapdán keresztül veszi a képet. A csapdát ugyanaz a számítógép irányítja, amelyik az időgépet is, és ugyanezen a képernyőn jelenik meg a kép is. Így persze nem lehet mérföldes távolságokra ugrani, mert a kamera nem lát el odáig.

Sajnos a kvantumcsapdát hétfőnél előbb nem tudták szállítani, de a hétvégére azért maradt teendő: szombaton kivitték a kocsit öt mérföldre a várostól, és néhány tucat kisebb-nagyobb ugrással belőtték a mágneseket. A kocsi a tér mindhárom dimenziója mentén tökéletesen manőverezhetővé vált; vízszintes hatósugara ötezer-nyolcszáz méter volt, a függőleges nyolcszázötven. De indulás előtt még csináltak egy félperces ugrást, hogy végre lássák az időutazás élő szervezetre gyakorolt hatását is.

Az élő szervezet a kismacska volt, aki az elmúlt öt napban megszokta új otthonát és családját – Carrie kivételével, akit a legkevésbé sem szívelhetett. Túlságosan nagy volt és túlságosan kutya. Amikor Sara fölemelte és betette a kocsiba, akkor sem az időugrás érdekelte, hanem az, hogy Carrie is ott lebzselt a közelben, és akármikor beugorhatott utána. Még szerencse, hogy Sara a vezetőülésre tette, jó messze a nyitott hátsó ajtótól.

– Csatold be a biztonsági övet – intette Ken a cicát az ablakon keresztül. – Óvatosan vezess, ne gyorsabban, mint ahogy az őrangyalod repülni tud. És ha olyan korba érnél, amikor macskaevő vadak garázdálkodnak a környéken, ne felejtsd el utolsó leheleteddel visszaküldeni a kocsit.

– KenPet Royce – rótta meg bátyját a másik ablakban videózó Katie –, nem hagynád abba a sületlenségeket?

– Eszemben sincs. Tittynek nehezebb dolga van, mint egy berepülő pilótának, minden apró segítség jól jöhet neki.

– Hát ezek nagyon nagy segítségek, mondhatom.

– Hagyjátok abba – mondta Sara, és rátenyerelt az ablakzáró gombokra, kívül rekesztve testvéreit. Azok búcsút intettek a cicának és a hátsó ajtónál termettek. – Még beszólhattok neki – folytatta, ahogy megállt az ajtóban –, aztán csukom az ajtókat és indulunk.

– Te ki se szállsz? – kérdezte húga.

– Dehogynem – ugrott le Sara, és becsapta a bal ajtószárnyat.

Katie intett az ülésről kukucskáló Tittynek, és becsukta a másikat is.

Gyors léptekkel indultak szüleik felé, akik a veranda sarkán várták őket Carrie-vel, aki közben érdektelennek ítélte a kocsinál folyó eseményeket és visszatért hozzájuk. Katie föllépett a verandára a korláton kívül, és onnan filmezett.

– Kész vagyok – mondta.

– Én is – felelte apa. – Indítok.

Lenyomta a gombot, és a kocsi eltűnt.

Sara most látta másodszor az időugrást, és most is úgy tűnt neki, hogy nem hirtelen tűnik el, hanem elhalványul a kocsi. Mindenesetre nagyon érdekes dolog.

– Tíz – mondta Ken.

– Húsz – mondta Katie.

– Huszonöt – sóhajtotta Sara. Hirtelen elfogta valamilyen rossz érzés, hogy Tittynek baja eshet, és annak ő lesz az oka, amiért feltalálta az időgépet. Nem mintha annyira szívén viselte volna a sorsát – csak egy macskakölyök, aki nélkülük talán már éhen veszett volna a városszéli bozótban vagy elütteti magát egy autóval, de akkor is egy élőlény.

Az autó megjelent a kiindulási ponttól nem messze.

– Hurrá! – rikoltotta Ken, és futásnak eredt. Katie követni próbálta, de nem tudott futni a kamerától, amit továbbra is célra akart tartani.

– Menj – szólt rá, és elvette tőle a videót. Katie elrohant, ő pedig lassabban követte őket, oldalazva kicsit, hogy meglássa a kocsi bal oldalát. Ken csakhamar odaért és fölrántotta az ajtót. Sara nyomban meglátta a kis fehér foltot a vezetőülés sötét kárpitján. Odasétált, megállt az ajtóban, lehajolt, és fölvette, ahogy Titty érdeklődve beleszimatol az objektívbe, aztán elfordítja a fejét és lefelé nézegetve gondolkodni kezd, hogyan juthatna le erről az unalmas helyről a pázsitra.

– Semmi baja – mondta mögötte Katie.

– Semmi – bólintott Ken.

– Semmi – sóhajtott föl Sara is. – Megvan a történelem első időutazója.

10. A KIRÁNDULÁS

Sara úgy várta a hétfő délutánt, mint kicsi korában a karácsonyt vagy a születésnapját. Az időgép készen állt – mindaddig, amíg meg nem érkezik a csapda és el nem kezdhetik használni az időnézőt. A használat persze azt jelenti, hogy kísérletezni kell vele, valószínűleg többször is össze kell rakni vagy át kell programozni, amíg azt nem mutatja, amit kell. Már megtervezték a kísérletet: a zárt garázsban fognak dolgozni, semmi szükség idegen tekintetekre, és most úgyse ugranak, nem kell tágas hely a kocsi mozgására. A garázs hátsó falán van egy jókora falióra, ellenőrizték, hogy pontosan járjon; alatta pedig egy asztalkán elhelyeztek egy tévét egy videóval. Reggel nyolckor berakták apa filmgyűjteményének egyik kártyáját, amin húsz film volt, összesen vagy harmincöt óra időtartamban, igencsak régiek. Míg a gyerekek iskolában, a szülők pedig az egyetemen voltak, a készülék először Frank Capra *Az élet csodaszép* című százhúsz éves filmjét vetítette le az üres garázsnak, ahol legfeljebb Carrie és Titty fordulhatott meg időnként, mert az ajtót nyitva hagyták. A két és fél órás film után egy kétórás következett, egy másik évszázados műalkotás, az *Amerikai fogócska* Audrey Hepburnnel és Cary Granttel. Valamivel fél tizenkettő előtt kezdődött a *Mary Poppins* című musical, fél kettő előtt nem sokkal pedig az *Esőember*t választotta a gép, amit véletlenszerű válogatásra állítottak be. Mindezt a kocsi szélvédője mögé erősített kamera látta volna, ha ott lett volna – de nem volt ott, a tévé mellett hevert kikapcsolva.

A nyolcvanéves képsorokon Tom Cruise éppen összetalálkozott sosem ismert, autista bátyjával, amikor kinyílt a garázsajtó és a Dodge begördült az időford mellé. Anya, apa és Sara szállt ki belőle, lányukat az iskolánál vették föl és hozták haza. A tévé mellett haladtak el, Sara meg-

fordult és rávigyorgott a szélvédő mögé képzelt kamerára, és barátságosan intett Charlie Babbittnek, aki éppen bátyja lehetetlen viselkedésén mérgelődött a képernyőn.

Negyedóra múlva megérkeztek az ikrek. A rendes bejáraton át jöttek be a házba, de aztán átmentek a garázsba és pár percig ugráltak, bohóckodtak a tévé előtt, a képzelt kamera látókörében. Aztán visszatértek az ebédlőbe és megebédeltek.

Fél négyre járt, a Babbitt testvérek kalandjai véget értek, a videó pedig megint ugyanabból a korból választott: egy csodálatos mesefilmet kezdett játszani, Wolfgang Petersen *Végtelen történet*ét. A film legelején, amikor a kisfiú ellopja a könyvet az öregembertől, kinyílt a garázsajtó és belépett Sara, kezében egy csomaggal; a ház felőli ajtón át megérkeztek a többiek.

Sara a képzelt kamera előtt bontotta föl a csomagot, s még a dobozában fekve megmutatta a kis hengeres készüléket, amit aztán végtelen óvatossággal emelt ki puha műanyag fészkéből, hogy apa a tévéről levett kamera objektívje elé csavarozhassa. Az immár időnézővé előléptetett berendezést anya erősítette föl a szélvédő mögött idejekorán elhelyezett kis állványzatra, és beállította, hogy a tévét lássa. A csatlakoztatásnál kis probléma lépett föl: a kábel nem ért el a hátsó ülésen elhelyezett számítógépig. Előrehozták hát a sofőr melletti dupla ülésre, a sugárzófejek kábeleit pedig máshogy rendezték el a padlón.

Végül minden együtt volt. A képernyőn Atreiu, a hős vadász éppen útnak indult volna, hogy megkeresse a segítséget a kicsi császárnő számára, amikor apa átkattintott egy kapcsolót, és Fantáziaország helyén a garázs fala jelent meg az órával, alatta az asztalkán a tévével és a csapda csomagolóanyagaival, a képernyőn pedig ugyanennek kicsinyített változata, benne a tévével, annak képernyőjén egy újabb kicsinyített változat, s így tovább. A szokásos látvány, amikor egy képernyő azt a képet mutatja, amit az őt magát figyelő kamera lát.

Ken fölszerelte a másik kamerát az időnéző mellé, hogy a tévén látható képet és a faliórát egyszerre mutassa. A mikrofont átadta Sarának.

– Elindítottad?

– Megy a felvétel – bólintott Ken.

– Akkor kezdjük. A pontos idő tizenöt óra negyvennyolc. Katie! Mondj egy számot nyolc és tizenöt között!

– Tizenegy – szólt Katie, behajolva a kocsiajtón.

– Apa! Kérek egy számot nullától ötvenkilencig!

– Huszonegy – mondta apa.

Sara beállította a számítógépen a tizenegy óra huszonegyet. – Indítom – jelentette be, és bekapcsolta az időnézőt.

A számítógépen és a vele összekapcsolt tévén zagyva, értelmetlen kép jelent meg, színes foltok és csíkok vibráltak összevissza.

– Küldd rá a dekódolóprogramot – mondta anya, Sara pedig elindította azt.

A foltok és a csíkok másféle foltokká és csíkokká változtak, folyamatosan változott a kép. Egyszer teljesen el is sötétedett, aztán apró zöld pontok sokasága lett belőle.

A program jó negyedórát küzdött az adatokkal. Sara nem türelmetlenkedett; lehet, hogy órákig fog tartani, de azon sem csodálkozhat, ha napokba telik. Teljesen mindegy, mennyi idő kell hozzá, csak sikerüljön.

– Sikerülni fog – szólalt meg mellette Katie, mintha csak kitalálta volna a gondolatát. – Mi a szerencse gyerekei vagyunk, nekünk minden sikerül. Azok a fénysugarak ott vannak, tehát látni fogjuk őket. Csak…

Hirtelen elhallgatott. A képernyőn valamiféle kép kezdett kirajzolódni. Mintha betűk és számjegyek jelentek volna meg egy pillanatra, aztán egy arc elmosódott, torz körvonala.

– Ez az – suttogta Sara. – Ez az…

A kép némi vibrálásokon ment át, és folyamatosan változott: olyanformán, mint amit régi filmeken lehet látni, hogy valaki behangol egy tévét. Aztán egyszer csak ugrott egyet a kép, és kitisztult minden.

Cary Grant éppen ahhoz készülődött, hogy a színpad alatt meghúzza azt a fogantyút, amelyiktől megnyílik a padló a rossz fiú alatt. A tévén a fogantyúk táblája látszott a betű- és számjelekkel, fölötte az óra tizenegy huszonegyet mutatott.

A család üdvrivalgásban tört ki, egymás vállát veregették, és elgyönyörködtek benne, ahogy Sara lassan továbbtekeri az időt. A film továbbhaladt, az óra mutatta, ahogy telnek a másodpercek. Sara találomra kiválasztotta kilenc óra negyvenötöt, és megjelent James Stewart karácsonyi kalandjainak egy kockája, fekete-fehérben.

Megnézték még egy órakor Mary Poppinsot, aztán kikeresték azt az időpontot, amikor hazaértek. Az időnéző megmutatta, ahogy Sara vigyorog a tévé előtt és int Charlie Babbittnek, aztán negyedórával később az ikrek bolondozását is ugyanott.

Aztán nagyobbat csavartak az időn. Megkeresték azokat a perceket huszadikán este, amikor Ken kivitte a Fordot a garázsból, aztán gyalogszerrel tértek vissza Carrie-vel; látták, ahogy anya lemossa a kutya mancsairól a sarat, csak pár lépésre attól a helytől, ahol most a tévé állt. Azt nem láthatták, ahogy Carrie megrázta magát a garázsajtóban, hiába fordították az időnézőt abba az irányba, mert a Carrie-ről ebbe az irányba induló fénysugarak a Dodge-ba ütköztek még a saját idejükben.

Az utolsó kísérletnél Sara a saját születésnapját állította be: 2051. június 22-ét, déli tizenkét órát. A garázs képmezőben látható részében most egyetlen bútor sem volt, és mogyorószín helyett szürkék voltak a falai. Fiatal fiú álldogált türelmetlenül, lábait váltogatva a házba vezető ajtó mellett. Ahogy Sara továbbcsavarta az időmutatót, kinyílt az ajtó, kilé-

pett egy lány, becsukta maga mögött, és néhány mondatot váltott a fiúval. Aztán a nyakába ugrott és csókolózni kezdtek.

– Hoppá – mondta Sara.

– Ejha – mondta Ken.

A szülők összenéztek. – Sara, kapcsold ki, légy szíves – mondta apa.

– Jaj, apa, láttunk mi már ilyet!

– Nem azért – mondta anya. – Nem illik belesni idegenek magánéletébe. Azt hiszem, az időnéző önmagában nem elég: ki kell dolgozni a használatához szükséges illemszabályokat is.

A délután folyamán nekiláttak egy korábbi tervük megvalósításának: komplett, kész időfordjukat *időálló* járművé alakítani. Ezt a szót Ken találta ki a „biztonságos" szinonimájaként, mondván, hogy egy időutazó sokféle helyzetbe kerülhet, nem szabad félkész időgéppel útnak indulnia.

Először is a padló alá rejtették a sugárzófejek kábeleit. Ez nem volt nehéz feladat, a padlót borító velúrszőnyeg felemelhető volt, a kábeleket elrendezték alatta, ragasztót kentek rájuk, és úgy terítették vissza a szőnyeget. Máris egy hibalehetőséggel kevesebb, nem lehet egy óvatlan lépéssel elszakítani a kábeleket.

Aztán a számítógépnek kerestek helyet; néhány elvetett ötlet után arra jutottak, hogy a kesztyűtartóban lesz neki a legjobb. Elfért ott, csak kényelmetlen volt kihúzni és fölnyitni a tetejét, ezért kicserélték anya egyik régi gépére, aminek nem volt billentyűzete, csak az érintőképernyőből állt az egész gép. Ha kinyitották a kesztyűtartót, a gép kivétele nélkül be lehetett állítani az időugrást. A kábelköteget sikerült hátul kivezetni és lehozni a szőnyeg alá.

Az időnézőről sokat gondolkodtak, hova is tegyék, mert a szélvédő mögött nem tűnt biztonságosnak a helye. Az ablakok ugyan valamelyest színezve vannak, de ha úgy esik a fény, valaki még megláthatja és kedve támadhat meglovasítani. Arra is gondoltak, hogy a kocsi tetejére kellene tenni, de onnan leverheti valami. Aztán anya rájött, hogy ez az egyetlen eset, amikor egy kamerát nem kell úgy elhelyezni, hogy kilásson, bárhova tehetik – hiszen amikor a látni kívánt fénysugarak elindulnak, akkor az időford egyáltalán nincsen ott, tehát nem akadályozza a kilátást. Először a vezetőülés alatti tárolórekeszbe akarták tenni, aztán rájöttek, hogy azért magasról mégiscsak többet lát, és az sem árt, ha forgatható. Ezért másnap beszaladtak egy barkácsboltba, megvették a szükséges alkatrészeket, és készítettek egy kis forgózsámolyt, amit a mennyezetre csavaroztak a vezetőülés mögötti ülés támlája fölött. A szerkezetben volt egy kis villanymotor, ez forgatta a kamerát a függőleges tengely körül, és ha egy kis áttételt átváltottak, akkor forgás helyett billentette a

kamerát. Az egészet a számítógép vezérelte, de itt rádiós megoldást használtak, mert a kábelt nem tudták elvezetni.

Katie-nek is volt egy ötlete. A navigációhoz föl nem használt elektromágneseket beépítette az ajtókba és az ajtókeretekbe úgy, hogy ha bekapcsolták őket, még a sarkig tárt ajtók is becsapódtak. Hasznos lesz, ha indiánok elől kell menekülni, mondta. Ez is rádióval működött, a kapcsolóját a kesztyűtartó mellett helyezték el.

Az időgép energiaigényét mostanra elég jól megismerték: az átugrott időbeli távolságtól és minden egyéb szemponttól függetlenül minden ugrás kétszázharminc kilowattot fogyaszt. Egy akkuval így húsz ugrást biztosan megtehetnek. Vettek egy százdarabos akkutartót, berakták a jobb oldali első dupla ülés alá, telerakták akkukkal és rácsatlakoztatták a rejtett kábelekre. Ez így ezerszeres túlbiztosítás, hiszen ha fogytán lenne az energia, egyetlen ugrással bárhonnan eljutnak a saját korukba, amikor egy ilyen akkunak tizenöt dollár darabja, és gyakorlatilag mindenütt kapható. A számítógép persze figyeli az energiafogyasztást, a képernyőn mindig látható, hogy mennyire merítették ki a készletet.

Alaposan átírták az időgép vezérlőprogramját is. Külön ablakban lehetett beállítani a célpontot: a lineáris részt GPS-koordinátákkal, de térkép szerint is, a temporális részt pedig másodpercnyi pontossággal, csillagászati számítás szerint, vagyis a Krisztus előtti éveket negatív számokkal kellett megadni. Be lehetett állítani relatívan is, a pillanatnyi időponthoz képest plusz vagy mínusz másodpercekkel, percekkel, órákkal, napokkal és évekkel. Az egyszer beállított lineáris és temporális koordinátákat a program tárolta, két mozdulattal elő lehetett venni bármely korábban meglátogatott időpontot vagy helyet.

A lineáris és temporális koordináták megadása automatikusan bekapcsolta az időnézőt, aminek képét a másik ablakban lehetett megszemlélni, itt volt a kamera mozgatását vezérlő hat gomb is: forgatás balra-jobbra, billentés föl-le, nagyítás és kicsinyítés, valamint az időbeli mozgás gombjai, háromféle sebességgel a múlt és a jövő irányába. Ha a beállítás megfelelt, csak le kellett nyomni az indítógombot, és az ugrás máris végrehajtódott.

Mindezzel harmincadikára elkészültek, de nem érték be ennyivel. Az időgép felavatását családi kirándulással akarták megünnepelni, valahová a távoli múltba, amikor Sutherland környékén még nem élt ember. Ehhez azonban másféle előkészületek is kellettek. Az ülések alatt, a falakon és a kocsi hátuljában levő tárolórekeszeket megtöltötték elemózsiával, gyógyszerrel és elsősegélynyújtó felszereléssel, különféle eshetőségekre való szerszámokkal és készülékekkel. A számítógépben elhelyezték Észak-Amerika egyméteres pontosságú térképét, valamint egy csomó lexikont és történelemkönyvet arra az esetre, ha szükség lenne valamilyen adatra a múlttal kapcsolatban. De betették a régi számítógépet is,

tartalék idővezérlő és térkép- meg lexikonolvasó céllal. A mennyezetbe bevertek néhány sor szöget, zsinórokat feszítettek ki köztük, és a zsinórok alá becsomagoltak néhány rend ruhát mindannyiuk méretére, különböző időjárási viszonyokra. S bár ezektől a fajta tárgyaktól a család minden tagja borzadt, a kocsi néhány pontján elhelyeztek egy-egy pisztolyt.

A kiránduláshoz kivették a középső sorból a dupla ülést, itt ült apa a kocsival. A többi ülést bent hagyták, Carrie nem jön, fölösleges neki is helyet csinálni. Maradt egy ülés középen balról, három pedig hátul, alattuk a tárolókban holmik, mögöttük szintén holmik. Anya apa mellé ült, az ikrek elöl a dupla ülésen, Sara pedig a volán mögött. Végül is olyan mindegy, ki ül ott, a kocsi egy helyben marad. Legalábbis lineárisan.

– Mindenki elkészült? – kérdezte anya. – Akkor indulhatunk.

– Kezelhetem én az időgépet? – kiáltott föl Ken.

– Nem – intette apa, mielőtt Sara egy szót szólhatott volna. – Az időgép elsősorban Sara találmánya, ő indította el és ő tett érte a legtöbbet. Az első utunkon mindenképpen őt illeti az irányítás joga.

– Igaz – ismerte el a fiú, és arrébb húzódott, hogy nővére könnyebben elérje a kesztyűtartót.

– Hova menjünk? – kérdezte a lány, ráébresztve családját, hogy ezt bizony nem beszélték meg.

– A régmúltba – mondta anya. – Fölösleges lenne helybeliekkel találkoznunk, halálra rémisztenénk őket. Olyan időbe menjünk, amikor itt még nem élt senki.

– Indiánok már Kolumbusz előtt is voltak – mondta apa.

– Ezen a tájon is?

Katie máris előhúzta a másik számítógépet az ülésük alól. – Várjatok egy percet, mindjárt kiderül. Indiánok… Halifax… ez az. A halifaxi területen a régészek szerint már nyolcezer évvel ezelőtt is éltek indiánok.

– Olyan régen? Akkor nagyon nagy ugrást kell tennünk, hogy ne találkozzunk velük – mondta anya. – Legalább kilencezer évet.

Sara már nyúlt is az időgép felé.

– Többet – mondta apa. – A régészek nem tudhatják, hogy pontosan mióta élnek itt indiánok. Adjunk inkább hozzá egy évezredet, hogy biztosak lehessünk a dolgunkban.

Sara hátrapillantott szüleire, akik bólintottak. – Legyen hát – mondta anya.

– Jól van – felelte Sara, és elindította az idővezérlő programot. – Relatív ugrást fogunk csinálni, irány a múlt, távolság tízezer, egység: évek. Ez a mínusz 7935. év lesz. Szerintem válasszunk nyári időpontot.

– Persze – mondta apa –, legyen mondjuk július elseje, az az év második felének kezdőnapja.

– Legyen – egyezett bele Sara, és beállította. – Déli tizenkét óra jó lesz?

Átkapcsolt az időnézőre, és megjelent a legkülönösebb táj, amit ember valaha látott.

Legalábbis ők így érezték. A kamera egy fenyőerdő közepén állt, minden irányban fákat láttak. Különössé a tudat tette, hogy ezek a fenyők tízezer éve kidőltek és elkorhadtak, s ők most mégis látják, sőt mindjárt meg is érinthetik őket.

– Menjünk arrébb – mondta Sara körbeforgatva a kamerát –, nem akarok fát kettévágni.

Nyugatnak vitte a koordinátákat, de az erdő folytatódott; akkor kelet felé próbálkozott, s az erdő csakhamar véget ért. Szélét folyó szegélyezte, aminek túloldalán dombocska zöldellt.

– Ez a mi folyónk lesz – mondta apa. – Nézzük körbe a dombot egy kicsit.

A domb körül rétek voltak, amik arrébb, az időnéző hatósugarának szélén bozótosban folytatódtak.

– Jól van, legyen a domb – mondta Sara, és visszavitte az időnézőt. Beállította a domb tetejét, és még egyszer ellenőrizte a temporális és a lineáris koordinátákat. – Mindenki készen áll?

– Mindenki – felelték a többiek. Katie ellenőrizte, hogy a kamera mindent vesz-e.

– Akkor hát… – Sara kicsit elfogódottan folytatta. – Most, 2065. szeptember harmincadikán, tizenöt óra huszonháromkor mi leszünk az első emberek, akik időutazást tesznek. Felkészültetek?

És könnyed mozdulattal megérintette az indítógombot.

A táj éppen úgy tűnt el, ahogy a kocsi, amikor kívülről nézték, lassan halványodott. De míg akkor a kocsi képéből a kocsi hiánya lett, a táj képéből nem lett a táj hiánya, vagyis sötétség: ahogy halványult a ház, a kert, a fák képe, úgy jelent meg a helyén a másik táj. A tízezer évvel ezelőtti táj.

Az időford kis domb tetején állt, szemközt a lejtő alján erdő kezdődött, ami távolabb hegyoldalra kúszott fel. Balról folyócska csörgedezett, mögötte ismét erdővel. Jobbra a domb lejtője hosszan elnyúló rétben folytatódott.

A Royce-ok néhány pillanatig dermedten figyeltek. Minden irányba nézelődtek, Katie körbejártatta a kamerát többször is, hogy mindent lásson.

– Úgy látom – szólalt meg anya –, ott vagyunk, ahová indultunk.

– *Akkor* vagyunk – javította ki Sara. – Köszöntelek benneteket az időszámításunk előtti nyolcvanadik században.

– Ez még gyakorlatilag az őskor – dörmögte apa. – Az Óvilágban valamikor mostanában fedezik fel a földművelést.

– Menjünk el megnézni – javasolta Ken.

– Szó se lehet róla – riadt meg anya. – Lándzsával támadnának ránk. Eszetekbe ne jusson ebben a korban emberekhez közeledni.

Sara fölnevetett. – Megígérem nektek, hogy jövőre, azazhogy tízezeregy év múlva *egészen pontosan* tudni fogjuk, milyenek voltak a mostani földművesek. Még a fényképüket is látni fogjuk az újságokban.

– Micsoda?…

– A régészeti kutatás legtökéletesebb eszközében ülünk, anya.

– Ja igen. Jó, majd ha nyilvánosságra hoztuk az időgépet, felőlem járjanak csak a régészek a múltba fényképezni, az már az ő dolguk.

– A jövőbe – mondta Sara.

– Hogyhogy a jövőbe?

– Amit mi múltként ismerünk, az csak a jövőben következik be. Jézus Krisztus nyolcezer év múlva fog megszületni…

– Jó, jó, értem már. Well, esetleg nézzünk körül a vidéken.

Katie már nyitotta is az ajtót, de bátyja megállította. – Sarának illik először kiszállnia.

– Oké – mondta a nevezett, és kinyitotta az ajtót a saját oldalán. A kocsit betöltötte a tízezer év előtti, hűvös szellő, rég elporladt növények friss, üde illatát hozva magával. Sara letette egyik, majd másik lábát is az őskori fűre, aztán felállt.

A táj semmit sem változott azáltal, hogy kiszállt az időfordból, de mégis más volt. Amíg ablakokon át nézte, addig olyan volt, mintha képernyőn látná – ha akarja, elhiszi, hogy itt van, ha akarja, nem hiszi. Most azonban a helyzet sokkal valóságosabb. Itt áll ezen a dombon, amin az ő idejében, ha jól tájékozódik, a sutherlandi városháza fog állni, itt áll és erdőket, rétet lát minden irányban, Sutherlandnek vagy az ember bármiféle jelenlétének nyoma sincsen. Új-Skóciának ezen a vidékén ez csak egyféleképpen lehetséges: ha csakugyan egy másik időben vannak.

– Senki se távolodjon néhány lépésnél messzebbre a kocsitól – hallotta háta mögül anya hangját, aztán a tolóajtó zörejét, és anya is kiszállt mellette. Apa is nyitotta a maga oldalán, kiengedte a rámpát és legördült. Az ikrek is kinn voltak már. Ken becsapta az ajtajukat.

– Nyisd csak ki azt az ajtót újra, KenPet – intette apa. – Senki ne csukja be az ajtókat és ne távolodjon el az autótól.

– De miért? – kérdezte Katie. – Itt nincs semmi.

– Aha – mondta apa –, és honnan tudod, hogy öt perc múlva se lesz semmi?

– Mi lenne?

– Medve – mondta anya és apa egyszerre.

– Vagy farkasfalka – örült meg Ken a lehetőségnek. – Menekülni próbálunk előlük, de ők széttépik a lovainkat.

– Nincsenek is lovaink – vetette ellene húga.

– Az ilyen vad farkasok olyan dühösek – magyarázta a fiú –, hogy már rég széttépték a lovakat, mire észreveszik, hogy nem is voltak lovak.

A család nevetett, Sara pedig visszamászott a kocsiba és bekapcsolta az időnézőt. – Furcsák vagytok. Ez a jószág pont erre való. – Pörgetni kezdte az időt tízszeres gyorsításban. Egy perc után az autó belseje eltűnt a képernyőről. – A következő tíz percben semmiféle nagyobb állat nem jár a kocsi előtt. Megnézzem hátul is, vagy elég ennyi?

– És mi lesz a tizenegyedik percben? – akarta tudni Katie.

– Akkor mi már nem leszünk itt.

– Honnan tudod?

– Tíz percig látom az autó belsejét az időnézőn, de a tizenegyedik percben már nem látom, tehát elmegyünk innen.

– Olyan hamar? Miért?

– Honnan tudhatnám én azt? Tíz perc múlva megtudjuk.

– Jobb lesz óvatosnak lenni – mondta anya, és visszahajolt a kocsiba. Egy pillanat múlva pisztollyal a kezében jelent meg. Ellenőrizte a fegyvert, és az övébe tűzte.

11. A BALESET

De ellenség nem akadt. Körbesétáltak a dombtetőn, távcsövön át megnézték az erdőt a folyó mindkét partján, le is videózták teleobjektívvel. A fák tövében láttak kisebb állatokat, madár elég sok akadt, de egyetlen állat sem jött a domb felé, jobban érezték magukat az erdőben.

Azon tanakodtak, hogy lemennének a dombról és tennének egy kis felfedezőutat, de persze csakis úgy, hogy az időford is jön velük, hisz nem távolodhatnak el tőle. Ken meg is állapította, hogy az időnézőnek igaza van, a tíz perc letelte után tényleg nem lesz a kocsi a dombtetőn: útban lesz az erdő felé.

– Az időnézőnek mindig igaza van – felelte Sara –, hiszen a fizika törvényei szerint működik. Nem tesz mást, mint a fényt manipulálja, akár a tükör vagy ez – bökött a Katie kezében himbálózó távcsőre. – Ezeknek is mindig igazuk van. Szerintem menjünk le – pillantott a rét felé –, de jobb lesz, ha apa visszaül az autóba. Kicsit egyenetlen a terep. Aki akar, mehet a kocsi mellett gyalog.

– Ki vezet? – kérdezte Ken.

– Anya – mondta anya.

– Akármelyikünk – felelte Sara ugyanakkor. – Itt nincs rendőr, nincsenek szabályok, bármelyikünk volán mögé ülhet.

– Vannak szabályok, Sara – mondta apa. – Azt a szabályt nem a rendőrök csinálják, hogy a gyerekek ne vezessenek autót, hanem a józan ész. – Ezzel megfordult, hogy visszainduljon az időfordhoz.

– Ugyan, apa, én is…

Durr!

Apa kocsija megbillent és megállt.

Kis csend támadt.

– Puff neki – mondta apa –, vajon gumiragasztót hoztunk magunkkal?

– Mi az ördög… – hajolt oda anya, szemügyre véve a jobb hátsó kereket. – Csak nem tüske?

– De, gondolom – bólintott apa morcosan. – Egy tízezer éves tüske.

– Szép dolog – háborgott Sara. – Így kell fogadni a messze jövőből érkezett látogatókat? Nem rémlik, hogy hoztunk volna gumiragasztót.

– Nekem se – indult el apa. Visszadöcögött a rámpához és fölhajtott rajta. A lyukas gumi keservesen sírt, ahogy befordult a helyére.

– Pumpát se hoztunk – követte anya –, hiába is ragasztanánk meg. Legjobb lesz hazaugrani és kereket cserélni.

– Á – mondta apa –, egyszerűbb kihozni a másik kocsit. Az jobban is fogja bírni az ilyen terepet. Aztán jöhetünk vissza.

Az ikrek beszálltak, anya és Sara is.

– Aha – bólintott Sara mosolyogva –, és le is telt a tíz perc. Az időford egy pillanat múlva már nem lesz itt. Minden ajtó csukva?

– Igen – felelte anya.

Sara megérintette a képernyőt, s az őskori táj visszaalakult a saját kertjükké.

– De érdekes – mondta Katie. – Hogy csináltad, hogy ide jöttünk vissza?

– Hova kellett volna?

– Hát odafelé menet arrébb vittél minket, mert itt erdő volt. Most viszont nem nyúltál az időnézőhöz.

– Nem kellett – felelte Sara, miközben a szülők kinyitották a tolóajtókat. – A program tárolja azokat a helyeket, ahonnan és ahova ugrottunk, lineáris és temporális koordinátáikkal. Csak kiválasztottam az első ugrás kiindulópontját, és ide térhettünk vissza. Mit keresel?

Katie az ülés alatt kotorászott, aztán kiemelt egy zacskó M&M's cukorkát, fölnyitotta és odakínálta.

– Kösz – vett ki Sara egy pirosat.

Anya becsukta a tolóajtót és a garázs felé indult. Apa kiszállt és követte.

– Öt perc – szólt vissza már a garázsajtóból –, kiássuk a másik kocsit és jövünk vissza.

– Oké – mondták a gyerekek a cukrot ropogtatva.

– Nincs itt hideg? – szólalt meg Ken egy perccel később.

– De – mondta Katie.

– A tízezer évvel ezelőtti hideget érzitek – mosolygott Sara. – Mielőtt megint elindulunk, majd jobban felöltözünk. Bekapcsoljam a fűtést?

Az ikrek bólintottak, Sara pedig bekapcsolta.

– Jaj, apa nyitva hagyta az ajtót. Így nem sokat ér.

– Becsukom – kelt föl Katie. A zacskót letette a műszerfal tetejére, és hátrament. Meghúzta a tolóajtót, az végigsiklott a sínen és a helyére csapódott. Az autó beleremegett a csattanásba.

Sara mint egy álomban, lassítva látta, ahogy a cukroszacskó megmozdul a műszerfal tetején, kibillen a helyéből, és záporozni kezdenek belőle a színes golyóbisok, egyenesen a kesztyűtartóból félig kihúzott számítógépre. Ken odakapta a kezét, de mintha ő is lassított felvételben cselekedne. A következő pillanatban a kocsi hatalmasat zökkent. Katie megtántorodott és lecsüccsent a hátsó ülésre.

Sara ijedten emelte tekintetét az ablakra, ami mögött megváltozott a táj. Másik időben voltak.

Az első, amit érzékeltek, hogy esik az eső. A második a kintről hallatszó keserves bégetés. Tíz-húsz birka futott szembe velük, majd a kocsi bal oldala felé távoztak.

– Hol vagyunk? – hökkent meg Ken.

– *Mikor* vagyunk – javította ki Sara automatikusan, és átült a középső ülésre, az időgép elé. De nem jutott érkezése megnézni: kintről rémült kiáltást hallottak. A jobb oldalon egy futva távolodó alakot pillantottak meg.

– Ki volt ez? – kérdezte Sara.

– Minket nézett egy ideig – szólalt meg Katie hátul. – Amikor megérkeztünk, fenékre ült ijedtében, egy kicsit hápogva bámult minket, aztán fölugrott és elrohant. Fiatal fiú volt, talán tizenöt éves.

– Az időbe is! – fakadt ki Sara. – 1765-ben vagyunk.

– Miért pont…

– Mit tudom én. A cukrok összevissza nyomkodtak mindent. Gyerünk haza.

Megérintette a képernyőt, és megjelent a kertjük megint.

– Úgy – nézett körül Sara helyeslően. – Szedjük össze a cukrokat, aztán rakunk valami biztosítást a programba, hogy ne induljon be egyetlen érintéstől.

Katie is előrejött és segített nekik.

– Mit akarok mondani… bocs. Nem kellett volna odaraknom a zacskót.

– Á, ne törődj vele. Hátulra nem gurultak? Anyáék leszedik a fejünket, ha édességet találnak szétszórva a kocsiban.

– Nem – nézett körül Katie hátul. – De hülye vagyok, hisz használhattam volna a saját ajtózáró mágneseimet.

– Semmin nem változtatott volna, az ajtó ugyanakkorát csapódik, és a cukrok attól estek le.

Katie a garázsra nézett, hogy lássa, nem jönnek-e még szüleik. – De fura… Sara!

– No? – jött a válasz az ülések alól, ahol nővére további cukrokra vadászott.

– Anyáék nem hagyták nyitva a garázsajtót?

– Dehogynem – felelte Sara. – Miért, be akarod csukni?

– Csukva van.

Sara némi üggyel-bajjal fölegyenesedett és a garázsajtóra nézett. Tényleg csukva volt.

– Biztos valamiért becsukták – mondta Ken.

Sara megcsóválta a fejét, öccse kezébe nyomta a zacskót és kinyitotta az ajtót. – Mindjárt jövök.

Kiszállt, a garázshoz ballagott és megnyomta a nyitógombot. Átbújt a fölemelkedő ajtó alatt és belépett.

A Dodge nem volt a garázsban. Anya és apa sem volt ott.

– Anya? Apa?

Átszaladt a garázson és belépett a házba. Minden teljesen rendben volt, kivéve, hogy anyának és apának nyoma veszett. Carrie megvolt, találkozott vele, ahogy végigrohant a földszinten, benézett mindenhová, aztán beugrott a liftbe, annak biztos tudatában, hogy az emeleten sem lesznek. Valóban nem voltak ott. Visszasietett a lifthez, lement a földszintre, kinyitotta az ajtót és szembetalálta magát Katie-vel. Mindketten sikítottak egyet rémületükben.

– Mi történt? – kérdezte Ken, aki akkor érkezett a főbejárat felől.

– Eltűntek! – kiáltott fel Sara. – Nyomuk veszett, értitek?!

A három gyerek és a teljesen elképedt bernáthegyi letelepedett a földszinti nagy szobában.

– Mikor vagyunk? – kérdezte Katie.

– Pár perccel azután, hogy elugrottunk a tizennyolcadik századba – felelte Sara. – A visszatérő program harminc másodpercre van beállítva.

– Biztos?

– Biztos. Tizenöt huszonháromkor ugrottunk el az őskorba, fél perccel későbbre jöttünk vissza, vártunk három percet, elugrottunk a tizennyolcadik századba, fél perccel később visszatértünk. Tizenöt huszonhét.

A nagy falióra csakugyan ennyit mutatott.

– De ugyanaz a nap van még? – kérdezte Katie.

Sara válasz helyett bekapcsolta a tévét, és a hírcsatornára állította. Alul megjelent a dátum. 2065. szeptember 30-a.

– De hát akkor hova tűntek? – tört ki Ken. – Fél perc alatt beugrottak a Dodge-ba és elrobogtak?

– Dehogyis – sóhajtotta Sara. – Itt se voltak.

– Hanem?! – rémült meg Katie.

– Nem tudom. De ha most nincsenek itt, akkor percekkel ezelőtt se lehettek. Hát persze. A telefonjuk biztos náluk van, akárhol is vannak. Föl kell hívni őket!

Mindhárman felugrottak és átszaladtak a nappaliba, de a küszöb után két lépéssel megtorpantak. Sara már járt itt az előbb, de akkor csak arra figyelt, hogy látja-e szüleit. Most azonban a nappali állapotát is meglátta.

Tökéletes rend volt. Az asztalon egy apró vázában virág, semmi más. Az ülőbútorokon egyetlen tárgy sem volt.

Csakhogy ők ebben a nappaliban építették huszonkét napon át az időgépet. Amikor utoljára jártak itt – az óra állása szerint alig negyedórája –, az asztalon egy nagyképernyős számítógép állt, körülötte pedig tökéletes káosz volt: egy csomó kisebb gép, számításokkal és rajzokkal teleírt papírlapok, szakkönyvek, írószerszámok, néhány elektromágnes, aprósütemény, gyümölcshéj, meg még egy csomó egyéb holmi.

– Ki csinált itt rendet? – suttogta Katie döbbenten.

– Senki – felelte Sara lesújtva, és a telefonhoz lépett. Egyes gomb: apa.

– Itt Kenneth Royce hangpostája beszél – felelte a telefon apa hangján, az ő arcával. – Kérem…

Sara bontotta a vonalat, és lenyomta a kettes gombot.

– Tessék, szívem – jelent meg anya arca. – Gyorsan beszélj, mindjárt kezdődik az előadásom. Történt valami?

Sara lélegzete elakadt.

– Nem, anya – nyögte ki. – Nem történt semmi. Csak meg akartam kérdezni, hogy minden rendben van-e.

– Persze, miért ne lenne? Nagyon furcsa vagy, szívem, minden rendben?

– Igen… mikor jöttök haza?

– Amikor az elmúlt napokban is, mikor máskor?

– Jól van – lehelte Sara –, várunk… szia!

Letette, és leroskadt a legelső székre.

– De hiszen – mondta Katie józanul – ha akkor jönnének, amikor az elmúlt napokban, akkor már rég itthon kellene lenniük. Miért vannak bent ilyenkor?

– Mert megváltoztattuk a történelmet – felelte Sara.

MÁSODIK RÉSZ

IDŐTÖRÖTTEK

12. A MAGYARÁZAT

– A helyzet világos – magyarázta föl-le sétálva a nappaliban és a sarokszobában. – Megváltozott a történelem egy része. Szerencsére a változás nem látszik túl nagynak: továbbra is itt lakunk, továbbra is a szüleink gyerekei vagyunk, éppen csak ők nem ott vannak, ahol lenniük kellene, éspedig azért, mert nem akkor jönnek haza a munkából, amikor kellene. Azonfelül pedig a nappaliban nyoma sincs annak, hogy mi időgépet építettünk. Ja, és nincs meg a cicánk.

Katie fölpattant. – Honnan veszed? Hátha csak elbújt.

– Nincs ott a tálkája a konyhapult lábánál – sóhajtotta Sara. – És fogadok, hogy a szekrényben nem fogod megtalálni a cicakajás dobozokat.

Katie kirohant a konyhába ellenőrizni. A dobozoknak nyoma veszett.

– Hát ez a helyzet – ballagott utána Sara. – Titty nincs nálunk, soha nem is volt. Anyáék később jönnek haza. Semmiféle jele nincs annak, hogy megépítettük az időgépet. Mindez csak egy dolgot jelenthet.

– Mit? – kérdezték az ikrek, sejtve, hogy mi lesz a válasz.

– Azt, hogy nem is építettünk időgépet. Anyáék nem *később* járnak haza a munkából, hanem a rendes időben; csak az elmúlt hetekben jártak haza korábban, hogy dolgozhassunk az időgépen. Emlékeztek, megbeszélték a dékánnal, hogy van egy kutatásuk, ami miatt elhagyják az utolsó előadásaikat. Nem forgattuk föl a nappalit az időgép építésével, nem vittük ki a kisasztalt a garázsba tegnapelőtt reggel, ezért nincs ott most sem. És anyáék nem hozták haza Tittyt a város széléről, amikor az időgép kipróbálásából tartottak hazafelé. Egyáltalán nem építettünk semmiféle időgépet.

– De hát miért nem? – tört ki Katie és Ken egyszerre.

– Nem tudom. De kell hogy legyen egy logikus magyarázat.

Kis csend támadt.

– Anyáék biztos meg tudják mondani – jelent meg a remény Katie arcán.

– Hogyan tudnák megmondani? Ők semmit se tudnak az egészről.

– Miből gondolod?

– Ők megváltoztak: nem ott vannak, ahol lenniük kellene. Ők tehát azt a történelmet élték végig, amit mi megváltoztattunk.

– Vagyis a második ugrásnál történt? – kérdezte Ken.

– Az elsőnél is történhetett – bizonygatta Katie.

– Sajnos nem – csóválta fejét Sara. – Emlékszel, mit mondott apa? „Öt perc, kiássuk a másik kocsit". Honnan ássák ki? A kamrából, ahova tegnapelőtt félretettük, mert kellett a hely a garázsban a kísérlethez. Rápakoltunk egy csomó dobozt. Addig nem kellett kiásni, hiszen ott állt a garázs belső falánál, és nem volt rajta semmi.

– És ha ő csak azt hitte, hogy a kocsi a kamrában van? – erősködött Katie.

– Már a garázsajtóban volt, amikor ezt mondta. Az ajtót anya már kinyitotta. Látta volna, ha nincs ott a kocsi, hiszen a Dodge a garázs másik oldalán állt, nem takarta. Egyébként is ha a garázsban bármi nem úgy lett volna, ahogy hagytuk, anya addigra már észreveszi és szól.

– Akkor az én hibám – roskadt le Katie egy fotelba.

– Dehogyis… Katie! *Katie!* Most nem érünk rá kétségbeesni – kapta el húga vállát –, rendbe kell hoznunk ezt a helyzetet.

– Mit lehet itt rendbehozni? – sírta Katie. – A történelem elromlott, és én rontottam el. Ha nem építettünk időgépet, akkor anyáék egyáltalán nem tudnak semmiről. Nem is tudnak segíteni nekünk. Hogyan hoznánk rendbe?

– Fogalmam sincs, de *muszáj* rendbehoznunk. Beláthatatlan következményei lehetnek annak, ha így hagyjuk a történelmet.

– Tudom már – mondta Katie szipogva. – Haza kell hívni apáékat. Ők meg tudják mondani, hogyan csináljuk. Add a telefonodat… nem, te beszélj velük, neked nem könnyes az arcod.

– Mostanra anya is biztos kikapcsolta – szólt Ken –, előadás közben ő se hagyja bekapcsolva.

– Akkor hívjuk föl a fakultást, hogy szóljanak be nekik, élet-halál, akármi!

Sara odalépett húgához és a vállára tette a kezét. – Katie… nekünk ezt most egyedül kell megoldanunk. Apáék semmit sem tudnak az egészről. Nem is hallottak arról, hogy mi időgépet építettünk. Fogalmuk sincs az…

– Nem érdekel! – sikoltotta Katie, és fölugorva nekiesett nővérének. – Nekünk vannak a világon a legokosabb szüleink! Ha képesek voltak

megcsinálni velünk az időgépet, akkor arra is képesek, hogy megértsék, hogy ezt tették, csak nem tudnak róla! Azonnal vedd föl a telefont, Sara!

Sara egy másodpercig néma döbbenettel nézett húgára, majd öccsére.

– Ha te nem telefonálsz, akkor majd én – mondta Ken.

– Jól van – adta meg magát Sara, és fölkapta a készüléket. Anya csakugyan ki volt kapcsolva. Apa is. Sara kikereste a fakultás titkárságának számát.

– Fizikatanszék – jelent meg egy huszonéves nő arca.

– Jó napot, Sara Royce vagyok. Azonnal beszélnem kell a szüleimmel.

– A szüleiddel? – pislogott a nő.

– Igen. Royce professzor és Royce professzor. Legyen szíves szólni nekik.

– Előadásuk van, nem zavarhatom őket.

– Ez olyan dolog, amiért zavarhatja. Azonnal haza kell jönniük. Szakítsa félbe az előadást!

– Nézd, kislány, én nem tehetem…

– Nem érdekel! Vagy fölkel és szól nekik, vagy holnap elkezdi olvasni az álláshirdetéseket. Öt percet adok, aztán felhívom a dékánt, aztán a rektort, aztán kocsiba ülök és odamegyek. Tizennégy éves vagyok és nincs jogosítványom, de megteszem, és maga lesz a hibás, ha karambolozok és megölök húsz embert. Minden világos?

– Minden – felelte a nő sápadtan. – Megyek és megmondom a professzoroknak, hogy a lányuk megőrült.

– Helyes!

Sara levágta a telefont, és az órára nézett.

Kibírhatatlan lassúsággal kezdtek telni a másodpercek.

Három perc múlva szólalt meg a telefon. Sara rácsapott a gombra. – Szia, anya, itt vagyok!

– Sara, mi történt?!

– Anya, most jól figyelj ide – vett nagy levegőt Sara. – Óriási baj történt, de telefonon nem lehet elmondani. Üljetek be apával a kocsiba és gyertek haza.

– Az ikrek?…

– Nekik semmi bajuk. Nekem se, sőt Carrie is remekül van. A ház is épségben van – hadarta –, és nincs szükség se mentőkre, se tűzoltókra, se a rendőrségre. Ezt a problémát csak mi öten tudjuk megoldani.

– De hát akkor mégis mi történt? Miért nem vagytok iskolában?

– Nem tudom telefonon elmondani. Túl hosszú, és nem hinnéd el. Jöttök?

– Persze, de legalább félóra, amíg hazaérünk. – Anya már a folyosót rótta beszéd közben.

– Nem baj, semmi nem múlik rajta, hogy meddig tart.

– Jól van, mindjárt indulunk.

– Rendben. Szia, anya!

Aztán csak ültek és vártak.

Öt perc múlva megszólalt Katie:

– El kéne tenni a ház elől az időfordot. Ha meglátják, azt hiszik, hogy valami banditák parkolnak itt.

– Vigyük a ház mögé – mondta Ken.

– Jó – bólintott Sara, és kiballagott. – Te jó ég, nyitva hagytuk a kocsit.

– No és – szólt mögötte Ken –, a saját kertünkben vagyunk, itt nem jár senki.

– Igaz. De akkor is figyelnünk kell a dolgokra, az ember egy közönséges autót se hagy ott nyitott ajtóval, hát még egy időfordot. – Sara föllépett a kocsiba, behajtotta az ajtót és indított. – Ráadásul a kulcs is benne van – morogta, aztán lassú gurulással megkerülte a házat. Valahol útközben áthajtott a gödrön, aminek persze nyoma se volt. A hátsó ajtó közelében állt meg, hogy amikor meg kell mutatni, kéznél legyen. Kivette a kulcsot, bezárta a kocsit és visszament a házba.

Egy perccel később megszólalt Katie.

– Valamit nem értek.

– No mit? – kérdezte Sara.

– Ugye anyáék reggel bementek dolgozni?

– Persze.

– Előtte mit csináltak?

– Gondolom, megreggeliztek, ahogy szoktak.

– És hol voltunk mi?

– Hát ott velük – mosolygott Sara.

– És aztán mit csináltunk?

– Nyilván bementünk az isko…

Elharapta a mondatot. A mosoly lehervadt az arcáról. Csend lett.

– Az előbb anya megkérdezte, miért nem vagyunk iskolában – szögezte le Ken.

– De ugye… – reménykedett Katie – mi most tényleg nem vagyunk iskolában?

– Dehogynem – sóhajtotta Sara. – Ott vagyunk, és nemsokára haza fogunk jönni.

Amikor anyáék megjöttek, a ház előtt várták őket mind a négyen. Követték őket a garázsba, Carrie előadta szokásos üdvrivalgásait, amíg a szülők kiszálltak, de azok nemigen foglalkoztak vele.

– Akkor hát elmondjátok, mi történt? – kérdezte apa.

– El – sóhajtott Sara. – Nemigen fogjátok elhinni, de tárgyi bizonyítékunk van rá, és szerencsére fizikaprofesszorok vagytok. Persze ha nem

lennétek azok, nem lenne mit elmondani… mindegy. Vágjunk bele. Anya? Apa? Ugye lehetségesnek tartjátok az időgép megépítését?

A szülők elképedve néztek össze.

– Ezért rángattatok haza minket?

– Nem, anya. Kérlek, válaszoljatok.

– De szívem, ezt már valamikor tavaly megbeszéltük – mondta anya. – Gondolom, a temporális kvantumszámokra gondolsz, de az nem azt jelenti, hogy elindíthatod a kvantumot az időben. A kvantum nem egy motor, amire rákapcsolod az áramot és forogni kezd… mi a baj? Mi történt?

– Semmi – törölt ki Sara egy könnycseppet a szeme sarkából –, semmi. Csak szóról szóra ugyanazt mondod, amit nyolcadikán este.

– Nyolcadikán este? Nem emlékszem, hogy erről beszéltünk volna.

– Nem is emlékezhetsz. – Sara nekidőlt a Dodge oldalának, úgy folytatta. – Elmondom röviden, de ne szakítsatok félbe, akármilyen hihetetlen lesz. Nyolcadikán volt egy fizikaóránk, amin én elkezdtem dolgozni az időgép kifejlesztésén. Itthon együtt folytattuk mind az öten. Kidolgoztunk egy csomó fizikai törvényt, létrehoztuk az időnavigációt, az időnézőt, és sikeres ugrásokat tettünk a saját építésű időgépünkkel. – Apáék hitetlenkedve néztek egymásra, majd a gyerekekre megint. – Szóval mi leszünk a Curie-k után a második család, akik tele vannak Nobeldíjakkal, de erről később. Ma délután, alig egy órája megtettük az első próbautunkat. Mind az öten elmentünk a régmúltba, tízezer évvel ezelőttre, de csak negyedórát maradhattunk, mert egy tüske kilyukasztotta apa egyik kerekét. Úgyhogy hazajöttünk… ti ketten bementetek a házba a másik kocsiért… mivelünk pedig véletlenül elindult az időgép. Fél percet töltöttünk a tizennyolcadik században, azonnal jöttünk is vissza, de közben valahogy megváltozott a történelem. Ti nem vagytok a házban, a szokásos időben jártok haza az egyetemről, az időgépről nem tudtok semmit, a cicánk nincs meg, hát szóval ez az egész. Gyertek, nézzétek meg a kocsit.

– Hé… várjatok egy percet – akasztotta meg Sara mozdulatát anya. – Azt várjátok, hogy elhiggyünk egy ilyen képtelen históriát?

– Azt – felelte kurtán Sara.

– Ez az igazság – tette hozzá Ken.

A szülők megint egymásra néztek.

– No lássuk azt az időgépet – mondta apa. – Hol van?

– A ház mögött – felelte Sara.

– Egy mikrobusz?!…

– Igen – sóhajtotta Sara. – Egy mikrobusz. Kék volt, de amikor mélyedéseket vágattunk a karosszériába, lepattogzott a festék, úgyhogy a maradékot lemarattuk.

– Miért vágattunk bele mélyedéseket?

– Azokba kerültek az ultrakozmikus sugárzófejek, amik a temporális kvantumszámokat átállítják.

A szülők megint összenéztek.

– Meg lehet nézni belülről is?

– Persze. A kiránduláshoz van berendezve.

Sara kivette zsebéből a távirányítót és átadta apának, aki odament a kocsihoz és kinyitotta a jobb oldali tolóajtót. Benézett.

– Keréknyomok vannak a padlón – volt az első szava.

– A te kocsidtól – felelték a gyerekek.

Anya megkerülte az autót és kinyitotta a másik tolóajtót. Ő is benézett.

– És hogy kell irányítani?

– A kesztyűtartóban van a számítógép.

Anya beszállt és leült a kormány mögé. Apa kinyitotta a rámpát és fölhajtott rajta, hogy ő is lásson.

Pár percig szótlanul tanulmányozták az idővezérlő programot. A gépen a teljes fejlesztői környezet megvolt – a forráskódot is elolvasták. Apa teljesen el volt képedve, amikor saját programozási stílusát látta viszont a programban.

– Gyertek, szálljatok be – szólalt meg végül. – Addig nem hiszem el, amíg nem látom a saját szememmel.

Az ikrek beültek elölre, Sara pedig apa mellé. Becsukogatták az ajtókat, anya pedig kiválasztotta a listában szereplő három időpont közül a tízezer évvel ezelőttit.

– Azt mondtátok, hogy ebben a korban jártatok velünk együtt?

– Igen. Az időnézőn kell beállítanod, hogy hova érkezzünk, mert a városnak ezt a részét akkor erdő borította.

Anya az ikrek útmutatásával beállította a dombtetőt, délután egy órára. Megérintette a gombot, s a táj nyomban átváltozott az őskorrá.

– Elképesztő – suttogták a szülők.

Pár percig szótlanul nézelődtek, s csak ezután tudatosult bennük, hogy Katie videóz.

– Mit filmezel? – kérdezte anya.

– Ja… semmit – engedte le a kislány a kamerát –, csak már annyira a véremmé vált, hogy mindent fölvegyek. Jesszusom, ez az! Hiszen mi mindent videóra vettünk a kezdet kezdetétől! Le kell nektek játszani!

Kikapcsolta a kamerát és elővette a másik számítógépet, hogy rácsatlakoztassa.

– Ne itt – szólalt meg Sara. – Menjünk haza és nézzük meg a nagy gépen. Nem szeretnék összetalálkozni Ken farkasaival. Különben is bármikor hazaérhetünk az iskolából, és az egészet meg kell magyaráznunk nekünk is.

– Micsoda?!…

Úgy döntöttek, nem várják meg, amíg a gyerekek végeznek az iskolában. Anya beült a Dodge-ba és elment előbb Saráért, aztán az ikrekért. A távolság elég kicsi volt, nem is volt ideje menet közben elmondani az egész történetet, de a lényeget megértették. Úgy rohantak be a nappaliba, hogy másodpéldányaikat keresték. De azért földbe gyökerezett a lábuk, amikor meglátták őket.

– Sziasztok – mondták azok félénken.

Elsőként Sara tért magához és lépett oda Sarához. Lassan kezet nyújtott neki.

– Szia…

– Szia…

Aztán az iskolából jött Sara átölelte az időből jött Sarát. – Soha nem gondoltam volna, hogy egyszer átölelhetem saját magamat.

Az ikrek is összeölelkeztek önmagukkal, és a legnagyobb egyetértésben indultak megnézni az időgépet.

– Mit csodálkoztok? – kérdezte szüleit az időből jött Sara kicsit fátyolos hangon. – Saját magával az ember igazán remekül elvan.

Miközben a másik három gyereknek is megmutatták az időgépet, megegyeztek abban, hogy a két alternatív, azaz egyszerre létező család közül az az egyes számú, amelyik az időgépet megépítette; a másik a kettes. Egyelőre így lehet szólítani a gyerekeket is, mert egyiküknek se akaródzott a középső nevét használni, hogy másodpéldányától megkülönböztethető legyen.

Megint tettek egy rövid utat az őskorban, aztán visszamentek a nappaliba és végignézték az időgép munkálatairól készült felvételeket. Estig tartott, mire a Kettes család végre tisztába jött a helyzettel. Nagyon tetszett nekik a saját munkájuk, amit több héten át végeztek és most mit sem tudnak róla.

– Szóval mindent fölvettetek – összegezte apa este nyolc körül –, kivéve azt az egy utat, ami ehhez a változtatáshoz vezetett.

– Nem gondoltuk, hogy elindul a kocsi – tárta szét Ken Egy a kezét.

– Meséljétek el pontosan, hogy mi történt.

Elmesélték mindhárman sorban egymás után, hogy mit láttak, mit hallottak, mit tapasztaltak. Katie Egy megint elpityeredett, amiért ezt okozta azzal az átkozott cukroszacskóval, de megvigasztalták.

– Szóval annyi történt, hogy megijesztettetek egy tizenöt év körüli fiút – összegezte anya –, és ettől mi elfelejtettük az időgépet?

– Nem felejtettük el – javította ki apa –, egyszerűen nem csináltuk meg.

– Igen, így értettem.

– Ez történt – bólintott Sara Egy.

– Egyvalamit nem értek. Az időgépet leszámítva minden ugyanúgy van most, mint volt?

A gyerekek bólogattak.

– De mi az összefüggés a megijesztett fiú és az időgép között?

– Nem tudjuk.

– Akkor ezt ki kell deríteni – állapította meg anya. – Aztán vissza kell mennünk és valahogyan korrigálnunk a hibát. De ezt szerintem hagyjuk holnapra. Nehéz napotok volt, jobb lesz, ha kipihenitek magatokat. Ami azt illeti, nekünk is nehéz napunk volt. Beszólok az egyetemre meg az iskoláitokba, holnap egyikünk se megy be.

Az egyetem titkársága benne volt anya telefonjában, üzenetet hagyott a rögzítőn. Aztán a gimnáziumot kereste ki, és megszólalt egy hang:

– Itt a John Lennon Gimnázium titkárságának üzenet…

– Micsoda?! – kiáltottak föl az Egyes gyerekek egyszerre.

A Kettesek meglepve néztek rájuk.

– Semmi – kiabált Sara –, hagyj üzenetet!

Anya bemondta az üzenetet, letette a telefont és kérdőn nézett rájuk.

– John Lennon Gimnázium? – háborgott Sara.

– De hát mi baj?

– Ugye mindig így hívták? – kérdezte Sara, tudva, mi lesz a válasz.

– Persze. Csak nem…

– De! – vakkantotta Sara. – De! Megváltozott a neve! Azelőtt *Sarah Royce Gimnázium*nak hívták!

– Ugyan már – hökkent meg Sara Kettő –, miért rólunk…

– Nem – mondta Sara Egy keserűen. – Egy tizenkilencedik századi írónőről, aki h-val írja a nevét, de a középső neve neki is Caroline. Hát persze!

A szülők mukkanás nélkül figyelték, ahogy lányuk előtt megvilágosodik a helyzet.

– Most már értem – mondta. – Az időgép a suli nevéből született. Nyolcadikán a fizikaórán Ray Winston azon kezdett heccelődni, hogy én az írónő vagyok, aki időgépen érkezett ide a tizenkilencedik századból. Erre én visszavágtam, Mr. Bolingbroke meghallotta, és beszélgetést kezdeményezett az időgépről. Azt állította, hogy lehetetlenség, én pedig nekiálltam megtervezni, hogy bebizonyítsam neki, hogy téved. *Ezért nincs időgép!* Ezért nem tudtok ti semmiről! Mert a gimnáziumot nem Sarah Royce-ról nevezték el, tehát a nyolcadikai fizikaóra nem úgy játszódott le, ahogy kellett volna neki.

– Akkor ki kell derítenünk, miért változott meg az iskola neve – mondta Sara Kettő.

– No de hát – mondta Katie Kettő – ti 1765-ben jártatok, ugye?

– Igen – mondták az Egyesek.

– Szerintem a gimi akkor még meg se volt.

– Nem hát – mondta Sara Egy. – Ez egy modern gimnázium, az ezredforduló táján alapították.

– Akkor hogy változtathattátok meg a nevét 1765-ben?

– Sehogy. Nem változtattuk meg. Figyelj ide. Mi 1765-ben semmi mást nem csináltunk, mint amit elmondtunk nektek: megjelentünk, ráhoztuk a frászt egy fiúra meg néhány birkára, és eltűntünk. A gimnáziumnak a közelében se jártunk. A koordináták a kertet mutatják, tehát lineárisan *itt* voltunk, ezen a helyen volt az a rét háromszáz évvel ezelőtt.

– Azazhogy birkalegelő – szúrta közbe apa. – A fiú pedig alighanem juhászbojtár volt.

– Lehet. A gimnázium közel háromszáz évvel később épült, a neve tehát nem „megváltozott", hanem eleve a John Lennon nevet kapta, mégpedig attól, hogy mi 1765-ben megjelentünk.

– De mi az összefüggés? – kérdezte Ken Kettő, sokadszor.

– Nem tudjuk.

– Szerintem kezdjük Sarah Royce-nál – mondta anya. – Őszintén szólva sose hallottam róla. Mit tudunk róla?

– 1865-ben született, 1883-ban halt meg, és két vékony kötetet hagyott hátra – mondta Sara Egy. – Ennyit tudunk. Ja, és itt élt Sutherlandben. Azért nevezték el róla a gimit, mert ő az egyetlen író a város történetében.

Apa odahúzta a számítógépet és keresni kezdett. Nem találta. Ezen a néven egyetlen embert lehetett találni: magát Sarát, a sutherlandi John Lennon Gimnázium tagját, a tagnévsor ugyanis fönt volt az interneten.

Akkor megpróbálta az irodalomtörténeten keresztül. Írók Sutherlandben. Írók Új-Skóciában. Írók a Parti Tartományokban. Írók egész Kanadában. A tizenkilencedik században az egész Földön. Senki sem akadt, még más néven sem, akire ráillett volna az a kevéske adat, amit Sarah Royce-ról tudnak.

– Az iskola könyvtára – találta ki Katie Kettő. – Ugye ott megvan a két vékony kötet?

– Meg, de a keresés azt is kidobta volna – mondta apa.

Megint megnézte a John Lennon Gimnázium honlapját – a könyvtár katalógusa is fönt volt az interneten. A betűrendes keresés kidobta Rowling *Harry Potter*-sorozatát és Rudd könyvét az ausztrál pionírokról, a kettő között semmit.

– Nyoma veszett – állapították meg.

– Oké – mondta apa –, ennyivel is többet tudunk. Az iskolát azért nem nevezték el Sarah Royce-ról, mert ilyen nevű író soha nem élt.

13. AZ ESEMÉNYSZALAG

– Világos – mondta Sara Egy. – Sarah Royce-ot kiiktattuk a történelemből.

– Megöltük? – kérdezte Katie Egy megrendülve.

– Dehogy öltük meg – mondta nővére türelmetlenül. – Kerek száz évvel a születése előtt jártunk.

– Tényleg, miért ilyen kerekek ezek a számok? – érdeklődött Sara Kettő.

– Gondolom, mert pont most van Sarah Royce születésének kétszázadik évfordulója, és a cukrok alighanem a hármas szám és a százas szorzó gombját nyomták meg.

– Akkor mi történt? – kérdezte Katie Egy.

– Látogatásunk 1765-ben elindított egy eseménysorozatot, ami ahhoz vezetett, hogy Sarah Royce nem született meg.

– Vagy ahhoz, hogy megszületett, de nem lett írónő – szúrta közbe Ken Kettő.

– Lehet, ámbár nem látom be, hogyan befolyásolhattuk volna 1765-ben olyasvalaki életpályáját, aki száz évvel később születik meg.

– És azt hogyan befolyásolhattátok, hogy ne szülessen meg?

– Hatással voltunk egy ember életére. Könnyen meglehet, hogy a pásztorfiú Sarah Royce egyik őse volt, talán a dédapja. A mi látogatásunk hatására más irányba fordult az élete. Lehet, hogy nem nősült meg, nem lettek gyerekei, vagy éppen mást vett el és másképpen folytatódott családjának története.

– Ez olyan, mint egy szalag – szólalt meg Sara Kettő. – A korábbi események összefüggenek a későbbiek egy részével, de nem minddel.

Az, hogy a fiú élete miattatok másképpen alakult, hatással volt a leszármazottaira, de nem volt hatással például arra, hogy ki a miniszterelnök.

– Tényleg, ki? – kapta föl a fejét Ken Egy. – A mi időnkben Jean-Pierre Carpentier.

– A miénkben is – bólogattak a Kettesek.

– Nincs szó két időről – pontosította Sara Egy. – Mi ugyanakkor élünk, amikor ti, de egy másik valóságban. Ahol mi éltünk, az egy olyan valóság volt, ahol valamikor élt Sarah Royce, és róla nevezték el a sulit. Azzal, hogy megijesztettük a pásztorfiút, létrehoztunk egy alternatív valóságot, amiben Sarah Royce soha nem élt. De ez nem befolyásolta azt a tényt, hogy mi, kései névrokonai élünk, ideköltöztünk Ontarióból, fizikusok vagyunk, öten vagyunk stb., csak arra a részletre volt hatással, hogy megcsináltuk-e az időgépet vagy sem, mert a mi életünknek ez az egyetlen eleme, ami összefügg Sarah Royce családjának eseményszalagjával.

– És most? – kérdezte anya.

– Most az a feladatunk, hogy megtaláljuk a módját az eredeti eseményszalag helyreállításának.

– De hát miért? – kérdezte húga másolata.

– Másképp hogyan akarod rendbe hozni, ami történt?

– De mit kell itt rendbe hozni? A ti valóságotokban hányan tudtak az időgépről?

– Mi öten, senki más.

– A mi valóságunkban is csak mi tudunk róla. Igaz, belőlünk kettő van, de ha ez minket nem zavar, akkor mást se zavarjon. Az meg nem mindegy, hogy hívják a gimnáziumot?

– De Katie – korholta Sara Egy –, anyáék hazavárnak minket.

– Hol? Mikor? Nem azt mondtad, hogy ők egy másik valóságban vannak?

– De…

– Hogyan akarsz visszajutni oda?

– Úgy, hogy visszaállítom az eredeti történelmet.

– És akkor mi lesz mivelünk?

– Veletek?…

– A mi valóságunk azért jött létre, mert ti megváltoztattátok a történelmet. Ha visszaállítjátok, akkor velünk mi lesz?

– Semmi, KatLau Royce – bosszankodott Sara. – Ti annyit érzékeltek az egészből, hogy mi beülünk az időgépbe és távozunk. Számotokra ugyanúgy folytatódik a történelem, ahogy eddig.

– Úgy?! – pattant föl Katie dühösen. – Szóval ti szépen elsétáltok, mi pedig kimaradunk mindenből?! Hát abból pedig nem esztek!

A lányok végül mégsem vesztek össze. Anya felállt és kijelentette:
– Ebből elég volt. Nem érdekel, hányan vagytok és hányféle valóságból jöttetek, az én gyerekeim vagytok mind, és nem lehetnek egymással ellentétes érdekeitek. A problémát meg fogjuk oldani, de nem most. Vacsora után. Addig tessék szépen kibékülni.

– Nem is voltunk összeveszve – mondta Sara békülékenyen.

– Nem hát – mondta húga is.

– Helyes. Most pedig a három gyerekem közül legfeljebb hárman-négyen jöjjenek segíteni a konyhában, mert kétszer annyi gyerekre kell vacsorát csinálnom.

– Háromszor annyira – mondta Ken Egy a gyomrát simogatva. – Egy ökröt is meg tudnék enni.

– A ti valóságotokban volt ökör a hűtőszekrényben?

– Nem…

– No látod, hát ebben sincs.

A vacsorakészítés némileg szokatlan módon történt. Apa és a gyerekek egy része letelepedett a közlekedőrészen, rögtön a konyha mellett, a többiek pedig a konyhában szorgoskodtak anyával; a gyerekek időnként helyet cseréltek, a dolgozók leültek pihenni, a pihenők pedig dolgozni mentek. Így aztán gyorsan készült a vacsora. Zöldséglevest készítettek, utána sült csirkét narancsmártással, tört krumplival, rizzsel és paradicsomsalátával, desszertnek csoki-vaníliafagyit. Nem szoktak ilyen bőséges vacsorát enni, de mindannyian meg voltak róla győződve, hogy hosszú lesz még az éjszaka. Értelmetlen lenne megpróbálni lefeküdni, amíg mindenkit az foglalkoztat, hogy mi történt és hogyan lehet helyrehozni.

Az eszmecsere munka közben is folyt. Az Egyes gyerekek elmesélték az időgép építésének eddig nem ismert részleteit. Ötletek röpködtek, hogy mi történhetett 1765-ben a pásztorfiúval. Sara Egy később kiszaladt a kocsihoz és behozta a számítógépet. Apa átírta a programot, hogy többé ne indulhasson be véletlenül: az indítógomb helyére három gombot tett sorban, amik közül a két szélsőt egyszerre kell megérinteni, a középsőt viszont nem szabad. Így egy rájuk eső hosszabb tárgy sem indíthatja el a gépet. Aztán Sara Kettő visszavitte a számítógépet, és beállt a kocsival a garázsba. Jobb helyen van ott, mint a kertben.

Vacsora közben sem hagyták abba. A pásztorfiú sorsáról gyártott feltevésekből megoldási javaslatok tucatjai születtek, hogyan lehetne kijavítani a dolgot. Végül arra jutottak, hogy visszamennek 1765-be, egy-két perccel ottjártuk után, és megpróbálják megnyugtatni a pásztorfiút. Vagy legalább kideríteni, hogy miképpen fordult más irányba a sorsa.

De mindezt majd csak holnap. Késő éjszakáig beszélgettek, az időgépről, az elmúlt hetek kétféle történelméről, meg úgy általában is, a gyerekek képtelenek voltak betelni az újfajta élménnyel, hogy kettő van belő-

lük. Ez egészen más, mint amit az egypetéjű ikrek élnek meg: azok csak külsőre egyformák, amúgy teljesen különböző emberek. De Sarából, Katie-ből és Kenből most teljes pontossággal kettő volt, ugyanazokkal a tapasztalatokkal és emlékekkel, az utóbbi néhány hetet leszámítva. Sikerült kideríteni, hogy emlékeik addig a pontig közösek, amikor egy hónappal ezelőtt, első sutherlandi estéjükön anya megkereste az itteni iskolákat és megtalálta a gimnázium nevét. Mindkét valóság gyerekei egyformán emlékeztek rá, hogy először az ikreknek talált iskolát, abból kettő is van, de a Nyárfa utcai egész közel, akkor hát másnap majd megnézik. Az Egyes gyerekek azonban a következő pillanatból arra emlékeztek, hogy anya teljesen elképed, amikor megtalálja a város gimnáziumának adatait, a Kettesek viszont arra, hogy anya felolvassa az adatokat (nem nyomja Sara kezébe a számítógépet, „nézd csak meg", hanem ő olvassa fel), Sara bólint, és megbeszélik, hogy másnap oda is elmennek.

Sara Kettőben nem volt düh és dac az iskola neve miatt, mint Sara Egyben egészen a Mrs. Hoffmannal való találkozásig, valamelyest azután is. Nyilván ettől volt, hogy Kettő nyugalmasabb viszonyt alakított ki osztálytársaival, mint Egy, aki meglehetősen viharos kapcsolatban volt velük; azok heccelték a neve miatt, ő pedig mindannyiszor visszavágott nekik. Kettő éppenséggel úgy érzékelte, hogy Ray Winston érdeklődik személye iránt, ami Egyet kicsit elgondolkodtatta.

– Ha visszaállítjuk az eredeti történelmet, Ray utálni fog téged.

– Hogyhogy? Az a ti valóságotok lesz, nem a mienk.

– Igen, de ha velünk jöttök, akkor ti is a mi valóságunkba kerültök, és onnan nem tudtok visszajutni ide.

– És akkor ott két Royce család lesz? – kérdezte anya.

– Kettő – bólintott Sara. – Akkor már belőletek is kettő lesz, mert a ti másolataitok abban a valóságban ott vannak a garázsban.

– No, akkor viszont Rayt még jobban fogom érdekelni, mint eddig – állapította meg Kettő.

– Miért?

– Mert kettő van belőlem, és mi vagyunk az időgép feltalálói, a leghíresebb emberek a történelemben.

– Az időgépről a kutya se tud – emlékeztette öccse.

– De ha az egy szem Royce család helyett kettő fog kisétálni a kertkapun, akkor nem maradhat titokban többé.

– Apropó kutya – szólalt meg Katie Kettő –, akkor Carrie-t is magunkkal kell vinnünk.

– ?…

– Hát ha mi mindnyájan elhagyjuk ezt a valóságot, és nem térünk vissza többet, akkor Carrie itt marad egyedül.

– Igaz – ismerte el anya. – Nincs mese, magunkkal kell vinnünk.

– És a ház üresen marad? – kérdezte Ken Kettő.

– Üresen – bólintott Sara Egy. – Azt nem vihetjük magunkkal. Ebben a valóságban a Royce család holnap reggel nyomtalanul eltűnik. Keresnek minket, de nem találnak, úgyhogy valószínűleg lesz egy emléktáblánk az egyetemen, mármint anyáéknak.

– Szomorú – mondta Katie Kettő. – Mindenesetre ami pénz van a házban, azt vigyük magunkkal.

Aztán végre mégiscsak ágyba keveredtek. Ez persze nem volt egyszerű dolog, mindhárom szobában két-két gyereket kellett elhelyezni. Az ikreknél matracokat tettek a padlóra, azokon ágyaztak meg nekik; persze kettőt kellett, mert mindketten a másolatuk mellett akartak aludni. Sara ágya elég széles volt, elfértek benne mindketten.

Hajnalig folyt a beszélgetés mindhárom szobában, mire végre elcsendesedtek.

– Ki az ágyból, lustaságok! Kétszer annyian vagytok, de négyszer annyit alusztok! Ma még rengeteg dolgunk van.

Anya végigdörömbölt az ajtókon és belépett a liftbe.

Sara kinyitotta a szemét és körülnézett. Ásított egyet, aztán megmozdult, és észrevette maga mellett önmagát. Sara békésen aludt még.

Elmosolyodott. „Ilyen vagyok, amikor alszom?" Aztán ösztönösen az órára nézett és meghökkent. Fél tizenegy. Hát igen, virradt már, amikor elnyomta őket az álom, addig szövegeltek. Az ember nem is hinné, milyen jól el tud beszélgetni önmagával, pedig hát amit Sara tud, azt Sara is tudja, vagy hogy is van ez.

– Sara…

Sose gondolta, hogy egyszer saját magát fogja ébresztgetni.

– Sara, ébredj…

A másik lány kinyitotta a szemét, meglátta őt és elmosolyodott. – Szia.

– Szia, én.

Nevettek. Sara felhúzta a redőnyt, s a szoba napsütésbe öltözött.

– Úgy látom, jó időnk van.

– Sokra megyünk vele – mondta Sara –, úgyis itthagyjuk ezt az évezredet.

– De legalább addig jó az időnk. Amúgy lehet, hogy 1765-ben is jó lesz.

– Soha nem fogjuk megtudni, ha itt lazsálunk.

– Jól van, kelek már – nevetett Sara, és kibújt az ágyból. Nagyot nyújtózott, aztán összehúzta a homlokát. – Te jó ég, most majd kétszer annyian fogunk küzdeni ugyanannyi fürdőszobáért?

– Ugyan már – ült föl Sara is –, saját magával az ember nyugodtan bemehet egyszerre is a fürdőszobába.

– Igaz. Viszont ha hazakeveredünk az egyes számú valóságba és berendezkedünk, akkor kapsz majd saját ágyat.

– *Te* kapsz saját ágyat. Abban a valóságban ez az én ágyam.

– Mindenesetre lényeg, hogy kettő legyen belőlük, akkor jobban elférünk.

– Ha hazaérünk az eredeti valóságba – meditált tovább Sara –, előbbutóbb mindannyiunknak saját szobára lesz szüksége. Nagyobb házba kell költöznünk.

– Szerintem építhetünk egyet itt a telken – rázta fejét Sara. – Vagy kibővíthetjük ezt.

– Igazad van. Az lenne a legjobb, akkor egymás közelében maradhatunk.

Fél tizenkettőre összegyűltek az ebédlőben mind a tízen: a két szülő, a kétszer három gyerek, Carrie és a bőséges reggeli, ami egyúttal ebéd gyanánt is szolgált. Úgy tervezték, hogy evés után csomagolnak és indulnak. Megfogadták Katie javaslatát, semmi értelme pénzt és egyéb értékeket hagyni a házban, amikor ebben a valóságban már nem veszik hasznát, az egyes számúban pedig ugyanannyit ér, mint most. Nem mintha fogukhoz kellene verniük a garast, de egyáltalán nem jön roszszul, ha megtakarított pénzüket kiveszik a bankból és magukkal viszik. Reggeli után anyáék bemennek a városba, automatán keresztül kiveszik minden pénzüket, nagy címletekben nem foglal sok helyet. Közben a gyerekek összeszednek mindent a házból, ami kis helyen elfér és értékes vagy az expedíció szempontjából hasznos lehet. Apa felhívta a két iskolát és az egyetemet, és mindhárom helyen közölte, hogy fontos családi ügyben távol lesznek körülbelül egy hónapig. Ezt az időtartamot találomra mondta, mert elképzelhető, hogy egyszer-kétszer még vissza kell jönniük beszerezni vagy elintézni valamit; a következő napokat erre tartalékolhatják.

Magát az expedíciót úgy intézik, hogy először is követik a pásztorfiú útját a velük való találkozás után, időnézőn keresztül megnézik, merre megy, mit csinál, és kiválasztanak egy pontot a beavatkozásra. A legjobb az lenne, ha találnának egy helyet, ahol magában van, mondjuk amíg beér a városba, és ott várnák; valamivel azelőtt érkeznek majd, hogy ő odaérne, a kocsi elrejtőzik a közelben, anya pedig az útvonalán várja majd. Megállítja, elbeszélget vele, megtudja, mi volt az eredeti szándéka vagy útiránya, mielőtt az időfordot meglátta volna, és közli vele, hogy ne hagyja magát eltántorítani tőle, az ijesztő objektumot nem fogja látni többé, és nincs mitől tartania. Esetleg Isten angyalának vagy valami hasonló túlvilági lénynek mondja magát, akire hallgatni kell.

Amíg a szülők kivették a pénzt, a gyerekek összeszedtek mindent, amit kellett. Nem volt sok; ki-ki hozta megtakarított pénzét, elhozták a házipénztárt, egypár ékszert, ami akadt otthon – most majd kettő lesz

belőlük –, néhány hasznos apróságot, amilyen a zsebkés vagy a jegyzetfüzet, semmi egyebet.

Sara Egy a maga apró tárgyait a táskájába tette, ami a kocsi hátuljában hevert egy csomó más holmi között; még előző reggel dobta be oda, az őskori kirándulásra készülve, maga sem tudta, miért. Ahogy belenyúlt, a kezébe akadt két könyvecske.

Néhány pillanatig elgondolkodva állt a kocsi mögött, kezében a könyvekkel, aztán leült a kocsi padlójára és beléjük lapozott.

– Hát te itt vagy? – hangzott föl egyszer csak mellette. – Negyedórája kereslek. Mit olvasol?

Sara fölpillantott másolatára, aki szemrehányó tekintettel állt a kocsiajtóban, aztán megnézte az óráját. Csakugyan, már húsz perce, hogy kijött ide és belefeledkezett a könyvekbe. Ámbár nem a tartalmukba.

– Semmit – mondta, és visszadobta a két könyvet a táskába. – Csak elgondolkodtam Sarah Royce történetén.

14. KUDARC

– Mindenki kész?

– Mindenki.

– Utolsó ellenőrzés! Futóművek kint, függőleges vezérsíkok normál állásban, a kutya farka nem lóg ki?

– Jaj, Ken – nevetett Sara Egy –, ennek a kocsinak semmiféle vezérsíkjai nincsenek, a futóműveit nem lehet behúzni, és persze hogy nem lóg ki.

– Akkor indulhatunk – mondta Ken Kettő vállat vonva.

– Még csak kémkedünk – emlékeztette Katie Egy.

Sara Egy ült a számítógép előtt, a kormánynál másolata, jobbról Ken Kettő, apa mellett Katie Kettő nyújtogatta a nyakát, hogy mindent lásson. Hátul anya és az Egyes ikrek. A Kettes gyerekeket ültették előre, nekik még igencsak újdonságszámba ment az időutazás. Carrie apa lába előtt és részben a kocsi alatt hevert, és egyáltalán nem volt meghatva attól, hogy életében először időutazást tehet.

– 1765. szeptember 30-a – nyomta meg a gombot Sara Egy –, tizenöt óra húsz perc, pontosan háromszáz évvel a tegnapi nap előtt. Lássuk.

A képernyőn esett az eső, és legelő nyúlt minden irányba. Birkák nem voltak láthatók.

– Pillanat, mi akkor a kertben voltunk, most pedig a garázsban, a hátunk mögött lesz az a hely.

Sara elfordította a kamerát. Feltűntek a birkák, majd a pásztorfiú is. Ácsorgott, velük szembefordulva, és az égvilágon semmit sem csinált.

– Ez baj. Hogyan derül ki, hogy mit akart tenni, amiben megzavartuk?

Egy darabig szemlélték a fiút, aztán egyszer csak nagy ezüstszínű test jelent meg a semmiből, eltakarva a juhászlegényt.

– Ezek mi vagyunk! – lelkendezett Ken Kettő, felismerve Sarát az ablak mögött.

– Mi – bólintott az –, csak innen nem látni semmit. A kocsi másik oldalára kell kerülnünk. Az valahol a fák környékén lesz.

A többiek nem szóltak semmit.

Sara fölnézett másolatára. – Hahó, Sara, ébredj.

– Mi bajod?

– Ha nem tűnt volna föl, te ülsz a kormány mögött. Vagy úgy gondolod, hogy az időnéző keresztüllát a kocsinkon?

– Vagy úgy – mondta Sara Kettő, és elfordította a kulcsot. Kihajtott a garázsból és hátrálva átvágott a kert közepén. – Szólj, hol álljak meg.

– Itt már jó – biccentett a másik Sara. A képernyőn a fiú látszott egészen közelről, amint döbbenten mered a kocsira, fenékre ülve a háromszáz év előtti füvön.

Sara továbbítani kezdte az időt. A fiú felugrott és elrohant. Követte a kamerával, de a fiú csakhamar eltűnt egy bozótban, ami valahol Crawfordék házának helyén állhatott. Továbbvitte a képet, de a bozót folytatódott.

– Ez így nem lesz jó – ráncolta homlokát Sara, amikor már ötödször lapozott a képen, és a bozót még mindig betöltött mindent. – Ha nem tudom végignézni az egész bozótot, hogyan látom, hogy mikor jön elő? És ha órák hosszat ott marad? Ha úgy megrémült, hogy késő estig vár, esetleg elalszik a bozótban és csak reggel jön ki? Menjek végig a következő tizenkét órán félpercenként és minden alkalommal nézzem végig a bozót egész kerületét?!

– Nyugodj meg, szívem – mondta anya. – Meg fogjuk találni a megoldást. Mi lenne, ha megnéznéd a későbbi jövőt, hogy mikor tűnik fel a fiú megint a legelőn? Akkor onnan visszafelé követhetnéd az útját.

Sara ugrott huszonnégy órát, de a legelőn ezúttal még birkák se voltak. A következő napon sem. Csak az ottjártukat követő negyedik napon jelentek meg a birkák megint, de egy öreg juhász volt velük.

– Az idő egye meg! – mondta Sara mérgesen. – És ha öt fiú van, akik váltják egymást? És ha kéthetente másik legelőre vonulnak? És ha éppenséggel a mi látogatásunknak az volt az eredménye, hogy a fiú megbolondult és diliházba csukták? Akkor hiába keresem itt a legelőn. Járjam be Sutherlandet a következő néhány hétben, mikor tűnik föl az utcán? És ha úgy megutálta a legelőket, hogy elszegődött egy hajóra matróznak?…

A megoldást Katie Kettő találta meg.

– Figyeljetek csak… ugye amíg így végigsétálunk a kamerával a bozóton, azalatt a fiú nem tud átosonni a kamera mögött a már megnézett területre?

– Nem hát – mondta Sara –, mi az időnek ugyanazon pillanatából érkező fényt vizsgáljuk. 1765. szeptember 30-án, 15 óra 29 perc 35 másodperckor vagyunk.

– Vagyis ha nem takarnák a levelek, mindenképpen megtalálnánk a fiút?

– Aha.

– Akkor tudom a megoldást – derült föl a kislány. – Valahova beraktam egy infravörös kameraelőtétet. Azt hiszem…

– Ez az! – rikkantotta Sara. – Nagy vagy, KatLau! Infravörös kell nekünk!

– Semmiség – mosolygott húga. – Azt hiszem, a hátsó nagy ülés alá raktam egy dobozt, abban lesz.

Ken Egy rögtön felugrott, leguggolt apa kocsija mögött és kivarázsolta a dobozt.

– Van itt minden… – kezdett kotorászni benne – gyufa, fésű, nagyító, zsilettpengék, zsebtükör… várjatok, ez lesz az. Kis fekete henger, két végén objektívsapka, a felirata IR 6300.

– Az az.

– Oké. – Ken visszatette a dobozt és araszolni kezdett apa és Katie Kettő között, míg elérte a kamerát. – És hova kell szerelni?

– Nyilván a kvantumcsapda elé – mondta Sara.

Ken tanulmányozni kezdte a szerkezetet. – Ide szerszám is kelleni fog.

– Szerszámtáska a másolatom ülése alatt – szólalt meg Katie Egy –, még a másik valóságban raktam be oda.

– Én is betettem egyet a kocsi hátuljába – jegyezte meg a másik Katie.

– Valószínűleg ugyanazt – állapította meg anya.

Ken kivette az ülés alól a szerszámtáskát, abból a csavarhúzót, és egykettőre fölerősítette az infraszűrőt.

– Kész – jelentette be. – Mindig Ken mesternek szóljatok, ha meg kell barkácsolni az időnézőtöket. Három *louis d'or* lesz, áfával együtt.

– Honnan vegyünk mi neked Lajos-aranyat? – csodálkozott anya.

– Mit gondolsz? – nevetett föl Sara Egy.

– Ó, persze, elfelejtettem.

– Azt hiszem – szólalt meg Sara fél perc múlva –, van egy kis gondom.

Az időnézőn csak feketeség látszott. A vezérlőgombok megvoltak, a lineáris és temporális koordinátákat mutatta, minden működött, csak képet nem adott. Koromsötét honolt a képmezőben.

– Véletlenül átállítottad éjszakára? – kérdezte Ken Kettő, de Sara úgy nézett rá, hogy azonnal abbahagyta a csipkelődést. – Biztos valami roszszul van bedugva. Nem kell tápellátás annak az infrának?

– Ugyan már – mondta anya –, egy közönséges színszűrő. Inkább azt nézzétek meg, hogy tiszta-e.

Katie Egy fölugrott és belekukucskált az objektívbe.

– Nem látok semmit – közölte. – Legalább a fényrekeszt látnom kellene, nem?

– Dehogyis – mondta apa –, a látható fény nem megy át rajta, azért infraszűrő. De ki van zárva, hogy piszkos lenne. Vigyázni szoktunk a dolgainkra. Hanem… Sara!

– Melyik? – kérdezte idősebbik lányának mindkét példánya.

– Mindig aki kérdezi… illetve ezúttal az egyes számú. Megtennéd, hogy beállítod az időnézőt a jelenre?

– Minek? – hökkent meg Sara.

– SaCar Royce! – szólt rá anya.

– Bocsánat. Persze.

Sara két gombnyomással a jelenre állította az időnézőt. A képernyőn megjelent a jobb oldali első ülés teteje, a kocsi belsejének jobb sarka és az ablakok mögött a kert részletei – fekete-fehérben és furcsa árnyalatokba öltözve, hiszen a szűrő a tárgyak hőmérsékletét adta vissza, nem a színüket.

– Látok mindent, ami most van – pillantott föl Sara.

– Értem – mondta apa borúsan. – Akkor egészen lassan tekerd az időt valamerre.

Sara csavart egy másodpercet a múlt felé.

– Mintha… hé! Eltűnt! Mintha lassan besötétedett volna a képen.

– Gondoltam – mondta apa. – Akkor ezzel nem érünk célt. Leveheted a szűrőt, KenPet.

– De miért? – kérdezte Sara elkeseredetten.

– Hát csak azért – magyarázta apa –, mert az infravörös sugaraknak a legkisebb az energiájuk. Úgy látszik, a temporális helyváltoztatást roszszul viselik. Ugye a múlt felé állítottad? A program úgy van írva, hogy hiába állítasz be relatív időpontot, azt nem a mindenkori jelenhez képest számítja, hanem a beállításkori pontos időből levonja a különbséget, ezt tárolja, és aztán nem változtat. Vagyis ahogy telik az idő, egyre távolabb kerülünk a beállított időponttól. Próbáld ki mondjuk fél perccel a jövőbe állítani.

Sara szót fogadott. A kép sötét maradt, aztán lassan derengeni kezdett valami.

– Már kivehetők a körvonalak – mondta.

– Figyeld az időt is.

– Figyelem. Most egész jól látok mindent. Húsz másodperccel a beállított időpont előtt látszódni kezdenek a körvonalak, tíz másodperccel előtte már jól látható minden… már tűnik is el. Vagyis a hősugarak csak tíz-húsz másodpercet tudnak megtenni a temporális mentén?

– Igen – mondta apa. – Infravörössel nem kereshetjük meg a fiút.

A Royce-ok rosszkedvűen ültek a kocsiban és gondolkodtak, mitévők legyenek. Katie Egy törte meg a csendet egy idő után.

– És ha magasabbról néznénk?

– Hogy érted? – nézett rá fivére.

– A bozót csak akkor ilyen nagy, ha alacsonyról nézzük. A kamera alig két méterre van a föld fölött. Mi lenne, ha magasabbra emelnénk?

– Hát… – mondta Sara – meg lehet próbálni.

A kamerát kivették az időfordból, kihúzták a csatlakozóit, ugyanezt megtették a számítógéppel is, aztán kerítettek nekik egy kábelt és Sara Egy bement vele a házba. Fölment az emeletre, gondolkodott, melyik szobába menjen be vele, aztán rájött, hogy mindegy, a szobák padlója ugyanolyan magasan van, a falak pedig 1765-ben úgyse takarták a kilátást. Ott a liftben kapcsolta be az időnézőt, s fél perc múlva ki is kapcsolta.

– Céltalan – közölte, amikor megállt a kocsi mellett és fölnyújtotta Katie-nek a kamerát. – Semmivel se látni többet. Nem két métert kellene emelni, hanem tízet-húszat, talán százat is.

– Helikopter! – találta ki szempillantáson belül Ken Egy. – Halifaxban biztos lehet helikót bérelni, idejövünk vele…

– Felejtsd el – mondta apa. – A villanegyed fölött nem röpködhetünk, mert a zajtól megőrülnek a lakók.

– Hadd őrüljenek, mi úgyis elmegyünk ebből a valóságból.

– Nem érted? A helikopter pilótája nem lesz hajlandó a villanegyed fölé jönni, mert följelentik. És neki hiába mondod, hogy eljövünk ebből a valóságból, mert ő itt marad és bevonják az engedélyét.

– És jó magasan?

– Azt hiszem, itt kétezer láb alá nemigen lehet menni. Onnan pedig nem sokat látsz a pásztorfiúból.

– Akkor hát nincs mit tenni – huppant le Katie Egy a fűbe a kocsi mellett. – Vesztettünk. Nem találjuk meg a fiút és nem jutunk haza. És mindennek én vagyok az oka.

– Nem! – csattant föl Sara Kettő, és kiugrott a kocsiból másolata mellé. – Haza fogunk menni! Azonnal kelj föl, Katie Royce! – Talpra rángatta húgát, aki szipogva törölgette a szemét. – Meg ne halljak még egyszer olyat, hogy valaki nem hisz a Royce-ok sikerében!

– Te nem is akarhatsz innen hazamenni – szipogta Katie. – Neked ez a valóságod.

– Az mindegy! Az az eredeti valóság, ti oda tartoztok, tehát nekünk is ott a helyünk. Tessék beszüntetni a kétségbeesést és a feladatra koncentrálni. És vissza a kocsiba!

Katie beszállt, nyomában a két Sara is, és megint becsukták az ajtót.

– Úgy – mondta Sara Egy dühösen, átvéve a szót másolatától. – És most mindenki azzal foglalkozzon, hogyan találhatjuk meg a fiút, nem pedig azzal, hogyan *nem* találhatjuk meg. Világos?

15. A MEGOLDÁS

Egy darabig ültek a kocsiban és gondolkodtak, aztán kiszálltak. Jobb volt odakinn, a szabad levegőn. Az idő is szép volt még, inkább szeptember eleji, mint októberi. Elhevertek a füvön és törték a fejüket. Ami Carrie-t illeti, a füvön heverésből ő se vonta ki magát, de gondolkodni esze ágában se volt.

– Miért nincs ennek a városnak semmiféle újságja vagy krónikája? – dohogott Katie Kettő. – Abból megtudhatnánk, mi történt régen.

– Gondolod, hogy a pásztorfiúkról írnak az újságok? – nézett rá Ken Egy. – Ráadásul mi nem azt akarjuk tudni, hogy mi történt vele, hanem hogy mi történt *volna,* ha mi nem jövünk közbe. Azt pedig akkor se írhatta volna meg az újság, ha a polgármester lett volna, nem egy birkákat őrző suhanc.

Sara Egy elgondolkodva ült a füvön. Várjunk csak egy kicsit. Hogy is van ez? A pásztorfiú nem volt híres ember, sorsa mégis befolyásolta háromszáz év történelmét. Valószínűleg úgy, hogy csakugyan valami felmenője volt Sarah Royce-nak, aki nem született meg a fiú életének más mederbe terelődése miatt. Sarah Royce híres ember volt, legalábbis itt a városban, hiszen róla nevezték el az iskolát. A híres emberek sorsa nagyobb hatással van a történelemre, mint a közemberé; 1765-ös útjuk sem azért okozta a történelem megváltoztatását, mert a fiúval történt valami, hanem mert miatta Sarah Royce-szal történt valami. Nem a fiú a kulcsfigura, hanem Sarah Royce!

És egy csapásra helyére billent minden.

– Megvan a megoldás – szólalt meg csendesen. Aztán nem szólt semmit, csak üldögélt a füvön, állát térdére támasztva, és várta, hogy a többiek elhallgassanak és sorban ráemeljék tekintetüket.

– Mondd – kérte végül anya.

– Semmi dolgunk nincsen a fiúval – jelentette ki Sara magabiztosan. – A baj nála történt, de nem nála kell kijavítani. A fiúval indul az eseményszalag, ami az időgépünk feltalálásával ér véget. Nem a fiútól kell elindulni a jövő felé, hanem az időgéptől a múlt felé. Az időgép feltalálását közvetlenül okozó körülmény az iskola neve. Ha elérjük, hogy az iskolát mégiscsak Sarah Royce-ról nevezzék el, akkor megoldottuk a problémát.

– Hogyan érjük el? – kérdezte apa.

– Mit tudunk Sarah Royce-ról? Hogy mikor élt és hogy miket írt le két dögunalmas könyvecskében. Semmi egyebet. A könyvek megvannak; elhoztam őket a könyvtárból, ott fekszenek a táskámban a kocsi hátuljában. A könyvekben is benne van, hogy mikor élt. Nincs más teendőnk, mint gondoskodni róla, hogy Sarah Royce-ot annak tekintsék, akinek az egyes számú valóságban tekintették: az egyetlen sutherlandi írónak, aki ebbéli minőségében alkalmas rá, hogy elnevezzék róla a gimnáziumot.

– Vagyis az ezredfordulóra kell visszamennünk? – kérdezte Katie Kettő.

– Dehogyis… miért oda?

– Hát mert akkor alapították a gimit.

– Nem, szó se lehet róla. Igencsak meg lennének lepve, ha a névadó ünnepségen beállítana egy csomó vadidegen két könyvvel, és közölnék, hogy az iskolát valamiféle Sarah Royce-ról kell elnevezni, akiről ők soha nem hallottak. Nem, Sarah Royce-ot vissza kell iktatni a történelembe.

– De hogyan? – kérdezte Ken Egy. – Nem hozhatunk létre egy embert a semmiből, ha egyszer nem született meg.

Sara már válaszra nyitotta a száját, de anya dühösen közbevágott.

– Erről szó sem lehet! Ezt verd ki a fejedből, Sara!

– Mit? – nézett rá csodálkozva.

– Már értem a tervedet – háborgott anya. – Fel akarod áldozni magadat. Vissza akarsz menni a tizenkilencedik századba mint a tizennégy éves Sarah Royce, ott tölteni négy évet, aztán meghalni tizennyolc évesen, hogy bekerülj a történelembe… mit nevetsz? Nem ezt akartad?

Sara úgy nevetett, hogy a könnye is kicsordult.

– Nem, eszemben se volt – mondta, amikor nagy nehezen megnyugodott. – De nagyon romantikus ötlet. Igen, tényleg a tizenkilencedik századba akarok visszamenni, áldozatot is akarok hozni, de nem embert akarok feláldozni, szó sincs róla.

– Hanem? – kérdezte anya gyanakodva.

– Azt a két kis könyvet akarom feláldozni.

– A dolog nagyon egyszerű – magyarázta föl-alá sétálva a kocsi mellett. – Visszamegyünk abba a korba, amikor Sarah Royce élt, és otthagyjuk a könyveket. A könyvek ott maradnak mint az ő alkotásai, túlélik a következő két századot és a gimi könyvtárában kötnek ki, ahonnan elhoztam. Csak néhány apró részletet kell kidolgozni.

– Éspedig? – kérdezte apa.

– Azzal, hogy a könyvek ott maradnak, még nem oldottuk meg a problémát. A könyveknek híressé kell tenniük Sarah Royce-ot, a város írójává. Ha a távozásunk után két héttel vagy tíz évvel kidobják a könyveket, akkor nem csináltunk semmit. Meg kell keresni azt az embert, aki Sarah Royce halála után felkarolta a műveit és gondoskodott azok fennmaradásáról.

– És ha nem találunk ilyen embert? – kérdezte anya.

– Meg kell találnunk – vágta rá Sara határozottan. – Ott él, azazhogy *itt* él a városban a tizenkilencedik század végén. Máskülönben az egyes valóságban se maradtak volna fenn a könyvek. Gondoljátok meg: a tizennyolc éves Sarah Royce-nak eszében se lehetett végrendeletet készíteni, a városra vagy az öreg tanítóra vagy tudom is én kire hagyni a műveit. Volt valaki, akinek a kezébe jutottak, fantáziát látott bennük, és gondoskodott róla, hogy megmaradjanak.

– És ha ő is eltűnt Sarah Royce-szal együtt? – kötötte az ebet a karóhoz Katie Egy.

– Már miért tűnt volna?

– Például mert ő is a pásztorfiú leszármazottja.

Sara elképedten meredt húgára.

– Abban az időben az emberek nem sokat mászkáltak, letelepedve éltek – mondta az –, úgyhogy mindenki mindenkinek rokona volt. Miért ne lehetett volna egy rokon az, aki továbbvitte a műveit? Esetleg éppen azért, mert a rokona?

Sara odalépett testvéréhez és megállt fölötte.

– Katie Royce! Az az ember *él* a tizenkilencedik század végén! Világos?

– Világos – nézett föl rá Katie –, ha megmondod, hogy miért.

– Mert mi vagyunk a Royce-ok, és nekünk minden sikerül.

– Halljuk a többi apró részletet – kérte apa, minthogy ezzel az érvvel senki nem tudott ellenkezni.

– A többi részletet?… hadd lám csak – gondolkodott el Sara. – Meg kell találnunk azt az embert, aki megmenti a könyveket; nevezzük most Könyvtárosnak. Oda kell neki adni a könyveket úgy, hogy ne fogjon gyanút. Ha azt hiszi, hogy Sarah Royce a jövőből jött… azazhogy ha rájön, hogy tényleg így van, akkor vagy kidobja a könyveket, vagy bolondok házába csukják, vagy akármi történhet, mindenesetre az nekünk

nem lesz jó. Biztosítanunk kell, hogy a várakozásunknak megfelelően cselekedjen. Körülbelül ez minden.

Anya sóhajtott. – Igen, ez minden. Éppen csak ezeket a részleteket kicsit nehéz megvalósítani. Hogy mész oda a te Könyvtárosodhoz? Jó napot, jó napot, hoztunk két könyvet, okvetlenül tegye őket halhatatlanná?

– Nem tudom. De meg kell oldanunk.

– És csak egy dobásunk van – tette hozzá Katie Kettő.

– Ezt hogy érted?

– Ha a tizenkilencedik században kiadjuk a kezünkből a könyveket, aztán hazajövünk és azt látjuk, hogy nem sikerült, akkor nem biztos, hogy vissza tudjuk szerezni a könyveket egy újabb próbálkozás számára.

– Ezt megoldhatjuk – mondta Sara. – Tartalék példányok kellenek.

– Honnan?

– Ugyan, Második KatLau, akárhol találunk egy nyomdát, nem olyan drága dolog az.

– És mit csinálunk, amíg lemásolják?

Sara nem szólt semmit, csak szemrehányó tekintettel nézett húgára, majd a Fordra pillantott.

– Vagy úgy – eszmélt Katie. – Értem.

– A magam részéről – szólalt meg anya – nem látom tisztán, hogyan fogjuk megtalálni a te Könyvtárosodat. Javítsatok ki, ha tévedek, de szerintem az időnéző képernyőjén nem derül ki, hogy ki kicsoda és milyen ember.

– Persze hogy nem – mosolygott a lány –, oda kell menni és megkeresni az emberünket.

– Ez sok időbe telhet.

– Úgy van. Viszont ebből az egy dologból kimeríthetetlen készletünk van. Bármeddig nyomozhatunk az emberünk után.

– Nem hiszem, hogy a tizenkilencedik század végén Sutherlandnek nagyon sok lakosa lett volna – mondta apa.

Sara bólintott. – Szerintem se lehetett.

– És hogy megyünk oda? – kérdezte Ken Kettő. – Valami korhű öltözet kellene vagy ilyesmi, nem?

Sara megvakarta a fejét. – Erre nem tudok mit mondani… még azt se tudom, hogy melyikünk beszéljen velük. Félek, hogy a tizenkilencedik századi férfiak nemigen állnak szóba nőkkel és gyerekekkel, apát pedig nem mutathatjuk meg nekik. Halálra rémülnének a kocsitól. Valahogy meg kell oldanunk a dolgot.

– De hát ez egyszerű, Sara – mondta apa.

– ?…

– Nem a férfiakkal kell beszélni, hanem a nőkkel és a gyerekekkel.

– Igaz – ismerte el a lány. – Úgyis tudnak mindent, ami fontos.

Félórával később nagyjából készen állt a terv. Sarah Royce halálának évét, 1883-at fogják megcélozni, ezen belül majd az időnéző segítségével keresnek olyan időpontot, amikor egy-két nő vagy gyerek a város szélén kóborol magányosan. Odaugranak és beszédbe elegyednek velük; legjobb lesz, ha anya és az egyik Sara megy, korhű öltözetben. Egy anya a lányával, nem keltenek feltűnést. A többiek a kocsival a közelben várnak. A továbbiakat a beszélgetés eredményétől teszik függővé.

Később még változtattak egy kicsit a terven. Célszerű lesz, ha anyáék folyamatos rádiókapcsolatban állnak a kocsival, úgyhogy visznek magukkal egy-egy apró mikrofont és fülhallgatót; erre az esetre viszont praktikus, ha két gyerek megy, mert három ember közül könnyebben tud egy félrehúzódni, hogy szót váltson a többiekkel.

A korhű öltözettel viszont akadtak problémák. Egy óra hosszat turkáltak a neten, de semmiféle használható adatra nem bukkantak arról, hogy mit viselt egy hölgy és a lánya 1883-ban Új-Skóciában, amikor a város közelébe tesz kirándulást. Rengetegféle viktoriánus ruhadarabról találtak fényképet – csipkék és fodrok, bonyolult formájú, hatalmas kalapok, melltűk, ékszerek. De ezek báli ruhák voltak, esküvői ruhák, a legkülönbözőbb alkalmakkor viselt ruhák, köztük korabeli híresség ek ruhái, hercegnők és grófnők ruhái, az öreg Viktória királynő ruhái, korábbi időkből a fiatal Viktória királynő ruhái. Semmi olyasmi, amit kiránduláshoz föl lehetne venni. Ken Kettő egy idő után kifakadt:

– Kezdem érteni a régi idők férfiait.

– Miért? – kérdezte apa.

– Ők távol tartották magukat az ilyesmitől. Nem főztek, nem foglalkoztak a divattal, még csak nem is takarítottak. Hát lehet, hogy egyszerűbb volt az életük.

– Persze – nevetett apa. – Egyszerűbbnek biztosan egyszerűbb volt, de primitívebb is. Emlékszem, apám gyerekkorában még nem tanult főzni nagyanyámtól, és folyton csak bajlódott a konyhában, amikor valamit meg kellett csinálnia.

– Bajlódott? – merengett Sara. – Bajló*dik*. Ma se tud egy rántottát rendesen megcsinálni.

– Tagadom – mondta apa. – Amikor náluk jártunk tavalyelőtt karácsonykor, éppenséggel rántottát csinált, és egész jól.

– Karácsony nem számít – vitatta Sara –, olyankor mindenki sokkal ügyesebb.

– Ha lehet, térjünk vissza a ruhákra – kérte anya. – Valamit viselnünk kell. Várjunk egy csöppet. Nem lehet közvetlenül tőlük ellesni az öltözködést?

– Kiktől?

– A bennszülöttektől, vagy hogy is nevezzem őket, szóval a tizenkilencedik századiaktól. Elvégre látjuk őket az időnézőn, nem igaz?

– Anya, nagy vagy! – pattant föl egyszerre mind a két Sara, ugyanazzal a mozdulattal, ugyanazokkal a szavakkal, még a hangsúlyuk is ugyanaz volt. Megálltak és egymásra nevettek, aztán Sara kezet nyújtott Sarának és kézenfogva mentek vissza a kocsihoz. Beültek és bekapcsolták az időnézőt.

Találomra kiválasztották 1883. április elsejét, addigra hátha könnyű tavaszi öltözékben járnak az emberek. Az időnéző hatósugarában rétet találtak, aztán a város belseje felé haladva néhány házat, és tovább nem láttak, a házak elzárták az 1883-ban induló fénysugarak útját. A házak közelében nem láttak senkit. Végigpörgették a napot negyedórás lépésközökben, de csak néhány férfi volt látható. Másnap is. Nőt csak harmadnap láttak, akkor mindjárt kettőt is. Rögzítették a képeiket. Tizennégy év körüli lány nem volt látható.

– És ha ezen a környéken akkoriban nem is lakott egyetlen család sem, amelyiknek lánya lett volna? – kérdezte az ajtóban kukucskáló Katie Egy. – Menjetek be a város belsejébe, a főutcákra.

– Oda nem látunk.

– Hát akkor be kell menni a városba.

– De nem érted, Katie… – kezdte Sara, aztán a homlokára csapott. – Persze, hisz kocsival vagyunk. Gyerünk a városházához. Ugorj be, Kat-Lau!

– Szó se lehet róla! – harsant odakint anya hangja. – Sara Royce, bármelyik is, azonnal ülj el a kormány mögül. Majd én vezetek.

– Ugyan már – dünnyögött Sara Kettő, de átült hátra.

– És minket itt hagytok? – reklamálta Ken Egy.

– Hagyd már – intette apa –, nem kell mindenhova testületileg vonulnunk. Hadd menjenek.

Anya bevitte őket a városházához, a parkoló szélén megálltak és munkához láttak. Most máshogyan csinálták, nem pásztázták végig a napokat, hanem huszonnégy óránként ugráltak az időben. Ötödikén találtak egy Sara korú lányt, aki mintha piknikhez lett volna öltözve. Egy darabig követték, aztán eltűnt egy ház mögött.

– Nézzük meg, kimegy-e a városból. Taposs bele, anya!

– Nem fog meglógni előlünk – emlékeztette Katie nővérét.

– Tudom, nem is úgy értettem. 1883. április ötödike, tizenkét óra kilenc.

Befordultak az Áfonya utcára, innen már látszania kellett a lánynak. Sara megint beigazította az időnézőt, aztán rátette ujját az időtovábbító gombra. A lány végigment az utcán és bekanyarodott. Anya követte. Így kísérték a város széléig, ahol a lány a patak felé indult.

– Jó lesz – mondta Sara. – Ezt a lányt kell elkapnunk. Április ötödikén fél egy körül ott lesz a pataknál. Eltettem pár képet, le tudjuk másolni a ruháját is.

– Isten őrizz – felelte anya, miközben visszafordult a városba –, szép dolog is volna, ha ugyanolyan ruhában jelennél meg.

– Majd változtatunk rajta ezt-azt. Különben ahogy elnézem, van egy ruhám, ami nagyjából hasonlít.

– Mármint az én ruhám – szólt közbe Sara Kettő.

– Igen, ebben a valóságban a tiéd – hagyta rá a másik. – Lényeg, hogy hasonlít.

Hazaérve megkeresték a ruhát. Egyszerű kis világoskék kötényruha volt, hosszú ujjakkal, minden dísz nélkül.

– Jézusom – mondta Sara –, ez olyan régimódi!

– Persze – nevetett apa –, milyen akarsz lenni 1883-ban, hipermodern? Egyébként ha jól emlékszem, ezt a ruhát jelmezbálra csináltátok pár éve, utcára sose hordtad.

– Még jó.

– Hopp – szólalt meg Ken Egy –, és rád megy még ez a ruha?

Sara gyorsan maga elé kapta a ruhát. Szó, ami szó, tényleg elég rövid volt.

– Meddig ért annak a lánynak a ruhája? – kérdezte apa.

Katie előkapta a számítógépet és azon a fotókat. – Térd alá.

– Hát ez a ruha *nem* ér addig.

– Semmi baj, megoldjuk – mondta anya, és előkapta a varrógépet.

– Hagyd, majd mi megcsináljuk – vette ki a kezéből Sara Egy –, inkább foglalkozzunk a te jelmezeddel.

– Meg az enyémmel – mondta Katie.

– Jézusom, ez reggelig fog tartani! – jajdult föl Ken.

– Jó munkát csak alapos felkészülés után lehet végezni – oktatta ki Sara Kettő. – Inkább készüljünk egy napig, mint kudarcot valljunk.

– Akkor hadd menjek Katie helyett én – kérte a másik Ken.

– Miért?

– Mert a fiúk öltözködése alig változott, én igazából akárhogy megfelelek.

– Oké – mondta Sara –, legyen így.

A ruhához hozzátoldani félórába se telt. Anya egy sötétkék ruháját vette föl, aminek olyasféle volt a szabása, mint amit az 1883-as utcákon láttak a nőkön. Nem igazítottak rajta, jó lesz úgy is. Csodák csodájára még kalapot is találtak hozzá, ámbár anya nem szokott ilyesmit hordani.

– Kész – mondta Sara Egy, többedszerre is megnézve a ruhát. – Kinél van valami pénz?

Apa a zsebébe nyúlt, és kérdő arccal nyújtott lánya felé egy tízdollárost.

– És ezt dobjuk föl? – nézett rá Sara.

– Vagy úgy – értette meg apa, és előkeresett egy pénzérmét.

Sara Egy átvette és ránézett másolatára. – Válassz te.

– Írás – mondta Kettő.

Egy feldobta a pénzt, elkapta és felmutatta rajta a tízes számot. – Te öltözöl be tizenkilencedik századinak.

16. EBENEZER

Az időford megállt a városszéli réteken, s a Royce-ok körülnéztek a jelenben, aztán a múltban. Sara Egy az időgépnél, mellette Katie Kettő, anya a kormány mögött; apa mellett Sara Kettő, hátul a többi három gyerek.

– Itt erdő van 1883-ban – kommentálta Sara Egy –, egészen a patakig leér. Legjobb lesz, ha megkerüljük ezt az erdősávot, azazhogy átvágunk a helyén, és mögötte helyezzük el a kocsit. Oda már nem látni a patakról, ott találkoztok a lánnyal.

– Jó lesz – bólintott anya, és áthajtott az erdő hűlt helyén. Csakhamar tisztásra találtak az időnéző képernyőjén. Megállította a kocsit. – Megérkeztünk.

Sara körülpillantott, aztán beállította az időgépet. – A lány fél egy körül ér a patakpartra. Az út az erdőn át mondjuk félóra… mit szóltok háromnegyed tizenkettőhöz?

– Várjunk egy csöppet – kérte Ken Egy. – Biztos, hogy a lány fél egykor a pataknál lesz?

– Ha nem, akkor visszafordulunk, de hol lehetne máshol? Ahol elhagytuk, onnan már csak egyfelé vezet az út, ki a patakhoz. Nem hiszem, hogy félúton sarkon fordul… ej, szamárság. Hol az az időnéző?

Két perc alatt kiderült, hogy a lány csakugyan ott lesz fél egykor.

– Na hát akkor! Mindenki kész, indulhatunk?

– Mindenki – felelték a többiek.

– Akkor rajta – mondta Sara, és megérintette az indítógombokat.

A táj megváltozott a szokásos lassú átmenettel, s ott találták magukat az erdei tisztáson. Tavasz volt, az ébredő természet ezernyi hangja szüremlett be az autóba.

– Üdv 1883-ban! – rikkantotta Sara Kettő vidáman, és föltépte a kocsiajtót. A hangok után az illatok is betöltötték a Fordot, a tavaszi virágok teljes pompájukban illatoztak. – Ejha!

– Az ám – mondta apa –, ez még a szennyezetlen, igazi természet.

– Isteni – erősítette Katie Egy.

– Jó, jó – mordult a másik Sara –, erre most nem érünk rá. Eressz ki, KatLau Royce, húzd be a csülkeidet. Igyekezzünk, ha egy mód van rá!

– Hova sietsz? – kérdezte anya. – Háromnegyed óránk van egy félórás útra. – De azért kiszállt ő is.

– De ha máris a virágok szaglászásával vagytok elfoglalva, akkor ez még kevés is lesz.

Sara megkerülte a kocsit és megállt anya és másolata mellett. Katie is csatlakozott hozzájuk, Ken Kettővel egyetemben, aki a küldöttség tagja lesz.

– Oké – mondta Sara Kettő –, akkor induljunk… várjunk csak. Merre is?

– Erre – mutatta másolata. – Itt vágtok át a fák között és délkelet felé mentek.

Elkísérték őket pár lépésnyire. Sara Egy a tisztás szélén letépett egy virágot és a hajába tűzte. Sara Kettő később, már bent az erdőben követte példáját. Már készültek elválni egymástól, amikor egy hang állította meg őket.

– Kérem… hölgyeim?… mit keresnek önök itt?

Sara azzal az érzéssel fordult hátra, egészen lassan, hogy kész, vége, minden elveszett. Ezt érezhetik a bűnözők, amikor megáll mögöttük a rendőr és pisztolyt szegez a hátuknak. De azok legalább a saját korukban vannak.

A fa tövében álldogáló férfi azonban nem hasonlított rendőrre, és nem volt pisztolya. Valami rúdféle volt a kezében, de az se látszott fegyvernek. Barna kockás öltöny volt rajta és micisapka.

Közelebb lépett.

– Segíthetek valamiben? Talán elvesztették a lovaikat?

Harmincas éveiben járhatott. Szőkésbarna haja volt, barna szeme és szemüvege. Sara egy tizedmásodpercre se vette le róla a tekintetét. Hirtelen eszébe villant, hogy ha ez az ember elkerülte a figyelmüket, akkor többen is lehetnek itt az erdőben, és nem hoztak magukkal fegyvert. A kocsiban van persze, és apa tudná használni, talán még merné is, de ő aligha tud egyhamar idejutni ezen a hepehupás erdei talajon.

– Nincs is lovunk – hallotta maga mellett Katie vidám hangját. Ez a lány megőrült, információt ad magukról egy idegennek. Egy másik korbeli idegennek.

Most érezte csak, mennyire idegen ez az ember. Mintha egy másik bolygóról jött volna. Két évszázad választja el őket egymástól.

– Nincsenek lovaik?… Kérem… elnézést… hogyhogy nincsenek lovaik? Akkor miért vannak nadrágban?

Jézus segíts, mit lehet erre válaszolni?

– Ó, kérem – hallatszott a másik irányból anya hangja –, azt hiszem, egy kissé eltévedtünk. A városból jöttünk és arrafelé tartottunk – Sara látta a szeme sarkából, hogy anya a kocsi felé mutat. Okos. – Úgy tűnik, belefeledkeztünk a virágok csodálatába.

– Különös – mondta a férfi, és még közelebb lépett. Aztán lekapta a sapkáját. – Elnézést, asszonyom. Ebenezer Thornpike vagyok.

– Mrs. Royce – nyújtott kezet anya. Sara elképedten nézte, ahogy a férfi suta, zavart mozdulattal megfogja anya kezét és megcsókolja. Ilyet még csak filmen látott. De anya úgy viselkedett, mint akinek naponta kezet csókolnak.

– Örvendek – mondta a férfi zavartan. – Elnézést, amiért kérdésekkel, izé… zaklatom önöket… csak nem tudtam mire vélni ittlétüket. – Ezzel odalépett Sara Kettőhöz. – Ebenezer Thornpike.

– Sara Royce – lehelte Sara, várva, hogy a férfi az ő kezét is megcsókolja. De nem tette, csak megfogta a kezét, aztán gyorsan el is eresztette. S máris odalépett őhozzá és mondta a nevét.

– Sa… – Az időbe is! Nem mutatkozhat be Sara Royce-ként. Még ha nem lennének egyformák, akkor csak-csak, akkor lehetnek unokatestvérek, akik ugyanazt a keresztnevet kapták, de így ikreknek nézi majd őket. Mit mondjon?! – Sa… Sally Royce…

– Katherine Royce – nyújtotta oda a pracliját Katie. Aranyos KatLau, a segítségére siet, hogy a férfi ne vele foglalkozzon. Ámbár legalább annyira zavarban van, mint ő.

– Kenneth Royce – fogott kezet fivérük is.

– Igazán örvendek – mondta Ebenezer Thornpike zavartan. – Elnézést… jól értettem, hogy nincsenek lovaik?

– Ó, igen – felelte anya könnyedén. – Gyalog jöttünk.

– Értem… izé, igen. Gyalog jöttek.

Gondterhelt arccal állt mellettük, szemlátomást nem tudta, mivel folytassa a társalgást.

– Nos, Mr. Thornpike – segítette ki anya –, mi esetleg megyünk is. Ne csináljon gondot belőlünk.

– De Mrs. Royce – tiltakozott Mr. Thornpike –, már hogyne csinálnék, izé… egy nő az erdőben négy gyermekkel… hová tartanak voltaképpen, ha… izé… nem vagyok indiszkrét?

– Ó, semmiség – felelte anya még könnyedebben, megpróbálva minél tizenkilencedik századibban viselkedni –, csak sétálgatunk. Élvezzük a madárdalt, a virágok illatát, azután hazatérünk. Ennyi az egész.

Mr. Thornpike szemlátomást igyekezett, hogy összeszedje a bátorságát valamihez, ami nehezére esik. Végül kibökte.

– Mrs. Royce, ha meg nem sértem, kicsodák önök? Mert hogy nem a városba valók, az bizonyos. Öltözetük roppant különös, szintúgy az, hogy noha két leánya nadrágot visel, nincsenek lovaik. Szabad lesz tisztelettel megkérdeznem, hogy mit keresnek szerénységem birtokán? Kérem, izé… – tiltakozóan felemelte a kezét – ne vegyék olybá, mintha kifogásolnám jelenlétüket. Magányos tudósember vagyok, de vendégszerető. Azonban… izé… óhajtom tudni, kiket látok vendégül és miért.

– Az ő birtoka – lehelte Sara Egy kétségbeesve. Akkor egész biztos, hogy körül van kerítve, és nekik meg kell mondaniuk, hol jöttek át a kerítésen és hogyan.

Valaki meghúzta a ruhaujját.

– Mit akar folyton ezzel a nadrággal? – súgta oda Katie.

– Csssssss!…

– Kérem, asszonyom – folytatta Mr. Thornpike –, ha bármiben segítségükre lehetek, rendelkezzék vélem. Ám ha valaminő rossz szándék vezeti önöket, akkor fel kell kérnem, hogy távozzanak.

Anya hallgatott egy-két másodpercig.

– Mr. Thornpike – szólalt meg végül –, megengedné, hogy váltsak néhány szót a gyerekeimmel?

– Hogyne… természetesen – felelte a férfi, azzal hátralépett, megfordult és lépkedni kezdett a fák között. Sajnos éppen a tisztás felé. Alig pár fa takarta előle a kocsit.

Anya odaintette őket magához.

– Szerintem be kellene avatnunk.

– Mibe? – rettent meg Sara.

– Mindenbe.

– Egy tizenkilencedik századit ebbe? – kiáltott föl Katie.

– Ne üvölts! – förmedt rá Ken.

– Figyeljetek ide. Ez az ember nem ostoba. Tudósnak mondja magát. Távcső van a kezében, amit ebben a korban csak a katonák és a tudósok használtak, márpedig katonának a legkevésbé se néz ki. Szerintem megértené a dolgot, és használható segítség lenne.

– Jézusom – mondta Sara. – Ekkora képtelenséget még életemben nem hallottam.

– Figyelj ide, Sara – húzta közelebb anya. – Annak a fiúnak pusztán azzal megváltoztattátok az életét, hogy meglátott benneteket. Ez az ember beszélt is velünk, és képtelenség lesz úgy visszajutnunk a kocsihoz és eltűnnünk innen, hogy ne látná, mert utánunk fog jönni. Ebben biztos lehetsz. Sokkal nagyobb változtatást csináltunk, mint 1765-ben. Akkor legalább használjuk ki! Egy embert kerestünk, akitől valahogyan

szőrmentén információt szedhetünk ki a Könyvtárosról. Hát tessék, itt egy ember, és nem kell annyira szőrmentén beszélni vele.

– Azt hiszem, észrevette a kocsit – szólalt meg Sara Kettő. Sara követte a tekintetét. Mr. Thornpike a fák között állt és figyelmesen nézett valamit abban az irányban, amerre a kocsi volt. Aztán megfordult és visszaindult feléjük. – Jön.

– Gyerünk – mondta anya. – Bízzátok rám a dolgot.

Elindultak Mr. Thornpike felé. Sara aggodalmai minden lépésnél csak növekedtek.

– Asszonyom – szólalt meg Mr. Thornpike, amikor a közelükbe ért –, elnézést, hogy megzavarom önöket… izé… különös dolgot fedeztem föl az erdei tisztáson. Nem tudom mire vélni… korábban nem volt ott. Úgy vélekszem, hogy e két rendkívüli esemény, úgy értem, asszonyomék érkezése birtokomra és a tisztáson látható nagy fémtárgy között… izé… mivelhogy egyidőben történtek… valaminő kapcsolat lehetséges.

– Tökéletesen jól következtet, Mr. Thornpike – mosolygott rá anya. – Velünk tartana a tisztásra? Megmutatnánk önnek azt a különös fémtárgyat, és elmondanánk, kik is vagyunk és mi járatban.

– Örömmel – felelte Mr. Thornpike fanyar mosollyal. – Eszerint csakugyan jól sejtettem, hogy kik önök.

– Attól félek, hogy nem. Nem tudom, hogy mire gondol, de biztos vagyok benne, hogy téved.

Mr. Thornpike lépdelni kezdett anya mellett a tisztás felé. – Ha kitalálom, akkor őszintén megmondja az igazat, Mrs. Royce?

– Sőt akkor is őszintén megmondom, ha nem találja ki.

– Úgy hát, asszonyom, önök Mr. Kensington megbízásából vannak itt, s valaminő munkákat folytatnak birtokomon, kihasználva gyengeségemet.

– Nos, Mr. Thornpike – felelte anya –, ön valóban tévedett. Nekünk fogalmunk sincs, ki az a Mr. Kensington.

Mr. Thornpike olyan hirtelen állt meg, hogy Sara, aki mögötte haladt, majdnem nekiment.

– Asszonyom… izé… való az, amit ön az imént mondott?

– Igen, Mr. Thornpike.

– Ha ez így van, akkor önök nemcsak hogy nem lehetnek Sutherlandbe valósiak, de sem Halifax, sem Hants megyében nem lehetnek ismerősek. Izé… vélném, hogy Mr. Kensington neve a tartomány más részeiben sem lehet ismeretlen. Önök tehát legalábbis New Brunswickból kellett hogy jöjjenek, ám fel nem foghatom, miért állítja, hogy gyalogszerrel vannak.

– Mondja csak, Mr. Thornpike – kérdezte anya –, sok ideje van önnek?

– Hogy sok időm-e?… – lepődött meg a férfi. – A magam ura vagyok. Napjaim legjavát tudományos kutatással töltöm, izé… – legyintett –, szóra sem érdemes. Hogyne, asszonyom. Roppant sok időm van.

– Ennek örülök. Ugyanis amit elmondani készülünk önnek, az igencsak hosszú történet. Elmondani is hosszú, s gyanítom, hogy még több idő, amíg el is hiszi.

– Úgy – mondta Mr. Thornpike. Sara már látta az időfordot kicsillanni a fák közül. – Ha ez így van, akkor önöknek… izé… valóban nincsen közük Mr. Kensingtonhoz. Az módfelett rövid történet volna.

– Biztosíthatom róla, Mr. Thornpike, hogy az égvilágon semmi közünk Mr. Kensingtonhoz, bárki légyen is az.

– Bárki légyen is az – ismételte Mr. Thornpike, miközben az időford kibontakozott pillantása előtt. – Bárki légyen is az. Felette sajátságos megfogalmazás. No persze, izé… tagadhatatlan, hogy Mr. Kensington is csakolyan kétlábú, tollatlan lény, mint jómagunk vagyunk. Tudományos szempontból nem különbözik mitőlünk. Izé… Ó! Mi volna ez a furcsa alkotmány?

– A kocsink – szólalt meg Katie szolgálatkészen. Az időfordból éppen akkor szállt ki Ken Egy, közvetlenül az ajtóban megállva és onnan figyelve őket és útitársukat. A többiek bent a kocsiban ülve nézték őket.

– A kocsijuk – ismételte Mr. Thornpike megütközve. – Roppant megkapó.

Katie megtorpant. Aztán pár gyors lépéssel a továbbhaladó Sara Egyhez sietett.

– Mit jelent az, hogy roppant megkapó? – súgta oda neki.

– Bár tudnám – felelte Sara.

Ken és Katie is kiszállt az időfordból, ahogy a kis menet közelebb ért. Mr. Thornpike meglepetten nézett rájuk, majd mellette haladó másolataikra.

– Mrs. Royce, úgy tűnik, önt a Gondviselés felette sokszor részesítette az ikrek adományában.

Anya nevetett, de nem mondta, hogy úgy van.

– Ebenezer Thornpike – nyújtott kezet a férfi Katie-nek, amikor odaért. – Nagyon örvendek.

– Részemről a szerencse – lehelte Katie, nem merve semmiféle nevet mondani.

Kennek nem jutott eszébe az óvatosság. – Kenneth Royce.

– Ebenezer Thornpike… izé… bizonyára fogyatékos memóriám csalt meg, ámbár… – nézett anyára, majd a másik Kenre – olybá tűnt nékem, mintha másik fia is Kenneth néven mutatkozott volna be, Mrs. Royce.

– Igen – mondta anya. – Mindkettőt Kennek hívják.

– Ó – mondta Mr. Thornpike. Láthatólag nem jutott eszébe semmi más, amit felelhetne.

– Mr. Thornpike – lépett anya a kocsi nyitott jobb oldali ajtaja mellé –, bemutatom a férjemet.

– Á – derült fel a férfi –, már gondoltam is, izé… semmi. Isten hozta szerény birtokomon, uram. Ebenezer Thornpike vagyok.

– Kenneth Royce – nyújtott kezet apa.

– Javaslom – szólt anya –, hogy telepedjünk le itt a tisztáson és meséljünk el mindent Mr. Thornpike-nak.

– Az nem biztos, hogy jó lesz – vetette ellene Sara. – Járhat is erre valaki. Nem tudjuk, hogy a patakparti lány később nem jön-e erre.

– Nem hiszem, szívem. Minek vágna át az erdőn?

– Biztosra kellene mennünk. Szerintem otthon nyugodt körülmények között mesélhetnénk el mindent Mr. Thornpike-nak.

– Sara szívem, egyelőre talán ne terheljük Mr. Thornpike-ot azzal az élménnyel, hogy hazavisszük. Esetleg később.

– Bocsánat… – szólalt meg a fejét ide-oda kapkodó férfi –, izé, én… nem egészen értem önöket. Milyen lányról beszélnek? miért jelent gondot az illető? és miért szólítja ön Sarának Miss Sallyt, amikor határozottan emlékszem, hogy a *másik* lányának a neve Sara?…

– Nem, Mr. Thornpike – lépett oda Sara, és helyet mutatott neki a pokrócon, amit Katie éppen leterített a kocsi mellé –, az én nevem is Sara. Elnézést, amiért hazudtam az előbb. Mindkét húgomat Katie-nek hívják, mindkét öcsémet Kennek, egyszóval mindhármunkból kettő van. Ennek is meg fogja tudni az okát, de egy kicsit később. Foglaljon helyet.

Mr. Thornpike letelepedett a pokrócra, elképedten figyelve, ahogy apa legördül a kocsival a rámpán, és megáll mellettük. Carrie megszaglászta az idegent, farkcsóválva üdvözölte, aztán helyet foglalt apa mellett.

– Nagyon elmés megoldás – mondta. – Valamilyen motor hajtja, nemde? Kétségkívül nem robbanómotor – talán elektromos? Olvastam Mr. Anderson működéséről, de ő képtelen volt ilyen kicsinyke járművet előállítani.

– Hát, Mr. Thornpike, ezt csakugyan nem Mr. Anderson készítette – mosolygott apa.

– Biztos voltam benne. Önök… izé… módfelett különösek, ha nem veszi sértésnek, Mr. Royce.

– Rögtön elmagyarázzuk önnek az okát, Mr. Thornpike. Más kérdés, hogy el fogja-e hinni. Talán kezdjük a bemutatkozással. A nevünket már tudja; de hozzá kell tennem, hogy mindketten a fizika professzorai vagyunk.

– Mindketten?… – pislogott Mr. Thornpike értetlenül.

– A feleségem és én. Bizonyára szokatlan önnek, hogy egy nő professzori címet visel, de biztosíthatom, hogy nálunk ez egy cseppet sem rendkívüli.

– Önöknél?… Megbocsásson, Mr. Royce… honnan is érkeztek önök végeredményben?

– A jövőből, Mr. Thornpike. A huszonegyedik századból.

Mr. Thornpike elmosolyodott. Idegesen felnevetett, aztán elkomorult az arca.

– Minden kérdést tudományosan kell megvizsgálni – szólalt meg hirtelen. – Kérem, ne szóljanak most közbe. Engedjék, hogy végigvezessem gondolatmenetemet. Önök azt állítják, hogy a huszonegyedik századból érkeztek. Most három lehetőség van. Első lehetőség: önök valaminő ármány részesei, mit ellenem indítottak, s az ön iménti szavai, Mr. Royce, merő, izé… merő hazugság. Még mindig ne szóljanak közbe, nagyon kérem önöket. Második lehetőség: magányos elmélkedéseim egészségem rovására mentek, elmém megbomlott, s most oly képzeteket vetít elém, mik rövidesen a bolondházba fognak juttatni engem. Harmadik lehetőség: állításuk igaz. Több lehetőség nem lévén, lássuk sorban ezeket. Lehetséges volna-e, hogy bárki oly ármányt szőne ellenem, egy békés, mit sem ártó tudós ellen, melynek részeként magukat a jövendőből érkezetteknek nevező embereket küld hozzám? Mi több, gyermekeket és egy békés házőrző kutyát? Ugyan! – Energikus mozdulattal fölpattant ültéből, és csípőre tett kézzel nézett rájuk. – Ez képtelenség! Ellenségeim nincsenek, még Mr. Kensington sem az; ha elfogadnám ajánlatát, tisztességes árat fizetne birtokomért, segítségemre lenne a költözködésben, ha pedig végképpen megmakacsolnám magamat, egy idő után felhagyna unszolásommal és békét hagyna nékem. Ostobaság! Sokkal inkább volna lehető, hogy elmebaj jeleit tapasztalom. – Fürge léptekkel odaszaladt az időfordhoz és végighúzta tenyerét az oldalán. – Ámde minő hallucináció volna az, ami még tapintóérzékemet is megzavarni képes? – Bedugta fejét a kocsiba. – E különös jármű bensejében oly illatot érzek, mi semmihez sem fogható, merőben idegen. Orromat is elmebaj zavarta volna meg? – Ujja közt morzsolgatta az egyik ülés kárpitját, aztán hirtelen megnyalta. – Ízlelem. E csodálatos szerkezetet minden érzékemmel észlelni lévén képes, csak azt mondhatom, hogy ha nem létezik, akkor az elmekór oly változata támadott meg, minőt a tudomány még nem írt le s nem tapasztalt. Ámde ettől eltekintve is, ha pusztán azt nézzük, hogy ha ez elmebaj, akkor hatalmas, acélból épített kocsi képét vetíti elém, s egészen aprócska kocsit is mutat, melyet elektromosság hajt, szemlátomást oly könnyedén, mihez a legújabb Otto-motor sem fogható – lehetséges-é ilyesmi? Avagy ama király a bibliai időkben… izé… a nevét elfeledtem, kivel bomlott elméje füvet etetett,

ő talán képzelgett olyasmit, hogy vadászpuskát szegeznek reá? Dehogy. Az elmekórtan nem ismer oly esetet, hogy valakinek hibbant agya a jövendőben megszületı tudományos vívmányokat mutasson, mikről csupán századok múltán világlik ki, hogy lehetségesek. Dajkamese hát, hogy ily látomásokat bomlott elme szülhet. Én jól vagyok, s oly eset történt velem, mihez korunkban semmi sem fogható. Önök a huszonegyedik századból érkeztek hozzám. A tudomány történetébe piros betűkkel kerül be a mai nap!

Sarkon fordult és diadalmasan meredt rájuk. Szemlátomást lenyűgözte, hogy tudományosan kikövetkeztette: épelméjű és nem is csapták be.

– Ön logikus ember – bólintott apa elismerően. – Megkérdezhetem, mi a szakterülete?

– Szakterületem?… – pislogott Mr. Thornpike. – Olyan nékem nincs, Mr. Royce. Akarom mondani, professzor úr. Engem a tudományok minden ága foglalkoztat s érdekel, amolyan polihisztor vagyok.

Beszéd közben visszaballagott hozzájuk s újfent helyet foglalt a pokrócon.

– Talán maradjunk az egyszerű Mr. Royce-nál, ha nincs ellenére. Ami viszont a korábbi megjegyzését illeti… nem szeretnék csalódást okozni önnek, de arra törekszünk, hogy a mai nap se piros, se bármilyen egyéb színű betűkkel ne kerüljön be a tudomány történetébe. Nem örülnénk, ha itteni látogatásunkról túl sokan tudnának.

– Ha jól értem, *in cognito* óhajtanak itt tartózkodni?

– Úgy valahogy, Mr. Thornpike.

– Értem szándékukat, ámbár igen nehezen tudom elképzelni, hogyan kívánnák megvalósítani. Ha megengedi merészségemet, Mr. Royce… izé… önök oly mértékben elütnek mindentől, mit vidékünkön vagy azon túl tapasztalhatni, hogy ha magától nem is jön rá senki, honnan érkeztek, azt mindenképpen noticiálja, hogy itt vannak és *különösek*. Szerfelett különösek. Ennek mindenképpen híre megy, ha önök másokkal is találkoznak. Magam természetesen tudok titkot tartani, hisz tudósember vagyok.

– Úgy szeretnénk találkozni a városbeliekkel – szólt közbe Sara Egy –, hogy az autót és a tolókocsit ne lássák.

– Pardon?…

– Ezeket – mutatott Sara a kérdéses tárgyakra.

– Á! – értette meg Mr. Thornpike. – Izé… elnézést kérek, Miss Royce, de… önök ezek nélkül is módfelett különösek. Öltözködésük… beszédmódjuk… A legkevésbé sem szeretném önöket megbántani, de önök nem illenek bele városunk miliőjébe.

– Pedig mi igyekeztünk úgy öltözni, hogy korhűnek hassunk – mondta anya magára és Sarára mutatva.

A férfi zavartan elmosolyodott. – Kedves Mrs. Royce, nem tudom, mily öltözködési szokások dívnak önöknél, s minő ismereteket őrzött meg a mi korunkról a történelem. Ám afelől biztosíthatom, hogy ezen öltözékekben városunkban rendkívüli feltűnést keltenének. Azonban… – Néhány pillanatra elgondolkodott. – Ó, igen. A legfelsőbb akarat jó helyre vezérelte önöket. Segítségükre leszek, hogy céljaikat megvalósíthassák, városunkban ismeretlenként, de nem feltűnő, gyanakvást keltő egyénekként mozogván.

– Köszönjük, Mr. Thornpike – felelte apa.

– Mindazonáltal… – habozott a férfi.

– Igen?

– Izé… elnézést kell kérnem faragatlanságomért, de bizonyára megbocsátják a magamfajta tudománynak élő embernek, ha önökhöz, kik két évszázaddal előrébb tartanak, aziránt eseng, bárha megosztanák véle tudásuk egypár morzsáját.

– Mit mond? – hajolt oda apához Katie Kettő.

– A huszonegyedik század tudományára kíváncsi. Igen, Mr. Thornpike, feltétlenül megbocsátjuk, és szívesen meg is ismertetjük önt mindennel, amivel csak tudjuk. Csakhogy… van egy kikötésünk.

– Rendelkezzék vélem, uram – húzta ki magát Mr. Thornpike.

– Nem lenne jó, ha a huszonegyedik század tudása elterjedne a tizenkilencedik században; bizonyára megérti, hogy szeretnénk, ha hallgatna mindenről.

Mr. Thornpike összeráncolta homlokát. – Őszintén szólva nehezemre esik. Természetesen ha ön úgy óhajtja, hallgatni fogok, ám szabad tisztelettel megkérdeznem, mi okból kell így tennem?

Apa Sara Egyre pillantott, mert az megérintette a lábát.

– Megpróbálhatom én elmondani?

– Persze, ha akarod.

– Mr. Thornpike… mivel ön nem ismeri a következő kétszáz év történelmét, beszéljünk inkább a korábbi időkről. Képzelje el, hogy ön beül egy időgépbe és ellátogat… mondjuk az ókori Egyiptomba. Megismerteti őket mindennel, amit a tizenkilencedik század tudománya ismer. Hogyan alakulna ez esetben a történelem? Ha csak a puska készítését megtanítja nekik, az egyiptomiak ennek birtokában leigázták volna a rómaiakat, Európát, Ázsiát. Amerikát is az ő utódaik hódították volna meg. Ez egy kissé megváltoztatta volna a történelmet.

Szavai alatt a férfi folyamatosan csóválta fejét.

– De kedves Miss Royce… izé… elnézést, megkérdezhetem, visel-e netán ön is valaminő tudományos címet? Gondolván, hogy ha Mrs. Royce is, ugye…

– Nem, Mr. Thornpike, egyelőre semmilyen címet nem viselek.

– Ő találta föl az időgépet – kottyant bele Katie Kettő.

Mr. Thornpike meghökkenten nézett egyikükről a másikukra, majd a szüleikre és megint vissza Sarára, aki bólintott.

– Mindnyájunknak volt benne munkája, de enyém a kezdeményezés.

– De hát akkor, izé… miért nem visel kegyed semminő tudós megjelölést, miért nem birtokosa a legmagasabb kitüntetéseknek? Avagy a huszonegyedik század világa oly kegyetlen volna, hogy a tudományos munkát semmire sem becsüli?

– Mr. Thornpike – felelte apa –, a huszonegyedik század világa még semmit sem tud az időgépről. Családunkon kívül ön az első, aki tudomást szerzett róla.

Mr. Thornpike félszegen elmosolyodott. – Roppant megtiszteltetés számomra. Ám amit Miss Royce mondott, azt elmém felfogni képtelen. Az egyiptomiak nem hódíthatták meg Európát, hiszen arról beszámoltak volna az annálesek, izé… minden történetíró. Márpedig arról számolnak be, hogy az egyiptomi birodalom jutott a rómaiak kezére, éppen fordítva, mint kegyed gondolja.

Sara is megcsóválta fejét. – De Mr. Thornpike, képzelje el, hogy most beülünk az időgépbe, elmegyünk az egyiptomiakhoz, és megtanítjuk őket a puska és a lőpor gyártására és használatára. Ön szerint nem lesznek képesek legyőzni a rómaiakat?

– De, kétségkívül.

– Akkor hát megváltozik a történelem.

– No de Miss Royce… minden tiszteletem dacára… hogyan változhatik meg az a történelem, mely egyszer már lezajlott?

– Nem zajlott le, Mr. Thornpike – rázta fejét Sara. – Amikor ön az ókorban ellátja az egyiptomiakat puskával, akkor az azt követő évezredek még nem történtek meg. Most, amikor itt beszélgetünk önnel, a következő kétszáz év történelme még csak a jövő. Bárhogyan alakulhat, részben annak hatására is, hogy mi itt most mit csinálunk. Márpedig mi nem tartozunk ide, ebbe az időbe.

– Ami azt illeti – szólt közbe anya –, ha a történelem nem változhatna meg a mi tevékenységünk által, akkor most nem lennénk itt, Mr. Thornpike.

– Miért nem, asszonyom?

– Mert véletlenül megváltoztattuk a történelmet, és azért jöttünk, hogy ezt kijavítsuk.

17. TECHNIKAÓRA

– Ó – mondta Mr. Thornpike. Aztán összeráncolta homlokát. – Minő változtatást hajtottak végre, Mrs. Royce?

– Pontosan nem tudjuk. Tettünk egy véletlen utat 1765-be…

– Ti nem – szólt közbe Katie Kettő. – Csak mi hárman. Én okoztam.

– Ez most mindegy, KatLau. Tehát véletlenül…

– Kat… hogyan?

– KatLau. Katherine Laura a teljes neve.

– Ó!… izé… roppant elmés módja a rövidítésnek.

– Tehát véletlenül elmentek 1765-be, ahol egy pásztorfiú meglátta őket a város közelében. Megijedt és elszaladt, ők pedig visszatértek a saját időnkbe. Ennyi történt csupán, de megváltozott a történelem.

– Előrébb kell kezdeni – emelte föl a kezét Sara Kettő. – Várjatok. Tehát az történt, hogy a családunk ideköltözött Sutherlandbe. Azelőtt mi Toronto közelében éltünk. Egy hónappal ezelőtt… mármint a saját időnkben, tehát 2065-ben ideköltöztünk Sutherlandbe. Akkor persze anyáéknak még csak három gyerekük volt.

– Hogyan?! – kapta föl a fejét Mr. Thornpike.

A Royce-ok mosolyogtak. – Egy pillanat – folytatta Sara. – Mindjárt meg fog érteni mindent. Tehát 2065. augusztus végén költöztünk Sutherlandbe, és Sarát, azaz őt – mutatott másolatára – beíratták a gimnáziumba.

– Ó! – ámult Mr. Thornpike. A Royce-ok meglepve néztek rá. – Izé… folytassa csak, Miss Royce… örömemnek adtam hangot csupán, hogy a huszonegyedik században városunknak saját leánygimnáziuma lészen.

– Öööö… az nem leánygimnázium, Mr. Thornpike. A mi időnkben a fiúk és a lányok együtt járnak gimnáziumba.

– Mily bölcs elgondolás – bólintott a férfi.

– Tehát beíratták a gimnáziumba, aminek a neve eléggé meglepte a családunkat. Úgy hívták: Sarah Royce Gimnázium. Csak egy betűben különbözött Sara nevétől, vagyis az övétől és az enyémtől, mert mi h nélkül írjuk. A névadó h-val írta. Egy tizenkilencedik századi írónő volt, aki itt élt Sutherlandben, és tizennyolc éves korában halálozott el: 1883-ban.

Mr. Thornpike döbbenten nézett rájuk. – Bocsánat… önök sokkal többet tudnak nálam. Jobb, ha hallgatok.

– De ne hallgasson, Mr. Thornpike – szólt közbe apa. – Mondja csak ki bátran, ami a szívét nyomja. Azt akarta mondani, hogy ön nem ismer ilyen nevű személyt a városban.

– Még csak oly személyt sem, Mr. Royce, ki családnevüket viselné. E név egész környékünkön nem ismeretes.

– Nem lep meg. Folytasd, Sara.

– Tehát erről az írónőről nevezték el a gimit. A…

– *Gimit?*

– A gimnáziumot. Amikor Sara elkezdett odajárni, néhányan viccelődni kezdtek vele a neve miatt.

– Viccelődni?

– Tréfálkozni – magyarázta anya.

– Á!

– Szeptember nyolcadikán a fizikaóra előtt egy fiú azt találta ki, hogy Sara igazából az iskola névadója, az írónő, aki időgépen érkezett a tizenkilencedik századból. Erre Sara visszavágott, és a dolgot meghallotta az éppen belépő fizikatanár. Úgyhogy azon az órán Sara és a tanár az időgépről kezdtek vitatkozni. Igen, Mr. Thornpike?

– Bocsánat… de ha jól értettem… izé… Miss Sara az időgép feltalálója. Minő vitát folytathat egy tanár éppen *ővéle,* aki e tárgyban a legnagyobb tudással bír?

– Csakhogy az időgép akkor még nem volt feltalálva, Mr. Thornpike.

– Ó…

– Ez a fizikaórán folytatott vita adta Sarának az ötletet, hogy megépítse az időgépet. Azonnal munkához látott apáék és az ikrek segítségével. Mármint Katie és Ken az ikrek. Szeptember végére el is készült, tettek is vele egy próbautat a régmúltba. Hazatértük után anya és apa kiszállt, ők pedig véletlenül elindították az időgépet. 1765-ben kötöttek ki, megijesztették a már említett pásztorfiút, és gyorsan hazatértek 2065-be. S ekkor azt tapasztalták, hogy megváltozott a történelem. A Royce család ugyanott lakott, ugyanabban a házban, de nem építettek időgépet, nem is tudtak semmit az egészről. És persze megvoltak teljes számban: anya, apa, Ken, Katie meg én.

Mr. Thornpike döbbenten meredt Sara Kettőre, aztán sorban mindannyiukra. Ők bólogattak.

– Ezért van belőlünk kettő – mondta Sara Egy. – Mi hárman – mutatta – vagyunk azok, akik kiszálltak az időgépből az 1765-be tett utazás után. Anya, apa és ők hárman pedig azok, akik nem vettek részt az időgép építésében. Mi hárman magyaráztuk el nekik, hogy mi történt, éppen úgy, ahogy most önnek.

Mr. Thornpike-ra nagy hatást gyakorolt az elbeszélés. Döbbenetesnek nevezte, s kifejezte reményét, hogy egy nap könyvet írnak kalandjaikról.

– De az csak kétszáz év múlva fog megjelenni, Mr. Thornpike – emlékeztette Katie Egy.

– Ó, mit számít az, Miss Royce? A bizonyosság, hogy a jövendőben be fognak következni események, miknek bekövetkeztét korunkban mindenki más csupán remélheti, nékem többet ér mindennél. Izé… erről jut eszembe… ha nincsen terhükre…

– A jövő tudománya? – mosolygott apa.

– Ó, igen, Mr. Royce. Minden, mit önöktől tanulhatok, gyönyörűség számomra.

– Lássuk csak… mostanában mivel foglalkozik, Mr. Thornpike?

– Mostanában?… Izé, egy találmányon dolgozom, mely a nyomdaipar forradalmasítását célozza. Úgy hiszem, idővel minden napilap kiadójában használni fognak egyet. Gépezetem célja az, hogy a nyomdász által a billentyűzeten leírt szöveg közvetlenül, egyetlen művelet folyamán változzék egyetlen ólomtömbbé, mely azután a nyomógépbe kerülhet. Elve roppant egyszerű, bár a gyakorlatban nem könnyű feladat megépíteni. Egy rekeszekre osztott szekrénykében kis fémlemezeket tárolok, melyekbe egy-egy betű fordított képét vésem. Minden rekeszben más-más betűből tartok jókora készletet. Amikor a nyomdász lenyom egy billentyűt, a megfelelő rekeszből kicsúszik egy fémlemezke, s aláhullik gépezetem kohójába, hol magas hőmérsékleten folyékony ólom fortyog, miből egy kicsiny mennyiséget a szerkezet a lemezkébe vésett betűképbe présel, hol az megszilárdul. Ezt követően a lemezke egyik, a véle létrehozott ólomdarab a másik irányba távozván, utóbbiból kialakul a kész könyvoldal. E része már készen áll találmányomnak, ám azt mindaddig nem óhajtanám a publikummal is megismertetni, míg nem tökéletes. Hiányossága még, hogy a lemezkéket csak egyszer lehet használni, ezután egy dobozba gyűlnek, honnan megint szét kell őket válogatni és visszatenni a szekrény rekeszeibe. Roppant időrabló tevékenység. Ha a gépet két munkás kezeli, kik közül az egyik a billentyűket nyomkodja, a másik pedig a lemezkéket helyezi vissza rekeszeikbe, akkor folyamatosan lehet dolgozni a gépen, ám ha a válogatómunkás téved, akkor hiba keletkezik a műben; azonfelül semminő nyomda nem alkalmazna oly

szerkezetet, aminek kezeléséhez két ember kell, ha egy is elegendő. Ezért e részletet még meg kell oldanom; néhány hónapja ez ügyben fáradozom.

– Igazán érdekes, Mr. Thornpike – mondta apa. – Gyerekek, elővenné valaki a lexikont?

Katie föllépett az időfordba, amely nyitott ajtókkal várakozott mellettük. Kivette a számítógépet és odavitte apjának.

– Köszönöm. Azt hiszem, valamikor hallottam valamit olyasféle találmányról, amiről ön beszél, Mr. Thornpike, de már nemigen tudok visszaemlékezni. Hátha találunk róla valamit.

– Ó! – kiáltott föl Mr. Thornpike. – Lehetséges volna… hiszen az önök lexikonjaiban napjaink már történelem gyanánt lelhetők fel… elképzelhető volna valóban, hogy művemet a jövendőbeli lexikonok lapjain láthatnám viszont, már ma, midőn el sem készült még? Ó, minő csodálatos álom!

– Mindjárt meglátjuk – mosolygott apa a lexikonban keresgélve. Mr. Thornpike felpattant és odalépett mögé, Sara és Ken válla fölött nézve a képernyőre.

– Ó! E meglepő tárgyat nevezik lexikonnak? Hiszen ez nem könyv… üveglapon rajzolódnak ki a betűk? Talán valaminő szerkezet lapoz egy könyvet az üveglap alatt?

– Nem, Mr. Thornpike – nevettek a gyerekek. – Ez egy számítógép.

– Számítógép? – nézett Katie-re a férfi csodálkozva. – Hogy értik ezt? Hát számolni kívánunk mostan, vagy egy lexikonban lapozgatni?

– A huszonegyedik században a kettő ugyanaz – mondta apa. – Azt hiszem, ez lesz az. Nézze csak ezt a képet, Mr. Thornpike. Hasonlít az ön találmányára?

A férfi közelebb hajolt, s majd fél percig tanulmányozta a képet. Bonyolult megjelenésű, szemre kivehetetlen szerkezetű gép volt rajta, emeltyűkkel, forgattyúkkal, ismeretlen rendeltetésű elemekkel.

– Bevallom, eme gépezet felfoghatatlan számomra. Szemre nem hasonlít, Mr. Royce, ám ez nem sokat jelent, a fő az, hogy mit végez.

Apa továbblapozott a leíráshoz.

– „Az operátor billentyűk lenyomásával állítja elő a szavakat. A szerkezet felső részén rekeszekbe rendezve *matrica*nak nevezett fémalakzatok vannak. Mindegyik szélébe az ábécé egy betűje van vésve."

– Úgy? – mondta Mr. Thornpike. – A szélébe. Helyes; én a lapjába vésték. Lássuk tovább.

– „A billentyűlenyomások hatására a matricák lecsúsznak rekeszeikből és szavakká állnak össze. A gépnek van egy olvadt fémet tartalmazó öntője. Mikor egy szövegsornyi matrica összegyűlt, az operátor gombnyomásának hatására a matricasor az öntőbe kerül, ahol a folyékony fém nekinyomódik a matricáknak és kiformálja a sor képét."

– Úgy hát – mondta Mr. Thornpike –, ez művem későbbi, tökéletesített változata lehet. Nem gondoltam olyasmit, hogy a lemezkéket az egész sor összegyűjtése után kellene az öntőbe vinni; furcsállom is e megoldást. Szabad tovább olvasnom?… „Miután a matricasor ellátta feladatát, visszakerül a szerkezet tetejére, ahol egy elosztórúd foglal helyet, ami fogaiknál fogva tartja a matricákat." *Fogaiknál?!* „Mindegyik matrica szélén fogazott minta van, és mindegyik betűt másféle fogazás jelöli. Az elosztórúd szintén fogazva van hasonló minták szerint. Így a matricák végigcsúsznak a rúd mentén, amíg el nem érik a nekik megfelelő fogazást, s ott leesnek saját rekeszükbe." Ó! Minő ragyogó ötlet! Csodálatos munka! Hát ily tökélyre sikerül majdan csiszolni gyarló találmányomat?

– Attól tartok, nem, Mr. Thornpike – felelte apa szomorúan. – Itt lejjebb ugyanis az áll, hogy ez a *Linotype* nevű gép leírása, amit Ottmar Mergenthaler szabadalmaztatott 1884-ben.

– Ezernyolc… – Mr. Thornpike elhűlve meredt a képernyőre. – 1884-ben?! A jövő esztendőben? Hiszen akkor ez nem az én találmányom tökéletesítése! Akkor ez az úr megelőz engem, tökéletes találmányt fog bemutatni akkor, midőn én még nem készültem el! Szörnyűség! Hiába dolgoztam ennyi éven át?!

A Royce-ok riadtan néztek egymásra, majd vissza a férfira, aki feldúltan rótta föl-alá a rét füvét. Aztán hirtelen megállt.

– Úgy hát? Hiába dolgoztam betűcsináló gépemen? annyi baj legyen! Ha önök nem jőnek, s nem mutatják meg nékem a jövendőt, még egy esztendeig dolgoztam volna rajta hiába, vagy tán tovább is, ha késve értesülök e német úr munkájáról. Ő megcsinálja a nyomdagépet – sok sikert hozzá! Én pedig megismerem a jövendőt. Ő bekerül a jövendő lexikonjaiba, én bizonyára nem. Ám én olvashatom ott az ő nevét, azonban ő nem olvashatja a sajátját. Én nyertem hát mégis!

– Igazán sajnáljuk – mondta Katie Egy.

– Szót se többet erről, Miss Royce. Mit a gépezet készítése során tanultam, azt tőlem ember többé el nem veheti. Nem ez az első, s bizonnyal nem is az utolsó eset, hogy oly dolgot alkotok, mi végül kudarcot vall. Nem számít. Nékem a tanulás a fontos, a világ megismerése. Izé… erről jut eszembe… meg szabad kérdezni, mi módon működik az a rejtelmes eszköz, mit önök hol lexikonnak, hol számolónak hívnak?

– Számítógépnek, Mr. Thornpike.

– Ó, igen, csakugyan.

– Hát ez már nehéz ügy – töprengett apa, fölemelve a gépet. – Ez a felület, amit ön üveglapnak hív, egy képernyő. Ennek a szónak a jelenté-

se kissé megváltozott a huszadik század folyamán.* Nem tudom… ismeri ön a fényképezést?

– Hogyne, uram – felelte Mr. Thornpike a sértődés legcsekélyebb jele nélkül. – Én még nem is éltem, amikor a dagerrotípia már lázba hozta a világot. Néhai atyám is foglalkozott vele, számos lemezt őrzök arcmásával, szintúgy a család más tagjainak arcmásait. Sok közülük már Gaudin-rendszerű fényképezőgéppel készült, mit atyám gyermekkoromban vásárolt. Jómagam is a fényképezés elkötelezett híve vagyok. Atyám fényképezőgépe ma is megvan, de saját magam is elkészítettem egyet, azt használom. Még villanófényem is van hozzá.

– Értem. Ez nagyszerű. Nos, Mr. Thornpike, a fényképlemez rövidesen a múlté lesz.

– Nemde – vágott közbe a férfi – Eastman-féle tekercsfilmet fognak használni, ugye?

– Ó, ön tud erről? Az én lexikonom szerint csak két év múlva fog megszületni.

– Meglehet, Mr. Royce, ám egy gyermekkori barátom történetesen Mr. Eastman gyárában dolgozik, és leveleiben koronként beszámol munkájáról.

– Nagyszerű. A tekercsfilm rövidesen egy új találmány megszületéséhez fog vezetni. Van sejtése, mi lehet az?

– Bizonnyal a mozgókép.

– Tehát erről is tud?

– Nem volt nehéz kitalálni. Sokan kísérleteznek vele, és barátom véleménye szerint rövidesen megjelenik a tökéletes megoldás.

– 1895-től számítjuk a mozgókép, illetve ahogy később nevezik, a *mozi* korszakát. A francia Lumière fivérek mutatják be ezt a tökéletes megoldást, amit persze még sokszor tökéletesítenek. Világszerte filmszínházakat, azaz mozikat fognak létrehozni, ahol egyre több ember nézheti meg a filmeket.

– Ez csodálatos – sóhajtotta Mr. Thornpike. – Mily kár, hogy még tizenkét esztendőt kell várnom, míg láthatom.

– És utaznia, Mr. Thornpike – vetette közbe anya. – Nem biztos, hogy rögtön megjelenik a mozi Új-Skóciában is.

– Ó, asszonyom, repesve utazom én akár a világ végére is, ha ily csodákat láthatok!

– Láthat még nagyobbakat is – mosolygott apa. – Az 1930-as évektől megjelenik a televízió.

* A képernyő angol megfelelője *screen,* ami eredetileg mindenféle fény elleni árnyékolót, ellenzőt, válaszfalat, redőnyt, zsalut, függönyt jelentett, illetve a bányászatban rostát, szitát; innen van a „fényképészeti rács, szűrő" jelentése, ami később átment a vetítővászonra, végül a képernyőre.

– Tele… vízió… izé, megbocsássanak, e szavak ismerősek nékem a holt nyelvekből.* Bizonnyal nem a távcsőre gondol uram, hisz az régi találmány. Hát akkor mit jelent a távolbalátás?

– Nos, Mr. Thornpike, képzelje el, hogy mi lefényképezzük önt egy olyan fényképezőgéppel, amit mozgóképre konstruáltak – és mások látják azt a képet, amin ön mozog, tevékenykedik.

– De hiszen ezt már említette, Mr. Royce. Hisz mi végre lenne egy kép, ha mások nem láthatnák?

– Csakhogy a televízió esetében ezek a mások az otthonukban ülnek, nem egy filmszínházban.

– Úgy érti, otthonomban ülve megtekinthetem például egy színház előadását?

– Pontosan.

– Döbbenetes.

Mr. Thornpike már szemlátomást nem találta a szavakat.

– Színesben – tette hozzá Ken Kettő.

– És élőben – tódította Katie Egy.

– Élőben?…

– Azonnal – magyarázta Katie Kettő.

– Ezt nem értem, kisasszonyok, ne haragudjanak.

– Amikor ezzel a fajta kamerával fényképezik önt, a néző abban a pillanatban láthatja, hogy ön mit csinál, hallhatja a szavait, egyszóval késedelem nélkül értesül mindenről – magyarázta apa.

– Mérföldekkel távolabb?…

– Akár a világ túlsó felén is – bólintott apa.

– No de… izé… én csak ámulok a jövendő nagy haladásán, de hát hogyan lehetséges ez? Hisz akkor a vezetékek elborítanák a világot!

– Vezetékek? – lepődött meg apa. – Ó, te jó ég, hiszen ön még a rádióhullámokat sem ismerheti. Hadd lám csak… igen, nem is sokára, 1887-ben fedezi fel Heinrich Hertz az elektromágneses hullámokat. Azaz Maxwell már húsz évvel ezelőtt is foglalkozott ilyesmivel. 1893-ban Preece már több mérföldnyi távolságra táviratozik drót nélkül. A dolog lényege, Mr. Thornpike, hogy létezik egy elektromágneses sugárzásnak nevezett fizikai jelenség, ami apró részecskék formájában terjed minden irányban – ha kissé leegyszerűsítjük a dolgot. Az ön idejében, azazhogy jelenleg ennek a sugárzásnak még csak egyetlen válfaját ismerik: a látható fényt. Ha az elektromágneses részecskék rezgésszáma 384 és 789 terahertz közé esik – ezt a mértékegységet Hertzről fogják majd elnevezni –, akkor a szemünk fényként érzékeli a sugárzást. Ha a rezgésszám csökken, akkor a fény színe végigmegy a szivárvány színein, az ibolyától a vörösig, végül a fény kialszik, és helyette hőt érzékelünk: a hő is elektromágneses sugárzás. Ha tovább csökken a rezgésszám, akkor különbö-

* *Tele-* görögül *táv-, távol-, visio* latinul *látás* jelentésű szavak.

ző egyéb fajta sugárzások után a rádióhullámokig jutunk. Ezek tehát ugyanúgy terjednek, mint a fény: ugyanazzal a sebességgel, minden irányban.

– Engedelmet… izé… de mi formában érzékeli ön, a jövendő embere, ezen különös tüneményt?

– Én magam sehogyan, Mr. Thornpike. Az elektromágneses sugárzás mindenféle változata vesz körül bennünket ebben a percben is, köztük a rádióhullámok, nem is kevesen. Érzékel rádióhullámokat? Nem érzékel, mert az embernek erre nincsen érzékszerve. Tessék, Katie.

– De apa – szólt közbe a kislány –, rádióadókat csak évek múlva fognak létrehozni. Honnan vannak most körülöttünk rádióhullámok?

– A csillagokból, szívem – emlékeztette anya. – A csillagok roppant erős rádióforrások, a mi napunk is az – pillantott Mr. Thornpike-ra –; amióta csak létezik a Föld, minden pillanatban bombázzák a rádióhullámok.

– Ennyit az elméletről – bólintott apa. – A rádióhullámok segítségével a huszadik század elején kifejlesztik a drótnélküli távírónak nevezett készüléket, egyre nagyobb távolságra tudnak üzenetet továbbítani. Később már hangot is. Megszületik a rádió: külön e célra létesített stúdiókban emberek beszélnek, zenélnek, s a hangjukat sok száz mérföldnyi körzetben hallgatják az emberek. A vevőkészülékek eleinte jókora dobozok, ekkorák talán – mutatta kezével –, aztán egyre kisebbek lesznek. A mi időnkben már morzsányiak. S mint mondtam, az 1930-as években már televízió is lesz. Eleinte ilyen nagy készülékek lesznek, és rajtuk ekkorka kis képernyő, amin fekete-fehérben jelenik meg a kép; aztán a képernyő egyre nagyobb lesz, az ezredforduló táján már bármekkora képernyőt tudnak csinálni. Minden családnak lesz televíziója, legalábbis a fejlett országokban, és egyre többféle műsor közül válogathatnak.

– Bámulatos – álmélkodott Mr. Thornpike elragadtatva. – Tehát ez a számítógép – ugye jól mondom a nevét? – a televízió?

– Hogyan? – lepődött meg apa, aki már elfelejtette, hogy eredetileg erről volt szó. – Ó, nem, uram. A televíziót csupán azért említettem, mert ennek létrehozása során találták fel a képernyőt, pontosabban a különböző fajta képernyőket. Az elvét nem ismerem egészen pontosan, de a lényege az, hogy az átlátszó védőlap alatt sok-sok apró szemcse van valamilyen különleges anyagból. Ezek a szemcsék elektromos áram hatására fényt bocsátanak ki. Ha a szemcsék egy részével áramot közlünk, más részüket viszont feszültség nélkül hagyjuk, akkor ábra fog kirajzolódni. Mármost ami a számítógépet illeti… régóta kísérleteztek olyan szerkezetekkel, amik számolni tudnak. 1945-ben kezdődött az elektronikus számítógépek korszaka. A számítógép alapjában véve egy olyan szerkezet, ami előre leírt utasítássorokat képes végrehajtani. Ezeket az utasítássorokat egy memóriának nevezett tárolóban tartja, ahon-

nan elő tudja venni; akárcsak az adatokat, amikkel az utasítások dolgoznak. Ne haragudjon, Mr. Thornpike, sajnos nem vagyok számítógépszakember, nem tudom igazán jól elmondani. Azt tudom, hogy mit tudnak a számítógépek. Ebben a kis dobozban – emelte föl a gépet – négy darab terjedelmes lexikon van, amiket soha nem készítettek el papírra nyomtatva, úgyhogy nem tudom megmondani, mekkorák lennének. Nagyobbak, mint bármilyen lexikon, amit ön eddig ismert. Tartalmaz néhány száz fizikai tárgyú művet, mivelhogy nekünk ezek kellenek a munkánkhoz, valamivel kevesebbet a rokon tudományokról, főleg a matematikáról és a kémiáról. Néhány ezer szépirodalmi mű is van benne, Észak-Amerika egyméteres pontosságú térképe…

– Az a másikban van – mondta Sara Egy.

– Vagy úgy, a másikban. Ezenkívül két számítógép bármilyen távolságról beszélni tud egymással, valahogy úgy, mint a telefon, amit ön bizonyára már ismer.

– Ó, igen – bólogatott Mr. Thornpike lehangoltan. – Olvastam róla.

– Valami baj van, Mr. Thornpike? – kérdezte Katie Kettő. – Szomorúnak látszik.

– Talán egy kissé, Miss Royce. Csupán az jutott eszembe, minő csodákat tartogat a jövendő, ám én azok legtöbbjét nem láthatom. Tán még azokat, melyeket járművükön magukkal hoztak, megismerhetem – a többi azonban a messze jövendő ködébe vész.

– No de kedves Mr. Thornpike – szólalt meg a másik Katie –, az időgépben ön is elfér.

18. A TERV

– Ó! – mondta a férfi elragadtatva. – Miss Royce, szavai lángra gyújtják képzeletemet. Meglátni a huszonegyedik század világát! ez felette áll mindennek, mit remélni mertem.

– Egy pillanat – szólalt meg anya. – Nem szívesen teszek ilyet, de mielőtt beleélné magát, Mr. Thornpike, szólok, hogy ezt nagyon meg kell gondolni, mielőtt belevágunk.

– Ha úgy érti, asszonyom, hogy tudatlanságommal kárt tehetek a jövendő eszközeiben…

– Nem, dehogy. De nem szabad megfeledkezni a történelemről. Ha kiszakítjuk önt ebből a korból, az megváltoztatja a történelmet. Jusson eszébe, hogy a pásztorfiúra egészen kicsiny hatást gyakoroltunk, mégis mekkora változás történt.

– Megkérdezhetem, minő változásokra gondol, asszonyom? Izé… úgy értem, ha az önöktől nyert tudást úgysem hasznosíthatom, akkor mi az, mi másképpen történhet?

– Például tegyük fel, hogy ön évek múlva megmenti valakinek az életét. Ha mi elvisszük önt ebből a korból, akkor nem mentheti meg. Az illető meghal, holott életben kellett volna maradnia.

– Ó… értem.

Apa fölemelte a kezét. – Ha Mr. Thornpike-ot visszahozzuk ugyanarra az időpontra, amikor elvittük, akkor nem fog hiányozni sehonnan. De halasszuk ezt a kérdést későbbre. Most szeretnék kicsit azzal foglalkozni, ami miatt idejöttünk. Még visszatérünk a jövő tudományára. Mr. Thornpike, a problémánk a következő. Amint elmondtuk, idősebbik lányunk a Sarah Royce Gimnáziumba járt; a névadó azonban a mi 1765-be tett utazásunk következtében eltűnt a történelemből. Ön azért nem

ismeri, mert ilyen nevű nő soha meg sem született; családjának története az elmúlt évszázad folyamán máshogyan alakult. Pontosan nem tudjuk, hogy miért; a pásztorfiú valószínűleg Sarah Royce egyik őse volt, a részleteket talán soha nem fogjuk megtudni. Sarah Royce kiesése a történelemből súlyos következményekkel járt…

Mr. Thornpike figyelmesen végighallgatta az elbeszélést.

– Mindent értek, uram – jelentette ki. – Azazhogy, izé… pontosabban szólva, semmit sem értek, hiszen e dolgok, mik között önök oly könnyedén szárnyalnak, az én köznapi elmém számára követhetetlenek. De mi rám tartozik belőle, azt felfogtam. Szabad kérnem, hogy megtekinthessem ama két kis könyvecskét?

Sara Egy bólintott, fölkelt és a kocsihoz ment. Kinyitotta a hátsó ajtót, kivette a táskáját és megfordulva majdnem beleütközött Mr. Thornpike-ba.

– Bocsásson meg! – kiáltott föl az. – Nem akartam elszalasztani semminő alkalmat, mikor a jövendő e nagyszerű vívmányából bármit is láthatok.

– Akár apróra végignézheti az egész kocsit – mosolygott Sara. – Tessék: Sarah Royce művei.

A férfi egy-két pillanatig forgatta a könyvecskéket a kezében, beléjük lapozott, s érdeklődve olvasgatta itt-ott.

– Igazán érdekfeszítő – mondta, miközben visszatelepedett a pokrócra. – Különösnek találom azonban, hogy ha e könyveket most, a mi esztendőnkben nyomtatták, Miss Royce pedig száznyolcvankét esztendővel később emelte le ezeket a könyvtár polcairól, a lapok meg nem sárgultak, úgyszólván semminő sérülés nem látszik rajtok. Avagy az önök korában valaminő… izé… tartósítást alkalmaznak a régi könyveken?

– Nem, Mr. Thornpike – mondta Sara. – Ezek későbbi kiadások, a tizenkilencedik századi eredetikről készült pontos másolatok.

– Fakszimilék – tette hozzá anya.

– Ó – mondta a férfi –, vagy úgy. Mindjárt világossá vált, mi eddig rejtelem volt. Így tehát módját kell ejtenünk, hogy e könyvek itt maradjanak korunkban, s oly hírét keltsék Sarah Royce-nak, mint ki élt, alkotott, s fiatalon, tragikusan elhalálozott – akadt meg tekintete a szerző neve alatti évszámokon. – Ám gyarló elmém megakad kitűnő tervük egy pontján, bocsánatukat kérem ezért – nézett végig rajtuk. – Ha e két könyvecske felbukkan Sutherlandben, mi módon tulajdonítson nékik bárki oly jelentőséget, mely később a gimnázium névadásához vezethet, ha egyszer a szerzőt nem ismeri? és másfelől, ha e könyveket bárki kinyitja most, ebben az esztendőben és ebben a városban, mi módon lehetséges, hogy tűzbe ne dobja ezeket mint képtelen misztifikációkat? Hiszen beléjük van írva, hogy Sarah Royce itt élt Sutherlandben, ám vá-

rosunkban, mint említettem, semminő hasonló nevű hölgy nem él. Bocsássanak meg szegény fejemnek, de én ezt nem értem.

A Royce-ok egy percig némán ültek, nézték egymást és a tizenkilencedik század emberét, aki visszanézett rájuk. Aztán Sara Egy lassan föltápászkodott és megállt a férfi előtt.

– Nem tudom, Mr. Thornpike – felelte, csípőre téve a kezét. – Egyikünk sem tudja. Halvány fogalmunk sincsen, hogyan lehet ezt megoldani. Csak azt tudom, hogy *muszáj* megoldanunk, bármibe kerüljön is. Egyszerűen muszáj. Ezen múlik a családunk sorsa – sőt ha jobban meggondolom, talán az emberiség sorsa is.

Kis csend támadt. A Royce-ok elgondolkodva üldögéltek; Mr. Thornpike megilletődve hallgatott. Aztán mégiscsak megtörte a csendet.

– A legmélyebb tisztelettel, Sara kisasszony… gyarló értelmemnek nehézséget okoz felfogni szavait.

Sara töprengve állt a férfi előtt, aki felnézett rá ültéből. Elnézett a feje fölött, valahová a távolba.

– Az időutazás színtiszta természettudomány, Mr. Thornpike – mondta, a messzeséghez intézve szavait. – A természettudományokban nincs paradoxon. Két természeti törvény soha nem mondhat ellent egymásnak. Az időutazás valósággal ontja magából a paradoxonokat, sokan azt is hitték, hogy éppen ezért nem lehetséges, ezt nevezem én az időparadoxon négyzetének – mindegy, nem lényeges. Az emberiség sorsa? Igen, az emberiség sorsa. Mi megváltoztattuk a történelmet, és minden mozdulatunk, amit itt a múltban teszünk, egyre nagyobb veszélyt hordoz magában. A káoszelmélet szerint ha egy lepke megrebbenti a szárnyát Kínában, az tornádót okozhat Kaliforniában. A kaotikus folyamatok lényege az, hogy egy apró változás egyre nagyobb és nagyobb változásokat okoz, ahogy a sima tükrű vízbe dobott kavics egyre nagyobb gyűrűket rajzol, de itt a változások mérete és jellege lépésről lépésre egyre inkább megjósolhatatlanná válik. Mint a Conway-sejtautomatánál – tette hozzá, nem is gondolva, hogy arról a férfi még nem hallhatott. De nem is figyelt már oda, hogy kihez intézi szavait. – Az időutazás kaotikus folyamat. Annak kell lennie, mert hatásai megjósolhatatlanok, de mint természeti jelenség nyilvánvalóan nem ütközhet a természeti törvényekbe. Időparadoxon nem létezik, mert létezése ellenkezne a természeti törvényekkel; az, amit mi időparadoxonként érzékelünk, pusztán a temporális kaotikum egyik projekciója, hogy tömören fejezzem ki magamat. Múltbeli tetteink változásokat okoznak, a változások még nagyobb változásokat, s mindez egy kaotikus folyamattá válik, aminek mi csak részleteit láthatjuk. De a mi helyzetünk rosszabb, mint a lepkénél és a tornádónál, ott a természeti törvények előbb-utóbb útját állják a mértéktelen eszkalációnak. Itt nincsen semmi, ami útját állná, ezért kel-

lő idő múltával bármekkora változás bekövetkezhet. A nagyméretű változások pedig általában életveszélyesek az emberiség számára. Ezért kell visszaállítanunk mindent, amit csak vissza lehet állítani a változtatásainkból.

Elhallgatott, továbbra is a távoli hegyeket fürkészve.

– Jézusom – hullott bele anya szava a hirtelen támadt csendbe –, ezért megint besöpörhetsz egy Nobel-díjat.

– A világ legmagasabb tudományos kitüntetése – súgta oda Katie Egy Mr. Thornpike-nak, mielőtt az kérdezhetett volna. – Már többszörösen kiérdemelte mindegyikünk.

– Megengedi, Miss Royce? – kérdezte Mr. Thornpike félénken, de nem kapott választ. – Sara kisasszony?…

– Tessék? – kapta oda a fejét Sara Egy hirtelen, mint aki álmából ébred.

– Bocsássa meg, ha megzavarom gondolataiban… izé… azzal szerettem volna csupán próbálkozni, hogy a magam együgyű fejével is elgondoljam, mit az imént megosztott vélem.

– Csak nyugodtan, Mr. Thornpike – felelte Sara, és lassú léptekkel ballagni kezdett az erdő felé. Másolata kis habozás után követte. Carrie fölemelte fejét, utánuk nézett, aztán elindult ő is.

– Köszönet az engedelemért, kisasszony. Így hát – fordult Mr. Thornpike a többiekhez –, nehézkes elmémet egészen megerőltetve fel tudtam annyit fogni Miss Sara elbeszéléséből, hogy az időutazás oly természeti tünemény, mi roppant veszedelmet rejt magában. Igen nehezemre esik ezt megérteni, ám az önök szava nékem nagyobb súlyú, mint Arisztotelészé, Newtoné és Galileié együttvéve, abban kételkedni soha nem fogok. A legfontosabb most hát az, hogy a bajt helyre kell hozni. Megbocsátják nékem talán, ha a magam gyakorlati fejével tekintem a dolgot, s visszatérek a kezdeti kérdésemre. Azon két könyvecskét, mik most reménységeink, a város lakói értetlenül fogják fogadni, ha beléjük van írva, hogy a szerző idevalósi, ám ők hírét sem hallották. Igen tartok tőle, hogy eldobnák azokat. Ezért ha önöknek nincsen e bajra írjuk, szabad lenne a legnagyobb tisztelettel nékem javasolnom egy megoldást?

– Örömet szerezne vele, Mr. Thornpike – felelte apa mosolyogva.

– Egyetlen módot látok csupán. Városunk lakóit meg kell ismertetni Sarah Royce-szal, az írónővel, oly módon, hogy ne egy név legyen számukra, hanem egy közülük, Sutherland lakója. Még ha rövid időre is csupán. Egészen nyilvánvalóan csakis Miss Sara, azazhogy a két Miss Sara közül az egyik lehet alkalmas arra, hogy az írónő szerepét eljátssza, hiszen koruk éppen megfelelő…

Anya felkuncogott. – Ami azt illeti, Mr. Thornpike, Sara még csak tizennégy éves.

A férfinak két egész másodpercig tátva maradt a szája. – Izé… igen. Bocsánat. Elnézésüket kérem, én legalább tizennyolc-tizenkilenc esztendősnek gondoltam a… izé… a Sara kisasszonyokat. Szabad élnem a feltételezéssel, hogy a huszonegyedik században a gyermekek gyorsabban nőnek?

– Igen, Mr. Thornpike – bólintott apa –, azazhogy nem csupán a testi növekedésük gyorsult meg, hanem szellemiekben is gyorsabban fejlődnek.

– Bizonyára a sokszorta több tudás miatt, mit elsajátítani megadatik nékik. Ám ha én azt hittem, hogy Miss Sara ennyi esztendős, bízvást ugyanezt fogja hinni mindenki más is, annál inkább, hiszen ők nem tudják, hogy a jövendőből érkezett közébük. Tisztelteljes javaslatom tehát a következő. Valamelyik Sara kisasszonynak egy ideig, talán néhány hétig el kellene játszania, hogy a mi korunk leánya, ki más vidékről érkezett városunkba. Tervünknek része lehetne esetleg, hogy izé… hogy csekélységemet már ismeri, netán egy távoli rokonom. Ez megokolná érkezését, s így be tudom mutatni a város lakóinak, legfőképpen illusztris személyiségeinek. Izé… ő lenne a messze földről érkezett fiatal poéta, ki egy nap hírnevet szerezhet városunknak. Két kis könyvecskéjét bemutatjuk számos alkalommal. S ha már mindenki ismeri Sarah Royce-ot, akkor őt fiatalon elragadja a végzet. Én gyászt öltök, s vélem a fél város.

– De hogyan öljük meg Sarát? – kérdezte Ken Egy vérszomjas képpel.

– Úgy, hogy beül az időgépbe és elporzik – szólalt meg a feje fölött Sara Kettő, aki másolatával együtt éppen visszaért az erdő széléről. – Mr. Thornpike-nak tökéletesen igaza van. Sarah Royce-nak testet kell öltenie 1883-ban, különben a könyvek nem érnek semmit. Legalább néhány hónapot itt kell töltenem. Persze ez az én számomra sokkal kevesebb idő lesz. Legjobb lesz minél hamarabb elkezdeni a felkészülést. Április van, és Sarah Royce-nak még az idén közkedveltté kell válnia, mielőtt meghal.

A többiek csak kapkodták a fejüket. – Már bocsánat… – kérdezte apa – hogy érted azt, hogy a te számodra sokkal kevesebb idő lesz?

– Nem tölthetem minden időmet a város lakóival, naponta csak néhány órát találkozhatunk, azt se mindennap. Másképp nem életszerű. A közbeeső időt viszont nem fogom a városban bérelt házacskámban regényírással tölteni, hanem átugrom.

– Átugorja? Ó, persze! az időgéppel – értette meg Mr. Thornpike. – Azonban, engedelmét kérve, önnek nem lehet bérelt házacskája Sutherlandben, Sara kisasszony.

– Miért nem?

– Mert ha e csodálatos családnak több tagját is megismerik a sutherlandiek, akkor vagy meg kell halniuk nékik is, oly módon persze, hogy földi maradványaik ne kerüljenek elő, vagy el kell játszaniuk az ön elvesztése fölött érzett szörnyű fájdalmat. Ha ön egyedül érkezik Sutherlandbe, e nehézségek nem terhelik színielőadásunkat. Azonfelül egy magányosan érkező fiatal lány máris oly figyelmet von magára, mi megkönnyíti, hogy a város megismerje önt; s ha egyedül érkezik, akkor lehet árva leány, kinek e világon senkije nincsen, kivéve távoli, sosem látott rokonát, szerény személyemben – s ezáltal a város együttérzését, rokonszenvét is kivívja nyomban. Így gondolnám a történetet a legkönnyebben megvalósíthatni, Miss Royce, ha nincs ellenvetésük.

– De miért nem lehet bérelt házam? – kérdezte Sara ismét.

– Ó! bocsásson meg. Elfelejtettem. Egy magányos árva leány nem bérel házat a városban. Ez szokatlan volna. Sokkal inkább lakik rokonánál, azaz csekélységemnél.

A Royce-ok nem válaszoltak azonnal; a történet fölött morfondíroztak.

Mr. Thornpike hirtelen talpra szökkent, s eltökélt arccal lépett egyet a szülők felé.

– Asszonyom! uram! Biztosíthatom önöket, hogy leányuk oly biztonságban lesz házamban, akárcsak saját otthonában. Úriember vagyok, s egyben tudós is, ki oly tiszteletet érez leányuk iránt, mit eddig csupán a tudomány nagy könyveibe aranybetűkkel bevésett férfiak iránt volt módja érezhetni. Előbb fordulnak visszájukra a természet örök törvényei, előbb folyik a víz felfelé a hegyoldalon, mint hogy Ebenezer Thornpike bárminő tiszteletlen gondolattal illesse Royce kisasszony személyét.

Elhallgatott, nem értve, min derülnek olyan jót vendégei.

– Ne haragudjon, Mr. Thornpike – kérte apa –, de a mi szemünkben ön nagyon régimódi.

– Elvégre kétszáz évvel öregebb vagyok – húzta ki magát a férfi mosolyogva.

– Valóban. Meg kell értenie, hogy mi csupán régi regényekből és filmekből… tudja, a mozi… ilyesmikből ismerjük azt a fajta viselkedést, amit ön most tanúsított. A lovagias úriemberek, akik ügyelnek a hölgyek jóhírére – ezek a mi korunkra már kihaltak.

A férfi arcáról lehervadt a mosoly. – No de hát, uram, akkor ki védelmezi hölgyeik jóhírét?

– Leginkább ők maguk.

– Meg a korszellem – mondta anya. – A mi időnkben másképpen tekintenek az ilyesmire.

– Esni fog – szólt közbe Katie Egy. – Mi lenne, ha szedelőzködnénk?

A felnőttek fölnéztek az égre. Kelet felől sötétedett az ég, nagy viharfelhők kezdtek tornyosulni a távolban.

– Mire az ideér, beesteledik – nyugtatta meg anya.

– Nem, asszonyom – emelte föl a kezét Mr. Thornpike –, Katherine kisasszonynak igaza van. Tegnapelőtt éppen így kapott el a zápor, midőn azt hittem, a felhők még messze vannak. Szeszélyes tavaszunk van, bárha fölötte tetszetős.

– Ó, te jó ég – kapott észbe anya –, hiszen április van. Elfelejtettem!

– Ha jól emlékszem elbeszélésükre, önök szeptember végét írták, midőn elindultak útjukra.

– Igen, illetve amikor idejöttünk, már október elseje volt.

Beszéd közben már fölkeltek a pokrócról, amit a gyerekek összehajtottak és beraktak a kocsiba. Mr. Thornpike érdeklődve figyelte, ahogy apa elindítja a tolókocsit, visszamegy az időfordhoz és fölhajt a rámpán.

– Csodálatos – jelentette ki, ahogy benézett az autóba, immár sokadszor. – E nagyszerű automobilt oly kényelemmel rendezték be, miről kevés utazó álmodhat napjainkban. Szabad élnem a gondolattal, hogy az önök idejében egy ilyen jármű nem a leggazdagabbak kiváltsága immár, hanem akár közrendű ember is megengedheti magának?

– Igen, Mr. Thornpike – mosolygott Sara Kettő. – Ami azt illeti, háromszáz dollárért vettük. Igaz, használtan. Tudja, ez a kocsi kifejezetten időfordnak kellett.

– Idő… hogyan mondotta, Sara kisasszony?

– Időford. Ez egy Ford típusú kocsi. Azt hiszem, a Ford gyár már most is megvan. Időgép plusz Ford: időford.

– Rendkívül elmés. Nem tudom, Sara kisasszony, ha megvan is, én nem hallottam róla.

– Még nem ismerheti – szólt közbe apa. – Csak a jövő század elején fogják megalapítani.

– Vagy úgy – mondta Sara. – Nem száll be?

Anya ült a kormányhoz, mellette Sara Egy és Mr. Thornpike, hogy minden technikai újdonságot láthasson. Apa mellett Sara Kettő, az ikrek pedig összehúzták magukat négyen a hátsó ülésen.

– Elfértetek? – nézett hátra apa.

– Sok jó időutazó kis helyen is elfér – kedélyeskedett Ken Egy.

– Igazán otthonos az automobiljuk – állapította meg Mr. Thornpike. – Módfelett helyes gondolatnak találom, hogy a huszonegyedik századi utasok fedett helyen ülhetnek; ily módon mentek maradnak az időjárás viszontagságaitól.

– Mr. Thornpike – mosolygott anya –, ehhez nem kell kivárnia a huszonegyedik századot. Már a huszadik elején fedett kocsiban ülhet.

– Ó, asszonyom, fedett kocsiban bármikor ülhetek, ám automobiloknál ez még nem adatik meg elmaradott századom emberének.

Anya egy pillanatra meghökkent. – Vagy úgy. Persze, értem a félreértést. Én is automobilra gondoltam, Mr. Thornpike, de ezt a szót mi már nem használjuk. Csak kocsit mondunk, egészen egyszerűen.

– S minő szóval illetik a ló vontatta, hagyományos közlekedő alkalmatosságot?

– Lovas kocsi, szekér, hintó, ilyesmik. De ezek már csak a történelemkönyvekben fordulnak elő.

– Ó!

Anya indított, amit a férfi ámuló figyelemmel kísért, s miközben gázt adott, megkérdezte:

– Merre találjuk a házát, Mr. Thornpike? Azt hiszem, a legjobb lesz ott bevárni a vihart.

– Ezen erdősávot kell megkerülnünk, Mrs. Royce – mutatta az –, s mögötte reátérni az útra. Az már egyenesen odavisz.

– Bevárni? – kapta föl a fejét Sara Egy, mint aki álomból ébred. – Semmit sem kell bevárnunk. Azért van az időgép, hogy ne kelljen. Állj csak meg, anya!

Azzal ki is nyitotta a kesztyűtartót és kihúzta a számítógépet.

– Ó! – csodálkozott Mr. Thornpike. – Izé… eme cseppnyi alkotmány lenne az, mi e járművet az időben mozgatja?

– Nem egészen – felelte Sara. – Ez csak egy számítógép, olyan, mint amit lexikonnak használunk. Ezzel irányítjuk az időgépet.

– Módfelett kényelmes megoldás. Szabad megkérdeznem, mi módon teszi, Sara kisasszony?

– Először is meg kell tudnunk, mikorra ugorjunk, hogy elkerüljük a vihart. Erre szolgál az időnéző. Az ikrek találmánya… Itt beállítjuk a koordinátákat, lineárisan és temporálisan, vagyis megmondjuk, hogy hol és mikor akarunk látni. És íme: ilyen lesz ez a facsoport egy óra múlva.

Mr. Thornpike teljesen meg volt döbbenve. – Vagyis… az önök gépezete nem csupán mozogni tud az időben, de *lát* is? Megszemlélhetem, teszem azt, jó királynőnk koronázását?

– Innen nem, Mr. Thornpike. Az időnéző csak olyan távolságra lát, ameddig a saját időnkben is ellátnánk.

– Ó, értem!

Sara beszélgetés közben továbbtekerte az időt. A képernyőn szakadt az eső, a fákat vihar tépázta, aztán lassan elvonultak a felhők.

– Délután három órára vége lesz a viharnak.

– Csodálatos – ámult Mr. Thornpike. – A régi idők jövendőmondói, csacska jósai minden vagyonukat odaadnák ezen találmányért, mely hókuszpókuszok és balga varázslások nélkül a tényeket mondja. Ablak a jövőre! Bárminő mesebeli csodának látom ezt én, a tizenkilencedik szá-

zad embere, az önök szemében ez oly hétköznapi, egyszerű szerkezet, mint nékem a fényképezőgép. Egy századdal ezelőtt, kétség nem fér hozzá, kinevetik, talán boszorkánynak is hiszik azt, ki oly mesével állott volna elő, hogy mit a világból látunk, festőművész közbejötte nélkül, pillanatok alatt papírra másolhatja egy egyszerű készülék. Magam pedig gyakorta fényképezek. Tegnap még én is kinevettem volna, ki oly mesével állana elő, hogy egy kicsiny ablakon által a világ oly részei tekinthetők meg, mik a valóságban egészen másutt vannak; hogy a fénykép oly elevenül mozoghat, mint a való látvány; s arról még említést se tettem, hogy a látvány egy másik korban is lehet. S ezt két gyermek találta fel! Minő kor lehet az, midőn gyermekek ily csodák feltalálói?

– Esetleg indulhatnánk – szólalt meg Sara, hogy leplezze zavarát. Kissé fárasztották Mr. Thornpike végeérhetetlen, elragadtatott monológjai. – Mit szólna egy időugráshoz ma délután három órára, uram?

– Idő… ó! egek! Mit kell csinálnom?

– Semmit – nevetett a lány. – Vagyis… tudja mit? Érintse meg itt ezt a két *OK* feliratot egyszerre úgy, hogy közben nem érinti meg a közöttük levő *Nem* feliratot.

Mr. Thornpike érdeklődve tanulmányozta a képernyőt.

– Ez valaminő logikai rejtvény, Sara kisasszony?

– Nem. Ettől indul el az időgép.

– Mi történnék, ha a *Nem* feliratot is meg találnám érinteni?

– Semmi. Akkor nem indul el. Miután az a baleset történt 1765-ben, egy ilyen biztonsági zárat tettünk rá. Így nem lehet egy véletlen mozdulattal elindítani.

– Értem. Tökéletesen értem! Akkor hát megérintem őket…

A Royce-ok vidáman szemlélték, ahogy Mr. Thornpike megilletődve odanyúl, visszarántja a kezét, s kifelé nézeget a szélvédőn.

– Most hát másik időben volnánk? Nem éreztem semminő mozgást.

– Ilyen apró érintéstől azért mégse indul be, Mr. Thornpike. Határozottabban csinálja. Tegye rá az ujjait a két feliratra. Ha megtettük az ugrást, utána nyugodtan ott hagyhatja őket, nem fog történni semmi.

A férfi megérintette a gombokat és döbbenten nézett kifelé. A táj megváltozott. Legalább száz yarddal odébb voltak, s a borulófélben levő, de még napsütéses táj helyére vihar utáni, felázott talajú erdőrészlet került. A fákról csöpögött az esővíz.

– Isten hozta a jövőben, Mr. Thornpike. Délután három óra van.

19. A HÁZ

Mr. Thornpike háza a folyó mentén följebb állt, a parttól száz yardnyira. Régimódi, azazhogy most nyilván korszerűnek számító, viktoriánus épület volt, tornyokkal, kiugró fülkeszerű nyúlványokkal, hosszú tornáccal. Kicsit hasonlított Royce-ék házára, de csak azért, mert a huszonegyedik századi villanegyedben romantikus stílusban építkeztek. De ez a ház földszintes volt és hosszan elterpeszkedő. Világoskékre festett, kopottas falait meglehetős rendetlenség vette körül.

– Izé… Bocsánatukat kell kérnem, amiért ily zilált környezetben fogadom önöket – mentegetőzött a férfi –, ám mint afféle megrögzött agglegény, ki ráadásul tudósember, csekély hozzáértésről adhatok számot oly területen, mint a rendszeretet. Sokkal jobban leköt a tudomány, elmés szerkezetek építése, mint a takarítás.

– Ezzel mi se vagyunk másképpen – mondta anya, ahogy a ház elé érve lassított. – Hol állhatnék meg, Mr. Thornpike, ahol idegen szemek nem látják a kocsit?

– Idegen szemek, Mrs. Royce? Rajtunk kívül senki sem jár házam környékén.

– A postás sem?

– Postás, asszonyom?… Ó, a postás. Nem, biztosíthatom felőle. Postafiókot bérelek a városban, hová levelezésem érkezik. Ez sokkalta célszerűbb, mivel így akkor veszem át leveleimet, mikor én óhajtom, s nem riaszt fel a postás érkezése, midőn éppen elmerülten dolgozom. Ha azonban úgy óhajtja, megkerülheti a házat… igen, arra, ez az út a pajtába vezet, hol az automobil mindennemű kíváncsi tekintet elől védelmet nyer, nemkülönben az időjárás… izé, hiszen az időjárástól nem is kell félteni. Bocsánat. Azonnal nyitom a pajtát, hogy behajthasson.

Megfogta az ajtókilincset, de meg is állt a mozdulattal.

– Azazhogy… esedezem bocsánatukért, de nem sikerült megjegyezhetnem az ajtó nyitásának módját. Nem merném venni a bátorságot, hogy egyedül… ó, nagyon köszönöm, Sara kisasszony. – Kilökte a Sara kinyitotta ajtót, kiugrott a kocsiból, megbotlott a sáros talajon és bukdácsolva a pajtához rohant.

Anya lassan begördült az ajtón.

– Fantasztikus – mondta apa. – Még soha nem láttam igazi szénapajtát.

– Mire való ez az épület? – kérdezte Katie Kettő.

A kocsihoz visszatérő Mr. Thornpike éppen meghallotta a kérdést. – Ez a pajta, Miss Katherine. Itt tartom a szénát azt követően, hogy a mezőről betakarították. A lábasjószágnak szolgál táplálékául.

– Ön tehát gazdálkodik is, Mr. Thornpike? – kérdezte apa, és kinyitotta a tolóajtót.

– Ó, nem mondhatnám, hogy nagy gazdálkodó volnék, Mr. Royce. Csekély mértékben. Jelentős földeket örököltem atyámtól, ki maga sem volt nagy értője a gazdaságnak; jobbára béreseire bízta a föld megművelését, s példáját magam is követem.

– Tehát béresei vannak? – ijedt meg Sara Egy.

– Hogyne, Miss Royce…

– És *hol* vannak?!

– Ahol kedvük tartja. Házam körül nem él más rajtam kívül, csak akkor fogadok fel embereket, mikor a szükség úgy kívánja.

– Akkor jó – nyugodott meg Sara.

– Önök úgy parancsolták, hogy *in cognito* óhajtanak itt időzni, úgy hát *in cognito* fognak maradni, Sara kisasszony – jelentette ki Mr. Thornpike élénken gesztikulálva. – Míg becses társaságukat élvezhetem, házamhoz senkit nem rendelek, essék bárminő kár a gazdaságban. Egész földi vagyonom nem bír oly jelentőséggel, mi említést érdemelhetne az önök terve mellett.

– Ez megnyugtat, Mr. Thornpike – mosolygott Sara a férfira, miközben kiszállt a kocsiból.

– Legkivált – tette hozzá ez inkább csak úgy magának –, mivel vagyonom semminő helyütt nem érdemelhet említést.

– Ön szegény ember, Mr. Thornpike? – kérdezte Sara, aztán meg is bánta. – Mármint… elnézést kérek, nem akartam tapintatlan lenni.

– Ó, semmi baj, Sara kisasszony, a világon semmi baj. Nem, szegény nem vagyok. Van egy kis vagyonkám, mi szerény jövedelmet biztosít, emellett a gazdaság is ad annyit, hogy a napi betevőre ne lássak gondot – így hát nem a valót mondanám, ha szegénynek nevezném magamat. Ám ha tudományos munkámat tekintem, arra jövedelmem csak a legszűkösebben elegendő. Betűcsináló gépemet, miről beszámoltam önök-

nek, öt esztendeje építgetem; s bizony legtöbbször pénzecském szűkössége miatt látott késedelmet munkám folytatása. Ám én ezen nem búsulok, a Gondviselés megsegít. Parancsoljanak, hölgyeim és uraim, ez irányban jutunk házamba.

A Royce-ok meglepve látták, hogy a pajtából kilépve Mr. Thornpike a házzal ellentétes irányba kanyarodik, belép a pajta mögé és eltűnik. Már éppen követték volna, amikor megint előkerült, hóna alatt két hosszú deszkadarabot hozva.

– Izé… elnézést kérek – pillantotta meg a meglepett arcokat –, csak eszembe jutott, hogy mindig tartok házam körül ilyesféle anyagokat. Hasznosak, ha például egy gépezet tartóvázát kell megépíteni.

Azzal fürgén előreszaladt. Vendégei akkor értették meg szándékát, amikor meglátták a tornácra vezető lépcsőfokokat. Mr. Thornpike szakavatott mozdulatokkal a lépcsőre fektette a két deszkaszálat, s bíráló arccal szemlélgette művét, amikor odaértek.

– Izé… nem dicsekedhetem azzal, hogy az ácsmesterség avatott ismerője lennék, nézzék el nékem hát, ha munkám kissé gyatra. Ám a célnak tán megfelel.

– Köszönöm, Mr. Thornpike – felelte apa.

– Szóra sem érdemes, Mr. Royce.

Apa a rögtönzött feljáróhoz hajtott és becélozta. Mr. Thornpike először fellépett a tornácra, onnan ellenőrizte, hogy a deszkák jó helyen vannak-e, aztán leugrott és odaállt a kocsi mögé. Apa lassan felhajtott, aztán csúszni kezdett visszafelé; a kerekek egy helyben forogtak, a kocsi sivító motorokkal küzdött.

– Értem – mondta Mr. Thornpike, és tolni kezdte. Segítségével apa csakhamar feljutott. – Nem gondoltam rá, hogy portámat eső áztatta, mit mi kikerültünk az önök csodálatos gépével. A nedvesség teszi csúszóssá a kerekeket.

– Meg a sár – mondta apa, elszomorodott pillantást vetve lefelé.

Mr. Thornpike bólogatott, aztán hirtelen észbe kapva felszáguldott a tornácra és szélesre tárta az ajtót.

– Parancsoljanak.

– De ezekkel a sáros kerekekkel, Mr. Thornpike…

A férfi lepillantott a kerekekre, s csak ekkor értette meg apa előző megjegyzését.

– Ó, Mr. Royce, mit törődöm én ezzel?! Házam egy agglegény viseltes, rendnek és tisztaságnak igen híján levő otthona, de ha nem is így volna… uram! e ház még nem látott, s azon szomorú percet követően, midőn önök majdan távoznak fedelem alól, nem is fog látni többé oly végtelen nagyra becsült vendégeket, mint az önök családja. Mit számít ily magasztos pillanatban holmi sár, Mr. Royce?…

A ház nem ragyogott a tisztaságtól, de piszkosnak sem volt mondható. Sara leginkább a kopottas szóval tudta volna jellemezni. Ami viszont a rendet illeti, hát annak nyoma se volt. Az L alakú előszobában néhány ütött-kopott asztalkán tárgyak hevertek, főként könyvek, újságok, dobozok, ismeretlen rendeltetésű szerkezetek, alighanem a férfi saját alkotásai. Innen egy nagyjából hasonló viszonyokat mutató nappaliba jutottak, azazhogy Mr. Thornpike szalonnak nevezte. Egy kerevet és néhány fotel vett körül egy asztalt, legalábbis amíg a tulajdonos ott nem termett és tologatni nem kezdte a bútorokat, hogy apa is elférjen.

– Sok könyve van – állapította meg közben anya, körbepillantva a falakat övező polcokon és szekrényeken.

– Ó, köszönöm, asszonyom. Büszkeségem e házi könyvtár, mit még jó nagyatyám kezdett gyűjtögetni. Atyám is jelentősen gyarapította, s most magam léptem nyomdokukba. Jobbára tudományos művek, ám a lélekemelő, szép regényeket és a verseket is nagyra tartom. Erősítik jellemünket, s utat mutatnak az élet tengerének viharain által. Foglaljanak helyet és érezzék otthon magukat – házam az önök háza is. – Megtorpant egy pillanatra. – Izé… bizonyára jól fog esni egy csésze tea. Megbocsátanak egy percre? Azonnal itt leszek.

Kisietett. A Royce család kényelembe helyezte magát az asztal körül. Nézelődtek, a környezetet tanulmányozták.

– Fantasztikus – dörmögte Katie Egy. – Egy tizenkilencedik századi ház belülről.

– Felér ezer történelemkönyvvel – bólintott apa.

– Mit gondoltok a vendéglátónkról? – akarta tudni Sara Kettő.

– Bohókás figura – mondta anya –, de tele van jóakarattal. Számára kizárólag a tudomány fontos, mi pedig a jövő tudományát jelentjük neki, úgyhogy istenít minket.

– Nagy hasznunkra lesz, hogy éppen vele akadtunk össze – értett egyet apa. – Ha tudományról van szó, egy nyelven beszélünk, legfeljebb el kell magyarázni a közbeeső idő eredményeit, de képes megérteni azokat. És ismeri a kort.

– Meg az embereket – tette hozzá Ken Kettő.

– Igen, a korabeli embereket is – bólintott anya. – Gondolom, az itteniek… azazhogy a mostaniak nem tartják túl nagyra, afféle magának való, tudományoskodó különc hírében állhat, de biztosan kijön velük.

Mr. Thornpike perceken belül visszaért egy tálcával. A két Sara gyorsan helyet csinált az asztalon.

– Ó, köszönöm, Miss Sara és… izé, Miss Sara. Csak lökjék azokat a könyveket az asztal alá… igazán nagyon kedvesek. Bocsánatukért kell esedeznem, amiért csak ily szegényes módon tudom megvendégelni

önöket, de a magamfajta agglegény tudósember… de ezt úgyis tudják. Sokat beszélek. Bocsássanak meg!

A tálcán teáskanna volt, csészék, tányérkák, kanalak, cukortartó, kis tejeskancsó, másik kancsó citromlével, s egy nagy tányér aprósütemény.

Anya rögtön észrevette, hogy a tálca tökéletesen logikátlan módon van elrendezve. Az aprósütemény került középre, a cukor és a tej az egyik végére, a tányérkák feltornyozva a másik végére, mellettük a csészék meglehetős összevisszaságban, a citromlé és a kanalak a maradék helyen csúszkáltak. Persze hogy nincs érzéke a tálaláshoz, hisz férfi. Így a társaság egyik fele a csészékhez nem fér hozzá, a másik fele a cukorhoz és a tejhez, a sütemény elhelyezése pedig azzal fenyeget, hogy a morzsák belehullanak az összes többi edénybe. Felugrott, hogy segítsen, de félúton megállt a mozdulattal és visszahuppant. Szó se lehet róla, még a végén összeütköznek azzal a hatalmas tálcával, és minden a földön köt ki. Majd ha letette.

Mr. Thornpike körülményesen elhelyezte a tálcát az asztalon, odahúzott magának egy széket és letelepedett. Aztán föl is pattant megint, mert anya is fölkelt és rendezkedni kezdett a tálcán meg az asztalon. Nagyobbik lányai szavak nélkül is értették, mit akar, s hárman együtt fél perc alatt elkészültek.

– Ó, igen, a gondos női kezek – állapította meg Mr. Thornpike visszatelepedve, miután megvárta, hogy anya is helyet foglaljon. – Eszembe jut, minő áldás lehetne számomra, ha részesülnék azon jótéteményben, miben Sara és Katherine kisasszonyok és Kenneth fiatalurak.

– Mármint miben? – lepődtek meg a gyerekek.

– Hogy kettő lehessen belőlem! Felváltva dolgozhatnék magammal, avagy ketten együtt, egymást segítve. Sokszor kívántam, bár lenne négy kezem – hát ez lehetne egy módja. – Belekortyolt a teájába, majd folytatta. – Bocsánatukat kell kérnem, nyilván butaságokat beszélek, de sajnos földhöz ragadt, gyarló értelmem képtelen volt felfogni, miképpen lett e három csodálatos képességű gyermekből hat. Úgy vagyok véle, mint a régiek lehettek a tömegvonzás törvényének felfedezése előtt: elfogadták, hogy a tárgyak mindig leesnek, de nem értették, hogy miért. Így teszek én is: elfogadom, hogy e hat gyermek itt a szemeim előtt nem három ikerpár, hanem három gyermek megkettőződése, az önök nagyszerű időgépének valaminő hatásának eredményeképpen; oly tünemény, mire nem csupán elmaradott századunkban, de bizonyára az önök jövendőbeli honában is bámulattal tekint a halandó. Elfogadom, de nem értem.

– Ígérem magának, hogy egyszer el fogjuk magyarázni – nevetett Sara Egy. – De most, ha nem bánja, szeretnék visszatérni a problémánkra.

– Rendelkezzék vélem, Sara kisasszony.

– Köszönöm. Ott tartottunk tehát, hogy én megjelenek a városban mint Sarah Royce írónő, és rendezünk egy kis színielőadást. Én meghalok, ön gyászt ölt, satöbbi. Oké. Mármost mi történjék ezután a könyvekkel? Gondoskodnunk kell a fennmaradásukról. Ismer ön valakit, akinél jó helyen lennének?

– Engedje meg, kisasszony, hogy mielőtt válaszolnék, kérdezzek. Jól értettem-e, hogy az írónőnek mint Sutherland helyi nevezetességének kell bekerülnie a történelembe?

Sara bólintott. – Igen, tökéletesen. Ami azt illeti, a mi adataink szerint a városon kívül teljesen ismeretlen volt.

– Köszönöm. Akkor hát a válasz: igen, ismerek. Él városunkban egy úriember, aki gyűjt mindennemű írott anyagot, mi városunk történetével kapcsolatos. Örömmel fogja fogadni, ha néki adományozom fiatalon elhunyt rokonom műveit.

– Jól van. Majd bemutat minket egymásnak, akkor ő is személyes veszteségként éli meg pusztulásomat.

– Feltétlenül, Sara kisasszony. Úgy gondolnám, érdemes lesz lajstromba szedni azok nevét, kiknek be kell önt mutatnom.

– Lajstromba?… – nézett Sara kicsit bizonytalanul.

– Listába – segítette ki apa.

Ken Kettő azonnal előkapta a noteszét. – Helyes, már írom is. Hogy hívják azt az úriembert, Mr. Thornpike?

– Mr. Lowery, Kenneth fiatalúr. Mr. Alistair Lowery.

A két Sara ugyanabban a pillanatban ráncolta össze a homlokát, és egyszerre szólaltak meg.

– Lowery?…

– Igen, kisasszonyok. Valami baj van?

– Honnan ismerős… – kezdte Sara Egy, de Kettő máris rávágta a választ:

– A könyvtár!

Kórusban folytatták: – A Lowery Könyvtár, szemben a gimnáziummal!

Ken noteszébe Alistair Lowery neve mellé nyomban megjegyzés is került: *Ellenőrizni, vajon a Lowery Könyvtárnak van-e köze hozzá.* Mr. Thornpike a fiú válla fölött kukucskálva figyelte, ahogy ír.

– Módfelett érdekes – álmélkodott. – Ez a cseppnyi eszköz nem papírból készült, s Mr. Royce tintát sem használ. Ám látom a betűket, miket leír.

– Számítógép, Mr. Thornpike – felelte apa.

– Ó! Ez is? E találmány tehát olvasásra és írásra is szolgál?

– Úgy valahogy… meg még rengeteg mindenre – mondta apa. – Kik azok, akiknek még be kell mutatnunk Sarát, Mr. Thornpike?

– Lássuk csak. Természetesen a polgármester úrnak mindenképpen. Mr. Atchison. Homer Augustus Atchison. Kearsley tiszteletes úrnak is. Aztán…

– Mi a keresztneve? – kérdezte Ken.

– A keresztneve… – töprengett el Mr. Thornpike. – Megvallom, arra nem emlékszem. Bocsánatát kérem ezért, Mr. Royce. Szükséges, hogy bemutassuk Miss Sarát a város krémjének, kik majdan hírét továbbviszik. Mr. Julius Stevens bankár. Mr. Obadiah Johnson, hajótulajdonos. Mr. és Mrs. Jeremiah Twitchell, kereskedő. Mrs. Abigail Walker, a Walker ékszerház társtulajdonosának özvegye. Végül, de nem utolsósorban pedig Mr. és Mrs. McKenna, építési vállalkozó. Egy gondot látok csupán… izé… azt ugyanis, mi módon jutunk oly közelségbe hozzájuk, hogy rokonomat bemutathassam nékik; magam csak látásból ismerem őket, nem tartozhatván a város illusztrisai közé. Elég sajnos.

– És ha Sarah Royce is gazdag lenne? – kérdezte Katie Egy.

– Gazdag? – nézett maga elé Mr. Thornpike. – Well, esetleg ez megoldhatja a dolgot. Egy gazdag árva leány, ki poéta, s messze földről érkezett városunkba.

– Egy pillanat – kérte apa. – Eszembe jutott valami. Honnan vannak a könyvek?

– A könyvek, Mr. Royce?

– Igen, Sarah Royce művei. Beléjük van nyomtatva, hogy a szerző itt élt Sutherlandben és meghalt 1883-ban. Tehát a könyvek egyáltalán nem lehetnek Sarah-nál, amikor megérkezik a városba. A könyvek halála után jelennek meg, de hol és hogyan? És miből fogja Sarah bemutatni a városbelieknek, hogy csakugyan költő? Kézirat nélkül hogyan tart mondjuk felolvasást?

Mr. Thornpike apára meredt, aztán egy falásra bekapta és lenyelte a kezében tartott aprósüteményt és megragadta a fotelnak támasztott sétabotját.

– Önök csodát tettek vélem: elmém ontja az ötleteket – közölte vidáman. – A könyveket magam fogom kinyomtatni betűcsináló gépem segedelmével. Már rokonom életében hozzákezdek, ám midőn őt elragadja végzete, megtört szívvel hozzányomtatom az említett szöveget. Kéziratot, sajnos, írnunk kell, méghozzá Sarah Royce-nak személyesen, mert megeshetik, hogy a városban valahol ott kell hagynia keze vonását, s feltűnést kelt, ha nem egyezik. Öröm az örömben, hogy a Sara kisaszszonyok írása kétségkívül megegyező, így hát a feladatot feloszthatják kettejük között.

– Szó se lehet róla – méltatlankodott Sara Kettő; másolata is energikusan rázta a fejét. – Nem fogom lekaparni azt a sok-sok romantikus zagyvaságot. Majd csinálunk gépi kéziratot.

– *Gépi kéziratot,* Miss Sara? Megbocsát, de…

– Persze, nem értheti. Nyomtatással csináljuk meg a kéziratot, olyan betűkkel, mint a mi kettőnk kézírása.

– Ó! De ki képes ily tökéllyel metszeni?

– Mit csinálni?…

Fokozatosan alakult ki a terv, Ken noteszében apránként gyűltek a feljegyzések. Sarah Royce egy hét múlva, április 12-én, csütörtökön érkezik Sutherlandbe a postakocsival. Eredetileg Montréalba valósi; ez most, 1883-ban is elég nagy város már ahhoz, hogy gyökerei eltűnjenek a sokaságban. Igen távoli rokona Mr. Thornpike-nak, a közelieket ugyanis ismerték a városban és környékén.

Mr. Thornpike egyik dédanyját Mary Farrellnek hívták; az ő nővére, az 1770-ben született Elizabeth Farrell egy québeci franciához ment feleségül. Lányuk már Montréalban született, itt Sutherlandben alig tudtak róla többet a nevénél, de ma már arra is csak az öregek emlékezhetnek. A lány, Catherine Dupré 1789-ben született és csak három évet élt, azt is Montréalban; ilyenformán most, kis híján egy évszázaddal később senki sem emlékezhet rá. Maga Mr. Thornpike is csak a családi iratokban találta meg a nevét.

Őnála kezdték átkölteni a családfát. Catherine Dupré 1806-ban, tizenhét évesen hozzáment egy Arthur Pyle nevű fiatalemberhez, majd a húszas évek folyamán mindketten elhunytak. Lányuk, Barbara Pyle 1809-ben született és 1829-ben házasságot kötött egy Ray Winston nevű fiatalemberrel; a negyvenes évek folyamán mindketten elhunytak. Lányuk, Alexandra Winston 1841-ben született és tizenhat évesen, 1857-ben ment hozzá Charles Royce-hoz. Az ő lányuk az 1865-ben született Sarah Royce. Ilyenformán Mr. Thornpike dédanyja és Sarah Royce ükanyja testvérek. Azért találtak ki minden esetben leány leszármazottat, mert így állandóan cserélődnek a családnevek és követhetetlen az egész; ezért tettek be egy generációval többet is. Sarah Royce persze nem fogja elmondani ezt a családfát a sutherlandieknek, csak apró morzsákat hullat el belőle, azt is akkor, ha kérdezik.

Sarah Royce gazdagsága még Arthur Pyle-tól ered, aki sikeres üzletember volt és kisebb tőkét hagyott lányára. Ezt a későbbi generációk tovább gyarapították, így most Sarah Royce igencsak tehetős. Valóban az: Royce-ék be fogják váltani huszonegyedik századi értékeiket olyan értékmérőkre, amiket a tizenkilencedik század is elfogad.

– Hát íme – mutatott ki a szélvédőn Sara Egy. – Isten hozta nálunk, Mr. Thornpike.

A férfi meglepetten pislogott ki az ablakon. Háza helyén mező terült el, a gazdasági épületeknek is nyoma veszett. Csak a házhoz vezető út maradt meg, de a keskeny, letaposott földcsík helyén széles, szürke sáv

keletkezett, közepén fehér vonalkák húzódtak. Anya elindította a kocsit a sima felületű út felé.

– Úgy látszik, ezen a részen egy ideje nem építkeznek – mondta Sara.

– Szerintem ez a bevásárlóközpont területe – felelte apa. – Olvastam a helyi lapban, pár hónap múlva kezdik az építkezést.

Kigördültek az útra. Anya gázt adott, s a kocsi egyre gyorsulva haladt a város felé.

Mr. Thornpike megkapaszkodott az ülésben. – Magasságos szent egek, minő sebességgel száguld ezen jármű?

Anya lassított. – Elnézést, Mr. Thornpike, de óránként nyolcvan mérföld ebben a században nem számít különösnek.

– Hagyhatod, Carol – szólt apa –, Mr. Thornpike számára a negyven mérföld valószínűleg éppen olyan borzasztó, mint a nyolcvan.

– Nem egészen, uram – mondta a férfi –, negyven mérfölddel már volt szerencsém utazhatni. Vasúton, az igaz. Robbanómotoros járművet még nem láthattam közelről, és ami azt illeti… Jézus, segíts!

– Semmi baj, Mr. Thornpike – felelte anya –, az út azért kétsávos, hogy egyszerre mindkét irányban lehessen rajta haladni. Még sokszor fognak szembe jönni velünk, ne aggódjon emiatt.

– De… izé… asszonyom, és ha ugyanezen az oldalon jönnek?

– Nem jönnek. Az a szabály, hogy mindig az út jobb oldalán kell haladni.

Mr. Thornpike ettől megnyugodott, ami a szembejövőket illeti, de továbbra is ijedten figyelte, ahogy a házak elsuhannak mellette. Közben beértek a városi utcákra, anya eszerint lassított. Aztán megállt.

– Ó! máris megérkeztünk volna?…

– Egyáltalán nem érkeztünk meg, Mr. Thornpike – nevetett Sara. – Piros a lámpa.

A férfi tekintete követte a lány által mutatott irányt, s egy pirosan világító lámpát fedezett föl. A következő pillanatban a piros alatt egy sárga is megjelent.

– Ez valami jelzés, Sara kisasszony?

– Igen, Mr. Thornpike. Ha a lámpa piros, akkor meg kell állni. Ha kigyullad a sárga, akkor lehet készülni az indulásra, mert mindjárt zöld lesz… itt is van, mehetünk.

A kocsi ismét elindult.

– Módfelett elmés – állapította meg Mr. Thornpike elégedetten. – Élhetek-é azon feltételezéssel, hogy midőn mi piros lámpát látunk, ugyanazon időben a keresztirányú utcán érkező automobil vezetője zöld jelzést észlel?

– Igen, pontosan így van. Ön kezd beletanulni a huszonegyedik századba, Mr. Thornpike.

– Csodálatos! Bizonyára oly módon oldotta meg egy ügyes kezű mérnök, hogy a lámpa kezelője egyazon kapcsoló segedelmével váltja pirosból zöldbe az egyik lámpát és zöldből pirosba a másikat.

A Royce-ok nem tudtak elfojtani egy halk nevetést.

– Nem egészen, Mr. Thornpike – felelte anya. – A lámpát senki sem kezeli. A város összes jelzőlámpáját egyetlen számítógép irányítja egyszerre.

– Ó!… Számítógép tehát? e különös találmányt így hát végképpen nem tudom, hova soroljam.

– Majd megismeri… de nézzen csak jobbra, uram – kérte Sara. – Az a hosszúkás, sárga épület a gimnázium.

Lassan hajtottak el előtte, hogy Mr. Thornpike is szemügyre vehesse.

– *John Lennon Gimnázium* – olvasta. – Így hát ezt a nevet az én rokonom, a fiatalon elhunyt írónő neve helyett viseli?

– Úgy bizony.

– S ki volt ez az úr, ha megkérdezhetem?

– Egy huszadik századi zenész, a Beatles együttes vezetője.

– Együttes?…

– Zenekar – mondta apa. – Négy huszonéves fiatalember, akik egy akkoriban forradalminak számító újfajta zenét kezdtek játszani. Nagyon népszerűek voltak. Várjon csak egy percet…

Apa előhúzta a tolókocsi zsebében tartott számítógépét és keresgélni kezdett rajta.

Tegnap még felhőtlenül kéklett fent az ég,
Ma már minden szürke és sötét,
Ó, a tegnapban bízom én.

Hirtelen elvesztettem régi életem,
Árnyék terül szét a lelkemen.
Ó, tegnap jött ez hirtelen.

Elment, ám arról még egy szót se szólt, miért,
Rosszat mondtam tán – szívem fáj a tegnapért.

Tegnap még volt szerelem több is, mint elég
Most meg, jaj, hova is bújhatnék,
*Ó, a tegnapban bízom én.**

Az időford halk zeneszóval gördült be a Royce-ház elé. Anya megkerülte a házat, beállt a hátsó ajtóhoz és leállította a motort.

* John Lennon–Paul McCartney: *Yesterday.* Waginger Balázs fordítása.

– Módfelett különös, szomorú dal – állapította meg Mr. Thornpike. – Ám ha úgy vesszük, e korban a *tegnapot* csekélységem képviseli, s bizakodással tölti el lelkemet, hogy a művész reám számít.

– Nem, Mr. Thornpike – szólalt meg Katie Kettő –, a dal másról szól. Elment a lány, akit szeretett, és…

– Ő is tudja – állította le Sara Kettő. – Csak jelképesen fogja fel a szöveget.

– Ó! – kiáltott fel hirtelen Mr. Thornpike, és előrehajolva kémlelni kezdett a magasba. – Lehetséges volna… ó, mondják, hogy nem káprázat játszik vélem, s mit odafent látok, való!

– Miért, mit lát? – kérdezte Ken Egy, aki hátul ült középen és egyáltalán nem láthatott fölfelé.

– Kettőt találhatsz – jegyezte meg Sara Egy. – Repülőgépet.

– Így hát nem csaltak meg érzékeim! – ujjongott Mr. Thornpike. – Önök véghezvitték a legcsodálatosabb dolgot, mit feltaláló reményleni tud, s legyőzték a lég óceánját!

– Ha pontosak akarunk lenni, Mr. Thornpike – mosolygott apa –, ezt igazából önök tették meg.

– Hogy érti ezt, uram? – fordult hátra a másik.

– Well, Lilienthal siklórepülőjével az 1890-es évek közepén fog kísérletezni, ön tehát olvasni fog róla az újságokban. Akár el is utazhat Berlinbe és találkozhat vele. A Wright fivérek pedig 1903-ban végrehajtják az első kormányzott motoros repülést. Ez tehát inkább az ön idejéből való, mint a mienkből.

– Csodálatos dolog. Sejtettem, hogy a levegőnél könnyebb repülő szerkezetek végül alulmaradnak a levegőnél nehezebb gépekkel vívott harcban. Avagy használatosak még netán?

– Csak sportból, játékból. Utazni nem lehet velük, lassúak és megbízhatatlanok.

– Ó, mi szomorú – sóhajtott Mr. Thornpike, miközben apa kigördült a pázsitra –: innen lentről láthatom a jövendő repülő gépezeteit, ám magam nem ülhetek fel rájuk. Bizonnyal nem lesz rá alkalom ily rövid idő alatt.

– Ne legyen telhetetlen – szólt Katie Egy.

– Igaza van, Katherine kisasszony – felelte a férfi azonnal. – Tökéletesen igaza van. E kor csodáit senki sem pillanthatandja meg azok közül, kik századomban látták meg a napvilágot, egyedül én. Nem kesereghetek azon, hogy nékem is csak egy részüket engedtetik meg láthatnom. Annak kell örülnöm, mi megadatik.

Fölkapta fejét, s észrevette, hogy már csak ő ül a kocsiban, a Royce-ok mind odakint várják. Gyorsan kimászott és becsukta az ajtót.

– Nos hát, Mr. Thornpike – mondta apa –, isten hozta a Royce-házban.

20. A HUSZONEGYEDIK SZÁZAD

Fél négy körül értek haza, s innentől az egész napot technikával töltötték. Mr. Thornpike mindenre kíváncsi volt. Az izzólámpát hírből ismerte, az újságok sokat cikkeztek Edison munkájáról az elmúlt öt évben, és neki magának szent meggyőződése volt, hogy idővel minden otthonban lesz izzólámpa. *Egy.* A Royce-okat ez persze mosolyra késztette, és megmutatták, hány lámpa világít a házban. Csak a ház külső oldalán volt négy, plusz egy a kapunál, odabent pedig féltucat is volt mindegyik helyiségben. De az izzószálat, amiről annyit olvasott, nem láthatta, ezek már mind gáztöltésű energiatakarékos izzók voltak. Az izzószál több mint egy évszázadon át uralkodó volt a világításban, aztán fokozatosan átvette a helyét az új technika.

A vendéget lenyűgözte az is, hogy a fali konnektorokból egyszerűen csak jön az áram. Neki is van áramfejlesztője, majd megmutatja, ha ismét nála járnak; saját maga készítette, a ház mögött elhaladó folyó forgatja a kereket, ami különböző mechanikus gépeket is hajt és dinamót is. De hát így persze sokkal egyszerűbb.

Elbűvölte, hogy mennyi gép van a háztartásban, s legalább ugyananyyira az, hogy ez nem a Royce család különlegessége, nagyjából ugyanezeket találná minden házban, akárhova megy a huszonegyedik században. Leginkább a televízió és a telefon tetszett neki; előbbi azért, mert színes, mozgó képet adott hanggal együtt, s a rengeteg csatorna váltogatásával pillanatonként a világ más-más pontján találhatta magát; a másik pedig azért, mert az újságokból ezt is ismerte ugyan – 1878 óta sorra létesültek telefonközpontok a nagyvárosokban –, de működésben még soha nem láthatta, és a huszonegyedik századi telefonok egészen mások voltak, mint amilyenekről a tizenkilencedik századi újságok cikkeztek.

Vezeték nélkül működtek, elfértek az ember tenyerében – és egy pici ablakon még láthatta is azt, akivel beszélt, színes, mozgó kép formájában!

Beszélgetőpartnerei a Royce gyerekek voltak, akik egy készülékkel fölszaladtak az emeletre, míg a felnőttek lent maradtak a nappaliban.

A legnehezebb feladat az internet volt. Órákba telt, amíg összeismertették vendégüket a számítógép történetével, működésével, majd az internettel; persze magát az internetet használva információforrásul. A tizenkilencedik század embere megcsodálta az 1940-es évek monumentális számítógépeit, a hetvenes évektől megjelenő kisebbeket, majd az ezredforduló parányi, zsebben elférő gépeit. A fejlődés menetét könnyen megértette, de hogy tulajdonképpen a számítógép mitől működik, hogyan válik képessé annyiféle feladatra, azt nem igazán tudta felfogni, hiába kért sűrűn bocsánatot emiatt.

Az internet végképp felfoghatatlan volt számára. Megértette, hogy mit lehet csinálni vele, még a használatát is megtanulta, de a működési elvét nem tudta követni. Ez azonban nem zavarta; hamar elsajátította a huszonegyedik század műszaki dolgokhoz való felfogását: használni, a működését pedig rábízni a szakemberekre.

Este kilenckor kezdtek a vacsorához, nem anélkül persze, hogy a vendéget összeismertették volna a rengeteg modern konyhaeszközzel. El volt ragadtatva a különféle szeletelő, daraboló, keverő alkalmatosságoktól, de igazi csodálatát a mikrohullámú sütő nyerte el, amelyben percek alatt elkészült az étel.

Míg a gyerekek tálaltak, apa elővett egy üveg bort és három poharat s letette az asztalra. Sara Kettő éppen a salátát hozta be; megállt, a poharakra meredt, aztán kiment és a következő fordulóban behozott még hat poharat.

Mikor mindnyájan helyet foglaltak, apa kinyitotta a bort.

– Akkor most megisszuk a pertut.

S töltött a három felnőttnek.

– Kenneth vagyok.

– Ebenezer. Roppant megtiszteltetés számomra.

– Caroline.

– Ebenezer…

– Helyes – mondta Sara Kettő, fölvette az üveget és töltött egy-egy ujjnyit a többi hat pohárba, majd Mr. Thornpike-éba is. – Akkor most *mi is* megisszuk a pertut.

Éjfél elmúlt már, amikor a család aludni tért; vendégüket a földszinti szobában helyezték el, miután megbeszélték vele, hogy a világítást és a fürdőszobai készülékeket hogy kell használni. És kapott egy noteszgé-

pet egy modern lexikonnal olvasnivalónak; korán kel, így talál elfoglaltságot, amíg ők is fölébrednek.

Saráék reggel kilenckor ébredtek, s pár perc múlva már a fürdőszobában voltak.

– Azért van egy-két előnye – mondta Sara, amíg Sara a fogát mosta –, hogy nem maradtunk ott éjszakára.

– A tihenhilenhehik háhabban? – kérdezte Sara, és belekortyolt a vízbe.

– Ebenezernek aligha van összkomfortos fürdőszobája… ha van neki fürdőszobája egyáltalán.

– Biztos megoldja valahogy – köpte ki Sara a vizet.

– Persze, de ennyi emberre biztos nincs felkészülve.

– Nyilván koszttal sem áll úgy, és őnáluk nehéz lehet bevásárolni. Azt hiszem, célszerű lesz, ha itthon ütjük föl a főhadiszállásunkat, és csak akció idejére megyünk a tizenkilencedik századba.

– Egyetértek.

– Meg is lepett volna, ha nem értesz egyet saját magaddal – nevetett Sara, és kiléptek az ajtón.

– Á, jó reggelt, Sara kisasszonyok… akarom mondani, Sara és Sara – fogadta őket Ebenezer vidáman a földszinten. A konyha melletti átjáróban ült egy fotelban, ölében a noteszgép, a fotelnak támasztva a sétapálcája. Jöttükre felállt, az asztalkára helyezve a gépet. – Igazán szép időnk van ma, nemde?

– De – pillantott ki Egy az ablakon –, szervusz, Ebenezer. Hogy aludtál?

– Bizonnyal kitűnően aludtam volna a huszonegyedik század kényelmét élvezve, ha ezen fényűzésre támad kedvem.

– Ez mit jelent? – pislogott Kettő, belépve a konyhába.

– Ha aludtam volna, álmom bizonnyal a legjobb lett volna, ám én nem aludtam – felelte Ebenezer. – Tanultam – biccentett a noteszgép felé. – S mondhatom, ha lehetne, mindörökre lemondanék az alvásról, cserébe e kicsiny szerkezet hatalmas tudásáért.

– Egész éjszaka olvastál? – képedt el Egy, átvéve másolatától a narancsleves poharat, s legurította tartalmát a torkán.

– Egészségedre. Igen, olvastam egész éjen által, s most frissebb vagyok, mintha három éjjel, három nap az igazak álmát aludtam volna.

– Elképesztő – dünnyögte Sara, nyújtózott egyet és az asztalkához lépett. Rápillantott a képernyőre. A Ford gyár új kocsijáról, a négyhengeres A modellről volt szó, s ennek kapcsán beszámoltak az utóbbi idők autógyártási újdonságairól. Elolvasta az évszámot. – 1928-ig jutottál?

– Ó, korántsem, Sara. Tematika szerént haladtam, nem az idő folyamatában. Olvastam a számítógépről, a rádióról, a televízióról, a vegytan

és a fizika történetéről, a csillagászatról és… izé… hogyan is nevezi e becses kiadvány… a világmindenség felfedezéséről…

– Űrkutatás?

– Ó, igen, ez az. Köszönöm. Módfelett ámulatba ejtő, hogy megjártátok, akarom mondani dédatyáitok megjárták a Hold felszínét, sőt immáron a Marson is otthagyta lába nyomát az ember. Csodálatos hírek!

– No igen. Szóval témák szerint?

– Igen, legalábbis megkísérlettem, ám… izé… nem tudtam ellentállani azon csodás vívmánynak, hogy egy-egy ismeretlen kifejezést vagy nevet elég csupán megérintenem, s máris egy újabb írás tűnik ámuló szemeim elébe, hol az, mi addig ismeretlen volt, részletes magyarázást nyer; ám e magyarázat sem érthető tökéletesen anélkül, hogy egypár szót, mi benne foglaltatik, meg ne kívánnék ismerni… így hát egy idő elteltével tökéletesen el lehet veszni az ismeretek végtelen sokaságában, annak ellenére, hogy atyátok tanácsának megfelelően rendszeresen igénybe vettem a különb-különbféle útikalauzokat, amilyen a korábban olvasott cikkek lajstroma, s effélék.

– Aha – nevetett Kettő –, a hipertextes lexikonokban elég könnyű eltévedni.

– A legmesszebbmenőkig, Sara – felelte Ebenezer jókedvűen. – Felépítése folytán újabb s újabb kitérőkre csábít, mikből még újabb kitérők nyílnak, s végül a legrendszerezettebb elme is oly tárgyak közepett leli magát, miknek vajmi kevés közük van azon tárgyhoz, mit eredetileg tanulmányozni kezdett volt.

Negyedórával később, míg a többiek a reggelit állították össze, Ebenezer érdeklődve állt apa mögött és figyelte, hogyan kutat az interneten.

– Ó, a Lowery Könyvtár – állapította meg. – Csakugyan, hisz tervbe vettük, hogy vizsgálódni fogunk nevének ügyében. Sikerrel jársz-é, Kenneth barátom?

– Azt hiszem, igen – felelte apa. – Olvasd csak.

– „A könyvtárat Robert Lowery alapította 1897-ben apja, Alistair Lowery hagyatékából…" Micsoda?! Alistair úr tehát fiatalon visszaadja lelkét Teremtőjének, s az ifjú Robert, ki mostan gyermek még, lőn a könyvtár alapítója? Szörnyű. Izé… Ó! Hiszen akkor én, ki e sorokat most láttam, úgy kell hogy hazatérjek saját időmbe, hogy tudom, hány esztendőt szabott Mr. Lowerynek a Gondviselés, ám soha nem szólhatok erről néki? Szörnyűséges tudás, mivel találmányotok most megajándékozott, Kenneth barátom; e tudás nem röpít, nem magasba emel, hanem letaglóz s a porba sújt. Az egyetlen, mit tehetek, hogy férfiként viselem csapását. Azonban…

Néhány pillanatra gondolataiba mélyedt. Apa érdeklődve figyelte.

– Legyen hát – szólalt meg Ebenezer kisvártatva. – Úgy látom, e sorsra választattam ki: nékem kell a nagy titkok ismerőjévé válnom, így akarja Ő, ki irányítja lépteinket. Mondd hát, Kenneth barátom, mit tud e jövendőbeli század gépkrónikása érdemtelen személyemről? Sorsom bármi légyen is, el fogják bírni terhét vállaim.

Apa több mint öt percig kutatott az interneten, de Ebenezer nevének nyomát sem találta.

– Nem szeretnék vitatkozni bölcsességeddel – mondta valamikor a közepén a férfi –, hisz te vagy e század ismerője, de mi történnék, ha az anyakönyvben kezdenéd felkutatásomat?

– Azt sajnos nem tudom, Ebenezer – felelte apa. – Az anyakönyveket nem teszik fel az internetre. Az egyetlen, amit tehetünk, hogy elmegyünk az anyakönyvi hivatalba és megkeressük.

– Ám ha jól sejtem, azt nem tehetjük – bólintott Ebenezer –, hiszen nem szabad beavatni őket nagy titkainkba.

– Azt nem kell megmondani nekik, hogy miért kérdezzük.

– Igaz – bólintott Ebenezer.

A keresés eredménytelenül végződött. Ebenezer Thornpike-nak nyoma sem volt a tizenkilencedik vagy akár a huszadik században.

– Úgy gondolnám, Kenneth barátom, ha hírnevet szerzendő volnék, annak nyomaira már reátaláltál volna.

Apa bólintott.

– Akkor hát nem jutok be a hír csarnokába – állapította meg Ebenezer nagy sóhajjal. – Találmányaim nem hoznak nékem hírnevet, bizonnyal vagyont sem. E hír nem vidámítja meg szívemet.

De nem vált borúsra a kedve. Segített a tálalásban, ügyesen ellesve a lányoktól a különféle tányérkák helyes elrendezését, és nem mulasztotta el megcsodálni a hőtartó dobozt, amibe a tojásokat tették fogyasztásig. Reggeli alatt is az eltelt idő találmányairól, történelméről csevegett velük.

– Hadd kérdezzem meg – szólt, miközben a pirítóst vajazta –: mit takar pontosan az a kifejezés, hogy „űrszonda”? Amennyire gyarló elmém segedelmével következtetni tudtam, ez nem ugyanaz, mint az űrhajó, ám valamiképpen mégis hasonlatos.

– Az űrszondában nem ül ember – felelte Ken Egy.

Ebenezer fölvonta szemöldökét és kérdőn nézett rá.

– Csak arra szolgál, hogy leszálljon a Hold vagy egy bolygó felszínén és méréseket végezzen, fényképeket küldjön, de nem tér vissza soha többé.

– No de…

– Rádión küldi el az eredményeket – tette hozzá Ken Kettő, mielőtt Ebenezer föltehette volna kérdését.

– Vagy úgy. De miképpen jut el úticéljához?

– Automata vezérlése van – mondta Sara Kettő. – Számítógép irányítja, egy előre beprogramozott útiterv szerint.

– Ó, értem. Olybá tűnik nékem, bárhová nézek, bármit kérdezek e mesebeli korszakban, azonnal egy számítógéppel találom magam szemközt. Ha századom a gőzgép kora, úgy e század bizvást a számítógép korának nevezhető. Vajh mi elnevezéssel illethetnők a huszadik századot, mi kettőnket elválaszt?

– Szerintem a benzin korának lehet nevezni – felelte apa, lenyelve egy darab sajtot. – Akkoriban terjedtek el óriási mennyiségben a benzinmotoros járművek, és igencsak megváltoztatták a világ arculatát.

– Úgy hát – tette le Ebenezer a teáscsészét –, gőzgép, benzin, számítógép. Megjegyeztem. Ám ha már járművekről beszélünk, engedtessék megkérdeznem: hogyan működik az a különös találmány, mit légpárnás járműnek hívnak? Még arra sem sikerült rájönnöm, hogy úton halad-é, avagy a vízen, mert mindkettőről láttam fényképet.

– Mind a kettőn halad – mondta anya. – Pontosabban a légpárnáján halad, és nem sokat számít, hogy mi van alatta. Úgy működik, hogy beszívja a levegőt, és alul nagy erővel kipréseli. Ettől felemelkedik a talajról, és egy propeller segítségével elindul. Így tulajdonképpen nem gurul vagy úszik, hanem repül.

– Megdöbbentő elgondolás – mormogta Ebenezer.

A kilenc éhes száj gyorsan eltüntette a reggelit.

– Úgy hát – mondta Sara Kettő, felállva az asztaltól –, ideje munkához látni. Azért jöttünk, hogy gépi kéziratot csináljunk; rajta hát. Hol a táskánk?

– Kiknek a táskája? – lepődött meg anya.

– Saráé. Ketten vagyunk Sara, tehát a mi táskánk. Behoztuk este, vagy csak akartuk?

Anya a kanapé felé intett és felállt egy tálcával. Ebenezer azonnal talpra ugrott és villámsebesen telerakta a másik tálcát a kenyereskosárral, a zöldséges és felvágottas tányérkákkal és a teáskancsóval. Felkapta, a másik kezébe vette a narancslé kannáját, és anya után sietett.

– Nagyon házias – állapította meg Katie Egy elégedetten, miközben Sara Kettő fölvette a táskát a kanapé mellől és belekotort.

– Agglegény – jegyezte meg Ken Kettő. – Muszáj háziasnak lennie.

– Azonfelül őt még udvariasabbnak nevelték, mint a mai gyerekeket – szólalt meg apa –, és kötelességének érzi, hogy segítsen a hölgyeknek.

A gyerekek értettek a hangsúlyból, és kifelé indultak az asztalon maradt edényekkel.

– Well – mondta Sara Egy, és ledobta a két könyvet a nappali asztalára –, lássunk munkához. Ebenezer…

– Parancsolj vélem, Sara – termett ott a férfi azonnal.

– Csak el akartam magyarázni, hogy mit fogunk csinálni. Ki kell nyomtatnunk ezt a két búbánatos könyvecskét a mi kettőnk kézírásával. Mi kell ehhez? – nézett vizsgáztató tekintettel a férfira.

– Bizonnyal valaminő nyomdai gépezet.

– Úgy valahogy. Ez a nyomdai gépezet – lépett a lány az asztal sarkán álló nyomtatóhoz, amit Ebenezer meglepve tanulmányozott. – Itt fönt beteszünk egy köteg papírt… most éppen csak ez a pár lap van benne… és itt elöl jönnek ki a teleírt lapok. Hogy a kettő között mi történik, azt ne kérdezd, fogalmam sincs. Nomármost, mi kellhet vajon ahhoz, hogy ez a nyomtató megcsinálja nekünk a könyveket, mármint a papíron kívül?

– Festék, Sara…

– Az benne van. – Kinyitott egy ajtócskát a készülék tetején, és rámutatott egy apró dobozkára. – Ez a festékpatron, színes festék van benne.

– Világoskék, sárga, bíbor és fekete? – vette szemügyre Ebenezer a jelzéseket. – Különös ízlésre vall.

– Nem ízlés kérdése – nevetett Sara –, ebből a négy színből a világ minden színét kikeverheted.

– Ó!… nem gondoltam volna. Ám hogy folytassam a választ kérdésedre, el kell készíteni az oldalak nyomóformáit is.

– Ezt a szót, hogy nyomóforma, elfelejtheted – mondta Sara. – Szövegszerkesztővel dolgozunk. Egy számítógépre lesz szükségünk. – Indult volna kifelé, de az ajtóban megjelent másolata, kezében egy géppel. Mögötte már jöttek a többiek. – Nagyszerű. Számítógéppel nemcsak… – Elhallgatott.

– …olvasni tudod a könyveket – folytatta a mondatot a másik Sara gondolatnyi szünet nélkül, letéve a gépet az asztalra –, hanem írni is. Íme: ez itt egy szövegszerkesztő. Írd le a nevedet, ha gondolod.

Ebenezer teljes fél percig tanulmányozta a billentyűzetet, hiszen eddig csupa érintőképernyős géppel volt dolga, amiknek nem volt ilyesmijük. Aztán megérintette az E billentyűt, s végtelen elégedettséggel szemlélte a képernyőn megjelenő betűt. Szép lassan leírta a nevét, s hosszan olvasgatta a képernyőn:

EBENEZER THORNPIKE

– Csodálatos! Izé… mi történik, ha megtelik a képernyő?

– Semmi különös. Az egész szöveg följebb megy egy sorral, a legfelső sor eltűnik, és amikor akarsz, visszalapozhatsz. – Sara néhány mozdulattal megnyitott egy könyvet, s megmutatta, hogyan lehet lapozni benne.

– Ugyanúgy megy, mint a lexikonban, amit az éjjel olvastál. És így néz ki papíron. – Kinyomtatta a nevet, s átnyújtotta a lapot.

– Végtelenül megkapó – mondta Ebenezer a nyomtatást tanulmányozva. – E csodás készülékekkel az író bárhol alkothat, bárhová magával viheti egész életművét, nemkülönben azon classicusokat, kiktől forrásait merítendi. Szabad-é esengenem azért a megtiszteltetésért, hogy én lehessek az, ki Sarah Royce műveit leírhatandja a huszonegyedik század írógépén?

A Royce-ok elmosolyodtak. – Ha le kellene írni, feltétlenül rád bíznánk, Ebenezer – mondta Sara Egy –, de nem kell leírni. Majd a számítógép elolvassa.

– Ó!

– Ez egy fényképezőgép – nyújtott át a lány egy apró tokot –, ezzel mindjárt lefényképezzük az oldalakat szép sorban. Volna kedved megcsinálni?

– Roppant megtiszteltetés számomra… de talán megbocsátjátok együgyű kérdésemet: mit teszünk a filmmel azután?

– Semmit – nevetett Sara –, filmet már régóta nem használunk. Ez a fényképezőgép egy mini számítógép.

– *Mini?*…

– Aprócska. Amit lefényképezel, a memóriájában tárolja, aztán átviszszük erre a nagyobb gépre – intett Sara a notesz felé. Várj csak. – Visszavette a fényképezőgépet, kivette a tokból és bekapcsolta. – Itt hátul van egy kis képernyő, ezen látod, hogy mi lesz a képen. Ezzel a gombbal exponálsz. – Hirtelen Ebenezer arcára irányította a kamerát és elsütötte. – Tessék – mutatta föl neki a képernyőt –, itt vagy.

Ebenezer boldogan szemlélte kicsinyített arcmását. – Döbbenetes gyorsaság és el nem mondható tökély. Így hát ezzel fogom lefényképezni a könyvek minden oldalát; végtelen élvezet lesz számomra. Megkérdezhetlek, mit fogunk csinálni azután?

– Azután? – Sara habozott egy pillanatig. – Megmutatom. Kérlek, csinálj egy képet mondjuk erről az oldalpárról – kinyitotta a könyvet –, ez lesz a próba.

Ebenezer nagy műgonddal beigazította a kamerát és elkattintotta.

– Köszönöm. Most átvisszük a képet a nagy gépre… így ni, látod? Ez a két kép van a kamerában.

Ebenezer megszemlélte arcképét és a könyvoldalakat a notesz képernyőjén is. – Vezeték nélkül?

– Igen, ez rádiós. Vezetékkel is lehet csatlakoztatni, de rádióval egyszerűbb. Nézd meg a képet, amit csináltál. – Ránagyított a képre. – Nagyon szépen olvasható, de ez most csak egy fotó. Át kell vinnünk a szövegszerkesztőbe.

– Miért?

– Mert… mert ha nem visszük át, akkor csak egy képünk van, amit egy kicsit bonyolult lenne átalakítani.

– És a szövegszerkesztőben?

– Ott minden betűt külön tárolunk, és egy-két gombnyomással megváltoztathatjuk a tulajdonságaikat. Várj, megmutatom. – Sara a gép fölé hajolt és átállította a nevet más betűtípusra:

EBENEZER THORNPIKE

– Látod? Ezt fogjuk csinálni a könyvvel is. Majd csinálunk egy betűtípust a mi kézírásunkból, és azzal nyomtatjuk ki a könyvet.

– Értem – mondta Ebenezer. – Tökéletesen értek mindent. Neki fogok látni tehát a fényképezésnek.

– Helyes. Én addig megcsinálom a betűtípust.

A következő félórában Ebenezer fényképezett, Sara pedig egy darab papírra leírta az ábécét és az írásjeleket többször egymás után, hogy minden betűből többféle legyen, aztán egy programmal betűtípust csinált belőlük; variációs üzemmódra állította, hogy magától cserélgesse a különböző betűalakokat. Csinált egypár próbanyomtatást, s míg Ebenezer az utolsó oldalakat fotózta, ő már el is indította a szövegfelismerő programot.

Ezalatt anya és a többi lány kint ült a kocsiban és az időnézőn keresgélt, próbáltak minél több fiatal nőt lefotózni Ebenezer korából, hogy Sarah Royce majd korhűbb jelmezt vehessen föl. Ebenezer megígérte, hogy segít nekik, de végül is mit ért egy férfi a női divathoz?

21. AZ IDŐRÁDIÓ

Azért a jelmezterveket mégiscsak szemrevételeztették Ebenezerrel is, a kiugró hibákat egy férfi is észreveszi. Észre is vette. A tizenkilencedik században egy jómódú hölgy nem lép ki az utcára melltű nélkül, kalapját pedig kalaptűvel erősíti hajzatához. Ilyesféle holmik azonban egyáltalán nem akadtak a Royce-villában, s a megfelelő ruhaanyagok is hiányoztak. A család hölgytagjai ezért kocsiba ültek, hogy bemenjenek Halifaxba bevásárolni. Már úton voltak a garázs felé, amikor Ebenezer utánuk loholt és esedezett, hogy vigyék magukkal, látni szeretné a huszonegyedik századi Halifaxot. Ettől viszont a többi férfi is szükségét érezte, hogy velük tartson, mert akkor ők pedig megmutatják vendégüknek a város látnivalóit.

Így hát valamennyien bementek Halifaxba, Carrie kivételével, aki édesdeden elnyúlt a garázs padlóján és aludt. Az időfordot is otthon hagyták, a Dodge-dzsal mentek, mert azt apa is tudta vezetni.

Először is kimentek a kikötőbe, a nőket letették a Historic Properties áruháznál, aztán kivették a sofőrülést és berakták hátra, hogy apa ülhessen a volánhoz. Továbbmentek az Upper Water Streeten, majd ráfordultak a Granville Streetre; itt áll az Anna Leonowens Képtár, melynek alapítója éppen Ebenezer korában élt Halifaxban, miután visszatért a Távol-Keletről, Mongkut sziámi király udvarából. Ebenezer emlékezett rá, hogy hallott róla fél füllel, de mivel tudományos eredmények nem fűződnek a nevéhez, nem jegyezte meg. Nem is mentek hát be, továbbmentek a Hollis Streetre az Új-Skóciai Művészeti Galériához, de Ebenezert a belsejénél sokkal jobban érdekelte a külseje, amit néhány éve újítottak föl, sokadszorra. S még annál is jobban érdekelte a városi közlekedés. Halifaxban sokkal nagyobb volt a forgalom, mint Sutherlandben,

rengeteg jelzőlámpa, közlekedési tábla, útburkolati jel; a kocsik is többfélék voltak, Sutherlandből idefelé kamionokkal is találkoztak, s Ebenezer azóta is azokat kereste az utcákon. Így aztán nem foglalkoztak a látnivalókkal, egyszerűen csak mentek az utcán; a Hollison végigmentek a Sackville Streetig, el a Nemzeti Emlékpark mellett, majd a Bell Roadon és az Ahern Avenue-n át a Cogswell Streetre, s ott visszafordultak a kikötő felé. Ebenezer mégis sokkal elégedettebb volt, mintha a város összes múzeumát bejárták volna vele. Vagy egy tucat közlekedési tábla jelentését tanulta meg útközben, s nagyon érdekesnek találta őket.

– Módfelett okosan, szakavatott kézzel megszervezett rendszer – nyilatkozott a huszonegyedik század közlekedéséről. – Mindent, mit a hajtónak tudnia kell…

– Sofőrnek – szólt közbe Ken Egy.

– Igen, sofőrnek, már emlékezem. Mindent, mit a *sofőrnek* tudnia kell, táblák, lámpák s az útra festett vonalak közölnek véle, egyezményes rendszerben. A többi sofőr szándékát színes lámpák segedelmével ismerheti meg, a hátulról érkezőket tükrökön át látja, saját automobiljának sebességét, a hajtóanyag mennyiségét és más értékeket pedig a szeme előtt elhelyezett, pontos műszerek közlik. Minden a tökélyt szolgálja. Ám nékem legjobban azon elv tetszik, mit Kenneth barátom mondott: *a szándékot jelezzük, nem a tényt közöljük*. Úgy érzem, e gondolat a rendszer lényegét summázza: mindent, mit bárki bárkivel közölni kíván, már jóval azelőtt közölni képes, hogy bekövetkeznék, mert azon pillanatban, midőn bekövetkezik, már késő jelzést adni róla, az automobil továbbszáguldott. Elmaradott századomban mi sem természetesebb, mint hogy egy táblát, mi például egy postahivatal helyét jelöli, a postahivatal elé helyezzenek, úgy gondolván, ki azt látja, megálljt mond a lovaknak és belép. Ám e korban ez lehetetlenség volna, hiszen az automobilok oly sebességgel száguldanak, hogy mire a tábla láttán a sofőr megállítaná járművét, mérföldekkel maga mögött hagyta a hivatalt. Vissza pedig nem hátrálhat, hiszen automobilok százai robognak mögötte.

A Royce-ok mosolyogtak a lelkes túlzásokon.

A nők közben elintézték a bevásárlást, az áruház előtt találkoztak és megmutatták, mit vettek. Ebenezer megfelelőnek találta az álantik darabokat.

– Mily szerencse – nevetett –, hogy a múltba kell visszamenni, oly korba, miről bőséges ismerettel rendelkezik e kor, s ékszereit vásárolják a régiségek kedvelői, még utánozzák is azokat. Elképzelem, minő nehézségekkel járna, ha a jövendőben kellene megjelennie Sarah Roycenak, oly korban, minek szokásairól mit sem tudhatunk.

Délután elkészült a jelmez. Fehér blúz, barna szoknya, korabeli fazonnal, szalmakalap, a szükséges kiegészítők. Sarah Royce csak egy kisebb táskát visz magával, a többi holmija később érkezik. Valójában a holmik majd elakadnak valahol, és a költő helyben veszi meg, ami ruhatárához szükséges; így garantáltan divatos lesz, és a helybeliek látják az anyagi helyzetét is.

Némi fejtörést okozott, hogyan tartsák a kapcsolatot. Sara persze rejtett mikrofont és fülhallgatót visel majd, ezekből többet is vettek Halifaxban, s Kenéknek nem jelentett gondot átalakított fülbevalókat készíteni. A tizenkilencedik században, amikor senki se gondol mikrofonokra, tökéletesen meg fog felelni. A probléma a jelátvitel volt: ha Sara bent van Sutherland központjában, a többiek pedig kint Ebenezer birtokán, akkor köztük van a Carmichael-domb, ami teljesen leárnyékolja a vételt. Hiába vág Sara zsebre akármekkora erősítőt, nem fogják hallani egymást. Máshol pedig nem tudnak elbújni a tizenkilencedik századi szemek elől, csak Ebenezernél.

Nem gondolták, hogy a megoldást éppen Ebenezer fogja megtalálni.

– Engedelmeteket kérve… izé… itt a huszonegyedik században miképpen oldjátok meg, hogy a hírközlés ezen vívmányát a domborzat változékonyságától függetlenül használhassátok?

A Royce-ház nappalijában ültek, meglehetős fáradtan a szabászmunka után. Sara Kettő rosszkedvűen nézegette a ruhát, ami cseppet sem volt kényelmes viselet, és nem oszthatja meg a terhet másolatával, mert ha egyikük megismerkedik valakivel, aztán a másik nem ismer rá, vagy nem emlékszik valamire, amiről a másik beszélt valakivel, akkor Sarah Royce-ot hülyének fogják nézni. Egy osztozott levertségében; úgy érezte, mintha neki kellene majd bájolognia a tizenkilencedik századiakkal. Végeredményben csakugyan neki kell. Csak egy Sara van, hiába van kettő belőle.

– Műholdakkal – felelte Ken Egy.

– Bocsáss meg?…

– Egy kis szerkezetet lőnek föl a világűrbe – magyarázta a fiú –, ez veszi a rádióhullámokat, és továbbküldi minden irányba. Néhány műhold segítségével az üzenetek megkerülhetik a földgolyót, és az egész világon foghatók.

– Ó! mily csodálatos…

Ebenezer gondolataiba merült, a két Sara pedig rosszkedvűen üldögélt tovább. Aztán összerezzentek, ahogy a férfi hirtelen fölkiáltott:

– Megvan!

– Mi van meg? – kérdezte anya.

– Bocsáss meg, Caroline, kissé elragadott lelkesedésem heve. Izé… úgy hiszem, megoldottam problémánkat. Műholdra van szükségünk.

Mit Sara rádiós készüléke sugároz, azt műholdra kell továbbítani, s az visszaveri nékünk a domb mögé.

– De Ebenezer – sóhajtott apa –, a műholdak *most* vannak, mi pedig a te időnkben leszünk.

– Tudom, Kenneth barátom. És az időnéző hogy működik?

Hirtelen mindenki fölkapta a fejét. – Hogy mondtad?! – csattant föl Sara Egy. Hirtelen eltűnt gondolatvilágából az utálatos ruha.

– Izé… esedezem bocsá…

– Jó, ezt hagyjuk – vágott közbe Sara Kettő türelmetlenül. – Mármint semmi baj. Hogy van ez a dolog az időnézővel?

– Én… izé… – dadogta Ebenezer kivörösödve –, úgy gondoltam, hogy a rádióhullám, amint elmagyaráztátok, éppoly tünemény, mint a fény… elektromagnetikus hullám, ha jól emlékezem. Ha tehát az időnézővel láthatjuk a múltból érkező fényt, akkor a múltból érkező rádióhullámot is láthatjuk véle… avagy egy más készülékkel, mit e feladatra konstruálhatunk. Együgyű eszemmel erre jutottam.

– Ez fantasztikus! – pattant föl Sara, mind a kettő. – Feltaláltad a hírközlést az időn át! Ezért Nobel-díjat fogsz… ó, az idő egye meg, hogy nem veheted át. De meg kell csinálni.

– Roppantul örvendek – mosolygott Ebenezer –, hogy küldetésünk hasznára lehetek.

– Hasznára?… – lepődött meg Sara Kettő. – Azt nem tudom, hogy lesz-e ennek haszna. De kit érdekel? A felfedezés a lényeg, nem a haszon. Gyerünk, tervezzük meg!

Sara *időrádió*nak nevezte, és nagyon egyszerű szerkezet volt. Az elektromágneses hullám minden irányba terjed, tehát a temporális mentén is – ez az időnéző alapelve. A rádióhullám is elektromágneses hullám, tehát a kvantumcsapda ugyanúgy felfogja, mint a fényt. Csupán annyit kellett tenni, hogy egy adó-vevőt illesszenek a kvantumcsapda mögé. Egyelőre tehát leszerelték a kameráról és egy kis parabolaantennával kapcsolták össze, amit rádiókészülékhez illesztettek.

– Kész a program – mondta apa. – Ide csatlakoztasd.

Sara Egy összedugta a számítógépet, a rádiót és a kvantumcsapdát, és a rögtönzött beállítóablakban beírta az 1883-as évet.

– Nem jó – mondta anya, apa, Ebenezer és Ken Kettő egyszerre; a többiek valamivel messzebb álltak, nem látták. – Ebből az időből nem fogsz rádiójeleket kapni – folytatta anya. – Állítsd mondjuk az ezredfordulóra.

– Szó se lehet róla. A saját üzenetemet akarom felfogni, amit 1883. április hatodikán küldtem magamnak Ebenezer birtokáról. Mondjuk reggel tízkor.

– No de… izé… – kezdte Ebenezer.

– Sose törődj vele – veregette vállon a másik Sara. – Én, Sara ilyen vagyunk. Nem érjük be a félkésszel, egyből a tökéleteset akarom.

A többiek nevettek az összekevert igealakokon, de Ebenezer továbbra is a homlokát ráncolta.

– De hát *nem* küldtél rádióüzenetet…

Ám ekkor megszólalt az időrádió. Sara hangja volt.

– Itt Sara Kettő Royce, egyes számú kísérlet az időrádióval. Temporális pozíció 1883. április 6-a, reggel tíz óra nulla perc. Lineáris pozíció északi szélesség… de ez kit érdekel, szóval Ebenezer birtoka. Hallgatlak, huszonegyedik század!

Sara Kettő odalépett másolata mellé és vigyorogva beleszólt a mikrofonba:

– Itt Sara Kettő Royce, egyes számú kísérlet az időrádióval. Temporális pozíció 2065. október 2-a, este hat óra kilenc perc. Lineáris pozíció a Royce-ház nappalija. Tiszta a vétel, tizenkilencedik század. Milyen az idő 1883-ban?

– Kellemes – felelte Sara vidáman. – Kicsit fúj a szél, de szépen süt a nap. Mindjárt hozzákezdünk az akcióhoz. Szia, múlt!

– Szia, jövő! – nevetett Sara. – Kísérlet vége, 2065 bontja a vonalat.

– Kísérlet vége, 1883 bontja a vonalat! – felelte Sara a múlt messzeségéből, és elhallgatott.

Sara kikapcsolta a készüléket, és ellenőrizte, hogy a számítógép rögzítette a beszélgetést.

– Hát kérem szépen: működik az időrádiónk.

Taps fogadta a bejelentést. Ebenezer is összeütötte tenyereit, de arcáról nem tűnt el a tanácstalan arckifejezés.

– Bocsássátok meg együgyű értetlenségemet – szólalt meg –, de képtelen vagyok felfogni, hogyan csináltátok. Honnan tudtad, izé… hogy reggel tíz órakor rádióztál magadnak, azazhogy… ó, én szegény fejem, de hiszen *nem* rádióztál magadnak!

– De fogok – felelte Sara Kettő mosolyogva. – Emlékszel az időpontra, amit bemondtam ott 1883-ban?

– Hogyne. Április hatodika, reggel tíz óra nulla perc.

– Pontosan. Mindannyian emlékszünk rá. Tehát meg tudjuk csinálni, hogy tegyünk egy időugrást április hatodikára, és én bekapcsoljam az időrádiót ebben az időpontban.

– Ó…

– De mennyire „ó”. Mi április ötödikén jártunk nálad, és még aznap el is jöttünk onnan. Előbb-utóbb visszamegyünk, és nyilván másnapra, hisz mikor máskorra. Ezért állítottam a gépet április hatodikára. A tíz órát most választottam ki, és azért szólaltam meg egyből a hangszóróból, mert én választottam a tíz órát, tehát emlékszem rá. Amikor majd visszamegyünk 1883-ba, emlékezni fogok rá, hogy reggel tízkor be kell

kapcsolnom az időrádiót és beszélnem kell 2065-beli önmagammal. Ilyen egyszerű az egész.

– Döbbenetes – Ebenezer másodpercekig keresgélte a szavakat. – Tehát azért szólítottad jövendőnek múltbeli önmagadat, mert ő… izé… hogy is mondjam ezt…

– Ő én vagyok később, tehát a jövőben. Néhány óra, esetleg egy-két nap múlva, amikor majd befejezzük a dolgunkat ebben a században és visszamegyünk a tizenkilencedikbe. A rádióból hallott Sara az én jövőmnek egy részlete.

Ebenezer letörten csóválta a fejét. – Elképesztő számomra, mily könnyedséggel ugrálsz ezen dolgok között, mik számomra oly nagy nehézséget jelentenek.

– Ez ne aggasszon – mondta anya. – Nekünk se könnyű fölvenni vele a versenyt. Nemhiába találta föl ő ezt az egészet. Azt hiszem, már teljesen négy dimenzióban gondolkodik.

– Miért, hányban kellene? – nevetett anyjára Sara Egy. – Időutasok vagyunk, nem?

Egy probléma még maradt. Az időnéző nem működött megbízhatóan, ha a kvantumcsapda nem volt szilárdan összecsavarozva a kamerával; ha hézag mutatkozott az illesztésnél, akkor ott ki-be jártak az elektromágneses kvantumok, és zavaros lett a kép. Ugyanez volt a helyzet az időrádióval is. Nem lehetett megoldani, hogy a két készüléket egyszerre csatlakoztassák a csapdához.

– Nem fogunk folyton csavarozgatni és programozgatni –huppant le Sara Egy anya mellé. – Kell egy másik csapda.

– No, akkor én megyek a boltba – mókázott Katie Egy.

– Inkább lökj ide egy telefont, fölhívjuk Shortot és a dékánt.

– Ugyan – hökkent meg húga –, csak nem gondolod, hogy adnak még egy…

Elharapta a mondatot. Aztán lassan elvigyorodott.

– No ugye – mondta Sara.

– Hülye vagyok – állapította meg Katie. – Hiszen ők semmit se tudnak az előző csapdáról.

A dékánt persze nem kellett felhívni, hiszen ebben a valóságban nem vették meg a sugárzófejeket és a mágneseket; Mr. Short közölte, hogy mindkettejük idei fejlesztési keretéhez hozzá kell nyúlnia, és nem sok marad. Engedélyezték neki, s hétfőn át is vehetik a csapdát.

Hétvégére nem maradt tennivalójuk, felkészültek az akcióra, minden elő volt készítve. A két nyughatatlan Sara rögtön előállt azzal, hogy időugorjanak hétfőre, vegyék át a csapdát, rakják be és induljanak a tizenkilencedik századba, de szüleik ellenezték az ötletet. Ebenezer igazán

megérdemel egy hétvégét a huszonegyedik században, mielőtt belevetik magukat Sarah Royce újjáteremtésébe.

Gyors megbeszélést tartottak tehát, és felhívták a halifaxi repülőteret. Az este hátralevő részét beszélgetéssel töltötték, Ebenezernek magyarázták a huszonegyedik század technikáját, de szó esett az eltelt idő történelméről, a mai szokásokról és még sok mindenről. A férfi viszont rövid tanfolyamot tartott számukra, elsősorban Sara Kettő számára, akinek be kell majd illeszkednie a tizenkilencedik századba, ismernie kell a szokásokat. Este kilenc körül Sara Egy hirtelen a fejéhez kapott és felkiáltott: igenis válthatják egymást ketten Sarah Royce szerepében, hamar egy miniatűr kamerát valahonnan! Ilyesmi azonban nem akadt a háznál, majd hétvégén vesznek néhányat. Beszélgetés közben be is csomagolták a legszükségesebb dolgokat, az időfordot beállították a garázsba a Dodge helyére, amit kitettek a kapuba. Éjfélkor pedig nyugovóra tértek.

Reggel Sara bekapcsolta a riasztót, aminek működését persze ugyancsak elmagyarázta Ebenezernek; még a kombinációt is megmondta. Aztán kocsiba szálltak és bementek Halifaxba. Útközben autóvezetést tanítgattak vendégüknek, elméletben csupán, de később a kertben esetleg kipróbálhatja.

Fél tizenegykor felszállt velük a New York-i gép. Ebenezer jegye Obadiah Hobson névre szólt, és azt mondták róla, hogy Keewatin déli részén, egy presbiteriánus közösségben él, ahol nem használnak személyi okmányokat, neki sincsenek. Elhitték, bár a lelkükre kötötték, hogy Kanadán és az Egyesült Államokon kívül ne próbáljanak utazgatni, amíg Mr. Hobsonnak nincsenek okmányai.

Így sem a földi személyzet, sem a pilóták – akik hallottak a messziről jött utasról – nem lepődtek meg azon, hogy Mr. Hobson elragadtatással szemléli a városi civilizációt, és mérhetetlen érdeklődést tanúsít a pilótafülke iránt, ahova ugyanúgy beengedték az óceán fölött, mint a gyerekeket.

– Maguknál északon nem használnak repülőgépet? – kérdezte Watkins másodpilóta, amikor Mr. Hobson nagyon hálásan elbúcsúzott.

– Ó, Mr. Watkins, szegény közösség a miénk – felelte az utas. – Úgyszólván megrekedtünk a tizenkilencedik században.

Ebenezer csodálatosnak tartotta, hogy a Bedloe-sziget, amelyet a szobor alkotója csak Szabadság-szigetnek hívott, egy emberöltővel később hivatalosan is ezt a nevet kapta. Élénk figyelemmel olvasta a szobor munkálataival kapcsolatos híradásokat; elszomorította, hogy nem készült el az Egyesült Államok függetlenségének századik évfordulójára rendezett philadelphiai világkiállításra. Nem mintha Ebenezer köztársaságpárti lett volna, ámbár királypárti se volt. Egyáltalán nem érdekelte,

hogy királyság vagy köztársaság, őt a szobor érdekelte, az is csak azért, mert óriási volt, tehát különleges technikai megoldásokat igényelt. Sajnálta, hogy hét évvel korábban nem tudott Philadelphiába utazni, hogy mindössze ötven centért felmászhasson a fáklya körüli erkélyre, de nem volt pénze útiköltségre. Kapva kapott az alkalmon, hogy most az egész szobrot egyben láthatja, miután éveken át attól tartott, hogy el sem készül, hiszen olyan nehezen haladt a források előteremtése és az építkezés. Elhűlve hallotta, hogy alig két év múlva, 1885. június 15-én a Bedloe-szigetre érkezik a szobor részeit tartalmazó kétszáz láda, s fél év alatt fel is állítják.

Royce-ék jobbnak látták, ha nem kelnek át egész Brooklynon, hogy aztán kompra szálljanak, hanem helikoptert bérelnek. Igaz, apa kocsiját szét kellett szedni, de Ebenezer erős kezének és technikai érzékének ez nem jelentett problémát. A pilóta nem segített; akart volna, de Ebenezer egy kézmozdulattal megállította, mondván, ő ezt meg akarja tanulni, neki erre a tudásra még szüksége lesz. Kérem, uram, mondta a pilóta, és visszavonult.

A Szabadság-szobor igencsak meglepte Ebenezert. A repülőről nem láthatta, csak most a helikopterről.

– Roppant különös – ez volt az első szava, miután kiszálltak és kissé eltávolodtak a helikoptertől. Addig egy szót sem szólt, nehogy a pilóta nehezen megválaszolható kérdéseket tegyen föl.

A Royce-ok mosolyogva néztek rá.

– Nem ilyennek képzelted? – kérdezte apa.

– A legkevésbé sem – mondta Ebenezer. – Meggyőződésem volt, hogy hatalmas lesz, és íme: hatalmas. Bizonyos voltam abban is, hogy arányai lenyűgözőek lesznek, és nem csalatkoztam: lenyűgözőek. Ám arra nem gondoltam, hogy *zöld* lesz.

– Vagy úgy – értette meg apa. – Valószínűleg a készítői sem. A szobor csak az idők során zöldült meg a sós tengeri levegőtől.

Ebenezer végtelenül elcsodálkozott ezen.

A szülők nem nagyon örültek, amikor kiderült, hogy tizenkét év a korhatár, afölött már tizenegy ötvenet kell fizetni, így közel száz dollárra rúgott a belépti díj. Ráadásul anyának és apának is fizetni kellett, hiába nem akartak fölmenni a szoborba: nem a szoborért kell fizetni, hanem a nemzeti emlékparkba való belépésért, annak pedig az egész sziget részét képezi, az Ellis-szigettel együtt. Ők odalent sétáltak, amíg Ebenezer és a gyerekek fölmentek a szoborba; mindketten utálták a magasságot.

Ebenezer mindenekelőtt megcsodálhatta Fort Wood négy hüvelyk vastag kapuit, mellettük a bronztáblán elolvasta Emma Lazarus versét, amely éppen az ő esztendejében, 1883-ban született, de csak húsz év múlva fogják elhelyezni ezen a táblán. *Az új kolosszus* című vers egy fáklyás, hatalmas asszonyról mesél, aki tengerünk partján állva üdvözli a vi-

lágot. Aztán besétáltak az erődbe, azazhogy az egykori erőd vastag falai közé, és fölmentek a lépcsőn. Nem vették igénybe a liftet, nem is azért, mert felnőtteknek pénzbe kerül, hanem mert kellemes volt az idő, és így többet lehetett látni.

Hat emelet magasságban elérték a szobor lábát, a lift idáig hoz. Itt megálltak egy időre, körbesétáltak az erkélyen és megmutogatták Ebenezernek a huszonegyedik századi New Yorkot, pontosabban a kikötőt. Aztán nekivágtak a csigalépcsőnek föl a szoborba. Jel mutatta, hogy melyik lépcső vezet fölfelé és melyik lefelé, ezt tudni kellett, mert a szembejövők útjából nemigen lett volna hova kitérni. A szobor egyharmadánál volt egy pihenő, itt kifújhatta magát, aki akarta, és akár át is térhetett a lefelé vezető lépcsőre, ha megelégelte a mászást. Ők nem pihentek, megállás nélkül folytatták az utat. A másik pihenőt sem használták, egyharmad szobornyival följebb. Ebenezer fürgén tette meg mind a százhatvannyolc lépcsőfokot, minél előbb körül akart nézni fentről.

Ez csakhamar megadatott neki. Elérték a szobor fejében levő kilátót, s kétszázhatvan lábnyi magasból nézhettek körül a korona gyémántjaiul szolgáló ablakokon át. Ebenezer ablaktól ablakig szaladgált, meg is számolta őket, aztán megkérdezte, hogy miért pont huszonöt ablak, amikor már az ő idejében is harmincnyolc tagállama volt az Egyesült Államoknak, azóta bizonyára hatvanan-hetvenen lehetnek. A gyerekek elmondták, hogy csak ötvenen vannak, egy évszázada nem növekedett a tagállamok száma. Az ablakok pedig nyilván azért vannak huszonöten, mert ennyi volt a tervrajzon.

Sajnos a fáklyához már nem lehetett fölmenni, évtizedek óta zárva van a látogatók elől, csak a személyzet mehet fel a létrán. Ebenezer az ablakon át még egyszer fölnézett a fáklyára, és férfias beletörődéssel megindult a lépcső felé.

– Annyi baj legyen – mondta. – Oly élmény jutott osztályrészemül, mi kortársaim közül kevésnek. Tán a szobor még csak-csak, hisz néhány esztendő csupán, s tanúi lehetünk felállításának. Ám akkor még nem ebben a környezetben, mi egyszerre lenyűgöző csodája a mérnöki tudománynak és méltó hirdetője e fiatal és tettrekész köztársaság nagyságának, mely azóta, mint mondjátok, a világ vezető hatalmává tette. Mit pedig a szoborból kitekintve láthatok, annak semminő módon nem lehet részese századom egyetlen szülötte sem, egyedül én.

S elégedetten kortyolt még egyet abból az alig tíz perce megismert italból, ami úgyszintén kortársa volt: Pemberton doktor 1886-ban találta fel a Coca-Colát, amit eleinte patikákban árusítottak, és csak később kezdték csapvíz helyett szódavízzel hígítani, még később palackozni.

Ez már a szárazföldön volt, a Thomas McGovern Drive egyik kis szabadtéri éttermében, ahonnan jó kilátás nyílt a szoborra és a túloldalon Manhattan felhőkarcolóira. Ebenezer már meghallgatta a New York-iak

saját külön Dávid és Góliát-legendáját a város fölé magasodó két hatalmas toronyról, amelyek néhány elvakult gonosztevő áldozataivá lettek hatvan évvel ezelőtt; ezúttal Dávid volt a rossz és a két Góliát a vétlen áldozat. Megnézett néhány fotót és filmfelvételt a tornyokról és a merényletekről, hisz vittek magukkal egy számítógépet, pillanatok alatt elő lehetett keríteni minden ilyesmit.

Csak egy töredékét járhatták be az óriási városnak, annál is inkább, mert másnap Washingtont akarták megnézni. Az éjszakát a Holiday Innben töltötték a Kennedy reptéren, s reggel továbbindultak a szövetségi fővárosba.

Emléktárgyak nélkül, de élményekkel megrakodva értek haza hétfőre virradó éjszaka, és gyorsan aludni mentek, hogy mielőbb munkához láthassanak.

22. AZ AKCIÓ

Hétfőn délelőtt tízkor megérkezett a kvantumcsapda. Az időrádió összeszerelésével még vártak, előbb befejezték, amin éppen dolgoztak: a New Yorkban vett mikrokamerák egyikét beépítették Sarah Royce melltűjébe, hogy mindent lásson, ami viselőjével szemközt van. Az Ebenezer birtokán – ahogy közben elnevezték: a bázison – tartózkodó másik Sara így mindent lát és hall, ami másolatával történik, és folytatni tudja a szerepét.

Fél tizenegykor Ebenezer kipipálta az elintéznivalók listáján utolsó teendőjüket, az időrádiót is. A készüléket a kesztyűtartó alatt helyezték el. Aztán beszálltak a kocsiba mind, Carrie is, aki nem örült, amiért abba kell hagynia elfoglaltságát és bemásznia az autóba; de egy perccel később kiszállhatott megint és folytathatta, ahol abbahagyta. Alhatott. Ekkor már a tizenkilencedik században.

Reggel nyolckor érkeztek, szép napsütéses időben, és azonnal hozzáláttak a berendezkedéshez. Mindenekelőtt néhány apró készüléket helyeztek el a birtok szélein, mozgásérzékelőket és kamerákat, fák ágaira erősítve úgy, hogy az itteniek ne vegyék észre. Ebenezer birtokán egy út vezetett keresztül, amely a ház előtt haladt el észak–déli irányban, és időnként akadt egy-egy nyugat felől érkező gyalogos is. Keletről nem jött senki, hiszen útját állta a folyó. Ezért két érzékelőt tettek nyugat felé, egyet-egyet pedig az út két pontjára. Ha bárkit jelez, akkor az időnézőn megnézik, hogy be fog-e térni a házhoz, és ha igen, akkor gyorsan eltűnnek.

Az óráikat átállították itteni időre, és Sara Kettő beállította a csengőt kilenc ötvennyolcra, hogy pontban tízkor hívhassa önmagát. Amikor az

óra fölcsipogott, beült az időfordba és bekapcsolta az időrádiót, Ebenezer rajongó tekintetétől kísérve. Kicsit föltámadt odakint a szél.

– Itt Sara Kettő Royce, egyes számú kísérlet az időrádióval. Temporális pozíció 1883. április 6-a, reggel tíz óra nulla perc. Lineáris pozíció északi szélesség… de ez kit érdekel, szóval Ebenezer birtoka. Hallgatlak, huszonegyedik század!

Késedelem nélkül érkezett a válasz a jövőből:

– Itt Sara Kettő Royce, egyes számú kísérlet az időrádióval. Temporális pozíció 2065. október 2-a, este hat óra kilenc perc. Lineáris pozíció a Royce-ház nappalija. Tiszta a vétel, tizenkilencedik század. Milyen az idő 1883-ban?

– Kellemes – felelte Sara vidáman. – Kicsit fúj a szél, de szépen süt a nap. Mindjárt hozzákezdünk az akcióhoz. Szia, múlt!

– Szia, jövő! – nevetett Sara a jövő messzeségéből. – Kísérlet vége, 2065 bontja a vonalat.

– Kísérlet vége, 1883 bontja a vonalat! – felelte Sara, és kikapcsolta az időrádiót.

– Csodálatos – mondta Ebenezer. – Mindig sajnáltam, hogy nem láthatom működésben a telefont, ám most látom, hogy ez csacskaság. Hisz mi a telefon ahhoz képest, hogy jelen lehettem ugyanazon beszélgetés mindkét résztvevője mellett, s kétszer végighallgathattam ugyanazt, miközben ti *egyidőben* hallhattátok egymást?!

Sara igazat mondott, csakugyan azonnal hozzá akartak kezdeni az akcióhoz. A korábban kigondolt tizenkettedikei érkezésnek nincs értelme, fölösleges hat napot elvesztegetni. Kezdje csak meg Sarah Royce minél előbb itteni életét.

Az érkezést kicsit bonyolultan kellett megoldani. Sarah Royce nem bukkanhat fel a postakocsi-állomáson azzal, hogy a kocsival jött, mert az utasok is ott lesznek és nem fognak rá emlékezni. De ha az előző állomáson fölszáll, az már jó lesz; odáig egy korábbi kocsival érkezett, leszállt, a következővel ment tovább, kinek mi köze hozzá. Csakhogy az előző állomásra is el kellett jutnia. Ezért kerestek egy helyet és időpontot a postakocsi érkezéséhez minél közelebb, ahol szemtanúk nélkül jelenhet meg az időford. A legközelebbi állomás azonban Urbaniában volt, túl a hegyeken és az időnéző látókörén; ezért először ki kellett ugrani a hegyekbe, szemtanúktól mentes helyre, és onnan lenézni Urbaniára. Sutherlandnél nagyobb város, senki nem fog emlékezni egy átutazóban levő ifjú hölgyre, aki semmi olyat nem tett, amiről megjegyezhetnék.

Urbaniából naponta kétszer indult postakocsi Sutherland felé, reggel kilenckor és délután hatkor. Sarah Royce a délutánival fog érkezni, így egész napos utazás van mögötte, érthető, hogy nem akar beszélgetni, hanem mielőbb meg óhajt pihenni rokona házában.

Sikerült találni egy utácskát két sarokra az állomástól, ahol nagyon gyér volt a forgalom. Kiválasztottak egy tízperces időszakot, amikor senki nem jár arra, és még ugrás előtt átadták Sara Kettőnek szerencsekívánataikat.

– Jól van hát – mondta az –, essünk túl rajta. Az összeköttetést azonnal ellenőrizzük, amint visszatértetek ide.

– Minden kész – mondta anya. – Ugorhatunk.

Sara Egy a számítógépre tette a kezét. Valahogy úgy érezte, mintha a gép el akarna húzódni előle. A *Nem* gombra tette mutatóujját, s csak utána érintette meg a két *OK* gombot a hüvelykjével és a középsővel. Másolatára pillantott, aki biztatóan rámosolygott és bólintott. Sara fölemelte a mutatóujját.

Sara Kettő fölrántotta a kocsiajtót és kiugrott. Becsapta az ajtót – ha bárki hallaná ezt a hangot, úgysem tudja mire vélni, fél évszázad is beletelik, mire ez a hang mindennapos ismerőse lesz az emberek fülének –, intett másolatának, aki egy szempillantáson belül elhalványult és eltűnt. Sara Kettő egyedül maradt egy urbaniai utácskán.

Tett egy-két lépést, várva, hogy megszólaljon a fülbevalója. Nem kellett sokáig várnia.

– Egy hívja Kettőt, hallasz?

– Hallak – suttogta a blúza kivágását díszítő brossnak. – Kettő hívja Egyet, hallasz?

– Én is hallak. Látjuk a képet, tiszta a vétel.

– Vettem. Elindulok.

– Az idő legyen veled! Visszamegyünk a birtokra.

– Az idő legyen veletek is.

Most már határozottabb léptekkel baktatott végig a tizenkilencedik századi kis utcán. Egyszer majd visszajön és megnézi, mi van itt az ő idejükben, a gép rögzítette a GPS-koordinátákat, pontosan meg lehet találni, hol szállt ki az időfordból.

A házak egytől egyig fából voltak, különböző színekre festve, a sárga, a világoskék és a világoszöld uralkodott. Viktoriánus stílusukat innen kevésbé lehetett megcsodálni, ez az utácska mindkét irányból a kertek hátát látta. Persze kövezetlen volt, mint alighanem a legtöbb utca mostanában.

Éppen elért a sarokig, amikor megint megszólalt a rádió.

– Egy hívja Kettőt, hallasz?

– Hallak, Egy.

– Visszatértünk a hegytetőre. Ebenezer birtokáról nem volt összeköttetés.

– Mi az időért nem?

– Fogalmunk sincs. Nyilván a hegy árnyékol.

– És a műhold?

– Nem jön át a jel. Egyszerűbbnek tartottuk visszajönni, mint hazatérni, űrhajót bérelni és nekiállni műholdat javítani.

Sara vigyázott, föl ne nevessen, valaki meghallhatja.

– Meg tudom érteni. Ellenőriztétek, hogy nem jár arra senki?

– Persze, két órán belül egy lélek se, mi pedig hamarabb elpucolunk innét.

Közeledett a következő sarokhoz, már látta a postakocsi-állomást. – Látjátok az állomást?

– Látjuk, tiszta a vétel. Tizenhét ötvenöt, a kocsi két perc késéssel indul.

– Tudom.

Mielőtt idejött, megnézték a kocsi indulását az időnézőn, látta önmagát, ahogy egy bordó ruhás nő társaságában beszáll a kocsiba. Tiszta játszma: mindent tudnak előre, minden úgy fog lezajlani, ahogy már látták, hogy lezajlott. Bár az egész itteni szereplése ilyen lenne. Ámbár voltaképpen meg lehetne oldani…

Gondolataiba mélyedt. Elképzelte, milyen lenne, ha minden egyes alkalommal, mielőtt a helybeliekkel találkozik, végignéznék egész szereplését és felkészülnének az esetleges buktatókra. Ha valaki olyasmit talál kérdezni, amire nem tudja a választ, arra is fogja tudni, mert órákkal korábban hallotta a kérdést… ó, dehogyis hallotta. Persze, az időnézőn végigkövethetnék az ő itteni szereplését, de hang nélkül, hiszen a hang nem elektromágneses hullám, hanem egyszerű fizikai rezgés, nem terjed temporálisan… vagyis hogy elméletileg *terjedhet* temporálisan, de semeddig se fog eljutni. Hát persze. Az infravörös sugarak alig jutnak el valameddig, fél percet se tudnak megtenni. Az infravörös sugarak rezgésszáma 384 terahertz alatt van. A hang rezgésszáma ehhez képest jelentéktelen. Persze hogy nem terjed temporálisan. Minél kisebb a rezgésszám, annál gyorsabban elenyészik a temporális mentén; valahol az infravörös és a látható vörös határán van az a határ, amitől fölfelé már elég nagy a rezgésszám a jelentékeny temporális elmozduláshoz. Royce-tömeghatárok már vannak, most majd lesznek Royce-frekvenciahatárok is. Kettő, mert lennie kell egy felső határnak. Ha a rezgésszám túl nagy…

– Ó, elnézést – szólalt meg automatikusan, mert beleütközött valakibe. Csak ekkor vette észre, hogy elérte a postakocsi-állomást.

– Kérem, nem történt semmi – felelte a másik.

Akibe belebotlott, csinosan öltözött, harmincasforma nő volt. Bordó kabátja hasonló szabású volt, mint Sara sötétszürke, Ebenezer birtokán gondosan porossá tett öltözéke.

– Csak nem Sutherlandbe tart, kedvesem? – érdeklődött a nő mohó pillantással. – Ez nagyszerű! Legfőbb ideje új arcot látni a mi unalmas városkánkban. Netán rokonlátogatásra jött?

Itt az alkalom. Ki gondolta volna: a postakocsi még be se futott, és máris elkezdheti adagolni a meséjét.

– Olyanformán, asszonyom. Távoli rokonom él a városban, ki felajánlotta nékem vendégszeretetét és védelmező karját, miután jó szüleim magamra hagytak.

– Magára hagyták! – csapta össze kezét a nő, zöld szemeiben részvét csillant meg. – Hány éves ön, gyermekem?

– Tizennyolc, asszonyom.

– Ó, mily kegyetlen végzet. Magam is ennyi esztendős voltam, midőn az Úr magához vette jó atyámat, minek folytán, anyámat gyermekfejjel elveszítvén, magamra maradtam a világban…

Szavait elnyomta a lovak patáinak és a kocsi kerekeinek zaja. A postakocsi begördült az állomásra.

– Aggyaun Isten! – harsogta a postakocsis valami követhetetlen tájszólásban. – A paustakaucsi Trurau feleü megérkezett! Egy perc múva indulunk Sutherlandbe! Iparkauggyanak, höügyek és urak, ha aara viszen douguk! Egy faunt a díj, eleüre fizetendöü!

Sara zsebében volt külön e célra egy korabeli ötfontos, Ebenezertől kapta.

– Fogja, jóember – nyújtotta oda, amint a kocsis lekászálódott a bakról.

Az egy pillanatig nézett rá, aztán lekapta a kalapját. Kopaszodó, köpcös emberke volt, jócskán túl az ötvenen.

– Mit parancsaú a naccságaus kisasszauny?

– Csak szeretném, ha elvinne Sutherlandbe.

– Hát iszen ipp aara tartanák, alázattaa.

– Helyes. De én az egész kocsit ki akarom bérelni.

– Höügyek, urak! – rikkantott a kocsis borzasztó hangerővel. – A paustakaucsi megteet, senki föü nem száához hatik! Azaunnaa indulunk Sutherland felé! Tessék parancsaúni – folytatta normális hangerővel, kinyitva a kocsiajtót és odatartva a kezét –, ide tessék hágni a kis lábacskájávaa. Csak egész nyugaudalaummaa, ide a nagy mancsaumra.

Egy gazdag tizenkilencedik századi lány fensőbbséges köszönettel fogadja az alsóbb néposztályok megalázkodását, vissza nem él vele, ám nem habozik azt igénybe venni. Így szólt Ebenezer tanítása, de Sarának most igencsak nehezére esett követni. Hogy zavarát leplezze, a nőre nézett, aki csalódott arccal állt mellette, de láthatóan nem nagyon tartott attól, hogy Urbaniában kell éjszakáznia.

– Elvihetem, asszonyom?

– Ó, köszönöm, kisasszony!

– Parancsoljon hát – intett Sara a kocsi felé.

A nő habozás nélkül fellépett a kocsis tenyerére, s onnan a felhágóra. Sara így már könnyebben követte.

– Meglássa, kisasszaunykám, repűni faugnak kegyeddee ezek a táátasauk – közölte a kocsis, mielőtt becsukta az ajtót. Néhány másodperccel később a kocsi himbálózni kezdett a súlya alatt, majd harsány „gyiaaaaa" hallatszott, és borzasztó rázkódással, zörgéssel elindultak. Sara sóvárogva gondolt az időfordra.

– Még egyszer köszönöm a kisasszonynak, hogy elhozott – mondta a nő. – Bátyám készséggel átengedte volna kocsiját, ám ez azzal a kellemetlenséggel járt volna néki, hogy holnap kocsija nem lévén, béresét nem tudja Halifaxba küldeni, némi burgonyát vásárlandó. Bérese csupán az éjjel érkezend, így ő sem vihette volna haza a kocsit. Köszönettel tartozom hát kegyednek. Mondja, miért bérelte ki az egész kocsit, mikor úgyis csak egyetlen bőröndje van?

Sara azzal volt elfoglalva, hogy valahogy túlélje az iszonyú rázkódást, ami útitársának szemlátomást megszokott dolog volt. Nem foglalkozott azzal, miért nem vihette haza a báty a nőt; beérte azzal, hogy válaszolt a kérdésre.

– Így szoktam mindig. Olyan mindegy, hogy egy font vagy öt.

– Ó! Ha ön ily könnyedén bánik pénzével, bizonnyal tehetős család gyermeke.

– No igen – vont vállat Sara. – Szüleim jelentős vagyont hagytak reám.

– Mily szerencse a szerencsétlenségben. Ám ön akkor nem a mi vidékünkre való. Megkérdezhetem, merre élte volt napjait ennekelőtte?

– Montréalban – felelte Sara. – Atyám ott vitte üzletét, mit atyjától, az pedig az ő atyjától örökölt.

Lassan kezdte megszokni a zötykölődést, és már összefüggően tudott beszélni, még tizenkilencedik századiul is.

– Ó, Montréalban? – csapta össze a kezét a másik. – Bárha vehetném a bátorságot, hogy kifaggassam e hatalmas városról, ám félek, hogy érdeklődésem terhére lenne, s elveszítném jóindulatát. – Mire Sara kitalálhatta volna, mit feleljen, már folytatta. – Bocsánatáért kell esedeznem neveletlenségemért, midőn a köztünk levő távolságról mit sem sejtvén, úgy elegyedtem szóba kegyeddel, mint ki rangjabélivel beszél. Ám meg kell mondanom, magam csupán egy helybéli gazdálkodó leánya volnék, ki férjet nem találván, maga kénytelen megélhetéséről gondoskodni. Esengek a kisasszony bocsánatáért.

Sara időközben elvesztette a fonalat, képtelen volt követni, miért is kell neki megbocsátania, de úgy gondolta, amíg nem mutatja ki tudatlanságát, addig nem lehet gond.

– Nincsen semmi baj – mondta tehát mosolyogva. – De ha már szóba hozta, megkérdezhetem, mi módon keresi meg a kenyerét?

– A kisasszony kitüntet figyelmével. Mrs. Walker alkalmazásában állok, társalkodónője, egyszersmind levelezésének intézője vagyok. Ó,

hisz még be sem mutatkoztam, kisasszony. Bocsásson meg! Mary Ward vagyok.

– Sara Caroline Royce – mondta Sara barátságos mosollyal. Nem nyújtott kezet, félt, hogy hibát követne el; ki tudja, mi a szokás különböző osztálybeli nők között. – Nagyon örvendek, Miss Ward.

– Ó, milyen kedves, Miss Royce!

A háromnegyed órás út alatt javarészt Miss Ward beszélt, bár többször megkérdezte, nem terheli-e Miss Royce-ot. Miss Royce biztosította, hogy nagyon érdekli Sutherland és minden, ami vele kapcsolatos, a továbbiakban itt kíván letelepedni. Miss Ward bőséges ismeretekkel látta el Sutherlanddel, a helybeliekkel és személy szerint Mrs. Walkerrel kapcsolatban. Ha Sara csakugyan le akart volna telepedni a városban, ez a tudásanyag nagyszerű kiindulásul szolgált volna.

Amikor megérkeztek Sutherland főterére, a kocsis úgy segítette le a hölgyeket, mint aki legalábbis Viktória királynőt hozta. Sara megajándékozta egy mosolygós köszönömmel, amivel teljesen a mennyekbe röpítette az embert. Miss Wardtól megtudta, hogy a kocsis nem helybeli, de sebaj, aki tőle hall Miss Royce-ról, annál már jó ponttal indul. Márpedig lesznek, akik tőle hallanak róla, mert ahogy távolodtak a kocsitól, hallotta, hogy a háta mögött az ember magyaráz valakinek, el is kapott egy félmondatot: „nagyaun gazdag naccsaaga ám". Helyes. Még csak április hatodika van, de már terjed a hír, hogy egy gazdag kisasszony érkezett a városba. Ideje foglalkozni az írói hírnév elterjesztésével is.

Éppen kapóra jött, amit Miss Ward mondott.

– Mrs. Walker nagyon fog örülni, ha megismerheti kegyedet. Maga is az üzleti életben tevékenykedik, akárcsak kegyed, férje üzletét folytatván.

– Ó, nem, Miss Ward, én nem tevékenykedem az üzleti életben. Ez soha nem érdekelt. Verseket és regényeket írok.

– Ó! – döbbent meg Miss Ward olyannyira, hogy majdnem körbefordult a főtér közepén, és persze össze is csapta a tenyerét. – Kegyed poéta? Hisz ez nagyszerű! Mrs. Walker nagyra tartja a költészetet, nemegyszer látott vendégül poétákat otthonában. Nagyon kérem, jöjjön el egyszer. Mrs. Walker el lesz ragadtatva. Jöjjön akár most! Hiszen Mrs. Walker éppen itt lakik, ni!

A tér szélére mutatott, egy tetszetős, fehér falú házra, amely magas kőkerítés mögött bújt meg. Kétszintes volt, meglehetős hosszan elterpeszkedett, az a fajta épület, amit ha Sara otthon, a saját korában lát, fölteszi magában a kérdést, hogy vajon hány garázs van hozzá. Hát itt aligha van garázs.

– Ó, Miss Ward, későre jár, asszonya bizonyára nem örülne, ha ezen az órán zavarnám. Majd valamelyik nap, amikor nem terhelem véle, látogatást teszek nála.

– Jaj, Miss Royce – a nő a szája elé kapta a kezét, aztán gyorsan elvette onnan –, mily ostoba is vagyok. Hiszen ön egész nap úton volt, bizonyára fáradt már. Még meg se kérdeztem, hogy hívják azt a rokonát, ki városunkban él. Elkísérném hozzá, hisz bizonyára nem ismeri a járást minálunk.

– Valóban, nem vagyok ismerős a városban. Megköszönöm, ha segít odatalálni. Rokonom neve Mr. Ebenezer Thornpike. – Ami azt illeti, csakugyan nem találna oda Ebenezer birtokára innen a főtérről. Legalábbis a városból kivezető utat keresgélnie kellene.

Miss Ward egy pillanatig tanácstalanul nézett rá.

– Sajnálatomra, e név idegenül hangzik előttem. Ám ez mit sem jelent, nem vagyok e város szülötte, csupán rövid ideje élek itt. Ha megbocsát egy pillanatra, amott közelg Mr. Flynn, ki bizonnyal ismeri őt. Nyomban megkérdem felőle.

Ezzel magára hagyta és egy ősz hajú ember felé sietett, aki tőlük valamivel távolabb haladt át a téren.

– Remekül csinálod – szólalt meg a fülében a saját hangja, azazhogy másolatának hangja. – Ebenezer el van ragadtatva a tizenkilencedik századi stílusodtól.

– Kösz – súgta a brossnak.

– És fantasztikus az *entrée*-d a városba. Nyakamat rá, hogy huszonnégy órán belül az egész város tudni fogja, hogy megérkeztél.

– Kérdezd meg Ebenezert, adjak-e valami pénzt ennek a Miss Wardnak.

– Semmi szín alatt! Megsértenéd vele.

Miss Ward közben már közeledett Mr. Flynn-nel, aki megfogta kalapja szélét Sara előtt. – Jó estét, kisasszony.

– Jó estét, uram. – Sara azonnal átvette a kezdeményezést, gazdag lányhoz így illik. – Miss Ward úgy tájékoztatott, hogy ön ismerős a városban. Mr. Ebenezer Thornpike-ot keresem.

– Igen – mondta Mr. Flynn –, Miss Ward említette. Hanem nehéz oda ilyenkor kijutni, kisasszony. A Thornpike úr kint lakik a birtokán, messzi.

– Bizonyára van rá mód, hogy odajussak – jelentette ki Sara ellentmondást nem tűrően, és elővette az erszényét.

– Hát vanni van – mondta Mr. Flynn azonnal, az erszényre pillantva. Garantáltan tizenkilencedik századi stílusúként árulták egy washingtoni üzletben, Ebenezer is megerősítette, hogy megfelel a célnak. Elég nagy volt ahhoz, hogy figyelemreméltó tartalmat érzékeltessen. – Mindenre

van mód, csak időbe telik. Megkérdem a Willis gyereket, ha addig türelemmel van.

– Köszönöm, Mr. Flynn.

Az ember megbökte kalapját és elballagott.

A Willis gyerek egy húszéves fiatalembernek bizonyult, aki egylovas bricskával érkezett, levette a kalapját és félszegen jó estét kívánt. Sara elbúcsúzott Miss Wardtól, és a Willis gyerek segítségével helyet foglalt a bricskában.

Félórával később a bricska befordult Ebenezer háza elé. A férfi kijött, örömteli meglepetéssel fogadta rokonát, aki mindenekelőtt rámosolygott a Willis gyerekre.

– Igazán köszönöm, Mr. Willis. Kérem, fogadja el ezt. Viszontlátásra.

Mr. Willis úgy meglepődött a kezébe nyomott ötfontoson, hogy válaszolni is elfelejtett.

– Fantasztikus voltál! – ugrálták körül bent a házban, egyszerre mindannyian, még az oly tartózkodó Ebenezertől is kapott egy barátságos kézszorítást. A kalapját és a kabátját letette az előszobában, aztán lerogyott a nappali kanapéjára.

– Hát, tudod… – nézett Ebenezerre.

– Khm, no igen – értette el az. – Néktek, kik azon utakhoz szoktatok, miket szerencsém volt láthatni századotokban, nem lehet könnyű elviselni korom közlekedését.

– Hát nem az – nyelte le Sara a huszonegyedik századi narancslét, amit másolata nyomott a kezébe. – Azt hittem, kiköpöm a tüdőmet. Ez a Miss Ward legalább egy kicsit elterelte a figyelmemet.

– Nagyszerű volt – nevetett Ken Egy. – „Atyám ott vitte üzletét!"…

– Meg ahogy kosarat adtál neki a kapuban – tódította Katie, Sara hirtelenjében nem tudta, hogy melyik.

– Persze, nem eshettem be így porosan az utcáról. Ilyen körökben ez nem szokás – Sara Ebenezerre pillantott megerősítésért, aki bólintott. – Majd szépen kiöltözve, miként úrileányhoz illendő.

– Úrilány módjára – javította ki Ken Kettő. – Most magunk között vagyunk, nem kell tizenkilencedik századiul beszélnünk.

– Ön megfeledkezik helyzetünkről, fiatalúr – közölte Sara hűvösen. – A tizenkilencedik században időzünk, hol megkívántatik, hogy a kor *milieu*-jébe beilleszkedvén, ügyeljünk szavaink stíljére és fogalmazásunk csiszoltságára. No, eleget dumáltunk, készítsük elő a következő jelenetet! Ja igen, hazafelé jövet eszembe jutott valami. Számon kell tartanunk a bioidőt.

– A mit? – kérdezték többen is.

– A *bioidőt* – tagolta a másik Sara. – A szervezetünk huszonnégy órából nyolcat alvással akar tölteni, és fütyül rá, hogy közben mennyit idő-

ugrálgattunk összevissza. Ki kell számolni, hogy mennyi idő múlva fogunk elálmosodni, és nem belekezdeni dolgokba, amik tovább tartanak.

Ezt meg is tették; a Kenek feladata lett, hogy számon tartsák a bioidőt. A huszonegyedik században fél kilenc körül ébredtek, és fél tizenegykor hagyták el a századot. Két órát töltöttek ébren. Ebben a században tartózkodtak ma reggel nyolctól tízig, még két órát, aztán ugrottak délután hatra, és azóta nem léptek ki az időből, csak apróbb ugrásokat végeztek. Most fél nyolc, két és fél órája vannak ebben a délutánban. Összesen tehát hat és fél órája vannak ébren, így Sarah Royce következő megjelenését nyugodtan megtarthatják még ezen a bionapon.

Ez hétfőn délelőtt lesz; az első hétvégét az írónő itthon tölti, sosem látott rokonával és új környezetével ismerkedik. Aztán bekocsizik a városba, hogy vásároljon ezt-azt – csináltak bevásárlólistát –, s ennek során összeismerkedik néhány emberrel. Az előkészítésre elég volt félóra, a fiúk stoppere még nem érte el a hét bioórát. Most Sara Egy öltözött be az írónő jelmezébe, aztán beszálltak a Fordba és ugrottak.

Miss Royce legközelebb kilencedikén reggel kilenc tájban jelent meg a városban, Ebenezer társaságában, aki a bricska elé fogott kancát hajtotta. (Sofőrködte, ahogy ő maga fordította huszonegyedik századi nyelvre még a birtokon.) A főtér sarkán álltak meg, Law és Fia vegyesboltjánál, ahol az írónő barátságosan üdvözölte a pult mögött álló fiatalembert:

– Maga Law vagy a Fia?

– Egyik sem, kisasszony. Segéd vagyok, a nevem Fred. Fred Mortimer. Mivel szolgálhatok?

– Sara Caroline Royce. Nos, lássuk csak. Kenyér, eper- és narancslekvár, sajt, zabpehely, kukorica…

– Á, jó napot – állt meg mellette egy hölgy. – Ön bizonyára Miss Royce. Isten hozta városunkban. Én Mrs. Shue vagyok.

– Nagyon örülök, hogy megismertem, Mrs. Shue. Sara Caroline Royce, író, Montréalból.

– Ó, igen, Montréalból. Mrs. Stokes említette. Feltétlenül ki fogom önt faggatni, ha megengedi. Rendkívül érdekes város, nemde?

– De – felelte Sara –, határozottan érdekes város. Azonban…

– Ó, ne is folytassa, tudom, mit akar kérdezni. Mrs. Stokes. *Természetesen* Mrs. Stokes már tud az ön érkezéséről, mint mindenről, mi városunkban történhetik. Mrs. Stokes mindig tud mindent, mi több, el is mondja. Ő már csak ilyen.

– Akárcsak Mrs. Shue – szólalt meg Sara fülében Ebenezer suttogása. A lány az árucikkeket szemlélve körülnézett. Útikalauza az üzlet másik végében érdeklődéssel tanulmányozta a legfrissebb újságokat. Fantasztikus ez az Ebenezer, hogy eszébe jutott a rádió, pedig nincs hozzászokva.

– Igazán kedves önöktől, Mrs. Shue. Nem gondoltam volna, hogy így számon tartják érkezésemet.

– Ó, az ön nagy Montréaljában bizonnyal nem kelt feltűnést, ha idegen jő; ott ez alkalmasint módfelett gyakorta megtörténik. Ám ily csepp helyütt, mint Sutherland városa, az idegen érkezése mindég esemény, legkivált midőn az ily távolról s ily hírneves helyről jő. Ám most, ha megbocsát, feladataim szólítnak. Okvetlenül látogassa meg házamat mihamarább, Miss Royce.

– Megtisztel véle, asszonyom.

– Ó, nem, nem; részemről a szerencse.

A hölgy biccentett és távozott, Sara nem kis megkönnyebbülésére. Elég könnyen szövegelt már korabeli stílusban, de még mindig tartott tőle, hogy hibát követ el.

– Mivel szolgálhatok még a kisasszonynak? – kérdezte ekkor Fred, ráébresztve Sarát, hogy nemcsak Mrs. Shue van itt a tizenkilencedik századiak közül. De legalább Freddel nem kellett bájolognia, a bevásárlás minden században bevásárlás. Megvett mindent, kifizette – indulás előtt átvették a korabeli pénzek küllemét, ne legyenek idegenek számára –, aztán hazaindult.

Útközben még egy ismeretségre tett szert. A tér sarkán Ebenezer megállította a bricskát és kalapot emelt egy gyalogosan közeledő úr előtt.

– Jó napot, tiszteletes úr!

– Jó napot, Mr. Thornpike – felelte az. Fiatal ember volt, harminc körüli.

– Kérem, engedje meg – Kearsley tiszteletes, városunk lelkésze – rokonom, Miss Sara Royce, Montréalból. Városunkban fog letelepedni, miután szüleit ifjan elveszítette.

– Nagyon örvendek – mosolygott le Sara, és az jutott eszébe: valószínűleg ő az első és utolsó, aki észreveszi, hogy a tiszteletes kicsit emlékeztet Alain Delonra, persze amikor az még fiatal volt. Illetve *lesz*, úgy ötven év múlva.

– Részemről a szerencse, kisasszony. Kérem, fogadja részvétemet a családi tragédia miatt. Végtelenül örvendezném, ha vasárnapi istentiszteleteink alkalmával kicsiny templomunkban üdvözölhetném – feltéve természetesen, hogy távoli otthonában nem valaminő más felekezet szertartása szerint részesül az Úr kegyelmében.

– Ó, nem, tiszteletes úr – válaszolta Sara bűbájos mosollyal. – Családom azon ága, mely e csodás vidékről származott el a messzi Québecbe, magával vitte presbiteriánus hitét, mit nemzedékről nemzedékre továbbadott. Magam is ebben nevelkedtem hát. A legnagyobb örömmel fogok részt venni istentiszteletükön, tiszteletes úr.

A lelkész boldogan továbbsétált, Ebenezer pedig megjegyezte:

– Élmény hallgatni, mint csevegsz oly személyekkel, kiket gyermekkorom óta ismerek, elmondhatatlan tökéllyel utánozva korom stílusát és ismerve illendőségünk szokásait. Egy-egy röpke pillanatra szinte magam is elhiszem, hogy e század gyermeke vagy, Sara.

– Remek – nevetett a lány. – Ha te majdnem elhiszed, őket pláne át fogom verni.

– Bocsáss meg?!

– Még könnyebben be fogom csapni őket – fordította Sara.

– Á!… Izé… bocsánatodat kérem, miért sokszorta oly nehezen értem a szavakat, miket használtok. Ám be kell vallanom, a huszon…

– Cssss!

– Igen – nézett körül Ebenezer riadtan, bár halk beszédjüket a kocsi zörgésétől aligha hallhatták a járókelők –, tehát oly kifejezéseket használtok sokszorta, mik nem csupán nehezen érthetőek, de csín nélkül is valók…

– *Micsoda* nélkül?

– Csín. Izé… szépség nélkül.

– Ja, értem.

Beszélgetés közben Ebenezer nem mulasztotta el, hogy egy-egy járókelőt kalapemeléssel üdvözöljön, Sara pedig udvarias bólintással tette ugyanezt.

– Úgy hiszem, száza… *lovamnak* – változtatta meg Ebenezer a szót hirtelen, hangsúlyával éreztetve, hogy miről van szó – ez az egyetlen jó tulajdonsága, mi a ti… lovatokból hiányzik: a csiszolt, illedelmes beszéd. Magától értetődőnek tartom azonban, hogy mindennek ára van, s a Gondviselés nem engedhette a fejlődés ily fokát elérnetek anélkül, hogy valaminő lemondást tennetek ne kellett volna.

Sara sóhajtott. Ebenezer hihetetlenül idegesítő, amikor előveszi ezeket az agyonbonyolított, archaikus igeidőket. De nem szólhat, mert neki ezek természetesek, ha pedig leszoktatná róluk, akkor nem illene bele többé a saját idejébe. Márpedig ők elmennek, Ebenezer pedig marad; ezt soha nem szabad elfelejtenie.

– Hiszen olvastad a történelmünket, tudod, hogy jóval nagyobb árat fizettünk.

– Ó, igen; emlékezem. Nem is úgy gondoltam, hogy ez lenne az egyetlen ár, mit fizetnetek szükséges volt. Csupán úgy hiszem, ez is egy azon dolgok közül, miket helyénvaló megemlíteni, midőn a *lovaink* közötti különbségről esik szó.

– Ez a Mrs. Walker – mondta Sara később, már a birtokon – megnyithatná az utat a helyi gazdagokhoz, ha össze tudnék ismerkedni vele. Mi a szokás, Ebenezer, hogyan sétálhatnék be hozzá?

– Úgyszólván semmiképpen, míg ő nem keresi ismeretségedet, Sara – mondta a férfi. – Ha bejelentés nélkül meglátogatnád, alkalmasint nem fogadna; vagy ha mégis, akkor hátrányból indulnál ismeretségtek kezdetén. Ha pedig nem fogad, akkor a helyzet még rosszabb; akkor úgy bánt véled, mint nem rangjabéli személlyel, ki nem emelkedhetik őhozzá, ám azt mégis megpróbálta; ezek után módfelett nehéz lenne első találkozástokat megtartani. Ha közelébe enged, azzal beismeri, hogy tévedett; márpedig, biztosíthatlak, Mrs. Walker nem oly asszony, ki elismerné, ha hibázik. Ez nem tartozik jó tulajdonságai közé, bárha van néki egynehány.

Sara kicsit bizonytalanul nézhetett, mert apa a segítségére sietett.

– *Vannak* jó tulajdonságai.

Vagy úgy. Apának pedig az a jó tulajdonsága, hogy kitalálja, mi zavarja őt. Nem volt világos, hogy „pedig van neki egynéhány" vagy „ha lenne neki egynéhány". Néha kifejezetten nehéz feladat Ebenezert megérteni.

– Mik a jó tulajdonságai?

– Lássuk csak – mondta Ebenezer. – Mrs. Walker igen udvarias, mi több, szívélyes asszony. Jótékonysága ismeretes a városban és környékén. Ezenfelül, attól félek, inkább rossz tulajdonságait tudnám felsorolhatni.

– Úgymint?

– Ki nem oly szerencsés, hogy jóindulatát bírhassa, azon veszedelemnek lehet kitéve, hogy éles nyelvének céltáblája leend. Említettem jótékonyságát, mely való: kinek segít, az imáiba foglalhatja nevét, ám százból egy, ki sikerrel pályázhat segítő kezéért. Többnyire az jár szerencsével, ki hatni tud szívére, valaminő bolond ürüggyel; ám kinek legnagyobb szüksége lenne reá, az legtöbbször kudarcot vall.

– Mi a helyzet a többiekkel? – kérdezte Sara Kettő.

– Parancsolsz?…

– A város többi gazdagjára gondolok. Ha nem Mrs. Walkerrel kezdjük a becserkészésüket, akkor kivel?

Ebenezer megrázta fejét. – Nem, azt nem mondanám, hogy ne Mrs. Walkerrel kezdjük. Hasznosnak tartanám, ha ő lenne az első a város krémje közül, kivel ismeretséget kötendesz. Mindenekelőtt özvegyasszony. Egyedül van, így nem két személy bizalmába kell beférkőznöd, csupán egyébe.

– Szerintem – mondta Ken Egy – ahol házaspár van, ott is csak az asszony bizalmát kell elnyernünk.

– Bizonyos mértékig ez így is van, Kenneth – bólintott a férfi –, ám egész biztosak csupán akkor lehetünk dolgunkban, ha mindkettejük bizalmát bírjuk.

– Well – mondta anya –, Mrs. Walkerhez már van egy kapocs a birtokunkban, a társalkodónője. Nem látom be, miért ne használhatnánk ezt fel.

– Ó, igen, Caroline – bólogatott Ebenezer –, módfelett hasznos leend. Miss Ward nem túlságosan okos, de jóakaratú fiatal hölgy, ki megtiszteltetésnek veendi, ha Sarah Royce-ot összeismertethetendi úrnőjével. Mi baj, Katherine? – nézett a kislányra, látva annak gondterhelt arckifejezését.

– Ezekkel az *endikkel* vagyok bajban – sóhajtott az.

Apa mosolygott. – Igen, az igeragozás kicsit egyszerűsödött időközben.

23. A TANÍTÓNŐ

Az oda- és visszaúttal együtt háromnegyed órát töltöttek ezen a hétfői napon, s még félórát készültek a következő megjelenésre. Kenék bioórája 8:20-at mutatott, amikor Sara Kettő és Ebenezer útra kelt a városba megint, egy újabb ugrás után, kedden délután négykor.

– Nem unod – kérdezte, ahogy ráhajtottak az útra –, hogy folyton csak ide-oda kocsizol velünk a birtok és a város között?

– Korántsem – rázta fejét Ebenezer. – Azazhogy, természetesen, nem ez a legérdekesebb része, de ezt is meg kell csinálnunk ahhoz, hogy a többit megtehessük. Az pedig oly élmény, melyért sokszorta többet vállalni sem haboznék.

Ezúttal Halifaxba tartottak, Miss Royce-nak vásárolnia kellett ezt-azt, mert a csomagja sajnálatos módon még mindig nem érkezett meg. Így mesélte Miss Wardnak, akivel összefutottak a főtéren.

– Igen sajnálatos – értett egyet a nő. – Unokabátyámmal is megesett egy ízben, hogy nem kapta meg csomagját. Ámbátor, mi igaz, az igaz, ez manitobai tartózkodása idején történt. Azon a vad vidéken az ilyesmi nem megy csodaszámba, nemde, Miss Royce?

Sara bólintott, és magában sóhajtott egyet. Manitoba, a vad vidék. Jártak ott pár éve néhány winnipegi barátjuknál, akikkel szárazon és vízen bekóborolták a tartományt, van egy lakóhajójuk, aminek kereke is van. Fölhajóztak a Winnipeg-tavon, a Cedar-tavon, a Rénszarvason és a Wollastonon át egészen az Athabasca-tóig, ami már Saskatchewan túlsó vége, aztán úgy jöttek vissza a Hudson-öbölig, Churchillnél érték el a tengerpartot. Manitoba északi részén is leginkább az volt a gondjuk, hogyan kerüljék el a civilizációt.

– Ó, Mrs. Andrews… Mrs. Andrews! – kiáltott fel Miss Ward. – Ó, Miss Royce, Mr. Thornpike, ugye nem sietnek oly nagyon? Szeretném kegyedet bemutatni Mrs. Andrewsnak, ki oly régi kedves ismerősöm. Amott közelg. Á, Mrs. Andrews, mily nagyszerű, hogy ez órán itt üdvözölhetem. Bemutatom önnek Miss Royce-ot Montréalból, ki Mr. Thornpike rokona, s egynehány napja nála lakik. Miss Royce költő, Mrs. Andrews.

– Nagyon örvendek – mondta Mrs. Andrews mosolyogva. Fiatal nő volt, legfeljebb huszonöt éves, Saráéhoz hasonló, korabeli divat szerinti kalapja alól szőke fürtök hullámzottak elő, és meglehetősen intelligens tekintete volt. – Igazán öröm egy igazi poétát megismerhetnem. Én Mrs. Andrews vagyok, a város iskolájának tanítónője.

– Ó, részemről a szerencse, Mrs. Andrews – felelte Sara boldogan. Persze hogy nem sietett Halifaxba, esze ágában se volt, vesz majd pár korabeli ruhadarabot és kész. Az a lényeg, hogy itt jelen legyen, a sutherlandi utcán. – Mindig nagy hálával gondolok jó tanítóimra, kik midőn eszemet csiszolták, szívemet s lelkemet is felkészítették az élet majdani viszontagságaira, s azóta is nagy hasznát vettem bölcs útmutatásaiknak. – Csak tudná, honnan az időből szedi az ilyen szövegeket. Néha már megijed magától. – Mi sem lehet nagyobb öröm hát, mint megismerni azt, ki e kedves városkában teszi ugyanezt a ma gyermekeivel.

– Ön hízeleg, kedves Miss Royce – felelte Mrs. Andrews boldogan pironkodva. – Messze vagyok én még attól, hogy bölcs útmutatásokat adhatnék, hisz egypár hónapja csupán, hogy magam is még az iskolapadot koptattam.

– Tehát annál jobban emlékezik tanítóinak szavára, s adhatja tovább növendékeinek tüstént – vágta rá Sara kapásból.

Mrs. Andrews roppantul el volt ragadtatva. – Nem is tudom, mivel érdemeltem ki az ön végtelen kedvességét, Miss Royce. Ön azon osztályhoz tartozik, melynek nem sajátja figyelmébe venni az egyszerű kisvárosi tanítónőt.

Sara hangja elakadt. Mrs. Andrews most hallott róla először, Miss Wardtól, legalábbis eddig úgy tűnt. Honnan tudja, hogy milyen osztályhoz tartozik? Nem mert kérdezni, nehogy hibát kövessen el.

Szeme sarkából látta, hogy balján Ebenezer kihajol a kocsi oldalán, mint aki valami igazítanivalót talált ott, s egy pillanat múlva megszólalt a fülében a suttogása: – A ruhád. – Hát persze, ügyeltek rá, hogy drága holmikban mutatkozzon, ha nem is kimondottan fényűzőekben vagy pláne csicsásakban.

Gondolkodott néhány pillanatig, aztán mosolyogva bólintott. – Úgy hát, Mrs. Andrews, ha így gondolja, hát én bebizonyítom önnek, hogy tévedésben van. Jót beszélgetünk, ismerkedünk majd… azazhogy… –

Ebenezerhez fordult. – Nem haragszik, kedves kuzen, ha most nem megyünk Halifaxba? Nékem nem oly sietős.

– Ó, a világért sem, kedves kuzin* – felelte a férfi mosolyogva. – Időzzön nyugodtan, itt leszek a közelben. – Azzal már le is szállt és megkerülte a kocsit, hogy lesegítse Sarát, aki magától akart volna leszállni, ha Ebenezer eszébe nem juttatja, hogy azt nem illik.

– Kitüntet figyelmével, Miss Royce.

– Ugyan, hagyjuk ezt. Sara vagyok.

– Ez nagyon kedves. Sally vagyok.

Sara magában elmosolyintotta magát, egyszer már őt is hívták Sallynek, öt percig, onnantól, hogy bemutatkozott Ebenezernek, odáig, hogy föltárták előtte az igazságot. Érdekes, hogy az első tizenkilencedik századi barátnőjét pont így hívják. Mert Sally Andrews a barátnője lesz, ezt eldöntötte. Elindultak egymás mellett, lassú léptekkel haladva a főutcán. Miss Wardtól már korábban búcsút vettek.

– Mesélj valamit a városról. Szeretsz itt élni?

Sally elnézett a főutca vége felé. – Szeretek. Vagyis hát nem tudom. Itt születtem, itt éltem világéletemben, a főiskolai éveket leszámítva. De Halifaxban nem éreztem jól magam.

– A férjed is idevalósi?

– Ó, hogyne. Együtt jártunk iskolába, s azt befejezvén tüstént összeházasodtunk.

– Ő mivel foglalkozik?

– Gazdálkodik. Atyjának földjéből kikapta részét, azt míveli, valamint lábasjószágunk is van.

Sara összevonta szemöldökét. – Nem mindennapi, úgy hiszem, hogy egy gazdálkodó ember felesége főiskolára járjon a városban, férjétől távol.

– Ó, nem, Sara, nem. – Sally megrázta a fejét. – Az én Wilburöm azonban módfelett modern gondolkodású férfiú, ki nem tartja helytelennek az ilyesmit. Éppen ellenkezőleg, csak bátorított mindvégig, hogy tanuljak, fejezzem be iskoláimat és váljak oly asszonnyá, kire – így mondotta nemegyszer – büszkén tekinthet fel, mert magasbra tekint annál, hogysem a jószágot gondozná. Annál különösb ez, mert jó uram hat láb magasra nőtt, jómagam pedig csupán – végigmutatott öt láb hat hüvelyknyi termetén – ekkora vagyok. Ám ő mégis feltekint reám, mi engemet roppant büszkeséggel tölt el. Bizonnyal mondhatom néked, nem csekély boldogság oly férjet bírhatnom, ki bármit megenged nékem, mi javamra válhatik.

* Franciául az unokafivér *cousin* (ejtsd kuzen), nőnemű megfelelője a *cousine* (ejtsd kuzin).

Sara jóindulatúan mosolygott, megpróbálva leplezni, milyen jót mulat a modern gondolkodású férjen. Próbálna csak apa *megengedni* dolgokat anyának, nem is tudja, mi történne. Még soha nem veszekedtek. De hát Sallyék idejében… azazhogy *most* a férj dirigál. Borzalmas lehet, ő soha nem engedelmeskedne a férjének csak azért, mert az a férfi. Csakis azért, mert igaza van; de a férje is hallgatna őrá, ha neki van igaza. Azazhogy ez így is lesz, ha majd egyszer férjhez megy. Persze nem ebben a században.

Sokáig beszélgettek, vagyis hogy csak neki tűnt úgy, hisz félóra se volt, mielőtt Halifaxba indultak. De még senkivel se beszélgetett ilyen hosszan ebben a században, Sarah Royce bőrébe bújva, igazi tizenkilencedik századi nyelven. Sally Andrews kedves nő, értelmesen el lehet beszélgetni vele, és igazából nincs is jelentősége, hogy továbbadja-e a hallottakat, segít-e kialakítani Sarah Royce imázsát, egyszerűen csak jó vele beszélgetni. Amennyire vissza tud emlékezni, alig-alig beszélgetett kötetlenül valakivel azóta, amióta az Egyes gyerekek megjelentek az időforddal; mindig csak terveket szőttek, problémákat oldottak meg. Még Ebenezerrel csak-csak, amikor a jövő tudományáról magyaráznak neki, de az más. No meg persze Sara Eggyel, vele remekül megértik egymást. Vagyis hogy remekül megérti saját magát. Önkéntelenül elmosolyodott.

– Ó, látom, felderítettelek – hallotta Sally hangját, és megijedt kicsit; fogalma se volt, miről beszélt a másik az elmúlt fél percben. – Gondterheltnek látszol, mi persze érthető. Ám reménylem, városkánkban újrakezdvén életedet, végül megnyugvásra lelsz. Imádkozom, hogy így történjék.

– Köszönöm, Sally.

– Ó, szót sem érdemel. Azonban, ha már ide fordítottuk a szót, megengedsz egy kérdést?

– Magától értetődik.

– Mi vezérelt arra, hogy Mr. Thornpike-hoz jöjj, s itt keresd boldogulásod?

– Well, tudod, ő maradt egyetlen rokonom e világon, miután szüleimet elveszítettem. Minthogy oly fiatal vagyok, úgy éreztem, jobb lesz, ha rokoni oltalmat keresek. Ebenezer kuzen volt az egyetlen, így hát őhozzá jöttem.

– Néked ő kuzenod? – tudakolta Sally olyan arccal, mint aki nem ért valamit.

– Hát nem éppen. Tudod, az ő dédanyja és az én ükanyám nővérek voltak. Ebenezer dédanyja itt maradt, nővére pedig Montréalba ment férjhez. Tőle származik családom. Ám sajnálatos módon mind néki, mind leszármazottainak csupán egyetlen gyermekük született, kik hitveseikkel együtt korán elhaláloztak. Így én a család ezen ágának egyetlen sarja vagyok. Ő úgyszintén egyetlen sarja a család másik ágának. Ilyen-

formán ketten maradtunk csupán. Kuzennak szólítjuk egymást, mert valahogy szólítni kell, és ezt találtuk még legalkalmatosabbnak.

– Mily elmés – mosolyodott el Sally.

Aztán csakugyan bementek Halifaxba, Sally társaságában, aki felhívta Sara figyelmét, hogy Mr. Thornpike nem megfelelő segítség oly célokhoz, mint fiatal hölgyek ruhavásárlása, és felajánlotta, hogy vele tart, már ha nincsen terhére. Amikor visszaértek a városba, hétre járt már; rövid beszélgetés után letették Sallyt a házuk előtt, aztán hazafelé indultak. Mire hazaértek, a bioóra tizenkettőt mutatott; úgy döntöttek, beiktatnak még egy jelenetet. Másnap délután kettőre ugrottak át, s bekocsiztak Sutherlandbe. A főtéren éppen összeakadtak Mrs. Shue-val, aki örült, hogy láthatja Miss Royce-ot, és bemutatta Mrs. Stokesnak, aki szintén nagyon örült. Sara nemkülönben. Találkoztak néhány további hölggyel és úrral, akik örvendtek a megismerkedésnek, Sara úgyszintén. Már elég rutinosan csinálták mindketten; most Kettő ment megint, nem akarták az átöltözéssel vesztegetni a bioidőt.

Tizennégy felé járt a bioóra, amikor hazaértek, meglehetős fáradtan. Sara a város széléről haza is szólt az időrádión:

– Mára elég volt. Ugráljatok be a kocsiba, menjünk haza pihenni.

Ebenezer beállt a bricskával az időford mellé, leszállt, körbement és lesegítette Sarát, aki már megfogta a férfi kezét és rálépett a felhágóra, amikor ráébredt, hogy itt nem kell színészkednie, leszállhatott volna egyedül. De végül is jobb így; ebben a szoknyában inkább nem ugrálna.

– Reggel fél hétre vissza kell jönnünk – dugta ki a fejét Ken Egy. – Lovas közeledik.

Ebenezer először reflexszerűen a kapu felé nézett. – Úgy érted, holnap hajnalban, Kenneth?

– Igen, végigpörgettük az időnézőt.

– Vajh mit akarhat ily korai órán?

– Holnap megtudjuk – felelte Sara, és belépett a kocsiba. – Jössz, Ebenezer?

– Hogyne – ugrott a férfi automatikusan, de apa szava megállította.

– Csak hajnalban jövünk vissza, Ebenezer. El kell látnod a lovat.

– Ó! – kapott a fejéhez a házigazda. Gyorsan kifogta és leszerszámozta a lovat, helyére vezette és gondoskodott éjszakai táplálékáról. Aztán ő is beszállt a kocsiba.

– Helyes – mondta Sara. – Indulás! Kiesik a gyomrom.

– Az jutott eszembe – szólalt meg Katie Egy félórával később, már a vacsoraasztalnál –, ugye ez az idő el fog veszni?

– Ezt hogy érted? – nézett rá Sara Egy.

– Ha sikeresen teljesítjük a feladatunkat, akkor visszatérünk arra az időpontra, amikor otthagytuk Anya és Apa Egyet a garázsban. A történelem megszakítás nélkül folytatódik, és minden, amit most csinálunk a saját századunkban, elvész.

– Nem vész el – ingatta fejét nővére. – A természeti törvényeket nem lehet áthágni. Ebben a valóságban minden megmarad így, ahogy van, csak nincs többé kapcsolata az eredeti valóságunkkal.

– Igen, így értettem. Vagyis teljesen mindegy, hogy mennyi idő… bioidő telik el az M&M's cukrokkal történt baleset és a hazatérés között, rajtunk kívül senki sem érzékeli majd, és utólag nem is lehet kideríteni.

– Persze.

– Akkor – mondta Katie – érdemes lenne számon tartani, hogy mennyi bioideig kalandozunk itt az alternatív valóságban.

– Minek? – kérdezte Sara.

– Például hogy tudjuk, mikor tartsuk ezentúl a születésnapunkat.

Sara elmosolyodott. – Ebben igazad van. Ezt még Ebenezernek is át kell gondolnia.

A tizenkilencedik századi férfi kezében megállt a villa egy falat rántottával. – Bocsáss meg, Sara… mit kell nékem átgondolnom?

– Hogy mikor tartsd a születésnapodat.

– ?…

– Mikor születtél, Ebenezer?

– 1849. július 14-én. Igen könnyű megjegyezni: a Bastille lerombolásának hatvanadik évfordulóján.

– Oké, tehát… lássuk csak. Amikor visszatérünk a tizenkilencedik századba, 1883. április 12-e lesz, vagyis három hónap és két nap hiányzik a harmincnegyedik születésnapodhoz. Igaz?

– Hogyne.

– Csakhogy te április hatodika és tizenegyedike között csupán két napot öregedtél, Ebenezer.

– Ó!… csakugyan… ez eddig eszembe sem jutott. Pedig mily világos!

– Ugyanakkor viszont az április ötödikéről hatodikára virradó éjszaka folyamán nem egy éjszakával lettél öregebb, hanem négy nappal. Ötödikén este idejöttél a huszonegyedik századba, akkor október elseje volt. Egészen ötödikéig maradtál, akkor tértél vissza a saját idődbe.

Ebenezer komolyan bólogatott. – Így hát, ha jól számolom, e kettő kiegyenlíti egymást. Egyfelől öt nap alatt csak kettőt öregedtem, másfelől egy nap alatt négyet is. Mínusz három és plusz három összege zérus.

– Most igen, de időbeli kalandjaink még folytatódnak, nagyon sokat fogunk még ugrálgatni összevissza.

Ebenezer elmosolyodott. – Bizonnyal úgy van. Ám ha ezen adatot eszembe is vésem, születésem napját ugyanakkor kell tartanom ezután is, kortársaimat be nem avathatván a történtekbe.

Sara összehúzta a homlokát. – Ja igen, persze. Voltaképpen az egész dolognak csak tudományos jelentősége van. Ha végre hazajutunk, írunk egy vaskos értekezést az egészről, minden oldalon ötven fizikai képlettel. Imádni fogják. – Elnyomott egy ásítást és bekapott egy darabka felvágottat.

– Ha megbocsátotok… – kezdte Ebenezer szokott módján, de körülnézett és elhallgatott.

– Mondd csak – biztatta apa.

– Képtelen vagyok felfogni, mit jelent az, hogy hazajutni. Hiszen a „haza" néktek itt és most van, e házban, e században.

– De egy másik valóságban – sóhajtotta Sara, és nem várva be Ebenezer kérdését folytatta. – Nézd. Szeptember harmincadikán véletlenül elindult velünk az időford és jött a baleset a pásztorfiúval. Mikor visszatértünk ebbe a korba, már más volt minden, a családunk teljes számban itt volt és nem tudott semmit az időgépről. Mármost gondolkodj logikusan. Képzeld magadat apa és anya helyébe. Harmincadikán, délután fél négy előtt pár perccel visszatértünk az őskorból, ők pedig bementek a garázsba, hogy elővegyék apa másik kocsiját. Egy-két perc múlva kijöttek a garázsból, de mi már nem voltunk ott. Hiszen véletlenül elmentünk a tizennyolcadik századba, és amikor visszatértünk, anya és apa nem volt itthon. Ahova visszatértünk, az 2065. szeptember harmincadikának egy alternatív változata. Az eredeti változatban anyáék kijönnek a garázsból és nekünk csak a hűlt helyünket találják. Az új változatban mi ott vagyunk, csak ők nincsenek ott, mert az elmúlt hetekben ugyanúgy jártak dolgozni, mint rendesen, nem jöttek haza korábban az időgép miatt. Hiszen a valóság két változata között pontosan az a különbség, hogy a kettes számúban nem építettünk időgépet. Érted?

Ebenezer meghökkenve bámult rá egy pillanatig. – Izé… bocsáss meg. Azt hittem, ez még csak a bevezetője magyarázatodnak, mely ezután következik.

Sara elnevette magát. – Oké, a temporáldimenziológia tényleg nem könnyű tudomány. A…

– Temporál-micsoda? – kérdezte Ken Kettő döbbenten, szemlátomást az egész család nevében.

– Temporáldimenziológia. A dimenziók mint a temporális kaotikum projekcióinak komparatisztikája. Hű, ez egész jól hangzik – folytatta Sara lélegzetvételnyi szünet nélkül –, gyorsan írjuk föl, ez fejezetcím lesz a TB-ben.

– Mi az a TB? – érdeklődött apa, miközben Ken Egy elővette a noteszét és hűségesen felírta a mondatot.

– *Temporális Biblia.* A téridő-kontinuum kutatásának alapműve, minden idők legfontosabb fizikai műve, száz éven belül lefordítják minden olyan ország nyelvére, ahol élnek fizikusok. Apránként ideje lesz összeállítani a tartalomjegyzékét.

Mindez csak megfogalmazásában volt bolondozás; Sara nagyon is komolyan gondolta, hogy meg akarja írni a könyvet. Az este egy részét a tárgykörök felvázolásával töltötték. Royce első törvénye: temporális momentum. Temporális mozgási energia a kvantumban és az anyagban. A Royce-tömeghatárok. A Royce-kocka. (Így nevezték el a térnek azt a maximális darabját, amit el lehet mozdítani az időben.) Az időautó és az időburok. Ultrakozmikus sugarak mint temporális meghajtás. Royce második törvénye: temporális és lineáris mozgás összefüggése. Az időparadoxon és négyzetének megoldása. Royce harmadik törvénye: az időmechanika. A mágneses időnavigáció. Időnéző és időrádió: az elektromágneses sugárzás a temporálisban. A Šafránek-féle kvantumcsapda mint temporális kvantumszűrő. A temporális kaotikum és az alternatív valóságok. Valóságváltoztatás. Bioidő. S végül a gyakorlati megoldás: időford, idővezérlő program, időcica, időutazás. És egypár gyakorlati jótanács a temporális kalandozásra készülőknek. Igaz, e tanácsok nem terjednek ki minden eshetőségre: kifejezetten ki fogják hagyni, hogy az időutazók ne vigyenek magukkal M&M's cukorkát.

– Az időutazás alapja a temporális kvantumszám, Mr. Bolingbroke – jelentette ki Sara ellentmondást nem tűrően. – A temporális kvantumszám időcica esetén… Tessék! – mondta bosszúsan, mert a Mr. Bolingbroke mellett ülő Madame Curie szólásra jelentkezett.

– Est-ce que ceci a quelque chose à voir avec la radioactivité, Madame la professeur?* – kérdezte.

– Pas une seule chose au monde, Madame – felelte Sara. – Ce phénomène n'est pas radioactif, en revanche, il faut faire attention aux bonbons.**

A padsorokban többen egyetértően bólogattak. Sara végignézett az osztályon. Ott ült Newton, Rutherford, Arkhimédész, Bohr, Wakayama, Pierre Curie, Ebenezer, Szilárd, Ray Winston, Pauli, Planck, Lombardi, Sally Andrews, és mellette, Sara nagy meglepetésére, Dzsingisz kán.

– Ön mit keres itt? – kérdezte tőle.

– Szeretnék időmechanikát tanulni, tanárnő, kérem – felelte a mongol nagykán angolul. – Halálom után birodalmam széthull örököseim kezén. Szeretnék előremenni a jövőbe, hogy megakadályozzam.

Sara felállt a katedrán és szigorúan nézett a kánra.

* Van ennek köze a radioaktivitáshoz, tanárnő, kérem?

** Az égvilágon semmi, asszonyom. Ez a folyamat nem radioaktív, viszont a cukorkákkal vigyázni kell.

– Ez nem fog sikerülni, Mr. Dzsingisz! A birodalma szét fog hullani, hiszen széthullott! – Egyszerre kétfelől megkerülte az asztalt és odalépett a kánhoz. – Nézzen ki az ablakon! A huszonegyedik században vagyunk, a maga tizedik századának befellegzett! Megbuktatom időfizikából! Mars ki!

Dzsingisz kán felállt, fogta a könyveit, aztán kivett közülük egyet és Sara elé dobta a padra. *Sara Royce: Temporális Biblia.* – Ezt még megbánja, tanárnő! Dzsingisz kán bosszút áll! Én nem a tizedik században éltem, hanem a tizenharmadikban!

Ezzel kiviharzott.

A csendet egy fehér parókás, középkori úr törte meg, Sarának fogalma se volt, hogy kicsoda.

– Maga időgépet épített és nem tudja a történelmet? Megbuktatom!

– Maga engem nem buktathat meg! – vágott vissza Sara. – Ez az én századom!

– Igazán? – kérdezte a barokk úr gúnyosan, és kihúzta a számítógépet a kesztyűtartóból. – Ezen könnyen segíthetünk. – Gyors mozdulatokkal beállította a gépet. – Lineáris pozíció: boszorkányégetés!

– Nem! – kiáltotta Sara. – El kell vinnem a könyveket! – Felmutatta Sarah Royce két kötetét, amik egész idő alatt a kezében voltak.

– Azok nem is léteznek ebben a projekcióban – szólalt meg Einstein, és szavától a könyvek semmivé foszlottak a kétségbeesett Sara kezében. – Létezésük valószínűsége egy a fénysebesség négyzetéhez.

– Nem igaz! – vágta rá Sara. – Nincs relativitás! Maga elfelejtette, hogy az egészet be kell szorozni egy mínusz négyzetgyök pível!

– Lehet – felelte Einstein hanyagul –, de már kinyomtatták, így marad. Úgyhogy a te probabilitásod is egy alá csökken, és eltűnsz a temporális kaotikumban.

Intett. Sara rémülten érezte, ahogy csökkenni kezd a valószínűsége, egyre valószínűtlenebbé vált, aztán kigyulladt a feje fölött egy piros felirat:

$$p = -\infty$$

és ő belezuhant a temporális kaotikumba.

A kaotikumban Sara Kettő arcát pillantotta meg, aki mosolyogva hajolt fölé.

– Ébredj, álomszuszék. Hasadra süt a nap.

– Szent temporális – hüledezett Kettő. – Képes volt beledobni téged a kaotikumba?

– Nem dobott bele – javította ki Egy, ledobva éjjeli öltözékét. – Csak lecsökkentette a valószínűségemet.

– De tudta, mi lesz az eredmény, úgyhogy ez ugyanaz – állapította meg Kettő vetkőzés közben. – Úgy látszik, hátránya is van a duplázódásnak: egyszerre két szólamban álmodunk hülyeségeket.

A beszélgetés itt abbamaradt: beléptek a zuhanyfülkébe. Később, már törölközés közben kérdezte meg Egy: – Miért, te mit álmodtál?

Kettő megvonta a vállát. – Nekem kellett hajtani azt a rémes postakocsit, és minden lovat külön-külön számítógéppel kellett irányítani. Mire összehangoltam volna őket, jött Sally Andrews és közölte, hogy ő egy időutazó a huszonegyedik századból, és engem itt hagy a tizenkilencedikben.

– Rémes.

Kettő bólintott. – Időutazósors, azt hiszem. Egyre több minden történik velünk, hát egyre nagyobb hülyeségeket álmodunk.

– Vagy egy idő után hozzászokunk és már föl se vesszük.

Kettő fölhúzta a nadrágját és megvonta a vállát. – Egy idő után…

Egy is belebújt a sajátjába. – Egy bioidő után, természetesen. Vagy ha úgy tetszik, rengeteg különféle idő után. Egy kicsi tizenkilencedik század, egy kicsi…

– …huszonegyedik – folytatta a mondatot Kettő lélegzetnyi szünet nélkül –, bele egy kis tizennyolcadikat, aztán…

– …megszórod reszelt tizenhatodik századdal, rá egy…

– …csipetnyi tizedik század, aztán…

Kórusban fejezték be a mondatot, fejük fölött egymásnak csapva jobb tenyerüket.

– …jól összekevered és tálalod!

24. A PARTY

– Mondd, SaCar – kérdezte apa a reggelinél, meghallgatva az álmokat –, nem olvastad elalvás előtt Lem *Kiberiádá*ját?

– Arra sem emlékszem, hogy valaha olvastam volna.

– Pedig gyanítom. Ott van egy olyan történet, ahol a két mérnök úgy pusztítja a sárkányokat, hogy valószínűtlenné teszi őket. Ott valaminek a valószínűsége éppen olyan befolyásolható tulajdonság, mint valaminek a hőmérséklete, úgyhogy valószínűtlenségi fegyverrel lövöldöznek a sárkányra, egészen addig, amíg a környéken már valóságos csodák történnek.

– Rólam is ír? – érdeklődött Sara.

– Nem, téged nem említ.

– Akkor nem ismeri az *igazi* csodákat – legyintett a lány fitymálóan.

Úgy határoztak, ezentúl nem estére jönnek vissza a huszonegyedik századba, hanem közvetlenül távozásuk után. Fél tizenegy volt, amikor elhagyták a századot, és ugyanerre az időpontra fognak visszajönni; átalusszák a napot, este távoznak és visszajönnek, aztán átalusszák az éjszakát, és így tovább.

Hat órára állították be érkezésüket a tizenkilencedik századba. Április tizenkettedike volt, kellemes tavaszi hajnal, bár egy kicsit még hűvös. Anya és Sara Egy bement a házba Ebenezerrel, és Sara beöltözött jelmezébe; elkelt a segítség a sok bonyolult ruhadarab felöltéséhez. Aztán anya visszatért a pajtába a többiekhez, akik az időfordban maradtak, arra az esetre, ha a látogató betérne a pajtába is.

A látogató nem tért be a pajtába. Mrs. Walker inasa volt, és levelet hozott úrnőjétől Miss Royce számára. A kisasszony köszönettel átvette a

levelet, az inas meghajtotta magát, visszaült lovára és könnyed ügetésben távozott.

A pajtában olvasták el, valamennyien együtt. Csak Carrie nem hallgatta Sara felolvasását; a pajta hátsó részében szimatolgatott, a helyi élővilággal ismerkedett.

Kedves Miss Royce,

Mrs. Abigail Walker örömmel venné, ha üdvözölhetné Kegyedet a sutherlandi társaság szokásos garden partyján, mely szombat délután három órakor veendi kezdetét Mrs. Walker főtéri rezidenciáján. Kegyed megjelenésére okvetlenül számítunk.

Mrs. Abigail Walker

Sara jó fél percig tanulmányozta Mrs. Walker cirkalmas, de jól olvasható aláírását, amíg ráébredt, hogy tulajdonképpen miről is szól a levél.

– Módfelett örvendetes – állapította meg Ebenezer. – Mrs. Walker szombati garden partyjain a város krémje jelenik meg. Mindenkivel ismeretséget köthetendesz ott.

– Hát jó – mondta Sara. – Milyen nap van ma, ebben a században?

– Csütörtök – felelte Ken Kettő, aki feladatának tekintette, hogy pontosan számon tartsa a különféle időket.

– Tehát holnapután? – kérdezte Sara.

– Holnapután.

– Akkor változtatunk a terven. Ma és holnap nem jelenünk meg a városban. Egyből belevágunk a garden partyba.

Szombat délután három órakor Sutherland fölött vidáman sütött a nap, felhők is akadtak ugyan, de esőnek nem látszott jele. Ami Sara Egyet és Ebenezert illeti, ők pontosan tudták, hogy aznap lesz bizony eső, nem is kicsi, ellenőrizték, mielőtt útnak indultak a bricskával.

– Hogy hívják azt az embert? – szólalt meg anya hangja Sara fülbevalójában és Ebenezer nyakkendőjének hátsó hajlatában, amikor a főtér előtt néhány lépéssel egy szembejövő gyalogost pillantott meg a kamerán át.

– Az Mr. Willis – felelte Ebenezer. – Vonásai bizonyára ismerősek fiának arcáról, ki Sarát hazahozta volt érkezésekor. Köszöntelek, Bruce! – emelt kalapot a másik előtt.

Az viszonozta. – Köszöntelek, Ebenezer!

S továbbhaladt.

– Bruce Willisnek hívják? – mulatott anya a hangszórókban.

– Igen – felelte Ebenezer. – E nevet kapta a keresztségben. Mi oly meglepő, Catherine?

– Semmi. Majd elmondom. Sara, nem felejtesz el semmit?

– Nyugodt lehetsz, anya. Mrs. Walker el lesz bűvölve városának ez új lakójától, ki bárha oly fiatal még, poézist s kecset hozand egyhangú életükbe. Helyes a bőgés, Ebenezer?

– Helyes – sóhajtott az. A kifejezést nem kellett megkérdeznie, már találkozott vele, de aggódott kissé, vajon Sara nem ejt-é el egy ily szófordulatot valaminő alkalommal, midőn e kor szülöttei leendenek jelen. Ám óvakodott attól, hogy ily kérdéssel sértse meg a legnagyobb tudóst, kit valaha alkotott a Teremtő.

Tavaszi hajnalon, midőn oly hűs a lég,
Kertemben sétáltam, s rózsáim illata
Elmémbe idézte, hogy téged várlak rég,
Kit elhívott a korona szolgálata.

Midőn jó királynőnk magához hívatott,
Öröm és bánat hatotta át szívemet,
Hogy hazádat szolgálod, dicsőség nékem is,
Ám ezidőn szerelmünk szunnyadni kénytelen.

Borzalmas. Sarah Royce prózája még csak-csak elviselhető, de amikor verset ír, az valami kibírhatatlan. Kínosan ügyel a szótagszámra – kivéve, amikor elvéti, mint most ebben a két sorban –, de a ritmusról fogalma sincsen, és a rímei is döcögnek. Ő, Sara Egy Caroline Royce… vagy Sara Caroline Egy Royce? végül is mindegy… tud időgépet építeni és többé-kevésbé használni is, az első kísérlet döccenőjét most hagyjuk. Ő a földtörténet legnagyobb fizikusa, költői babérokra igazán nem tör. De az ég szerelmére, azért a jó verset a rossztól mégiscsak meg tudja különböztetni, és ezek a versek *pocsékak!*

– Ó, Miss Royce, mily elragadó – hallotta Mrs. Walker hangját, amitől hirtelen ráébredt, hogy félbeszakította a felolvasást. – Ez utóbbi tán még igazabb, mint az előző. – Szent ég, ez azt hiszi, hogy vége a versnek, pedig még van néhány szakasz… de sebaj, maradjon meg ebben a hitében. – Okvetlenül alkotnia kell még ily csodálatos műveket, *okvetlenül,* amennyi csak pennájától telik. – Az idő egye meg, mi lehet az a…

Fülében hirtelen megszólalt Kettő suttogása: – Penna?…

– Toll – súgta Ebenezer.

Jó öreg Sara, nála jobban senki se tudhatja, hogy milyen szavak okoznak neki gondot.

– …véled, Abigail – hallotta Mrs. Twitchell hangját. – *Feltétlenül.* Hála a Gondviselésnek, Miss Royce jómódú családból származván, ez nem jelent néki problémát. Jól mondom, Miss Royce?

– Izé… parancsol, Mrs. Twitchell?

A kövérkés hölgy jóindulatúan nevetett. – Lám, a művészpalánta, egy percre hagyja abba a felolvasást és máris elgondolkodik. Mrs. Walker az imént azt említette, hogy ki kellene adatnia műveit. Nem volt soha ily ambíciója, kisasszony?

– Ó, dehogynem, asszonyom – mosolyodott el Sara. Remek, itt megemlítheti Ebenezer munkáját. Csak óvatosan. – Ebenezer kuzennal a napokban beszéltünk erről. Említést tett nyomdagépéről, melyen évek óta dolgozik, s mely úgyszólván tökéletesen készen áll. E gépen könynyedén elkészítheti műveimet. Úgy tervezem, két kisebb kötet lesz, ekkorák talán – mutatta kezével Sarah Royce könyveinek méretét –, mármint kezdetnek persze, eddigi műveimet tartalmazandó. Később írok még, s kinyomtatjuk azokat is.

– No de bocsásson meg – húzta fel szemöldökét Mr. Stevens, az öreg, pocakos bankár, aki csak akkor szólalt meg, ha pénzről volt szó –, Halifaxban bőséggel talál nyomdákat, hol megcsinálják kegyednek potom áron.

– Hogyne, Mr. Stevens, de akkor megfosztanám jó kuzenomat a lehetőségtől, hogy ő készíthesse el első műveimet.

– Vagy úgy – dörmögte Mr. Stevens kedvetlenül.

A baráti, rokoni érzelmek és a kedvesség nem az ő világa, állapította meg Sara, ezekkel nem tud mit kezdeni. Begyepesedett, vén pénzeszsák.

Még szerencse, hogy egy idő után a verseket is megunták, gondolta Sara, amikor már öt perce senki se foglalkozott vele. Legalább egy tucat verset kellett fölolvasnia, és az idő tudja, mi lett volna, ha nem felejti otthon a regénye kéziratát. Szerencsére még időben eszükbe jutott, hogy azt felejtse csak otthon, érje be a város krémje a versekkel.

Fellélegzett, amikor öt óra után Mrs. Walker útjára bocsátotta vendégeit. Már csak azért is, mert nemsokára jön a vihar.

– Ó, Miss Royce, az csak természetes, hogy hazavitetem önt – jelentette ki. – Vendéglátóként ez kötelességem. – Intett inasának, aki a szokásos „igen, asszonyom"-mal válaszolt és azonnal intézkedett. Előállt Mrs. Walker kocsija, pontosabban az egyik a kettő közül, és a kocsis segítségével Sara föllépett a felhágón. Erősen fújt a szél, a nap csak itt-ott kandikált ki a felhők közül.

– Igyekezzen, William – intette Mrs. Walker. – Mr. Thornpike messze lakik, és félő, hogy esni fog.

– Igen, asszonyom – felelte a kocsis, és cuppogott a lónak.

– Viszontlátásra, Mrs. Walker. Végtelen örömömre szolgált megismerkedhetni önnel.

– Nékem is önnel, Miss Royce, a viszontlátásra – felelte Mrs. Walker udvariasan, és visszaindult a házba, miközben ők kifordultak a kapun.

Azonnal megszólalt Sara fülében Kettő hangja.

– Harminc perc múlva elered az eső.

– Csakugyan, William – mondta Egy –, jó lesz sietnünk. Nem szeretnék megázni.

– Igyekszem, kisasszony – felelte a kocsis, és gyorsabb tempót diktált, de Sarát ez nem érdekelte, szavai valójában Kettőnek szóltak.

– Ebenezer már elindult – folytatta másolata –, a város szélén találkoztok. Átszállsz hozzá, aztán ha a kocsis már elment, odamegyünk a Forddal.

Derék öreg Sara. Okos és körültekintő, akárcsak ő. Elmosolyodott magában a gondolatra. Még szép.

Negyedóra múlva megpillantotta a szembejövő Ebenezert.

– Ó – szólalt meg. – Nézze, William, az ott nem Mr. Thornpike?

– De igen, kisasszony – felelte a kocsis.

– Mily örvendetes. Bizonyára úgy gondolta, már véget érhetett a party. Akkor véle térek haza, és lehet, hogy maga is hazaér az eső előtt.

– Köszönöm a figyelmességét, kisasszony – bólintott a kocsis tisztelettudóan.

Ebenezer csakhamar megállt mellettük.

– Ó, Sara, nem tudtam bizonyosan, miképpen térsz haza. Úgy gondoltam, a party véget érhetett immár, s nem is tévedtem. Jó napot, William.

– Jó napot, Mr. Thornpike.

Sara fölpattant. – Igyekezzünk, mert itt ér minket az eső. – William gyorsan leugrott, hogy le tudja segíteni a kisasszonyt, aki nem hagyott kétséget afelől, hogy segítséggel vagy anélkül, de pillanatokon belül lent lesz a kocsiról. Aztán fölsegítette a másik bricskára, amit Ebenezer szépen körbefordított a réten. Búcsút intettek Williamnek és gyors ügetésben hazaindultak. Már igencsak szemerkélt.

– Hát ezek? – nézett Sara két perccel később a távolba, ahol az időford semmivel össze nem téveszthetően csillámlott a felhők közül kisütő napfényben. – Sara, mit mászkáltok itt? Akárki megláthat!

– Csigavér – intette a fülhallgató. – Megnéztem, Williamnek már a háta néz ebbe az irányba, és ugyancsak sietteti öreg csődörét.

– Fiatal kanca – javította ki Ebenezer.

– Bánja az idő, hogy micsoda – vont vállat Kettő, bár ez innen nem látszott, hisz még vagy negyed mérföldre voltak egymástól. – Ló!

Az eső rákapcsolt. Sara aggodalmasan nézegetett fölfelé.

– Akkor meg miért nem ugrotok közelebb?!

Ahogy kimondta, az időford megjelent közvetlenül előttük, Ebenezer alig tudta visszafogni a lovat, aki rémülten ágaskodott föl a hirtelen felbukkanó akadály láttán. Sara leugrott a kocsiról és fejest ugrott az időfordba, éppen az utolsó pillanatban, mielőtt szakadni kezdett az eső. A kocsiból nézték majdnem egy percen át, ahogy a férfi lecsitítja a lovat.

Aztán mind a ketten őrájuk néztek, szemrehányó arccal. Legalábbis Sara ugyanazt az arckifejezést vélte látni a lovon, mint Ebenezeren.

Kettő hirtelen fölrántotta a sofőrülés melletti ajtót, kilépett a zuhogó esőbe és odaszaladt a bricskához.

– Ne haragudj, Ebenezer! Eszembe se jutott, hogy mögétek vagy mellétek kellene ugrani! Az én hibám…

– Hagyd ezt, Sara – kiabálta túl a férfi a vihart. – Nem haragszom, de semmi értelme, hogy te is bőrig ázz! Térj meg az automobilba, én pedig hazahajtok!

– Hogyisne! Kész tüdőgyulladás. Gyere át a Fordba!

– Nem hagyhatom a lovat!

Az eső kettőzött erővel zuhogott, a szél pedig csak most kezdett rá igazán.

– A ló akkor is megázik, ha megy! Letakarjuk!

– Nincs akkora takaróm, mi ezen égiháborútól megvédené, Sara!

Kettő egy pillanatig gondolkodott, aztán visszanézett az időfordba, amiben másolata éppen azon ügyködött, hogy lehántsa magáról a tizenkilencedik századi ruhadarabokat, amiket nem szívesen tett volna ki az esőnek. Más nem volt a kocsiban; szüleik és az ikrek Ebenezer házában maradtak.

– Tudom már. Gyere, Ebenezer!

– Nem érted, hogy…

– *Ne vitatkozz velem!* Kell a férfikéz!

Sara visszament az időfordhoz, anélkül hogy hátranézett volna. Jól számított: Ebenezer megjuhászodva követte, s egy intés elég volt, hogy beszálljon a kocsiba.

– Csukd be, Sara!

Egy berántotta az oldalajtót, Ebenezer az elsőt, Kettő pedig szinte oda se nézve kapcsolta az időgépet. Az eső szempillantás alatt elmúlt a fejük fölül, csendes októberi délelőtt volt a Royce-villa kertjében.

– Nahát akkor – mondta Kettő, kiugrott a kocsiból és beszaladt a házba.

– Hová… – kezdte Ebenezer.

– Átöltözni, hova máshová – felelte Egy, ledobva magáról az utolsó alsószoknyát is, és kiszállt. – Gyere, Ebenezer, keressünk egy csavarhúzót.

A férfi kilépett, aztán sarkon fordult. Sara teljes két másodpercig értetlenül nézte a hátát, aztán végignézett magán. Trikója, sortja teljesen normálisan állt rajta. Aztán megértette.

– Ebenezer, ne hülyéskedj! Ez a huszonegyedik század, láthattál éppen elég rövidnadrágos nőt Halifaxban meg az Államokban. – Elballagott a férfi mellett, a garázs felé, aztán megállt, a homlokára ütött és visz-

szament a kocsihoz. – Nem emlékszel, melyik ülés alá tettük a szerszámkészletet?

– Minek nekünk szerszámkészlet? – fordult meg a férfi meglehetős piros arccal.

– Megjavítani a lovadat – nevetett Sara. – Itt van – kapta elő a szerszámkészletet, és besietett vele a garázsba. – Figyelj. Látod azt a nagy kék valamit? – mutatott föl a Dodge tetejére.

– Látom, Sara – állt meg mellette a férfi.

– A sarkain csavarok vannak. Ki kell őket oldani. Akkor az egész kék valamit le tudod emelni a tetőről, de vigyázni kell, mert dögnehéz… úgy értem, roppant súlya van.

Ebenezer bólintott. – Mindjárt hozok egy széket.

– Minek?

– Hogy felállhassak reá.

– Ja… várj, van itt jobb.

Az egyik polcról levett egy kis fémtárgyat, letette a földre, meghúzta, s a férfi bámuló szeme előtt helyes kis létra hajtogatódott ki.

– Csodálatos. Ily apró, és megbírja súlyomat?

– Még többet is… Állj! – csattant fel hirtelen, amikor Ebenezer már a létra felé tartott. – Az idő egye meg, de hülye vagyok! Ha ezt most leveszed a kocsiról, szeretném tudni, hogyan rakjuk át az időfordra.

– Az időfordra? – ismételte a férfi bambán.

– Arra hát – mérgelődött Sara, és megkerülte a Dodge-ot. – Másképp hogy akarod elvinni? Légy szíves, vidd ki a létrát, én meg kiviszem a kocsit.

Kinyitotta, beszállt és indított. Lassan kigurult a Ford mellé. Kiszólt az ablakon: – Irányíts, Ebenezer. A lehető legközelebb kell állnom a másik kocsihoz.

Percekig manőverezgetett Ebenezer avatatlan mutogatásának segítségével ide-oda a Ford mellett, amíg megjött Kettő, átázott blúzát és nadrágját másikra cserélve, száraz hajjal, kezében szatyorral. Ezt bedobta a Fordba, aztán átvette az irányítást és odaigazította másolatát a kocsi mellé.

Ebenezer a létrával körbejárta a Dodge-ot és kioldotta a csavarokat, aztán felmászott a Ford tetejére, végighasalt rajta, azon az oldalon is kicsavarozott mindent, aztán áthuzigálta a csomagot a Fordra. Azon már alig lepődött meg, hogy a csavarhúzóban kis motor van, s csak egy gombot kellett megnyomnia.

– Óvatosan – kiabálták a lányok félpercenként. – Ha összetöröd magad, nem tudom, mihez kezdünk.

– Kész – nézett le a férfi.

Kettő beugrott a Dodge-ba, elfordította a kulcsot, teljes súlyával belelépett a gázba, és olyan finoman húzta el a másik kocsi mellől, mintha épp csak megérintette volna a pedált.

– Kár, hogy anyáék nem látják – dörmögte, aztán bevitte a kocsit a garázsba és visszament a Fordhoz, ami mellett Ebenezer éppen összecsukta a létrát.

– Ezt is magunkkal visszük – mondta Egy, és betette apa kocsijának helyére. – Jól fog jönni. Mindent hoztál, Sara?

Ebenezer észrevette, hogy Kettő nem válaszol, de Egy nem kérdez újra. Még csak egymásra se néztek. Hát igen, tökéletesen ismerik egymást.

Beszálltak, Kettő a volánhoz, Egy pedig a számítógéphez, amin beállította a visszatérési koordinátákat. Pontosan ugyanaz a hely, egy másodperccel később. A ló csak annyit fog látni, hogy a kocsi egy pillanatra eltűnik.

A létra csakugyan jól jött. Ahogy megérkeztek, Kettő odatolatott a ló mellé, egész közel, aztán kiszálltak a másik oldalon a zuhogó esőbe, Ebenezer fölmászott a kocsitetőre és a lányok útmutatásával kinyitotta a sátrat. Igaz, a működését nem ismerte, úgyhogy némi ijedtséggel látta, ahogy a súlyos fémváz és a különös anyag rázuhan a lovára, de az a levegőben szétnyílt, valóban sátor lett belőle, és betakarta a lovat, félig a bricskát is.

– Gyere le! – hallotta lentről valamelyik Sara hangját, s mire leért a létrán, azok már bent voltak a kocsiban és kibontották a csomagot, amit Kettő hozott magával. – Csukd be az ajtót, meg kell itt fagyni – szóltak rá. – Menj, ülj a vezetőülésbe.

– Csurom víz lesz tőlem.

– Kit érdekel? – vakkantotta Sara. – Figyeld a tájat szemközt!

Majdnem megkérdezte, hogy minek. Ezek a Royce-ék mindig olyan furcsán fogalmaznak. Nyilván a huszonegyedik századiságuk teszi.

– Jól van – hallatszott hátulról két perccel később, és kinyitották az oldalajtót a bricska felőli oldalon. – Gyere hátra, öltözz át te is.

– Mibe? – nézett hátra Ebenezer csodálkozva, de mire kimondta, már látta az ülésekre ledobált ruhadarabokat. Kenneth ruhái voltak, nagyjából jók rá, no persze arra tökéletesen alkalmatlanok, hogy ebben a században mutatkozzék bennük. De szárazak voltak.

Míg öltözött, a lányok a ló szőrét törölgették a maguk szeleburdi, huszonegyedik századi módján, nemigen törekedve tökélyre. Majd otthon lecsutakolja rendesen.

– Elkészültem – lépett ki a sátor alá. – Köszönöm néktek e ruhákat.

– Szívesen – felelte Sara; csak az idő tudja, melyik. Az, amelyiknek furcsa piros fényű lámpa volt a kezében, és a másik hajára világított vele.

– Ne nézz bele – szólt rá a másik, észrevéve a tekintetét. – Infralámpa, káros a szemre.

– Mire szolgál?

– Hőt fejleszt. Ilyen körülmények között jobb, mint a hajszárító. Az csak megszárítja a hajadat, de attól még megvesz az isten hidege.

Ebenezer leült a kocsiajtóban és megvárta, hogy a lányok megszárítsák egymás haját. Aztán odalépett valamelyik Sara a különös lámpával és szárítani kezdte az övét is.

– Van az otthoniaknál valami rádió? – kérdezte közben az egyik Sara. – Haza kellene szólni.

– Kell lennie. Nagyobb gond, hogy nincs nálunk semmi ennivaló. Ettél valamit Mrs. Walkernél?

– Nem nagyon.

– Ez ne aggasszon benneteket – szólalt meg Ebenezer. – Házam telve jó falatokkal.

– Aha, csak a ház meg a falatok ott vannak, mi pedig itt vagyunk.

– Két járművel, melyek tökéletesen működőképesek.

– No de… – szólalt meg a két Sara egyszerre, de egyszerre is hallgattak el. – Hát persze. Gyerünk haza!

Akinek éppen a kezében volt a lámpa, se szó, se beszéd, kikapcsolta, bedobta a kocsiba és beszállt, nyomában a másik. Egyikük a kormányhoz ült, a másik a mögötte levő ülésre.

– Mire vársz? – nézett a férfira. – Ugorj föl a bricskára és taposs a gázra!

– Olyan ott nincs – sóhajtott ez, nyirkos hajával fölkelt és felhágott az ülésre.

– Bánom is én – mondta Sara. – Hány sebesség van a lovon?

– Poroszkálás, ügetés, vágta – számolta Ebenezer. – Három. De kocsival persze nem lehet vágtázni.

– Akkor állítsd a váltót ügetésbe és menjünk.

Így értek haza szép lassan, Ebenezer *sofőrködte* a kancát, az egyik Sara pedig az időfordot; szorosan egymás mellett haladtak és tartották a sebességet, hogy a sátor végig takarja a lovat és hajtóját. Meglehetős feltűnést keltettek, a Royce-ok mind kisereglettek a tornácra, úgy nézték őket.

– No? – nézett rájuk Sara, amikor befordultak a tornác elé és leállította a motort. – Nem láttatok még időford–sátor–egylovas bricska kombinációt?

25. BÚCSÚ

Késő estig szakadt az eső, és még másnap délelőtt is erősen fújt a szél. A vasárnapot ezért átugrották; Sarah Royce második itteni vasárnapján sem látogat el a templomba, de hát ilyen időben ez érthető.

Hétfőtől kezdve azonban mindennap bement a városba, s a következő vasárnapokon a templomot is felkereste. Sokfelé megfordult, a város legtöbb lakójával összeismerkedett. A két Sara mindig szívesen emlékezett vissza erre az időszakra. Sally Andrewszal nagyokat sétáltak a város körül, s jókat beszélgettek mindenféle csacska tizenkilencedik századi témáról. Kikaptak sakkban Mr. Andrewstól, akit a kor szabályai szerint nem szólíthattak keresztnevén, bár csak egy évvel volt idősebb a feleségénél; nagydarab, félszeg fiatalember, aki csak a jószág mellett, a templomban és a sakktábla fölött érezte jól magát, valamint akkor, ha a világ folyásáról bölcselkedhetett olyan emberekkel, akik nemigen tudnak nála többet ezekről a dolgokról. Ebben Sara jó partnernek bizonyult, hála az óvatosságnak, ami ekkorra már ételemükké vált; hosszú beszélgetéseket tudtak folytatni a korabeliekkel anélkül, hogy elárulták volna tudásukat a jövőről.

Jó kapcsolatba kerültek Mrs. Walkerral és társaival, akik a maguk módján barátságukba fogadták: aki gazdag volt, az a barátjuknak számított, aki nem volt gazdag, az nem. De azért Sara igazából jobban érezte magát az egyszerű emberek között, amilyen Mr. Flynn volt, az idős kovácsmester, akivel már a városba érkezésekor találkozott; később nemegyszer ellátogatott a műhelyébe, s figyelte munkáját. Vagy Mrs. Smith, a kovács húga, aki írni-olvasni is alig tudott, de utolérhetetlenül finom tizenkilencedik századi süteményeket sütött; Sara többször vitt belőlük haza, hogy a családnak is jusson valami, ürügyül az szolgált, hogy ami-

kor ezeket eddegéli, sokkal szebben tud írni. Vagy itt volt Miss Swicegood, a hetvenes éveiben járó, szigorú tanítónő, aki Sally Andrews előtt évtizedeken át vezette az iskolát, és mindenkit ismert a városban. Még Rawdon-Smith őrnagy is kedvelte, pedig soha két szónál többet nem váltott vele; délután szoktak találkozni, amikor a nyugalmazott katonatiszt botjára támaszkodva útnak indult a főtéri kis kocsmába, és amikor őt meglátta, megemelte kalapját, kissé meghajtotta szálegyenes derekát és jó napot kívánt a kisasszonynak.

S mindenfelé megfordult, Sallyvel vagy egyedül, néha Miss Swicegooddal, aki elkísérte a malomba és a sertéstelepre, s jót mosolygott, amikor Sara búcsúzóul udvariasan intett a disznóknak is. Járt a hentesnél és az órásnál, Hobsonék farmján és Mitchellék tanyáján, járt Halifaxban Andrewsékkal és Twitchellék urbaniai lerakatában a McKenna házaspár társaságában.

Járt persze az iskolában is, nem is egyszer. Megismerkedett Sally védenceivel, s azok is ővele. Talán a gyerekek között érezte magát a legjobban, velük kellett a legkevésbé alakoskodnia. Sokszor elgondolkodott némelyik gyerek családnevén; gyanította, hogy Charles Winston, Jeremiah Harris, Malcolm Dickinson és Albert Woods nem egyszerűen névrokonai, hanem ősei három huszonegyedik századbeli osztálytársának és a kémiatanárnőjének. Nem biztos persze, máshonnan is idevándorolhattak ezek a családok az eljövendő két évszázadban. Jókat beszélgetett velük, de még jobbakat a lányokkal: Alexandra Swicegooddal, az öreg tanárnő bátyjának unokájával, Marion Carlisle-lal, akit nagyon érdekelt a montréali nagyvilági élet, Katie Nicholsonnal, aki inkább a verseket szerette, meg az őrnagy unokájával, Roberta Rawdon-Smithszel, az iskola legjobb tanulójával.

A bionap végén pedig, amikor hazatért Ebenezer kis tizenkilencedik századi házacskájába, akkor leültek mindketten a számítógép elé és megírtak néhány oldalt a *Temporális Bibliá*ból, amíg a többiek megcsinálták a vacsorát. Néha beszélgettek, máskor Ebenezer visszavonult a vendégszobába és olvasgatott, ők pedig fölmentek a szobájukba.

Egészen megdöbbentette őket, amikor egy este anya a vacsora fölött megszólalt:

– Sara szívem, lassan fél éve élsz a tizenkilencedik században. Nem lenne kedved végre elpatkolni?

A két Sara egyszerre nézett föl, még a krumplipürés villa is ugyanúgy állt meg a kezükben. S egyszerre néztek egymásra.

– Fél éve?… – kérdezték pontosan egyszerre, ugyanazon a hangon.

– Persze hogy fél éve – mosolygott apa. – Jó pár hete voltatok szüreten McCormickéknál, emlékezzetek.

– Aha – mondta Sara, ezúttal csak az egyik.

– És áprilisban érkeztetek az urbaniai postakocsival. Most pedig októberben tartunk.

– Az időgép feltalálójának tudnia kell, mennyi tízből négy – jegyezte meg Katie Kettő.

– Ne szemtelenkedj az időgép feltalálójával – nyerte vissza nővére beszédkészségét. – Igen, csakugyan fél év telt már el. Észre se vettük… Hányadika van?

– 2065. november huszadika – felelte Ken.

– Nem, a tizenkilencedik században!

– Október elseje.

– Elég sok. Te jó ég, Sarah Royce-nak 1883-as a halálozási dátuma, ideje cselekedni. Dolgozzuk ki az elpusztítását, de gyorsan!

Sarah Royce megölése kétrészes terv volt. Az első része a könyvek „elkészítése" és köztudatba juttatása volt, ezt folyamatosan csinálták, Sara és Ebenezer nemegyszer szót ejtett a munkáról a városbeliek jelenlétében, akik részleteket nem tudtak, csak annyit, hogy Ebenezer a nyomdagépén dolgozik a könyveken és még az idén elkészül. Arról persze fogalmuk se volt, hogy a nyomdagép valójában csak szedőgép lenne, ha elkészülne, nyomtatni nem lehet vele.

A második rész maga Sarah Royce elpusztítása. A tökéletes bűntény, örült Ken, a tizenkilencedik század legnagyobb detektívjei se jöhetnek rá a valóságra, még maga Sherlock Holmes sem. Aki egyébként két éve praktizál Londonban, jegyezte meg apa. Persze balesetnek lesz álcázva. A vízbefúlás az egyetlen olyan módszer, amivel holttest nélkül lehet halottat produkálni, tehát a folyóba fullad. De meg kell oldani, hogy Ebenezer ne legyen ott, nehogy megvádolják valamivel, ő tehát bemegy a városba, és ezalatt otthon Sarah Royce a folyóba vész.

– Nem jó – mondta apa. – A városbelieknek biztosan tudniuk kell, hogy amikor Ebenezer eljött otthonról, Sarah még élt. Egyébként se történhet a dolog őnála, mert akkor Ebenezer fedezi fel a dolgot, vagyis benne lehet a keze. Nem hozhatjuk veszélyes helyzetbe.

– De a városban nem történhet – vetette ellene Sara Egy. – Ott nincs olyan hely, ahol észre ne vennék, hogy mi történik.

– Mit kellene észrevenniük? – kérdezte Katie Kettő. – Egyszer csak megtalálják a kalapját a folyóparton. Senki se látta, hogy került oda.

– Nem erről van szó. Látniuk kell, hogy Sarah Royce *ott volt* a városban a folyóparton, mielőtt belefulladt a vízbe.

– És mit keresett a folyóparton? – kérdezte Ken Egy.

– Úszott egyet.

– Októberben? – szólt közbe Ebenezer.

– Az idő egye meg! – tört ki Sara. – Ne kérdezgessetek, hanem gondolkozzatok!

– Csillapodj, Sara szívem – kérte anya. – Gondolkodunk. Mi lenne, ha a hídról beleesnél a folyóba?

– Legalább két dolog. Kitörném a nyakamat és széles körű nyomozás indulna, mert senki se hiszi el, hogy Sarah Royce olyan hülye, hogy fölmászik a fél méter magas kőkorlátra.

– Ott a fahíd – emlékeztette Ebenezer. – Átsétáltál rajta, nekitámaszkodtál a korlátnak, az pedig eltörött.

– Kicsit megdolgozzuk, hogy könnyen eltörjön – javasolta apa.

– És aztán? – érdeklődött Sara Kettő. – Nem azért mondom, de én valahogy mégiscsak szeretném túlélni a dolgot.

– Lesz nálad egy kis oxigénmaszk – mondta anya. – A víz levisz egy darabon, kihúzunk és eltűnünk.

– Csak ti tűntök el – morogta Sara. – Engem az első tíz méteren kiment egy járókelő, és süthetjük az egészet.

– Megvan! – kiáltott föl Ebenezer, és izgalmában lelökte a keze melletti asztalkáról a tévé távirányítóját. – Ó, istenem! – kiáltott még nagyobbat, látva, hogy mi történt. – Minő kárt csináltam!

– Ugyan – ugrott oda Ken Egy, és fölemelte a két darabot. – Ez csak az elemtartó fedele. Elég könnyen lejön. Nézd, visszapattintod a helyére és kész.

– Magasságos szent egek – sóhajtott a férfi, kézbe véve a távirányítót. – Mennyi apró csoda van e bámulatos korban, miket megismernem soha nem adatik meg. – Lepattintotta, s megint visszatette az elemtartó fedelét. – Mily szomorú, hogy küldetésünk rövidest véget ér, s útjaink elválnak mindörökre. – Az asztal túloldalán a két Sara összerezzent és egymásra nézett. – De hagyjuk ezt most, a legfelsőbb akarat így ítélt felőlünk, tehát…

Ebenezer még beszélt, de Sara Egy és Kettő nem hallott belőle semmit. Egymással értekeztek, hangtalanul, Egy felhúzta a szemöldökét, Kettő elhúzta a száját és megvonta a vállát, Egy tett egy apró kézmozdulatot, Kettő válaszul egy másikat, s ez így folytatódott perceken át.

– Sara?…

– *Sara!*

– Tessék – kapták föl a fejüket egyszerre, ugyanazzal a mozdulattal.

– Mit szóltok Ebenezer tervéhez? – kérdezte anya.

– Tervéhez?… – pislogtak rá a lányok.

– Úgy látom – mondta Ebenezer szomorúan –, Saráéknak más dolguk is van, mint csekélységemet hallgatni. Hisz közel két hónapja együtt vagyunk már… tán megunták társaságomat.

– Ugyan, Ebenezer – csattant föl mindkét Sara egyszerre –, ne beszélj hülyeségeket! Éppen… – elhallgattak. – Mi a terved? – kérdezte kis szünet után Kettő.

Ebenezer elmondta újra. Vitatkozni kezdtek róla, néhány részletet megváltoztattak, de elfogadták.

– Helyes – mondta Egy, és nyújtózott egyet. – Mennyi a bioidő?

– Húsz óra tizenkét perc – jelentette Ken Egy, a stopperre pillantva, ami mindig felkeléskor indult nulla óráról.

– Szent temporális! Gyerünk aludni!

– Csakugyan – mondta apa. – Azt hiszem, legjobb lesz, ha jól kialuszszuk magunkat, kelleni fog az erő holnap.

– Mihez? – kérdezte Kettő.

– Hát, ugye, neked van még néhány jelenésed a városban, aztán fűbe harapsz, amihez kell némi előkészítés.

– Csodákat – felelte Egy. – Holnap reggeli után szépen leülünk a számítógéphez, és azt gyanítom, estig föl se kelünk mellőle.

– Miért? – akarta tudni Katie Egy.

– Majd holnap megbeszéljük. Most gyerünk az ágyba!

Már rég nem tudták, milyen napszak van odakint, a ház leeresztett redőnyei mögött. Még valamikor régen bevitték az időfordot a garázsba, onnan ugráltak a tizenkilencedik századba és vissza; a házat csak apa vagy anya hagyta el néhány bionaponként a Dodge-dzsal, hogy elhajtson a szupermarketbe, összeszedjen némi élelmiszert és hazajöjjön. De számukra se volt jelentősége, hogy nappal van-e vagy éjszaka. Saráékat a legkevésbé sem érdekelte. A huszonegyedik századnak ez a valósága csak bázisként szolgált, ahol az idő múlásának semmi jelentősége. Az itteniek azt hiszik, hogy a Royce család elutazott, mindenhol ezt mondták, a gyerekeket átmenetileg kivették az iskolából, a szülők szabadságot kértek, halaszthatatlan egészségügyi okokra hivatkozva. Ezért is tartották leeresztve a redőnyöket, meg mert így nem zavarta őket az őszi napsütés, amikor ők éppen aludni akartak, vagy a kinti sötétség, ha náluk akkor nappal volt.

Ezen a napon se tudták, legalábbis a két Sara nem. Saját rendszerükben számolták az idő múlását, ami akkor indult nulláról, amikor fölkeltek; és saját naptárt használtak, ami ezen a napon negyvennyolcat mutatott. Az első bionap az volt, amelyiken megrendezték Sarah Royce Sutherlandbe érkezését és néhány további tizenkilencedik századi napot. Semmi másnak nem volt jelentősége. A Kenek tudták ugyan, hogy milyen dátumot írnak a huszonegyedik században, de ez igazából nem létezett.

A negyvennyolcadik napon, egy óra után néhány perccel tehát a két Sara felkelt a reggelizőasztaltól, hóna alá csapott egy-egy számítógépet, és a lift felé indult. Kettő még visszaszólt:

– Megyünk dolgozni. Csináljatok, amit akartok, csak ne zavarjatok és ne vigyétek ki a Fordot a házból.

Felmentek a szobájukba, leültek az ágyra egymás mellé, letették a számítógépeket, s fölkapták a fejüket a kopogásra.

– Mi van?! – kérdezték barátságtalanul.

Az ajtó kinyílt, és Katie betolta a zsúrkocsit, amit vendégségek, fogadások alkalmával szoktak elővenni; amióta Sutherlandbe költöztek, még nem használták. Felső lapján aprósüteménnyel, gyümölccsel, édességgel megrakott tálcák, néhány papírtányér, poharak; alul ásványvizes, kólás, narancslés üvegek.

– Anyával csináltuk még reggeli előtt – állította az ágy mellé.

– Kösz – mosolyodtak el nővérei.

Az ajtó becsukódott, ők pedig lenyomták a böngésző gombját.

A szülők, a négy iker és Ebenezer lent a földszinten talált magának elfoglaltságot. Tudományról és technikáról beszélgettek, tizenkilencedik és huszonegyedik századi társasjátékokat játszottak. Volt rá idejük. A bioidő szerint tíz óra is elmúlt már, amikor a két Sara fáradtan megjelent a nappali ajtajában, egyik az egyik, másik a másik félfához támaszkodott, és enni kértek.

– Sikerrel jártatok? – állt fel anya, hogy a konyha felé induljon; a Katie-k követték.

– Igen.

– De hát mit csináltatok voltaképpen? – kérdezte apa.

– Később – rázta meg fejét az egyik Sara. – Hagyjuk ezt most, éhesek vagyunk.

Ezen a bionapon már nem mentek vissza a tizenkilencedik századba, Saráék túl fáradtak voltak hozzá. Nem mondták meg, mit kutattak mostanáig és mi lett az eredmény; csak annyit feleltek, hogy még nem aktuális. A többiek nem erőltették a dolgot. Majd elmondják, ha akarják.

Csak a következő bionapon tértek megint vissza Ebenezer házába, október másodika reggelére, amikor Sara Egy meglátogatta Sally Andrewst és megbeszélt vele néhány halaszthatatlan kérdést a hálaadásnapi süteményekkel kapcsolatban. Együtt készültek az eseményre, amiről Sally nem is sejthette, hogy aznap látja utoljára barátnőjét.

Egész héten tartott a készülődés, két irányban is. Sally süteményt sütött, feldíszítette a házukat és terveket szőtt az ünnepi programokról; Sara pedig a forma kedvéért ugyancsak sütött süteményt – anya segített, de erről Sally nem tudott –, részt vett a rendezvények megszervezésében, ugyanakkor pedig Ebenezerrel és a tizenkilencedik századiak előtt ismeretlen családjával kidolgozta és előkészítette pusztulásának apró részleteit. Ezek egyike volt például, hogy a hét folyamán többször meglátogatta Mrs. Shue-t folyóparti házában, hogy tanácsokat kérjen tőle a sütemények elkészítéséhez. A hölgy roppant boldog volt, hogy segíthet, Sara pedig e pár nap alatt bejáratos lett hozzá.

A két Sara mindezeken felül előkészített egy harmadik tervet is, de erről kettejükön kívül senki sem tudott.

Sarah Royce olyan sokat nyüzsgött ezen a héten Sutherlandben, hogy négy bionapjuk is ráment; hálaadás napját kipihenve kezdték, az ötvenharmadik bionapon, rögtön reggeli után. Reggel nyolckor léptek be a tizenkilencedik századba, s Ebenezer nyomban feldobta az elmúlt biohetekben már megszokott pénzdarabot. Egy az írást választotta, és ez jött ki; ő öltözött hát be Sarah Royce ünnepi viseletébe, a Sallyvel közösen, külön erre az alkalomra választott sötétkék ruhába. Megfogta a kalapot, hogy a fejére tegye, és a keze megállt a levegőben.

Anya egy pillanatig várt, aztán kérdő kifejezés jelent meg az arcán. Másik nagylányára nézett; Kettő lehorgasztott fejjel állt másolata mellett, aki lassú mozdulattal visszatette a kalapot az ágyra.

A két lány egymásra nézett. Anya olyan szomorúságot látott az arcukon, hogy leguggolt melléjük, éppen úgy, mint amikor Sara még kicsi volt, és a vállukra tette a kezét.

– Nem tehetünk mást, gyerekek. Egyszerűen *muszáj* végigcsinálni.

– Persze – mondta Egy. – Muszáj.

– De nem neked kell vidáman odamenni a barátnődhöz – mondta Kettő –, aztán elhitetni vele, hogy meghaltál.

– Nem – mondta anya. – Nem nekem. De ha nekem kellene, akkor habozás nélkül megtenném. Mert én is az időgép egyik feltalálója vagyok, és tudomásul vettem, hogy ez a találmány felelősséget ró rám. Örüljünk, hogy a sors nem szabott ránk keményebb feladatot. Bármi történjék, nekünk arra kell gondolnunk, hogy mindaz, amit Sally és a többiek látnak, csak színielőadás. A valóságban ők egy letűnt korszak emberei. – Egy megrázta a fejét, de anya nem engedte szóhoz jutni. – Ez a ruha rajtad csak jelmez, Egy. *Ez* a valóság – ragadta meg Kettő farmernadrágjának szárát. – Mikor születtetek?

– 2051. június 22-én – mondta a két lány egyszerre.

– És mikor ébredtetek ma reggel?

– 2065 novemberében…

– No látjátok. A valóság a huszonegyedik század. Ez itt körülöttünk a régmúlt. Sally Andrews már több mint kétszáz éves. Erre gondoljatok, Sara.

Amikor kiléptek a tornácra, anya és apa tekintete összevillant néhány másodpercre, aztán apa egy kézmozdulattal odahívta lányait magához.

– Légy ügyes, Sara Caroline. – Apa általában Sarának vagy SaCarnak szólította, így csak nagyon ritkán szokta. – Érezd jól magad, amíg le nem jár az időd, és vigyázz, hogy el ne búcsúzz senkitől. A hídon találkoztok Ebenezerrel, te szabod meg az időpontot.

– Tudom – sóhajtotta Egy.

– Tudom, hogy tudod. És gondolj a Nobel-díjadra.

Sara bólintott, megfordult, tett egy lépést és visszafordult.

– Mondd, apa… helyes dolog úgy szerezni Nobel-díjat, hogy mérhetetlenül elszomorítasz másokat?

Apa komoly arccal nézett rá. – Nem helyes. De nem is így szerzed, hanem azáltal, hogy feltaláltad az időgépet. Az, hogy elszomoríts másokat, azért kell, mert enélkül elpusztulhat az emberiség. Soha ne feledd, hogy az időparadoxon csupán…

– …a temporális kaotikum egyik projekciója – fejezte be Sara a mondatot mosolytalanul. – Csak, tudjátok – pillantott vissza anyára is –, ezekben a projekciókban érző emberek vannak. – Megigazította kalapját és elindult a kapu felé, oldalán másolatával.

A szülők egymásra néztek.

– Nincs könnyű dolga szegénynek – mondta anya.

– Nincs – bólintott apa. – Túlságosan megszerette az ittenieket.

– Hogy az időbe ne – szólalt meg a hátuk mögött Katie Egy. – Másfél hónapon át azon dolgoztunk, hogy megkedveltessük velük Sarát. Ezt csak kölcsönösen lehet.

A szülők bólintottak. A kapun túl Ebenezer fölsegítette Egyet a bricskába, Kettő búcsút intett nekik, s a ló nekivágott az útnak.

A fiatal írónő, Sutherland majdani büszkesége jól érezte magát e földi világon töltött utolsó napján, a folyó túloldalán fekvő réten rendezett városi pikniken. Jókat beszélgetett McCormickékkal, Mrs. Walkerrel, Mr. Loweryvel, Mrs. Smithszel, meg persze barátnőjével, Mrs. Andrewszal is. Megkóstolta mindenki süteményeit, elismerő szavakkal illette a kellemes, úgyszólván még nyárias időjárást, és – három óra múlhatott néhány perccel – biztosította Mrs. Shue-t, hogy a legcsekélyebb fáradságába sem fog telni, hogy elhozza házából azt a két gyümölcsös kosarat, amik még ott maradtak. Útnak indult szokásosan fiatalos, fürge járásával; később, amikor Mrs. Shue felidézte magában ezt a pillanatot, megesküdött rá, hogy semmi különöset nem látott Miss Royce-on, aki csakolyan volt, mint máskor – éppen ez az, az Úr akkor már döntött felőle, ám ő erről még mit sem tudhatott, szegény. Jó kuzenja, Mr. Thornpike éppen ott állt Mrs. Shue mellett, hiszen ha eszébe jutott volna, hogy kövesse rokonát. De hát az Úr másképp határozott.

Amíg átvágott a töltésen, ami elválasztotta a piknikezőket a folyótól és szerencsésen kiküszöbölte a szemtanúkat, Sarának csak az járt a fejében: milyen szerencse, hogy Mrs. Smith és Mrs. Chesterfield jó negyedórával azelőtt elragadta mellőle Sallyt, nem kell utolsó szavakat mondania neki, és nem is próbálhatja elkísérni Mrs. Shue-hoz, hogy tönkretegyen mindent.

– Gyerünk, indulás! – sziszegte a mikrofonba, amikor megpillantotta lent a folyót és a kis fahidacskát, ami olyan alacsony volt, hogy a töltésen túl nem látszott. – Csapjatok a lovak közé!

– Tizenöt kilenc harminc – érkezett Kettő hangja a fülhallgatójába. – Korlát időzítése tizenöt tíz nullára. Negyvenöt… ötven… ötvenöt… *most!*

Lent a folyóparton megjelent az időford, kiugrott belőle Ebenezer és felszaladt a hídra. A kezében tartott szerszámot nekinyomta a korlát egy pontjának, innen a töltésről is hallani lehetett, ahogy beleváj a fába. Két lépéssel távolabb megismételte a műveletet, aztán néhány erőteljes ütéssel kiszakította a korlát egy darabját, ami belehullott a vízbe és útnak indult a tenger felé. Közben már ott állt a férfi mellett ő maga is, vagy persze Kettő is lehetett, farmerban és jövőbeli blúzban, karján sötétkék szövetdarab, fején ugyanaz a kalap, ami most az ő fején volt. Innen nem látszott, hogyan akasztják a szövetdarabot a korlátra, csak az, ahogy Sara lekapja fejéről a kalapot és ledobja a híd padlójára. Átléptek rajta és visszafutottak a kocsiba; közben felnéztek a töltésre és integettek neki.

Visszaintegetett, s éppen leért a töltés aljába, amikor Ebenezer becsapta a tolóajtót, s a kocsi a szokott elhomályosulással eltűnt.

– Lent vagyok – szólt a mikrofonba.

– Vettem, indulok – felelte Kettő, s egy pillanat múlva megint megjelent a kocsi, közelebb, mint az előbb, és a másik irányba nézett az eleje. Katie Kettő felrántotta a tolóajtót, ő fellépett a padlóra, s húga már csukta is az ajtót megint. A következő pillanatban a folyópart átváltozott Ebenezer pajtájává.

– Eddig megvagyunk – sóhajtotta Kettő.

– Hű, ez óriási volt – lelkendezett Katie. – Egy pillanat alatt eltüntettünk téged. Mekkorát fognak nézni…

Két nővére egyszerre förmedt rá.

– Hallgass!

Ebenezer szándékosan lemaradt, amikor a társaság négy óra körül szedelőzködni kezdett, s a többség a fahíd irányában indult vissza a városba. Hűlni kezdett az idő, erősödött a szél, nem volt célszerű tovább maradni. A közelben látta Mrs. Andrewst; legalább ő is hátul lesz, nem ő fedezi fel.

Néhány gyerek előreszaladt; csakhamar jöttek futva, hallotta a kiáltásokat. Egypár férfi gyors léptekkel a folyó felé indult, de ő nem követte őket; nem hallott semmi olyasmit, miből arra gondolhatott volna, hogy kuzinjával történt valami.

Pár perc múlva megpillantotta Mr. Flynnt, ki sietősen tartott feléje.

– Mr. Thornpike – szólította meg csak akkor, midőn közvetlenül elébe ért –, attól félek, szörnyűség történt.

– Minő szörnyűség, Mr. Flynn? – kérdezte, magában kérve a Gondviselést, segedelmezné, hogy a megfelelő kifejezés lássék az arcán.

– Kérem, kövessen a folyóhoz.

Lépést tartott a kovácsmesterrel, míg felértek a töltés tetejére, s onnan tekintett a hídra. E távolságból csak a rajta álló férfiakat látta, Mr. Carlyle ősz fejét ismerte fel. Közelebb érve meglátta Mr. Thomast, majd Mr. Johnson szakállát, s végül a gondterhelt kifejezést az arcukon.

Férfiként állta a csapást, midőn megmutatták néki a kalapot és a törött korláton lógó, szakadt szövetdarabot. Míg előkerült a városi rendőrfőnök és két alantasa, s keresni kezdték a lány testét a mederben, ő legnagyobbrészt arra gondolt: ezzel vége a hihetetlen kalandnak, mit mindörökre meg kell őriznie mélységes titoknak. Midőn otthonába tér, a Royce család még várni fogja – hacsak társaságába nem szegődnék valaki, ez esetben eltávoznak ez időből, s majd annak távozta után térnek vissza –, elrendezik utolsó tennivalóikat, megbeszélnek még néhány kérdést, tán eltölthet még egy hétvégét vélük a jövendőben; ám azután búcsút kell veendeniök, s néki csak az emlékek maradnak. Míg ezeken gondolkodott, nem esett nehezére oly arcot mutatnia, mi illik a szomorú alkalomhoz.

Annál nagyobb volt a meglepetése, midőn otthonába tért, s a Royce család a ház előtt fogadta; elektromos lámpák voltak kezeikben, hiszen este volt már, kilenc óra; a rendőrök mostanáig hasztalanul keresték Sara testét a folyóban, előbb nem szabadulhatott. A két Sara mellette ballagott, míg behajtott a pajtába s beállította a bricskát az időford mellé; az ajtónak támaszkodva vártak, míg kifogta és helyére vezette a lovat. Senki nem szólt semmit.

– Készen állok – lépett elébük –, ha úgy kívánjátok, még ma este elhelyezhetjük a nyomokat.

– Jól van – mondta Kettő. – Csak beszéljünk meg előbb néhány dolgot.

– Parancsoljatok vélem.

– Ne itt. Menjünk be a házba.

Követte a lányokat; Egy is a huszonegyedik századi öltözékét viselte, mit már az ő szeme is megszokott. Emlékezett, mily meglepetésként érte, hogy első találkozásukkor a lányok közül kettőt is nadrágban látott, mit e korban a nők csak lovagláshoz hordanak. Azóta tudja, hogy néhány évtizeden belül oly köznapivá leend a nők nadrágviselete, mint a férfiaké. Lám, mily sok apróságot tanult a jövendőről.

A család a szalonban várakozott. Ahogy helyet foglaltak, Ebenezer megtudhatta, hogy nem ő az egyetlen, aki nem tudja, miről akarnak beszélni.

– Mit akartok mondani, Sara szíveim? – kérdezte anya azon a sajátos módon, ahogy az utóbbi időben szólította megkettőződött gyerekeit.

– Mondd, Ebenezer – fordult Egy válasz helyett a férfihoz –, mit tervezel a közeljövőre?

Az meglepődött. – Amit megbeszéltünk, mi mást? Elhelyezzük a nyomokat, én befejezem két könyved nyomdai munkálatait, s néhány hét múltán, megtört szívvel átadom azokat Mr. Lowerynek, viselné gondjukat könyvtárában. Mi egyebet tervezhetnék?

– Például azt, hogy miután átadtad a könyveket, hosszabb európai útra indulsz, hogy tanulmányozd különböző egyetemek, tudós férfiúk munkásságát.

– Ugyan miből, Sara?…

– A hagyatékomból, miből másból – mérgelődött Kettő. – Egy gazdag rokonod *haltam* meg az imént, te vagy az egyetlen örökösöm, még beszélni is fölösleges arról, hogy miből.

– Jól van hát – mosolygott Ebenezer. – S miért indulnék én európai útra?

– Mert egy tudományos ember vagy, aki ebben keres feledést.

– Ezt értem – emelte fel ujját a férfi. – Úgy értettem kérdésemet, hogy ti miért óhajtanátok ezt tőlem?

– Nem óhajtjuk, csak felajánljuk mint lehetőséget.

– Hogy utazzam el Európába?

– Akár Európába is… de a huszonegyedik században.

A férfi értetlenül nézett rájuk.

– Egész idő alatt – kezdett beszélni Egy – azt terveztük, hogy miután az akciót végrehajtottuk és a történelem visszakerült eredeti kerékvágásába, mindenki megy a maga útján. Mi hazatérünk a saját századunkba, átvesszük a Nobel-díjainkat és világhírűek leszünk – te pedig itt maradsz a te korodban. De mondd, Ebenezer, mi köt téged ide?

Kis csend támadt. A kérdezett némán ült, fejét sem mozdította.

– A huszonegyedik században rengeteg minden van, amit felfedezhetnél, megismerhetnél – folytatta Egy. – Itt már tudsz mindent. Odaát a jövőben híres ember lehetsz: a múltból jött ember, az időgép feltalálóinak társa kalandjaiban, a tizenkilencedik század világának nagy ismerője… bár ez utóbbi nem sokat számít, most már bárki visszajöhet a kort tanulmányozni. Ezenfelül, jut eszembe, feltaláltad az időrádiót, amiért te is megérdemelsz egy Nobel-díjat. Hát akkor gyere és vedd át.

Elhallgatott, várva a férfi válaszát. Eltelt néhány pillanat, mire az megszólalt.

– Mi sem áll tőlem távolabb – kezdte lassan –, mint hogy elszalasszam ezt a csodálatos lehetőséget, mi nékem adatik elsőként a történelemben. Habozás nélkül igent mondok, hajtva a tudásvágytól és azon törekvéstől is, hogy valamit egyszer meghálálhassak néktek mindama gyönyörűségekből, mikben e néhány hét során részesítettetek. Ám egy megjegyzésem mégis volna, leginkább a tudományos pontosság végett: az is

meglehet, hogy ha itt maradnék, híres lennék úgy is; legkivált, hisz tudásom már most is sokszorta múlja felül kortársaimét. Feltalálója lehetnék egy sereg találmánynak, miket tőletek tanultam.

– Csakhogy ezzel megváltozna a történelem – közölte Egy –, ami súlyos bonyodalmakhoz vezetne. Azonfelül pedig ki kell hogy ábrándítsunk: te nem leszel híres ebben a században.

– Nem?

– Pár napja, amikor egy egész napot a szobánkban töltöttünk, azzal foglalkoztunk, hogy kiderítsük a jövődet. Mindent végignéztünk a neten, végigolvastuk a tizenkilencedik századi anyakönyveket, minden lehető és lehetetlen helyen kerestünk. Nem találtunk semmit.

– Persze – mondta Katie Egy. – Mert el fog jönni ebből a századból, és 2065-ig nem szerepel megint a történelemben.

– Így is fogalmazhatunk – mondta nővére. – De úgy is, hogy mivel elmegy a jövőbe, itt nincs neki nyoma – és mivel itt nincs neki nyoma, nyugodtan elmehet a jövőbe.

Ebenezer nagy lélegzetet vett és energikus mozdulattal felállt.

– Akkor hát nincs más hátra: végezzük be küldetésünket, s irány a jövendő!

Beszálltak, Kettő a számítógéphez ült, Egy a fejére tette a kalapot és kézbe vette a ruhájából kihasított szövetcsíkot. A ruhát és mindent, amit délután Sara viselt, egy műanyag zsákba gyűjtöttek össze, majd elviszik a huszonegyedik századba. Itt nem maradhatnak, nehogy később megtalálják Ebenezer birtokán és kérdéseket tegyenek föl.

Ebenezer becsukta az ajtót és felemelte a gépet a padlóról.

– Mindent tudsz, Ebenezer? – kérdezte Sara. A férfi bólintott. – Óvatosan bánj vele, bár így nem nagyon árthat, de ha a korlátot kifúrja, akkor a hasunkba is tud lyukat ütni. Vigyázz, hogy a sérülés természetesnek hasson.

– Vigyázni fogok – ígérte az. – Részemről indulhatunk.

– Helyes – mondta Kettő. – Ugrás ma délután tizenöt óra kilencre, lineárisan… mondjuk a ház elé.

– Maradhatunk a pajtában is – mondta Ebenezer, de mialatt beszélt, már ki is világosodott körülöttük. Napsütéses délután volt, s ők a ház előtt álltak.

– A pajtában ott áll az időford – emlékeztette Egy. – Mindjárt elugrik onnan és felvesz engem, de aztán nyomban visszatér.

– Ó, igen, el is…

– Csitt! – intette Kettő, mert a számítógép hangszórójából megszólalt Egy hangja:

– Gyerünk, indulás! Csapjatok a lovak közé!

– Tizenöt kilenc harminc – mondta Kettő a mikrofonba. – Korlát időzítése tizenöt tíz nullára. Negyvenöt… ötven… ötvenöt… *most!*

Lenyomta a gombokat, a gép már be volt állítva lineárisan a híd lábához, temporálisan egy tizedmásodperccel a jövőbe. A kocsi jobb oldalánál megjelent a folyópart, kicsit mögöttük a híd. Ebenezer felrántotta a tolóajtót és kiugrott, kezében vitte a fúrógépet. A hídra sietett, kiválasztott egy pontot a bal keze felőli oldalon a híd közepe táján, s nekinyomta a csavarhúzópengét a korlátnak. Halkan zizzent a motor, aztán hangosabb berregés következett, ahogy a penge belemart a kivénhedt fába.

Közben Sara is odaért, elégedetten látta, hogy a csavarhúzó furcsa, szerszámra nem emlékeztető nyomokat váj a fába; Ebenezer időnként lazított a nyomáson, ettől a penge arrébb ugrott és új nyomot kezdett.

– Vigyázz, nehogy kiess a korláttal együtt.

– Emiatt ne aggódj. Nem esem ki, hisz láttad volna.

– Persze hogy nem esel ki: mert vigyázol.

A korlátdarab néhány ütéstől kiszakadt és beleesett a vízbe. Sara a törésre illesztette a textilcsíkot, Ebenezer megrántotta a végét, hogy a szilánkok átszúrják a szövetet és az fennakadjon. Sara lekapta fejéről a kalapot, ledobta a padlóra, átléptek rajta és visszaindultak.

– Ja, ott vagyok – nézett föl Sara. Az időford fölött a töltésen megpillantotta önmagát, amint lenéz rájuk a sötétkék, még teljesen ép ruhában és abban a kalapban, amit most dobtak le a hátuk mögött. Integettek neki, s ő lefelé haladtában visszaintegetett.

Épp leért a töltés aljába, amikor Ebenezer becsapta a tolóajtót, és Kettő lenyomta a visszatérőgombot. Megjelent Ebenezer háza, s ahogy diadalmasan egymásra néztek, hallották a rádióból Sara hangját:

– Lent vagyok.

– Vettem, indulok – hallatszott a rádióból egy másik Sara hangja. Összenevettek, s Kettő megint megnyomta a visszatérés gombját. A pajtában voltak, az ablakon túl a ló békésen eddegélte vacsoráját. Este tíz óra volt.

Ebenezer eddigi legnehezebb feladata következett: legalább néhány napon át el kellett játszania a megtört szívű rokont. Szerencsére a gyász leghihetőbb változata az ő esetében az volt, hogy munkába temetkezik, tehát gond nélkül megtehették, hogy átugrálnak egy-két napot, ez idő alatt otthon ül és dolgozik a könyveken.

Ezekben a napokban elhíresztelte, hogy elhagyja a várost és Európába utazik, hogy felejtsen. Először az anyaországba, majd Párizsba, Berlinbe, Rómába; majd meglátja, még hová. Ingóságait pénzzé tette Halifaxban; valójában ami értékes volt, azt belezsúfolták az időfordba, még egy ládát is eszkábáltak, amit megraktak holmikkal és feltettek a kocsi

tetejére, s arra a sátrat. Aztán elment Mr. Kensingtonhoz és eladta a birtokot mindenestül, szép summáért, amit aranypénzben kért.

Ez október 19-én volt, két nappal a nyomozás lezárása után. A rendőrfőnök nem talált bűncselekményre utaló nyomot, a test nem került elő, az eljárást megszüntették. Mielőtt Halifaxba indult volna, hogy eladja a házat Mr. Kensingtonnak, s nyomban hajóra szálljon, Ebenezer bekopogott Mr. Lowery házába.

– Á, Mr. Thornpike – üdvözölte a házigazda, vele nagyjából egyidős férfi. Ebenezernek eszébe jutott, hogy tudja, hány évet fog élni Mr. Lowery, és nagyon örült, hogy el fogja hagyni ezt a századot. – Mi járatban itt?

– Mr. Lowery – sóhajtott föl –, ezeket hoztam.

S átnyújtotta a két könyvet, amelyeket Sara 2065-ben leemelt a gimnázium polcáról; pontosabban azok egy-egy másolatát, az eredetieket egy csomó további másolattal az időfordban őrizték, a sofőrülés alatt.

– Sarah Caroline Royce? – olvasta a másik. – Miss Royce könyvei?…

– Bizonyára tudja, hogy nyomdagépemen még kuzinom életében elkezdtem kinyomtatni műveit. Most készültek csak el… nékem túl fájdalmas lenne magamnál tartani őket. Úgy gondoltam, önnél jobb helyen lennének. Végül is ön városunk történetének emlékeit gyűjti s kutatja… s ha jól tudom, kuzinom az első író és poéta városunk történetében. Jelentőséggel bír tehát, hogy e műveket megőrizzük az utókor számára.

– Ez igaz, Mr. Thornpike – bólintott Mr. Lowery. – Meg fogom őrizni őket. Köszönöm a város nevében is. Már útnak is indul?

– Igen, Mr. Lowery. Csupán ezt kívántam még elintézni városomban, mielőtt elhagyom azt.

– Visszajön még valaha?

– Lehetséges, Mr. Lowery. Néhány esztendőt mindenképpen a tengerentúlon töltök, aztán esetleg ellátogatok az Államokba. De azt hiszem, visszatérek még Sutherlandbe.

Az fix, jutott eszébe Saráék egyik huszonegyedik századi mondása, midőn helyet foglalt a postakocsiban. A bricska már nem volt meg, a lóval együtt odaajándékozta Andrewséknak, mondván, hogy ennyi emléket igazán megérdemelnek Sarától, és jó hasznát fogják venni gazdaságukban. Az fix, hogy visszatér Sutherlandbe – ma este is ebben a városban fog nyugovóra térni. Csak az a ma este nem ma este lesz.

Halifaxban aláírta az adásvételi szerződést, átvette a pénzt, kilépett az utcára és elindult a megbeszélt hely felé. Egy óra hosszat keresgéltek olyan helyet a városban, ahol legalább egy percig nincsen senki abban az időben. Két sarokkal Mr. Kensington házától volt egy kis sikátor. Befordult, ment néhány métert, s a semmiből megjelent előtte az időford. Beszállt, csattant az ajtó, és az ezüst mikrobusz végleg elhagyta a tizenkilencedik századot.

– Megcsináltuk! – rikkantotta Ken Egy, amikor megjelent előttük a Royce-villa kertje. – Éljen! Vagyis…

Csend volt, két egész másodpercig.

Egy hirtelen maga elé rántotta a gépet és villámgyors mozdulatokat tett rajta. Egy-két pillanat múlva eltűnt a kert, a garázsban voltak.

– Az idő verje meg! – kiabálta a két Sara kórusban.

– Mi történt?… – kérdezte Ebenezer elhaló hangon.

– Nem sikerült! Nem változtattuk vissza a történelmet!

– Honnan…

– Szeptember harmincadikán a garázsajtó zárva van! Érted?! Zárva van! A ház üres, illetve fél perc múlva megjelenünk mi és kétségbe esünk.

– És most… mikor vagyunk?

– Novemberben, az ötvenharmadik bionapon. Gyerünk! – tépte föl Sara a kocsiajtót. – Szálljunk ki és gondoljuk át újra az egészet. Mit rontottunk el?

HARMADIK RÉSZ

IDŐHARC

26. KUTATÁS

Csak ültek a garázsban, az időutazó felszerelésekkel és Ebenezer holmijával telezsúfolt időfordban, és törték a fejüket. Legalábbis a szülők, Ebenezer és az ikrek. Ami a két Sarát illeti, ők sokkal inkább dühöngtek.

– Kell lennie logikus magyarázatnak – csitította őket anya.

– Persze! – csattant föl Egy. – Mindig van logikus magyarázat. De mire megyünk vele? Itt ülünk az időben elveszve, és fogalmam sincs, hogy kerülünk haza. Az idő evett volna meg, amikor leültem időgépet csinálni!

Anya elnyomott egy mosolyt, amiért lánya most már kizárólag az időt emlegeti káromkodásaiban. Kiszállt – középen ült most, apa mellett –, megkerülte a kocsit és kinyitotta a jobb első ajtót. Egy intéssel megkérte az ott ülő Ken Kettőt, hogy szálljon ki, és beült a helyére, Sara mellé, hogy átkarolhassa a vállát.

– Időgépet építeni nagy felelősség, Sara… és ezt a felelősséget neked juttatta a történelem. Én is jobban örültem volna, ha egy edzett lelkű felnőttnek jut ez a sors… vagy ha már gyereknek, legalább nem az enyémnek – tette hozzá inkább csak magának. – De ha már így alakult, nem tehetünk mást: küzdenünk kell becsülettel. Lehet, hogy elbukunk így is, de győzni csak akkor van esélyünk, ha mindent megteszünk érte.

– Persze – dörmögte Sara a kesztyűtartó egy pontját bámulva maga előtt. – Mindent meg kell tenni érte.

Egy percig csend honolt a kocsiban.

– Hát jó – mondta aztán, de hiányzott a hangjából a meggyőződés. – Lássuk, mit tehetünk. Vissza kell mennünk 1883-ba… de először is…

– …ürítsük ki a kocsit valamennyire – fejezte be a mondatot Kettő. – Ken, ugorj be, indulunk! Csukd az ajtót, anya!

– Hová megyünk? – kérdezte Ebenezer, aki most hátul ült, ölében Katie Eggyel, mert máshogyan nem fértek el a sok doboztól és zsáktól.

– Megszabadulunk a holmidtól – húzta elő Sara Egy a számítógépet.

– Ó…

– Ne aggódj, megmarad. Majd később visszamegyünk érte.

– De hiszen… – kezdte Ebenezer és elhallgatott, de Ken Egy kérdőn nézett rá. – Bocsánatotokért esedezem, de azt mondtátok, hogy mindent magunkkal kell vinni, mert minden, mit leteszünk, elvész, midőn visszakerülünk az eredeti valóságba.

– Persze – vágta rá Kettő. – Mert 1883-ban megváltoztatjuk a jövőt. Tehát mi az, amit változatlanul hagyunk?

– A múlt…

– Így van. A múltba kell visszamennünk – felelte Egy, közben már a számítógépen bogarászva. – Mit szóltok mínusz tízezerhez? Úgy látom, július elsején jó az idő, és a folyóparti dombon egész nap nem látok nagyobb állatot.

– Legyen hát – mondta apa. – Mi a szándékod?

Sara válasz helyett lenyomta az indítógombokat. A garázs falai eltűntek, fűvel borított dombtetőn állt a kocsi. Kettő kinyitotta az ajtót és ki akart szállni, de a kocsi lassan gurulni kezdett. Másolata reflexszerű mozdulattal behúzta a kéziféket.

– Menjünk le a domb tövébe – ült vissza Kettő a volán mögé. Becsukta az ajtót, s Egy már nyomta is az időgép gombjait.

– Jó sok benzint spórolunk – mulatott Katie Kettő.

– Mit gondoltál, motorral viszem le? – nézett hátra nővére. – Istenkísértés lenne ezen az egyenetlen talajon, még meg is csúszhat alattunk a föld. A kocsi tetején ott van a ménkű nagy láda, felborulunk, kilyukad az időburkunk és ittragadunk az őskorban. Én nem játszanám meg. Ebenezer, légy szíves, rakd ki az öledből az időnéző feltalálóját és gyere segíteni.

A két Katie létrára mászott és taszigálni kezdte a ládát, amit lentről anya, Ebenezer és a többi négy gyerek támogatott.

– A duplázódás előnyei – dünnyögte Ken –, kétszer annyi kéz, kétakkora erő. Hála Istennek! – tette hozzá, amikor a láda puffanva földet ért. – És hogy fogjuk visszarakni?

A kérdés jogos volt, mert a tizenkilencedik században a tornácról, fele magasságról emelték, ráadásul sebtiben szerkesztett csigasor segítségével.

– Sehogy – mondta Sara. – Majd többször fordulunk visszafelé jövet, átrámoljuk a holmit a kocsiba és kész. A láda itt maradhat. Mire az első ember eljut Új-Skóciába, semmi nem marad belőle.

– A csavarok – ellenkezett Katie.

– Megeszi őket a rozsda. Ezek nem acélból vannak, szimpla tizenkilencedik századi csavarok. A többi holmit rakjuk rá. Vigyázzatok, hogy semmit ne hozzatok ki, ami menet közben kellhet.

– És csak így itthagyjuk? – kérdezte Ebenezer.

– Miért, hogyan kellene itthagyni? – nevetett rá Sara. – Mi történhet vele az alatt a néhány másodperc alatt, amíg magára hagyva hever?

– Vagy úgy – értette meg a férfi.

Negyedóra alatt kiraktak mindent, jókora halomba tornyozva a holmikat a kocsi mellett.

– Szent temporális – hüledezett Kettő –, csoda, hogy nem kaptunk tengelytörést. No, gyerünk vissza. Helyi idő?

– Tizenkettő tizenöt harminc – jelentette Ken, amikor becsukták az ajtókat.

Kettő – most ő ült az időgéphez – megérintette a gombokat, s visszatértek a garázsba.

– Tehát mínusz tízezer július elsején, tizenkettő tizenhatra térünk vissza a domb lábához Ebenezer holmijaiért. Most már kideríthetjük, mi történt. – Felrántotta az ajtót. – De először is be akarom tömni a lyukat a gyomromon.

Most készételeket vettek elő: levesport, mirelit sült krumplit, panírozott halszeleteket, salátát. Míg a mikró dolgozott, röviden elmesélték Ebenezernek, hogy is van ezekkel az előregyártott ételekkel, mennyi mindent lehet kapni ilyen formában.

– Mily csoda ez is – állapította meg. – Azt hiszem, nem kevés időbe fog telleni még, mire ráeszmélek, hogy éltem eztán e korban folytatódand, s e csodák mindennapi részei leendenek. Csak ámulni tudok a jövendő… vagyis a *múlt* tudósainak nagy okosságán, mivel elérték, hogy bármi étel, mi azelőtt magára hagyatván tönkrement, bármeddig tárolható és fogyasztható legyen.

– Hát azért nem bármeddig – igazította ki Ken Egy.

– Igaz. De nem is a tartósítás az, mi bámulatra indít; azt századom már ismeri és ha szerény méretekben is, de alkalmazza. Csodálatomat az vívja ki, hogy e korban úgyszólván bárminő ételt készen találhatok meg az üzlet polcain, s többet is hazavihetek, mint amennyit gyomrom azidőn kíván, mert primitív jégszekrényeink helyett a ti csodálatos, elektromos hűtőkészülékeitek vigyáznak ételemre. Agglegény fejem nem is kívánhatna csodálatosbat.

Sara elmosolyodott. Arra gondolt: néhány héttel ezelőtt most megkérdezte volna, mi az összefüggés a háztartás gépesítése és Ebenezer agglegény mivolta között. Ma már persze tudja, épp elég időt töltött 1883-ban, hogy láthassa: akkoriban kizárólag a nők főztek, a férfiak közül

csak aki rákényszerült, mint Ebenezer, de a tudásuk olyan is volt. A legbonyolultabb étel, amit Ebenezer meg tud csinálni, a sült hús, abból is a legegyszerűbb fajta, és azt is csak néhanapján evett, mert bent a városban kell megvenni, és nincs hol eltennie. Még olyan őskövület jégszekrénye se lehetett, mint Flynnéknek, mert amíg a városból hazaviszi a jeget, abból semmi nem marad. Amíg velük össze nem akadt, leginkább tojáson, pirítóson és hasonlókon élt. Ha legalább lenne egy pincéje, ahol hideg van, de hát az sincs. Illetve nem volt. Ez az egész már a múlté.

Ebenezer közben már mással foglalkozott, a tányérokat szállította át az ebédlőbe. Sara fölkapta a salátástálat és követte.

– Lássuk csak – kapta föl közben a másik Sara a noteszgépet. – 1897, ez az. Ekkor hal meg Mr. Lowery, és a fia megalapítja a könyvtárat.

– Úgy bizony – bólogatott Ebenezer, letéve a tányérokat.

– Elképzelhető, hogy kidobta a könyveket?

– El – mondta apa. – A világon minden elképzelhető.

– Ez nekem nem elég – rázta fejét Sara. – Tudni akarom, hogy kidobta-e a könyveket, és ha igen, mikor. Ez lesz az első pont.

– Második pont – folytatta másolata gondolatnyi szünet nélkül –: vagy visszacsempésszük a könyveket az archívumba, vagy megakadályozzuk a kidobásukat.

– Csak visszacsempészni lehet – szólalt meg Ken Egy. – Hogyan akadályoznád meg? Jó napot, jó napot, jöttem a jövőből, ugyan ne dobja már ezeket ki!

– Ennél többre is képesek vagyunk – pirított rá nővére. – Majd meglátjuk, mit tegyünk. Először meg kell találni azt az időpontot, amikor a könyvek eltűntek a könyvtárból.

– Valami nyilvántartást kellene szerezni róluk – mondta anya.

– Meg kell kérdezni a könyvtárban – szólalt meg Ebenezer –, hogy mikor vették lajstromba a műveket. Akkor azelőtt kell keresni.

– Helyes – nyúlt hátra Sara, s a polcról lekapott egy telefont. – Helyi idő?

– Tizenöt óra négy perc – pillantott Ken az órájára.

– És milyen nap van?

– Hétfő.

– Remek. Esetleg beszélj te – nyomta apja kezébe a telefont.

– Lowery Könyvtár, Mrs. Oates – szólalt meg a készülék egy-két csengetés után.

– Üdvözlöm, asszonyom. Kenneth Royce vagyok.

– Á, professzor úr. Miben segíthetek?

– Meg tudná-e mondani nekem, Mrs. Oates, hogy mikor katalogizálták a könyvtár állományát?

A hölgy meglepve nézett rá a képernyőről.

– Különös kérdés egy fizikaprofesszortól. Elektronikus vagy papíralapú katalógusra gondol?

– Papíralapúra. A legeslegelső katalógusra, ami készült, ha nem okoz nagy gondot.

– Történetesen nem, Mr. Royce. A könyvtár történetéről szóló brosúránkban szerepel az évszám. 1937.

– Lekötelezett, Mrs. Oates. Még annyit… kaphatnék egy példányt ebből a brosúrából és katalógusból?

– A könyvtár honlapján megtalálja mindkettőt.

– Ez nagyszerű. Köszönöm és elnézést a zavarásért.

– Örömömre szolgált – felelte Mrs. Oates, és köszöntésül bólintva letette.

Senki sem izgatta magát amiatt, hogy ők most voltaképpen vacsorázznak. Sara hátranyúlt a gépért, letette a tányérja mellé, s néhány pillanat múlva már mondta is:

– Az 1937-es katalógusban nem szerepelnek Sarah Royce művei. A könyvtár pedig 1935-ben a Granville és a Hobson sarkára költözött. Remek. Itt kell keresnünk őket.

Nyomban vacsora után nekifogtak. Anya beült a Fordba és bevitte a Granville és a Hobson sarkára. Keresett egy parkolóhelyet, kiszállt, bedobott néhány érmét az automatába, aztán visszaült a volán mögé és elővett egy regényt.

A Ford számítógépe az otthoni hálózat része volt, és a műholdak korában igazán jelentéktelen volt a távolság. Az otthon maradtak úgy láthatták az időnéző által vett múltbeli képet, mintha ott ültek volna a kocsiban.

– 1935. január 1. – mondta Sara –, déli tizenkét óra. Huszonnégy órás lépésköz. Lássuk, mikor költöztek be.

– Mit keresünk? – kérdezte Ebenezer.

– Bútorszállító kocsikat, ilyesmit. Egy könyvtár nem költözik csak úgy be valahova anélkül, hogy annak nyoma lenne.

Beszéd közben el is indította az időnézőt. A Granville és a Hobson sarkán álló régi irodaház látszott a képernyőn. Anya időnként rápillantott a saját képernyőjére és kinézett az ablakon, ahol egy egészen másik irodaházat látott.

– És ha nem délben költöztek? – szólalt meg Katie.

– Akkor végigmegyünk az éven más napszakokkal. De nem hiszem, hogy délelőtt vagy délután az egészet lebonyolítják és délben nyoma sincs a munkának.

Az időmérő csakhamar februárra váltott. Egyenletes ütemben, két másodpercenként vonultak előttük a képek, mindig ugyanabból az irányból, a nap állása is mindig ugyanaz volt, csak a járókelők cserélőd-

tek, egy-egy régi autó állt vagy haladt éppen a ház előtt, és az utcán a hó lett egyre kevesebb. Márciusban már nem maradt belőle, tavaszodni kezdett, a járókelőkön kevesebb lett a régimódi ruha.

– Végtelen kincsesbánya a történetíróknak – állapította meg Ebenezer.

– Vagy éppen pályájuk befejezése – jegyezte meg Katie Egy kajánul. – Mostantól bárki láthatja a történelmet, minek írni róla?

Sara szemrehányóan pillantott rá, de azonnal vissza is kapta tekintetét a képernyőre. – Azt is bárki láthatja, hogy a feldobott test visszaesik, mégis írnak fizikakönyveket.

– Mert azt nem látja mindenki, hogy *miért* esik… – a kislány elharapta a mondatot. – Persze, igazad van. Ezentúl mindenki láthatja, hogy mi történt, de azt nem olyan könnyű kideríteni, hogy miért történt.

Eltelt az április is, vidám tavaszi nap sütötte az irodaház piszkossárga falait. Egyszer csak valamennyien felkiáltottak, és Sara megállította a programot.

Május hatodikán két nagy teherautó állt a ház előtt, és déli tizenkettőkor éppen egy ládát emeltek le az egyikről.

– Jól van – mondta Sara –, derítsük ki, hogy mit csinálnak.

Visszalépett délelőtt tizenegyre; akkor is állt ott egy teherautó. Tíz órakor nem volt ott senki. Fél tizenegykor sem. Háromnegyed tizenegy előtt két perccel találta meg őket, innen gyorsított lejátszásra állította a gépet.

Munkások ládákat emeltek le a kocsiról, s bevitték őket az épületbe. Az első néhány ládán nem láttak feliratot, talán a másik oldalukon volt, aztán elkapták az egyiket. LOWERY állt rajta, és egy 357-es szám.

– Ez az – mondta Sara. – Tehát 1935. május 6-án a könyvtár beköltözött a Granville-irodaházba. Jegyezzétek föl. Ki kell derítenünk, hogy a könyvek ott voltak-e még akkor. Anya, készülhetsz!

Kétszeres gyorsítással elindították visszafelé az időnézőt. A munkások sietve felrakták a ládákat a kocsira, beszálltak és elindultak hátrálva a Granville-en. Anya begyújtotta a motort és követte őket. Amikor a teherautó befordult a York sarkán, Sara megállította az időnézőt, amíg anya is odaért és láthatták az útjukat tovább.

Így követték a kocsit percekig, aztán az időford megállt a folyóparton, a Daumier-híd lábánál, a McDonald's parkolójának szélén. Az időnéző képernyőjén sem a Daumier-híd, sem a McDonald's nem látszott; egy sor nagyobbacska fészerre, műhelyre emlékeztető épület állt a McDonald's és a parkoló területén, ezek egyikéből indult a teherautó.

– Helyes, ennyivel is többet tudunk – mondta apa. – És most?

– Most ki kell derítenünk, hogy mikor dobták ki a könyveket – felelte Kettő. – Tehették itt is, a Granville-en is.

– Vagy tehették egy selejtezésnél, öt évvel korábban – mondta anya.

– Úgy van. Egyelőre induljunk ki abból, hogy a fészerben dobták ki őket. Közelebb tudsz menni, hogy belessünk?

– Céltalan, szívem. Ahogy elnézem, a fészer ajtaja mögött két lépésnyivel húzódik a McDonald's épületének fala. A fészer végéből a harmincas években indult fénysugarak nem jutnak el hozzánk.

A két Sara egymásra nézett, aztán egyszerre bólintottak.

– Akkor másik időben próbálkozunk. Gyere haza, anya, légy szíves!

Az időford mozdulatlanul állt a folyóparton, azon a helyen, ahol egyszer a távoli jövőben egy fészer fog állni. Az ablakon túl az őskor csendes tája zöldből lassan szürkébe fordult. Az ablakon át érkező gyenge fény az egyetlen emberkéz keltette világosság volt az egész nyugati féltekén.

– Mennyi? – kérdezte anya, becsukva a kiolvasott könyvet.

– Két és fél – dörmögte Kettő álmosan. Ötpercenként váltották egymást a képernyő előtt, amin gyorsítva pörögtek visszafelé a nappalok. Valahányszor valami rendezkedést láttak, megálltak és alaposan szemügyre vették az eseményeket.

Anya sóhajtott és elővett egy másik könyvet. Mögötte, a hátsó ülésen Ebenezer böngészte lexikonját.

A zárt ajtókon és ablakokon túl már sötétség uralkodott; olyan sötétség, amit a huszonegyedik században már legfeljebb a sarkvidéken találni. Ebenezer kinézett az ablakon és éppen szólni akart, hogy jobb lenne átugrani az éjszakát, akármilyen állat járhat erre, amikor a két Sara kórusban kiáltott föl:

– Megvan!

Anya és Ebenezer előrekukucskált az ülések fölött. Az időnéző képernyőjén egy fiatal nő volt látható, aki éppen egy asztal fölé hajol. Az asztalon papírok, könyvek nagy, kusza halomban.

– Hol? – kérdezte anya.

Sara Egy válasz helyett a kép egyik sarkába mutatott. Egy köteg papír alól felirattöredék kukucskált ki: YCE. Az időjelző 1933. augusztus 9-ét mutatott.

– Ez bármit jelenthet – mondta anya.

– Például?

– Bryce… Joyce…

– Jó, nézzük meg. – Kettő ránagyított a képrészletre, változásfigyelésre állította a programot és teljes sebességgel elindította visszafelé. A program többször megállt, mert felgyújtották vagy eloltották a villanyt, árnyék vetődött a megfigyelt területre, de a papírokat nem mozdították. Aztán július huszonkettedikén valóban mozgás volt a képen. Sara kikapcsolta a nagyítást és lassan visszatekerte.

A nő a visszajátszásban leemelte a papírhalom egy részét az asztalról, s kissé meglökte a könyvet takaró papírokat. Láthatóvá vált a felirat nagy része. ROYCE, alatta VERSEK. És az alján az a kis virágdísz, amit már jól ismertek. Semmi kétség, ez Sarah Royce verseskötete volt.

– Helyes – mondta Sara. – 1933. augusztus 9-én a könyvek itt hevertek ezen az asztalon. – Elindította az időnézőt a rendes irányban: a nő most rátette a papírhalmot a könyvekre és kiment. – Kilencedikén ez a nő iderakta a papírokat. Keressük meg, hogy mikor vette le őket.

– Sara? – szólalt meg hátul Ebenezer.

– Tessék.

– Ha megengedtek egy javaslatot… tán üdvösb lenne, ha az éjt átugranók.

– Hogy?… ja igen. – Kettő átkapcsolt az idővezérlőre, nyomott rajta párat, s az ablakon túl kivilágosodott. – Igazad van, kösz, hogy szóltál.

– Mindenkor szolgálatotokra.

Újra elindították a változásfigyelő programot, de most a másik irányban. Szeptember tizedikén egy férfi egyenként leemelte a könyvhalom darabjait, végül délután ötkor kézbe vette a verseskötetet. Negyedóra hosszat tanulmányozta, és egy másik kupac tetejére tette. A következő Sarah Royce regénye volt; ennek húsz percet szentelt, aztán ugyanarra a kupacra tette.

Most hát az új kupac sorsát kellett követni. Ez nem tartott sokáig: tizenharmadikán a férfi megfogta az egészet és betette egy ládába. A láda sorszáma sajnos nem volt látható.

– Gyerünk – drukkolt a két Sara –, fordítsd felénk!

De a férfi kivitte a ládát, anélkül hogy fordított volna rajta.

– Akkor majd mi – csusszant Kettő a volán mögé, és néhány métert előrevitte a kocsit. Egy hátrafordította a kamerát, és megkereste a férfit a karján a ládával.

– Nyolcvanhét – kiáltottak föl egyszerre, és felírták a számot.

A férfi egy másik fészerbe vitte a ládát, figyelték, hogy hova teszi le. Aztán pörgetni kezdték az időt. Sokáig kellett menniük, a láda több társával együtt az egész telet a fészerben töltötte, csak 1934. április 9-én szedték ki, nyolcadikként a csoportjából.

– Ajaj – mondták Saráék, amikor kint a fészer előtt néhány ember kinyitotta a ládákat, s meglátták a legfelső köteteken a szürkésfekete penészfoltokat. – Nyilván beázott a tető. Hát ezért tűntek el a könyvek!

De azért továbbforgatták az időt, hogy biztosak lehessenek a dolgukban. Nem kellett sokáig. A láda közepe felé már annyira tönkrement minden, hogy az emberek az egész ládát megfogták és elégették.

– Nyolc órája talpon vagyunk – nézett a bioórára anya –, ideje hazamenni és enni valamit. Aztán találjuk ki, hogyan akadályozzuk meg a láda tönkremenetelét.

– Sehogyan nem akadályozhatjuk meg – fordult meg az ülésen Kettő, hogy anyjára nézzen. – Nem láttad? A láda tönkrement, kész, passz, ez történelmi tény. Másképp nem láthattad volna az időnézőn.

Egy is megfordult és bólintott. – Ezért csináltuk azt a rengeteg másolatot: hogy legyen mit odacsempészni a polcokra.

– Három fontos dátumunk van – összegezte apa a vacsoraasztalnál, az utóbbi napok legtöbb megbeszélésének színhelyén. – 1934. április 9-e: a könyveket megsemmisítik. 1935. május 6-a: a könyvtár beköltözik a Granville-re. 1937: elkészül az első katalógus.

– Javasolnám – emelte fel villáját Ebenezer –, hogy a Granville utcai házba vigyük be másolatainkat. A régi helyen fennáll a veszély, hogy ismét odalesznek.

– Egyetértek – bólintott Sara; már senki se foglalkozott vele, hogy melyik. – Arra gondoltunk, hogy bizonyára vannak valakik, akik megcsinálják azt a katalógust. Be kellene jutni közéjük, megtalálni a könyveket az egyik ládában, és beírni a többi közé, mintha mindig is ott lettek volna.

– Meg kell tudnunk, kik azok az emberek – mondta apa –, akik rendezgetik azokat a könyveket. Önkéntesek-e vagy alkalmazottak?

Másnap folytatták a kutatást. Azzal kezdték, hogy megnézték, kik voltak jelen április 9-én a könyvek elégetésénél. Egy nő és három férfi. Végigpörgették a napjukat és egyenként követték őket, amikor este hazatértek, abban a sorrendben, ahogy elhagyták a helyszínt. Ennek megfelelően beszámozták őket: a három férfi kapta az egyes, kettes és négyes számot, a nő pedig a hármast; őt a négyes férfi hazakísérte, aztán maga is hazament.

Aztán megkeresték, hogy mikor jelennek meg először a könyvek közelében. Az egyesnél – huszonéves fiatalember volt – erre nem volt szükség, a Lowery név állt a háza kapuján; ő nyilván Alistair Lowery unokája. A kettes 1929 óta dolgozott a könyvtárban, a nevét is sikerült megtalálni egy borítékon: William Johnson. A nő 1931-ben lépett be, a négyes pedig 1933 októberében.

Tíz bionapon át figyelték a könyvtáriak munkáját, ide-oda lapozgatva a harmincas években, s hol erre, hol arra kocsikázva a huszonegyedik századi Sutherland utcáin, hogy az időnéző azt lássa, amire kíváncsiak. A hatvanadik bionapon kisebb gondjuk is akadt emiatt.

A Granville sarkán álltak megint, a könyvtáriakat figyelték, amint 1934 egyik napján megérkeznek, amikor megkopogtatták a kocsi ablakát. Sara Kettő ült az időnézőnél, mellette másolata, a kormány mögött anya; a többiek otthon voltak, valószínűleg éppen egy filmet néztek meg Ebenezerrel, akit már maga a filmművészet is lenyűgözött, hát még az a rengeteg csodálatos trükk, amiket a filmesek alkalmaznak. A romantika

korából származott, így hát lelkesen nézte egymás után a hollywoodi filmeket; ámbár jelentős részüket úgy értékelte, hogy egyszer ildomos volt megnéznie, mert ismeretük hozzátartozik e kor műveltségéhez, ám művészi értékük csekély. Apa gondoskodott róla, hogy az áradatként ömlő filmek között barátjuk megtalálja az igazán értékeseket.

– Letekerné az ablakot, asszonyom? – kérdezte a kocsi mellett álló egyenruhás fiatalember. Anya lenyomta a gombot.

– Jó napot, asszonyom – tisztelgett a rendőr. – Megkérdezhetem, mivel foglalkoznak önök itt?

Anya elgondolkodva nézett egy pillanatig a volánra. – Nem látom be, miért ne kérdezhetné meg, biztos úr.

A rendőr várt két másodpercet, aztán megértette a választ és elmosolyodott. – Nos tehát, asszonyom: mivel foglalkoznak önök itt?

– Fizikai kísérletet végzünk, biztos úr. Miért kérdezi?

– Gyakran járok erre, asszonyom, és sokszor látom az önök kocsiját az irodaház előtt. Szeretném tudni, mit csinálnak és van-e rá engedélyük.

Anya összehúzott szemöldökkel nézett rá. – Mire?

– Arra a tevékenységre, amit folytatnak.

– Semmilyen engedély nem szükséges hozzá.

– Megengedi, hogy ezt én döntsem el, asszonyom?

– Nem, biztos úr, nem engedem meg. A saját kocsinkban ülünk, közterületen, a parkolási díjat megfizetjük, másokat – tudtommal – nem zavarunk, innentől kezdve önnek semmi köze hozzá, hogy mit csinálunk a kocsiban. Még valami?

A rendőr gondolkodott egy verset.

– Semmi, asszonyom. Elnézést, amiért zavartam önöket.

– Kérem. Viszontlátásra – felelte anya, és felhúzta az ablakot. Hűvös volt már az idő, jobb volt az ablakokat csukva tartani, no meg nyitott ablakkal az időgép se működik.

Aztán eltöltöttek még két bionapot otthon a házban, terveiket szövögetve; beszereztek néhány ruhadarabot, tettek egypár előkészületet; és december másodikán, a hatvanhatodik bionapon megint mind beszálltak az időfordba, Carrie is, Katie Egy pedig beállította a számítógépet az ugráshoz.

27. A HARMINCAS ÉVEK

Mr. Lowery felpillantott irataiból. – Tessék, Marcia.

– Egy úr keresi az urat.

– Micsoda úr?

– Azt mondja, a hirdetésre jött.

– Úgy? Vezesse be.

A cselédlány kisuhant és bólintva tessékelte beljebb a vendéget. Harmincasforma, szőkésbarna, szemüveges férfi, keménykalapját és pálcáját kint hagyta.

– Fáradjon beljebb – mondta Mr. Lowery. Fiatalabb volt vendégénél, alig huszonöt éves, sovány, beteges fiatalember. – Albert Lowery vagyok. Foglaljon helyet.

– Jó napot, uram. A nevem Harry Potter.

Mr. Lowery a legcsekélyebb meglepetést sem mutatta e hétköznapi hangzású név hallatán. Egyáltalán nem azt a reakciót váltotta ki belőle, amit százharminc évvel később a Royce gyerekekből, amikor Ebenezer előállt azzal, hogy ezt a nevet szeretné viselni. Akkorra már látta a Rowling műveiből készült filmeket, s a könyvek szerepeltek azon a terjedelmes listán, amire összeírta, hogy miket szeretne elolvasni, ha lesz majd rá ideje.

Mr. Potter kényelembe helyezte magát és belekezdett mondókájába.

– Nem szeretném sok idejét igénybe venni, Mr. Lowery. Ma reggel olvastam hirdetését és azonnal felkerestem önt. Könyvszerető ember vagyok, kit elsőbben az a vágy fűt, hogy magát a tudomány, a könyvek körül tegye hasznossá. Itt vagyok hát, rendelkezzék vélem.

Mr. Lowery latolgatta kicsit a választ.

– Nem tudok sokat fizetni, Mr. Potter – közölte kis szünet után.

– Emiatt nem kell aggódnia. Kevéssel is beérem, s az Úrnak hála, van egy szerény vagyonom, melynek kamataiból megélek. Állapítsa meg javadalmazásomat kívánsága szerint, légyen akár jelképes is az.

Ezek után Mr. Lowery örömmel felfogadta Mr. Pottert, egyelőre három hónapra, ha már nincs egyéb vágya, mint könyvek közelében lenni.

Ebenezer 1935. május 13-án lépett be a könyvtárba, és már az első héten rengeteg mindent megtudott.

Robert Lowery 1928-ban átadta a könyvtár gondjait tizennyolc éves fiának, akit a könyvek mindennél jobban érdekeltek. A könyvtár akkorra már nemcsak helytörténeti jelentőségű műveket tartalmazott, bár továbbra is azok képezték legfontosabb részét. Albert a következő évben magántitkárt vett föl William Johnson személyében, aki a könyvtárnak is gondját viselte, de elsősorban a családi üzlettel foglalkozott. Az üzlet jövedelmének egy részéből tartották fenn a könyvtárat. Két évvel később felvett még egy alkalmazottat, Miss Gloria Stewartot, akit már kizárólag a könyvtár gondozására vett fel; első feladata az volt, hogy keressen ideiglenes helyet a könyvtárnak és szállíttassa oda. A könyvek ugyanis addig a Lowery-ház különböző helyiségeiben és melléképületeiben voltak, igencsak zűrzavaros állapotban. Miss Stewart még abban az évben kibérelt néhány folyóparti fészert – jobbra nem futotta a költségvetésből –, odavitette a könyveket, és hozzákezdett rendezésükhöz. 1933-ban felvették Peter Callawayt, hogy ossza meg a munkát Miss Stewarttal, Mr. Lowery ugyanis gyors egymásutánban megörökölte, illetve ajándékba megkapta három sutherlandi és urbaniai magánkönyvtár tartalmát, több mint tizenötezer kötetet. Mr. Callaway csak futólag említette, hogy azon a télen néhány ládát tönkretett a penész; a veszteség nem volt nagy, de sürgősen kerestek valami jobb helyet. Egy évbe telt, hogy Mr. Lowery ki tudja gazdálkodni a Granville utcai irodaház padlásterének bérleti díját, s ekkor már úgy látta jónak, ha keres még egy embert, mert nagyon nagy volt az anyag, és ha végre sikerül rendezni, akkor esély van rá, hogy a város felkarolja a könyvtár ügyét és jobb helyet keresnek neki. Mr. Lowery egy saját könyvtárépületről ábrándozott, de ilyesmire gondolni se lehet, amíg egy rendezett, áttekinthető gyűjteményt be nem tud mutatni a polgármesternek.

Mr. Potter munkája abban állt, hogy reggelenként felmászott az irodaház meredek lépcsőin, asztalára helyezett egy könyvhalmot és minden egyes kötetről készített egy cédulát. Egyedi azonosító, a szerző vagy szerzők neve, a mű címe, alcíme és egyéb címei, a megjelenés helye és időpontja, terjedelem; ezeket pillanatok alatt kitölthette. Aztán következtek a témakörök. Ezekről volt egy lista, abból kellett választani egyet vagy többet, és beírni a rovatba. Ehhez már át kellett nézni a könyvet. Végül a kulcsszavak rovatát kellett kitölteni. Mr. Lowery nem elégedett meg akármilyen katalógussal, magasak voltak az igényei. A kulcsszava-

kat később kigyűjtik a cédulákról egy külön listába, ami minden kulcsszó mellett az egyedi azonosítószámokat tartalmazza. A kulcsszavak kigyűjtéséhez már át kellett lapozni az egész könyvet, ami igencsak kedvére volt egy olyan embernek, mint Mr. Potter.

Míg a cédulákat töltögette, Ebenezer sokszor mosolygott magában: mennyivel egyszerűbb lenne ez számítógéppel…

Egy héten át a padlás egyik végében felhalmozott könyveket dolgozta föl: ide rakták le azokat, amik nem angolul vagy franciául íródtak. Royce-ék nem is tudták, hogy Ebenezer ért németül, amíg Mr. Lowerynek nem említette; később mondta el nekik, hogy a német tudósok, feltalálók annyi nagyszerű eredményéről olvasott, hogy tíz éve beszerzett néhány tankönyvet meg szótárat és tanulni kezdte a nyelvet. Sutherlandben senki sem akadt, akivel beszélhetett volna, így a tudása a könyvek anyagára szorítkozott, de megértette, amit Mr. Lowery német nyelvű könyveiben olvasott. Ezeket válogatta tehát ki a soknyelvű kupacból; néha jókat mulatott magában, mert a többiek igyekeztek nyelvek szerint rendezni a könyvhalmot, de szemlátomást nem tudták megkülönböztetni a németet a hollandtól és a svédtől, az olaszt a spanyoltól, és egymás mellé tették az orosz klasszikusokat és a ki tudja, honnan odakerült japán Bibliát.

Egy hétbe telt, míg rájött, hogyan csempéssze a könyvek közé Sarah Royce műveit. Sehogyan nem látott rá alkalmat, mert egyelőre nem kapott kulcsot; csak valamelyik társa után érkezhetett és nem maradhatott utolsónak. Ez nem bizalmatlanság volt, egyszerűen Mr. Lowerynek nem volt több kulcsa, és nem volt sürgős számára, hogy csináltasson még egyet. Ez viszont azt okozta, hogy Ebenezer soha nem maradt elég ideig magára ahhoz, hogy beírja a könyveket; az angol nyelvű könyvekkel a többiek foglalkoztak, az ő céduláik közé kellett volna becsúsztatni a két Royce-cédulát, mert a német könyvek között gyanúsak lehetnének vagy akár el is veszhetnek, ha mondjuk Mr. Lowerynek az az ötlete támadna, hogy elajándékozza őket egy német ajkú közösségnek. Mikor ez a helyzet világossá vált, Ebenezer már átkozta, hogy elárulta nyelvtudását Mr. Lowerynek; enélkül bizonyára az angol könyvekhez tette volna. De már nem volt mit tenni, a meglevő helyzetben kellett megoldást találni.

Hétfő este elmélyülten olvasott egy elektromosságtani művet, amikor Mr. Johnson megállt fölötte.

– Ó – kapta föl a fejét –, Mr. Johnson… ne haragudjék. Oly érdekes ez az eszmefuttatás…

– Velünk is megesik – bólintott a titkár –, én nemegyszer haza is viszek egy-egy művet. Vigye el, ha gondolja, majd visszahozza.

– Ó – ragyogott föl Ebenezer arca. – Végtelen hálára kötelez, Mr. Johnson.

Néhány perccel később kézfogással elváltak egymástól az utcán, és Ebenezer az első keresztutcában beszállt az időfordba. Otthon, a huszonegyedik században a vaskos német nyelvű kötetből kivette Mr. Lowery két előrenyomtatott adatlapját, és szépen kitöltögette őket Sarah Royce könyveinek adataival.

Másnap ugyanígy visszacsempészte az adatlapokat, amik ilyenformán gyűrődés nélkül kerültek vissza. Délután odament Miss Stewarthoz, hogy megkérdezzen tőle néhány adatot, és zakója szárnyával véletlenül lesodort egy tucatnyi megírt katalóguscédulát.

– Ó, Miss Stewart, igazán röstellem. Azonnal felszedem őket.

A kisasszony soha nem tudta meg, hogy Mr. Potter két cédulával többet tett vissza az asztalára.

Két nappal később alkalom nyílt, hogy Ebenezer egy gyors mozdulattal a megfelelő ládába helyezze Sarah Royce immár katalogizált műveit.

A következő nap reggelén szomorúan jelentkezett Mr. Johnsonnál. Elmondta, hogy hajnalban telefonüzenetet kapott Bostonban élő bátyjától: apjuk egészsége súlyosan megrendült, a legrosszabbtól lehet tartani, kéri, hogy azonnal utazzék oda. Csak azért jött, hogy ne szó nélkül távozzék. Amint tud, visszatér és folytatja munkáját; erre az egy hétre semminő fizetést nem kér.

Mr. Johnson biztosította együttérzéséről és útjára bocsátotta.

Ebenezer szomorú szívvel útnak indult, az első keresztutcában beszállt az időfordba és elnevette magát.

– Hát ez igazán nem volt nehéz.

A kocsiban ott ült a teljes Royce család, Carrie is, már azóta, hogy Ebenezer előző nap elhelyezte a könyveket, hiszen onnantól volt várható, hogy megváltozik a jövő. Sara beállította az időgépet a huszonegyedik századra, de nem a ház elé érkeztek. A város fölötti hegyoldal egyik pontjára vitte a kocsit, szeptember harmincadika délutánjára.

Ken Kettő pár percig keresgélt a távcsővel, aztán megtalálta a házukat.

– Látom a garázsajtót. Zárva van. A kertben semmilyen kocsi nem áll.

– Helyi idő tizenöt húsz – ráncolta a homlokát Sara. – Nekünk most odalent kellene sürgölődni, hogy előkészítsük a kirándulást.

– Nem a garázsból indultatok?

– Nem, a kertből. Ezek szerint még mindig nem sikerült. Vagy megint eltüntették a könyveket…

Elhallgatott.

– Vagy? – kérdezte Katie.

– Vagy az egész dolog nem ér semmit – mondta Sara vontatottan. – Lehet, hogy a könyvek ott voltak a polcon 1935-től mostanáig, és mégse áll vissza a történelem.

A hetvenedik bionapot írták. A Royce család morcosan ült a nappaliban, az ebéd romjai fölött. Már megnézték a katalógust az interneten: Sarah Royce könyvei továbbra se voltak benne. 1935. május 21-e és 1937 között megint eltűntek onnan.

Ez bizonyos szempontból jó is volt. Ha a könyvek ott lennének a katalógusban, akkor bemennének az iskolai könyvtárba és megnéznék, hogy most, 2065-ben is megvannak-e. S ha netán meglennének, akkor csakugyan baj lenne: akkor máshol van a törés az időben.

Másfelől viszont, amint Sara rámutatott: az, hogy a könyvek eltűntek, nem jelenti, hogy nincs mégis máshol a törés, és esetleg további küzdelmek után derül ki, hogy minden eddigi munkájuk hiábavaló.

– Akkor is küzdenünk kell – mondta apa.

– És ha a végén az derül ki… – kezdte Sara, de egy hang belefojtotta a szót.

– Nem érdekel! – csattant föl, és nyomatékul az asztalra csapott. – A Royce-ok soha nem adják fel!

A többi Royce meglepve nézett a hang tulajdonosára – Katie Egyre. A kislány paprikavörösen állt az asztal mellett, és csípőre tett kézzel nézett rájuk.

Sara lassan széttárta a kezét.

– Jól van, no. Ha már te is ilyen vehemens vagy…

Anya szeretettel magához vonta kisebbik lányát – éppenséggel a másikat, mert az volt közelebb. – Úgy látom, a húgod kezd rád hasonlítani, Sara.

– Mindig is őrá hasonlítottam – húzta fel az orrát Katie Kettő. – Kivéve, amikor ő hasonlított énrám. Amikor szem elől vesztettük a pásztorfiút, ő maga mondta, meg ne hallja még egyszer, hogy nem bízom a Royce-ok sikerében. Nekem mondta, mert én estem kétségbe.

– Katie Egy esett kétségbe – jegyezte meg apa.

– Teljesen mindegy. Egy Katie van, csak duplán.

Apa bólintott, és Sarára fordította pillantását.

– Jól van hát – adta meg magát az. – Igen, azt mondtam, hogy a Royce-oknak minden sikerül. Nem is egyszer… Akkor hát tartsuk magunkat ehhez. – Energikus mozdulattal fölpattant. – Ide azt a számítógépet!

1936. november tizedikén, reggel kilenckor négy férfi lépett a padlástérbe, és elszállítottak három láda könyvet, katalóguscéduláikkal együtt. A könyvtár személyzete teljes számban jelen volt, arcukon szomorúság tükröződött. A ládák egyikében ott voltak Sarah Royce művei is. A szállítmányt egy halifaxi antikváriumba vitték.

– Világos – állapította meg Sara. – Mr. Lowerynek el kellett adnia gyűjteménye egy részét.

– Pénzügyi gondjai vannak – bólintott Ebenezer. – Esetleg adhatnánk néki támogatást. Bizonnyal elfogad adományokat.

– Jó, szervezzük meg – mondta Sara. – Ki adja a támogatást, honnan szerzett tudomást a dologról, ilyesmik.

– Én szívesen elviszem – mondta a férfi.

– Másfél év telt el – emlékeztette a lány. – Nem bukkanhatsz föl másfél év után azzal, hogy itt vagyok, hoztam egy kis pénzt. Ennyi idő múlva már nem is emlékszel arra a helyre, ahol egy hétig dolgoztál. De nem is az a fő kérdés, hogy ki legyen az. Honnan szerzett tudomást a könyvtár anyagi problémáiról? Egyáltalán a könyvtárról, hiszen nem idevalósi?

– Az antikváriumból – szólalt meg Katie hirtelen.

Sara ránézett.

– Az antikvárium Halifaxban van. Bárki besétálhat, megnézheti a könyveket és föltehet néhány kérdést.

Sara elképedve nézett húgára, pontosan ugyanazzal a tekintettel mind a kettő.

– Hogy neked mennyi eszed van!…

1936. november 11-én, fél három körül megszólalt az antikvárium ajtaja fölötti csengettyű. A tulajdonos azonnal a látogató elé sietett és tiszteletteljesen üdvözölte.

– Mivel szolgálhatok a kisasszonynak?…

– Köszönöm – felelte a kisasszony –, egyelőre csak körülnéznék.

– Tessék parancsolni – készségeskedett az öreg antikvárius, és visszavonult a pult mögé.

A kisasszony szemlátomást jómódú volt. Sötétkék kabátja, kis kalapja a legutolsó párizsi divat szerint készült, a legjobb halifaxi divatházban öltözködhetett. Valóban ott is öltözködött, egy héttel korábban két óra hosszat válogatott, három eladólányt izzasztva meg, amíg öltözetét összeállította. Ott egy manitobai farmer lányának adta ki magát, aki nagy összeget örökölt. Itt az antikváriumban már csak egy gazdag bibliofil volt, ki tudja, honnan.

Azt beszélték meg, hogy legalább egy óráig nézelődik, mielőtt felfedezné a Lowery-könyveket. Addigra annyi könyvet fog kiválasztani, hogy az antikvárius a tenyeréből eszik majd. Kicsit másképpen alakult a dolog. Ő is és a kamerán át figyelő másik Sara is úgy elmerült a könyvek lapozgatásában, hogy másfél óra is eltelt, mire felfigyeltek az időre. A család többi tagja ezalatt a kocsi körül, egy városszéli réten piknikezett, bár az idő nemigen kedvezett az ilyesminek, de nem akartak végig a kocsiban ülni. Sara alig ötven könyvet válogatott ki másfél óra alatt, amit kevésnek ítéltek, ezért a következő félórában gyorsított a tempón, még hatvan-hetven könyvet rakott az antikvárius elé. Akadt köztük néhány többkötetes lexikon is, ami igencsak tetszett az öregembernek.

– Ezek micsodák? – állt meg végül Sara több mint két óra elteltével a helyiség végében egymás mellé rakott három láda előtt.

– Tegnap érkeztek, kisasszony, még nem volt időm rendezni őket.

Az biztos, gondolta Sara. Azért jöttem most, hogy még ne legyen időd rá. – Megnézhetem?

– Csak tessék.

Sara háromnegyed órát turkált a könyvek között, mindhárom ládát végignézte. Sarah Royce két művének nem szentelt sok figyelmet.

– Érdekes gyűjtemény. Ki vagy mi az a Lowery? – bökött a ládákon levő feliratra.

– Egy kisvárosi helytörténeti könyvtár itt a közelben. Anyagi gondjaik vannak… hát megszabadultak ettől-attól.

Sara látszólag elgondolkodott a hallottakon.

– Értem – mondta. – Egy kisvárosi helytörténeti könyvtár.

Az öreg antikvárius bólintott.

– Hát jó. – Sara is bólintott, mint aki elszánta magát valamire. – Vitesse vissza őket.

Az öreg meghökkent. – Tessék?

– Hallotta, nem? Rakják vissza a könyveket a ládákba és vigyék vissza. Mindhárom ládát megveszem az előző tulajdonos számára, szállítással, mindennel. Maga remek könyveket adott nekem – intett a pulton feltornyozott halmok felé –, és ha jó napom van, mindig jót szoktam cselekedni valakivel. – Az órájára nézett. Végre tehette; 1883-ban a nők nem hordtak maguknál órát, mindig az otthoniaknak kellett jeleznie, ha az időre volt kíváncsi. – De most már ideje indulnom. Legyen szíves összeszedni.

Az öregember felvillanyozva lépett vissza a pult mögé, hogy megírja a számlát. Néhány perc alatt elkészült vele.

– Ne feledje a szállítási költséget – mondta közben Sara. – Azokért pedig, amiket magamnak vettem, valamelyik nap elküldöm a sofőrömet.

Bár megtehetné. Néhány közülük tényleg érdekes. De mekkora káosz lett már abból is, hogy az a két könyvecske kiesett az időből, nem kockáztathatja meg, hogy egy egész ládányi könyvet elmozdít a temporálison. A könyvek egy darabig várnak majd, aztán az öreg eladja őket másnak.

– Ahogy parancsolja. Milyen nevet írhatok fel?

– Miss Hermione Granger.

– Hatszáz dollár lesz, Miss Granger.

Sara kifizette valódi harmincas évekbeli kanadai dollárokkal; egy héttel korábban nagy zacskó aranyport váltott be a halifaxi bankban. Jutott belőle ruhára és könyvre is.

– Köszönöm a vásárlást, kisasszony – vette át az öreg a pénzt széles mosollyal. Aligha ad el ennyit egy átlagos héten. – Még ma intézkedem

Mr. Lowery könyveinek visszaszállításáról, az önéit pedig félreteszem, ameddig parancsolja.

– Helyes – mondta Sara egy gazdag lány magabiztosságával, és bólintott búcsúzóul. – Viszontlátásra. – Azzal kiviharzott.

Ahogy kilépett az ajtón, balra fordult, tett néhány lépést, aztán rájött, hogy az ellenkező irányba kell mennie a találkozóhelyre. Megpördült és belerohant egy öregasszonyba, hajszál híján feldöntötte.

– Ó, elnézést… ne haragudjon… nem akartam…

– Semmi baj… igazán semmi…

Az öregasszony a lány segítségével visszanyerte egyensúlyát. Egy másodpercig közvetlen közelből néztek egymásra. Az asszony arcán döbbent ijedelem tűnt fel.

– Sarah… – motyogta. – Sarah Royce…

– Tessék?! – rettent meg Sara. – Honnan tudja a nevemet?

28. TALÁLKOZÁS

Mire kimondta, már megbánta. Le kellett volna tagadnia, azt kellett volna mondania, hogy őt Hermione Grangernek hívják. De ki tud értelmesen gondolkodni, amikor egy évszázaddal a születése előtt egy vadidegen felismeri az utcán?!

– Én… izé… ne haragudjon – mondta az öregasszony. – Csak azt hittem… annyira emlékeztet valakire… – Úgy tűnt, a lány szavai csak most jutnak el a tudatáig. – Azt mondta… *magát is* Sarah Royce-nak hívják?

– Engem is? – Sara valahogy nem érzett magában erőt, hogy elmosolyodjon. Az öregasszony másodpercről másodpercre ismerősebbnek tűnt. – Hát… engem így hívnak…

– Ismertem valakit… de hát annak már több mint ötven éve… maga a szakasztott mása. De az meghalt, belefulladt a folyóba…

Valaki, talán egy isten, megragadta Halifax városát és eszeveszettül pörgetni kezdte Sara körül. De lehet, hogy az egész amerikai kontinenst. Most már felismerte az öregasszonyt. Elengedte a karját és nekidőlt az antikvárium kirakatának.

– Szent temporális – motyogta.

Kint a város szélén Kettő magába roskadva ült az időfordban.

Sara kétségbeesetten felnézett a szürke, felhős, közeli havazást ígérő novemberi égre, aztán visszafordította tekintetét az öregasszonyra.

Sally Andrews közelebb lépett hozzá.

– Több mint ötven éve – mondta. – A legjobb barátnőm hálaadás napján a folyóba veszett. És most felbukkansz Halifaxban, ötven év után, nem változtál semmit… hogy lehet ez? Mert *te* vagy az, Sarah. Látom az arcodon, hogy felismertél.

Valaki bólintott Sara fejével. Nem ő volt. Ő maga egyetlen izmát se tudta mozdítani.

Sally odalépett hozzá. Közvetlen közelből nézett le rá. Most is magasabb volt nála három hüvelykkel, ugyanúgy, mint ötven év előtt. Egyenes volt a háta, nem hajlott meg az évtizedek során, pedig – Sarába hirtelen belehasított az elmúlt ötven év történelme. Csak néhány dologra emlékezett, az első világháborúra, a *Titanic* pusztulására, Új-Foundland domíniumi státusára, Rooseveltre és Wilsonra… forradalom Oroszországban, valami Fidel Kasztrov… szent temporális, ez már a gazdasági válság kora, a két világháború között minden és mindenki tönkrement…

– Ki vagy te, Sarah? – kérdezte Sally Andrews nagyon csöndesen. – Hogy lehet, hogy semmit sem változtál ötven év alatt?

Sara csak nézett rá. Fogalma se volt, mit mondjon.

– Gyertek ide – szólalt meg hirtelen a fülbevalója. – A megbeszélt helyen találkozunk. Hallod, Sara? Mozgás!

Nagy nehezen visszanyerte uralmát a teste fölött. Először a száját kapta vissza.

– Én… nem tudom, mit mondjak, Sally. Keresnünk kell valami nyugalmas helyet… ne itt az utcán beszéljünk.

– Helyes – mondta Sally nyugodtan. – Van egy cukrászda a közelben.

– Nem – mozdult meg Sara –, ne oda menjünk. Gyere.

Két saroknyit haladtak az utcán, aztán befordultak egy udvarba. Fűrésztelep volt, a munkások már hazamentek, indulás előtt megnézték, mikor megy el az utolsó. Az udvaron ott állt az időford.

Kettő kinyitotta az ajtót és kilépett a kocsi mellé. Sally meglepve nézett rá, aztán a másikra, de nem szólt semmit. Beszálltak; Sally a hátsó ülésre ült, Egy középre, Kettő pedig a sofőrülésre. Mindketten az öregasszony felé fordultak.

– Én nem akartam – mondta Egy egészen halkan. – Csak menet közben így alakultak az események. Sajnálom, Sally. Ha tehettem volna… Ha…

– Nem akartalak… akartunk becsapni – vette át a szót Kettő. – Máshogy alakult, mint szerettük volna.

– Kik vagytok ti voltaképpen? – kérdezte az öreg tanítónő csendesen. – Mert az angyalokból és hasonlókból már kinőttem.

– Hallottál már az időutazásról, Sally? – kérdezett vissza Egy.

– H. G. Wells? – vonta föl az asszony a szemöldökét. – Olvastam. De…

Kettő nem hagyta befejezni a mondatot. – A huszonegyedik században az időutazás valósággá lesz, Sally. Ez az autó… időgép.

Az asszony végigjártatta tekintetét a kocsi belsején. Arca nemigen tükrözte, hogy amit lát, tetszene neki.

– És ezt én el is higgyem?

A két lány egymásra nézett. Fél másodperc elég volt, hogy elhatározásra jussanak.

– Mindjárt hihetőbbé tesszük – felelte Kettő, és a számítógépért nyúlt. – Elviszünk a családunkhoz.

– Szó se lehet róla – mondta az asszony bosszúsan. – Wilbur vár rám.

– Ne aggódj emiatt – mosolyodott el Egy. Végre tudott mosolyogni. – Egy percet sem fogsz késni. Erre szavunkat adjuk.

Kettő a temporális pozíciójelzőre pillantott. – Tizenhét óra harminckettő. Tizenhét óra harminchárom kor itt leszel megint. – Megérintette az indítógombokat, s az ablak mögött a táj a számukra már megszokott elhomályosulással átalakult a városszéli rétté, rajta a többi Royce-szal.

Sally lélegzete elakadt. Döbbenten nézett ki az ablakon.

– Elég gyors módja az utazásnak – mondta Egy.

– Szűzanyám – suttogta az öregasszony.

– Hát igen – bólintott Kettő, visszafordulva hozzá. – Nekem se volt könnyű megszokni, elhiheted. Hát még Ebenezernek…

– Mindjárt jövök – szólt közbe Egy. – Szólok a családnak az érkezésedről. – Kinyitotta a tolóajtót és harmincas évekbeli ruhájában odaszaladt a többiekhez.

– Téged hogy hívnak? – kérdezte az asszony pár pillanatnyi csend után.

– Sara Royce.

– És a testvéredet?

– Őt is ugyanúgy. Ez bonyolult történet… mi nem ikrek vagyunk. Hárman vagyunk testvérek… de történt egy kis baleset… – Szedd összesze magad, rótta meg magát, összefüggően kell beszélni szegény aszszonnyal. – Tehát. A következő történt. Néhány héttel ezelőtt, mármint otthon, 2065-ben, Sara és a családja feltalálta és megépítette az időgépet. Tettek egy próbautat, aztán egy véletlen folytán a gép elindult a három gyerekkel, és mikor hazatértek, az egész családot megtalálták, önmagukat is. Ezért van belőlünk gyerekekből kettő, de a szüleinkből csupán egy. A második család semmit sem tudott az időgépről, ez a dolog teljesen kihullott a történelemből. Azóta megállás nélkül dolgozunk, hogy kijavítsuk a hibát. Ezért utaztunk először 1883-ba, aztán 1936-ba.

A hitetlen arcú öregasszony talán kérdezni akart valamit, de a kocsi mellett feltűnt a család, teljes létszámban. Ken Egy kinyitotta a tolóajtót.

– Helló, Mrs. Andrews, örülök, hogy megismerhetem. Ken Royce vagyok.

– Katie Royce – dugta be fejét a kislány. – Üdvözlöm.

De nyomban tovább is lépett, hogy utat engedjen az egyetlennek a két Sarán kívül, akit vendégük ismerősként üdvözölhet. Sally arcán újabb hitetlen fény gyúlt, de ezúttal másfajta.

– Megismer, Mrs. Andrews? – kérdezte Ebenezer mosolyogva.

– Mr. *Thornpike?*…

– Úgy bizony. Nem volna kedve leülni az asztalunkhoz? Ott kényelmesebben beszélgethetünk.

A tizenkilencedik század szokása szerint kezét nyújtotta a hölgynek és lesegítette a kocsiból. Aztán bemutatta neki Mr. és Mrs. Royce-ot.

– De hát hogy kerül maga ide, Mr. Thornpike? – kérdezte Sally a novemberi kempingezők felé tartva. – Ötven éve nem hallottunk magáról.

– Hát igen, Mrs. Andrews, nem tagadom: csúnya dolgot tettem, midőn úgy eltűntem, de nem volt más választásom. Beláthatatlan következményei lettek volna, ha tizenkilencedik századi kortársaink tudomást szereznek a jövendő titkairól. Azt kellett mondanom, hogy Európába távozom; ám én, mint látja, a jövendőbe költöztem át, új barátaim, a Royce család körébe, kikkel azóta is vívjuk küzdelmünket a félresiklott történelem kiigazíthatása végett.

– Mivel kínálhatom meg? – kérdezte anya. – Bizonyára jól fog esni egy csésze tea. Máris intézkedem.

Az egyik Katie-vel visszasietett a kocsi hátuljában tartott termoszokhoz.

Sally helyet foglalt a kempingasztal mellett.

– Kérem… beszéljenek úgy, hogy én is megértsem. Hol vagyok, és kik önök voltaképpen?

– Halifaxban, Mrs. Andrews – felelte Ebenezer –, néhány mérföldre ama ponttól, hol beült e járműbe. Midőn a leányok idehozták, ön szempillantás alatt mérföldeket tett meg.

– Mi pedig – vette át a szót apa – egy huszonegyedik századi család vagyunk; a nevünket már tudja. Feleségemmel mindketten a fizika professzorai vagyunk – elmosolyodott –; az idősebbik lányunk pedig, mint kiderült, kissé túl sok fizikát hallott tőlünk és túl korán. Feltalálta az időgépet. – Ezt olyan arccal mondta, mint aki beismeri: az ő gyereke törte be Andrewsék házának ablakát.

Estig beszélgettek a bioidő szerint, de csak az első félórát töltötték a réten. Saráék megnézték 2065-öt az időnézőn, hogy visszaállt-e az eredeti valóság, és azt találták, hogy nem. Így azután hazatértek a saját korukba és letelepedtek a Royce-villa nappalijában. Később majd foglalkoznak az újabb kudarccal.

Sally elmondta, mi történt velük fél évszázad alatt. 1886-ban megszületett Wilbur fiuk, aki most Halifaxban egy áruház tulajdonosa; nála volt látogatóban, amikor belebotlott Sarába. 1889-ben született Marion, aki

Sutherlandben él, férje és három gyereke van; 1891-ben pedig Michael, aki New Yorkba költözött, neki is van két lánya. Sallyék is Sutherlandben maradtak, megvettek néhány birtokot, s most öt bérest foglalkoztatnak. Wilbur ma is mindennap kimegy a földekre, Sally sem hagyott fel a tanítással.

Szó esett néhány egykori közös ismerősről is. Miss Ward például a századforduló táján, Mrs. Walker halála után nyugatra utazott, azóta nem hallottak róla. A fiatal Bruce Willis az Államokba költözött, ott belépett a hadseregbe, a világháborúban elveszítette a szeme világát, majd hazatért szülővárosába. Elvett egy kislányt – Mr. Flynn egyik unokáját –, s ma két felnőtt fia van. Fred Mortimer, a boltossegéd megvette az üzletet, ahol kiszolgált, s a homlokzaton ma a Smith név áll; ez Fred vejének neve, ő viszi most az üzletet. Fred a napokban ünnepelte hetvenedik születésnapját. Kearsley tiszteletes, aki Alain Delonra emlékeztette Sarát, ma is a városban él, nyugdíjban persze, utódja vezeti a gyülekezetet.

Estére Sally nagyjából tisztába jött a történetükkel, amit a valaha hallott leghihetetlenebb dolognak nevezett. Persze hogy titokban fogja tartani. Nem mintha számítana, soha senki nem hinné el neki, de semmi kedve bolondot csinálni magából, úgyhogy nem mondja el senkinek. Ne aggódjanak.

Kikísérték a kocsihoz és elbúcsúztak tőle, a két Sara kivételével, akik hazavitték Halifaxba.

– Látod? – mutatott ki Egy az ablakon. – Pontosan ugyanakkor vagyunk, amikor elindultunk. Tizenhét óra harminchárom. Senki sem vehette észre, hogy órákat töltöttél a huszonegyedik században.

Kettő kinyitotta az ajtót és segített kiszállni Sallynek.

– Valamit még meg szeretnénk kérdezni…

Az asszony megcsóválta a fejét. – Ugyan, Sara. Dehogy haragszom én rátok. Hisz mi mást tehettetek volna? Megértettem a történetet, ha nehezen és hézagosan is. Nem volt más választásotok. – Kezét nyújtotta. – Nem haragszom én, inkább örülök, hogy életben vagy… vagytok mindketten.

Kezet szorított mindkettejükkel, aztán megfordult és kiballagott az utcára. A fűrésztelep kapujából még visszaintett nekik.

Saráék sóhajtottak egyet, s hazatértek.

29. 2/B

A család összegyűlt a konyha mellett, ahol anya és a Katie-k a vacsorán dolgoztak, és hozzálátott a kudarc okának kiderítéséhez. A könyvek ezúttal megvoltak az iskolai könyvtár internetes katalógusában, és megtalálták Sarah Royce-ot is.

Sarah Caroline Royce (1865–1883). Író, költő. Sutherland városában (Új-Skócia, Kanada) élt és alkotott. Két kötete: Versek *és* Marion *(romantikus regény). Életrajza ismeretlen. Nevét viseli a Sarah Royce Gimnázium (Sutherland).*

– A kör bezárult – állapította meg Sara Egy elégedetten. – Létrehoztunk egy embert a semmiből, és van két könyvünk, amiket senki sem írt. – Elkapta Ebenezer meghökkent tekintetét és elmosolyodott. – Kövesd a könyvek útját a történelemben. 1883 októberében átadtad őket Mr. Lowerynek, akinek a könyvtárában fennmaradtak egészen a huszonegyedik századig, némi viszontagságokkal. 2065-ben az iskolai könyvtárban voltak, ahonnan én elhoztam őket és elvittem 1883-ba, ahol a kezedbe nyomtam, hogy átadhasd Mr. Lowerynek. Hol szerepel itt az a pont, amikor megírták és kinyomtatták a könyveket?

Ebenezer döbbenten csóválta a fejét és szólni sem tudott.

– Well. Most pedig ötleteket kérek, hogy mi történhetett. Mert a könyvek eseményszalagja szerintem teljes.

– De Sarah Royce-é nem feltétlenül – mondta apa. – Lehetett más befolyása is a történelemre, nemcsak a két könyv.

– Lehetett, persze. Csak valaki mondja meg nekem, hogy hol keressük.

– Nekem más a gondom – szólalt meg Ken Kettő.

– No mi?

– Azt az iskolát, amibe *te* jártál – Ken Sara Egyre mutatott –, Sarah Royce Gimnáziumnak hívták. Mi Kettesek ugyanezt az iskolát John Lennon néven ismertük meg. Most, a jelenleg érvényes valóságban az iskola neve megint Sarah Royce. De ha ez az Egyes valóság, akkor hol van anya és apa Egy? Miért van a házban továbbra is minden ugyanúgy, ahogy hagytuk, mielőtt elindultunk 1936-ba?

Kis csend támadt, csak a mikrosütő egyenletes zúgása hallatszott a konyhából.

– Tudsz is válaszolni a kérdésedre? – kérdezte Sara kisvártatva.

– Azt hiszem, tudok. Mi továbbra is a Kettes valóságban tartózkodunk, de az iskola neve mégis megváltozott. Mi, akik ezt a valóságot éltük meg realitás gyanánt, úgy érzékeljük, mintha az iskolának máról holnapra megváltozott volna a neve. De vajon mit érzékel a többi sutherlandi?

– Semmit – rázta fejét Sara Kettő. – Ők nem érzékelhetnek változást, hiszen számukra az idő kontinuum. Ha változást érzékelhetnének, akkor azt mondjuk egy videókamera is rögzíthette volna, ami folyamatosan veszi az iskola homlokzatát, és egyszer csak azt látja, hogy a homlokzaton a John Lennon felirat megváltozik Sarah Royce-ra. Ami persze lehetetlen.

– Miért?

– Mert az összes fizikai törvénnyel ellenkezik, hogy egy kőből kifaragott felirat hipp-hopp egy másik felirattá változzon át.

– De ha ez a Kettes valóság, akkor a változásnak valamikor be kellett következnie.

– Szó sincs róla – felelte Sara.

– Ez nem a Kettes valóság?

– De, természetesen az.

– Hát akkor?

– Semmiféle változás nem következett be, ugyanis minden változás ellenkezne a fizika törvényeivel. A dolog nagyon egyszerű.

Felállt, töltött magának egy pohár narancslét, kiitta és magyarázni kezdett.

– Ha el kell döntenünk, hogy ez melyik valóság, csak a Kettesre szavazhatunk. Itt a házban és a ház körül ezer és egy jele van annak, hogy ez a Kettes valóság. Az egyetlen tény, ami nem illik ebbe bele, az iskola neve. Ettől azonban mi még nem kerültünk vissza az Egyesbe. A két valóság között nem az iskola neve tesz különbséget, hanem az, hogy megépítettük-e az időgépet. Nem építettük meg, ez tehát a Kettes; de nem az, amelyikből legutóbb elindultunk. Legjobb lesz, ha azt a valóságot ezentúl 2/A-nak nevezzük, ezt a mostanit pedig 2/B-nek.

– Miért nem hívjuk a mostanit akkor már inkább Hármasnak? – kérdezte apa, aki mindmostanáig csak hallgatta az eszmecserét.

– Mert ha ez egy teljesen új valóság volna, akkor létezne a Royce család Hármas számú példánya, ami nagy örömömre nem áll fenn. El sem tudom képzelni, hogyan szuszakolnánk be annyi embert a Fordba.

– Továbbfejleszthetjük a tudományunkat – állapította meg apa. – Nem csupán valóságok léteznek, hanem valóságváltozatok is.

– Szubdimenziók, persze – vágta rá Sara, ezúttal a másik. – A temporális kaotikum egy bizonyos projekcióját mi valóságként éljük meg, de ennek számtalan változata létezhet.

– Úgy emlékszem – mondta Ebenezer, örülve, hogy valamivel hozzájárulhat a magvas eszmecseréhez –, legutóbb az időparadoxont nevezted a temporális kaotikum projekciójának.

– Teljesen mindegy – mosolygott az előző Sara. – Az időparadoxon nem más, mint a temporáldimenziók közötti kapcsolódási pont… pontosabban a kapcsolódási pont meglétének föl nem ismerése.

– Erről jut eszembe – szólt Katie Kettő a húsdaráló mellől –, én már tudom, hol keressük Sarah Royce kihatását a jelenlegi valóságra.

– Halljuk – mondták egyszerre többen is.

– Sehol. Tökéletesen mindegy, hogy mi az összefüggés: nekünk nem innen kell elindulnunk.

– Hanem? – kérdezte nővére.

– Te mondtad az imént. Ha ez a 2/B valóság, és mi korábban a 2/A-ban voltunk, akkor azt kell megkeresni, hogy a kettő között mi a különbség.

Egész este kutattak. Átnézték Sutherland összes fellelhető adatát, megpróbálva összehasonlítani azokat a másik két valóságról őrzött emlékeikkel, de ez nem volt könnyű feladat, hiszen alig éltek még valamicskét a városban. De az nyilvánvaló, hogy az eltérésnek köze kell hogy legyen Sarához, hiszen azt okozta, hogy ő – noha az iskolát most már megint Sarah Royce-nak hívták – nem fejlesztette ki az időgépet. Ezért utánanéztek a tanári karnak; egytől egyig változatlanul megvoltak. Még azt is kiderítették, hogy Sara osztályát továbbra is Mr. Bolingbroke tanítja fizikára.

– Ez így nem megy – mérgelődött Sara, felnézve a faliórára; fél tizenegy múlt. – Minden egyezik! Fölhívom Mr. Bolingbroke-ot és megkérdezem, hogy zajlott le az a fizikaóra.

De nem nyúlt a telefonért, s a többiek tudták, miért nem. A késői időpont nem zavarta volna Sarát, ahogy az sem, hogy mit gondol a tanár. De hát úgyis tudják, hogyan zajlott le az óra: mint akármelyik másik. Ennél többet nem tudhat. Azt kellene kideríteni, hogy miért nem az történt, ami az Egyes valóságban.

– Kezdjük elölről – mondta anya, és elszántan kivette a tálból az utolsó, rég kihűlt húspogácsát. – Vegyük sorra az összes körülményt, ami az időgép megalapításához vezetett.

– Ideköltöztünk – mondta Sara. – Ez megtörtént, benne vagyunk a sutherlandi telefonkönyvben.

– Helyes. Tovább!

– Beiratkoztam a Sarah Royce Gimnáziumba – mondta a másik Sara. – Ez is megvan, a gimit így hívják, én pedig szerepelek a tagnévsorban.

– Többször hülyéskedtek a nevemmel – folytatta az előző –, utoljára szeptember nyolcadikán, a fizikaóra előtt Ray Winston.

– Ray Winston is szerepel a tagnévsorban – szúrta közbe Ken.

– Szóba hozta az időgépet, és a belépő Mr. Bolingbroke-kal elkezdtünk erről beszélni. Innen aztán már ment minden tovább.

– Egy pillanat türelmet kérek – szólalt meg Ebenezer hangosan. A Royce-ok ránéztek. – Eszembe jutott valami. Ha az iskolát Saráról nevezték el… mi tudjuk csupán, hogy valóban *őróla* és nem egy azonos nevű idegenről… akkor minden indok megvolt, hogy gúnyolják a neve miatt, igaz?

– Igaz – bólogattak.

– Ha pedig Ray Winston az iskola tanulója, bocsánat, *tagja,* akkor neki is minden indoka megvolt, hogy szeptember nyolcadikán ezt cselekedje. Így van?

– Persze.

– Akkor hát két esetet tudok elképzelni. Vagy hiányzott azon a fizikaórán, vagy ott volt, de valaminő ok miatt, mi még felderítésre vár, hallgatott. A Winston családnak bizonyára úgyszintén van telefonkészüléke. Ha felhívnád őket és megkérdeznéd Rayt, ott volt-e azon a fizikaórán, egy részlettel többet tudnánk.

– Telefonja mindenkinek van – felelte Sara –, de ehhez nem kell telefonálni. Az iskola honlapján a jelenléti adatok is kint vannak. Adjatok egy gépet.

– Már megkerestem – mondta Ken Egy a kezében tartott gépet nézve. – Első bé, 2065. kilencedik hó nyolc, fizikaóra kilenc ötvenkilenctől tíz ötvenháromig. Tartotta Mr. Bolingbroke, jelen voltak huszonhárman, nem hiányzott senki. Tehát Ray is ott volt…

– *Micsoda?!* – kapta föl a fejét mind a két Sara egyszerre, ugyanazzal a mozdulattal, és ugyanazon a hangon kiáltottak fel. – Mit mondtál?!

Ken értetlenül nézett vissza rájuk. – Első bé…

– Add ide azt a gépet! – pattant föl Kettő, kitépte a noteszt öccse kezéből és a képernyőre meredt. – Huszonhárman! Az idő essen bele, ezek huszonhárman vannak!

Azonnal megkeresték az osztálynévsort. Paul Abbott, Henry Bartow, Sheila Crawford, Sandy Dickinson, Isabelle Gilmore, David Franklin, Robert Harris, Angela és Peter Howard, Melissa Inglewood, William és Roger Jackson, Nicole Lambert, Jorge Montoya, Irving Nichols, Joseph Perkins, Sara Royce, Charlie Sherman, Cynthia Tucker, Robert Walker, Ray Winston és Jessica Young – megvoltak mind. De a névsor közepén egy ismeretlen név állt: Michael Kelly.

– Ki az idő az a Michael Kelly? – tört ki Sara.

Utánanéztek. Feltúrták az iskola adattárát, aztán ugrottak egy napot a jövőbe, hogy hétfő legyen és apáék bemehessenek az iskolába érdeklődni az osztálytárs után. Nem adtak elő semmilyen mesét, hogy miért kell ez nekik; Mrs. Hoffman nem is kért, a Royce házaspár magas társadalmi állása alapot adott feltételezni, hogy nem akarnak semmi rosszat az adatokkal.

Michael Kelly 2051. március tizedikén született. Apját szintén Michael Kellynek hívják, született 2020. október elsején, anyja Laura Milligan, született 2025. február nyolcadikán. Ennyi adatot lehetett megtudni az iskolában. Mivel mindkét szülő sutherlandi születésű volt, először a város anyakönyvét nézték át.

Az apa szülei Regina Woods és Joseph Kelly, akik az ezredforduló előtti két évben születtek. Joseph Kelly szülei Kevin Kelly és Charlene Smith; Kevin Kelly szülei idősebb Kevin Kelly és Angela Crawford. Idősebb Kevin szülei Veronica May és Alfred Kelly, aki 1925-ben született, tovább nem mentek vissza a családfán. Ráérnek akkor folytatni, ha az derül ki, hogy 1883-ban okozták a törést és nem a harmincas években.

– Tulajdonképpen mit keresünk? – kérdezte Ebenezer, amikor a családfaprogramban már tizenöt személy sorakozott 1918-tól 2051-ig, és az anyai ághoz még hozzá se nyúltak.

– Akármit – vágta rá Sara. – Bármiféle kapcsolatot azokhoz az emberekhez, akikkel a harmincas években érintkeztünk, vagy ha ilyet nem találunk, akkor azokhoz, akikkel 1883-ban.

– És ha az sem sikerül?

– Akkor baj van – felelte Sara.

De sikerült. Laura Milligan anyja a 2000-ben született Lucy Jarvis, az ő apja az 1960-ban született Wilfred Jarvis, akinek anyja az 1940-ben született Lucy Kent – az ő szülei pedig az 1900-ban született Charles Kent és az 1913-ban született Gloria Stewart.

– Milyen szerencse, hogy kisvárosban élünk – dünnyögte Sara, amikor a nyomozás harmadik bionapján megtalálták Miss Stewart nevét az anyakönyvben. – Ha ugyanez mondjuk New Yorkban történik, a világ minden csücskéből ideszármazott emberek után nyomozgathatnánk. Well, a

Royce-agytröszt következő feladata: kideríteni, hogyan avatkoztunk be Gloria Stewart életébe és okoztuk Michael Kelly létrejöttét.

– Már bocsánat – szólt közbe apa –, de szerintem ez csak a második feladat. Először azt kell kideríteni, hogyan hatott a fiú létrejötte a valóságra.

– Legyen hát – egyezett bele lánya –, ámbár ha sikerül visszacsinálnunk Michael Kellyt, akkor teljesen mindegy, hogyan hatott. Kérek ötleteket.

Kis csend támadt.

– Szerintem kétféleképpen történhetett – mondta Ebenezer. – Vagy nem hangzott el Ray Winston ominózus kijelentése, vagy igen, de utána másképpen alakult a helyzet.

– Helyes, de hogyan hatott minderre Kelly? – kérdezte Sara Egy.

– Közbeszólt… – találgatta Ebenezer.

– Esetleg Ray éppen vele beszélgetett – mondta apa –, amikor te beléptél, és ezért elmaradt az időgépes mondat.

– Ez így nem megy – jelentette ki anya. – Így nem működhet.

– Ezt hogy érted? – nézett rá apa.

Anya felvett egy narancsot az asztalról és határozott mozdulatokkal hámozni kezdte. – Nézzétek. Ha ebben a valóságban Ray ugyanaz az ember, aki a másik kettőben, akkor igenis viccelni fog Sara tizenkilencedik századi eredetével és időutazásával, legfeljebb ha szeptember nyolcadikán mást csinált, akkor egy másik napon fogja megtenni. Ha minden feltétel adott ahhoz, hogy Ray szájából elhangozzon az időgépes vicc, akkor el kell hangzania.

– Ez valamiféle bizonytalansági elv, CarLau? – kérdezte apa.

– Olyasféle. Nevezheted mikropredesztinációs elvnek. Ha *A* valóságban egy esemény bekövetkezett, és a hozzá vezető feltételek *B* valóságban is változatlanul adottak, akkor az esemény *B* valóságban is be fog következni.

Sara mosolygott. – Nagyszerű, anya, már csak azt mondd meg, hogy miért.

– Hogyhogy miért? – nézett rá anya. – Mert ha a feltételek nem változtak, akkor a két valóság e tekintetben ekvivalens. Ha pedig ez így van, akkor nem látom be, miért ne következne be az esemény.

– Te fizikus vagy, anya – mondta Ken Egy. – Ha vannak testek és vannak erők, akkor a testek az erők által meghatározott pályákon fognak mozogni. De az emberi reakciók nem így működnek.

– Mindig nagyra becsültem az élettapasztalatodat, KenPet Royce – bólintott anya –, mindazonáltal nekem is megvan a magamé. Emberekre is érvényes, hogy adott feltételek mellett adott reakciók várhatók.

– Ezt majd a későbbi tudományos kutatás eldönti – zárta le a vitát Sara. – Térjünk vissza az eredeti kérdéshez. Michael Kelly és a fizikaóra kimenetele.

– Mi lenne, ha egyszerűen megnéznénk? – kérdezte Ebenezer.

– Mit?

– A fizikaórát. Elvégre itt van az időnézőnk.

– Helyes, csakhogy nem látunk át az iskola falain.

– Mr. Lowery fészerébe is beláttunk a harmincas években.

– Persze – felelte a másik Sara –, mert a falakon belül helyezkedtünk el a régmúltban és a temporálisan terjedő fényt fogtuk föl. De az osztályunk az emeleten van; hiába helyezed el a kamerádat a régmúltban az iskola helyén, a fény már a saját idejében beleütközik az emelet padlójába. Azonfelül pedig emlékeztetlek, hogy az időnéző csak a látványt közvetíti, nekünk pedig a hang is fontos. Sőt elsősorban a hang az, ami fontos.

– Van időrádiónk is – bólintott Ebenezer.

– Van hát – mondta Sara kicsit morcosan, amiért ennyit kell magyaráznia. – Itthon, decemberben, nem pedig az iskolában szeptem…

Elharapta a mondatot és metsző tekintetet vetett a férfira.

– Teljesen igazad van – szólalt meg kis csend után. – Le kell hallgatni a fizikaórát. Gyerünk a műszaki boltba!

30. MEGINT A FIZIKAÓRA

Mr. Morrow, a Sarah Royce Gimnázium portása – aki a kezdetektől jó barátságban volt Carrie-vel, következésképpen a gazdáival is – semmilyen megjegyzést nem tett, amikor Sara szeptember hetedikén, a tanítás vége után félórával visszatért az iskolába, mondván, hogy odafönt felejtett egy fontos fizikai jegyzetet. Nem azért, mert jó barátságban volt Carrie-vel, hanem mert az iskolaépület azért van, hogy a tagok használják.

Míg fölment a lifttel és végighaladt a folyosón, Egy arra gondolt: ebben a percben *négy* Sara Royce-ot lehet föllelni Sutherlandben. Ő itt van az iskolában, másolata a szomszéd utcában várakozik a kocsival, az eredeti Sara Royce már otthon van – megfigyelték az időnézőn, ebben a valóságban is ugyanakkor tért haza, mint az Egyesben –, a negyedik pedig maga az iskola, azazhogy annak van pluszban egy H betűje. Mindegy. Aztán elgondolkodott, vajon kicsoda az a Sara, aki ma délután hazament az iskolából. Sara Kettő Per Bé? Nem lehet, mert ugrás előtt is a 2/B valóságban voltak, és ott nem volt ilyen Sara, az odavalósi Sara azonos Kettővel. Kettőt látta délután hazamenni az iskolából. De vajon ha ő most tenne valamit, ami hatással van Sarára… ha mondjuk rádudáltak volna az időforddal az utcán, akkor ezzel egyidejűleg Kettőnek létrejönne egy olyan emléke, hogy szeptember hetedikén egy festékefosztott mikrobuszból rádudáltak az utcán?

Képtelenség. Az embernek nem jelenik meg magától egy új emlékkép a tudatában. Ha ez lehetséges volna, akkor az is, hogy Kettő most hazarohanjon, otthon kopaszra borotválja Sarát, és ugyanabban a pillanatban eltűnjön a saját haja is. Vagyis csak megrövidüljön, mert több mint

két hónapja bolyonganak az időben, azalatt valamennyit nőtt volna. Márpedig ez ellenkezik a fizika törvényeivel, ugyebár.

Belépett az osztályba és körülnézett. Itt állt középen, amikor Ray Winston elsütötte a poént. Elég hangosan beszéltek ahhoz, hogy a terem bármelyik részéről hallani lehessen, de a biztonság kedvéért ne menjünk túl messzire. Az lesz a legjobb, ha tesz egy poloskát a tanári asztal lábára, az ajtó felől, de a belső oldalra, hogy ne látsszon; egyet pedig az ajtó melletti polcra, az egyik lap és az állvány érintkezéséhez, jól elbújtatva.

– Egy hívja Kettőt, elkészültem, kikapcsolok – suttogta a mikrofonjába.

– Vettem, kész vagyok – jött a válasz az időfordból.

Sara kikapcsolta a mikrofont, aztán megszólalt megint.

– Poloska az ajtó melletti polcon, hangpróba, hallasz?

– Tiszta a vétel, minden rendben – felelte a fülbevalója.

Sara sarkon fordult. – Poloska a tanári asztal lábán, hangpróba, hallasz?

– Minden tökéletes – felelte Kettő.

– Akkor kezdhetjük.

Szeptember nyolcadikán Sara bement az iskolába, az iskola mögött pedig ott állt az időford anyával és a két Sarával. A számítógép minden hangot rögzített onnantól kezdve, hogy az előző óra véget ért a teremben.

Sara kilenc ötvenhétkor érkezett a fizikaterembe, váltott két szót Sandy Dickinsonnal, aztán bejött Mr. Bolingbroke és megkezdődött az óra. A hangtannal foglalkoztak.

Ray Winston nem viccelődött Sara tizenkilencedik századi eredetével, egyáltalán nem viccelődött az óra kezdetén semmivel.

Saráék teljes három percig hallgatták Mr. Bolingbroke hangtani előadását, aztán kitörtek.

– Nincs magyarázat! Egyszerűen elmarad az egész!

– Gyerünk tanítás utánra – határozott Kettő. – Látni akarom ezt a Michael Kellyt, amint kijön az iskolából.

Be akarta állítani a gépet, de anya eltolta a kezét. – Türelem, Sara szívem. Hallgassuk csak végig ezt a fizikaórát, hogy meglegyen a felvétele. Még elhangozhat valami fontos.

– Persze – fortyogott Egy. – A Doppler-effektus, *n*-szer zárójel egy pluszmínusz *v* törve *c*-vel, zárójel bezárva!

– Ez is fontos – csitította anya szeretettel. – De hátha elkapunk egy megjegyzést vagy bármit, amiből megtudjuk, miért alakult így ez a valóság.

A fizikaóra végéig semmi ilyesmi nem hangzott el. A tanítás hátralevő részét átugrották és elhelyezkedtek a tér túlsó sarkában, ahonnan jól

odaláttak a kapura. Persze nem szabad szemmel figyeltek, hanem az időnézővel, sőt a képrögzítőt is bekapcsolták.

Sara és Ray talán tíz másodperc időkülönbséggel jött ki. Sara sárga ruhája jól mutatott a tér közepének pázsitján, ahogy áthaladt rajta, a fiú pedig a másik irányba kanyarodott, de előbb megállt a gyep szélén és kedvtelve figyelte a távolodó lányalakot.

– Mindjárt kiesik a szeme – morogta Sara az időnéző fölé hajolva.

– Ha nem akarod, hogy nézzenek, öltözz eszkimó ruhákba – tanácsolta anya, sokadszor azóta, amióta Sarát dühíteni kezdte, hogy a fiúk bámulnak utána. Nyolcéves lehetett, amikor először fakadt ki emiatt. Most is ugyanolyan morcosan nézett anyjára, mint más alkalmakkor, amikor ez elhangzott, de egyszerre kétfelől.

– Keressük meg Michael Kellyt is – szólalt meg Kettő némi csend után. – Az lesz az, a kék ingben. – Ráközelített a téren álló fiú arcára, aztán átkapcsolt a tagnévsorban levő arcképre. Egyezett.

Michael a kapu felé tekingetett, szemlátomást várt valakire. Az a valaki pedig Izzy volt, aki Sheilával és Angelával beszélgetve jött ki az épületből, aztán elbúcsúzott tőlük és csatlakozott Michaelhoz. Saráék elhűlve látták, hogy kéz a kézben indulnak el, éppen őfeléjük.

– Nem azt mondtátok, hogy Izzy Rayjel jár? – kérdezte anya, aki gyerekei legtöbb osztálytársát csak elbeszélésekből ismerte, azokra viszont odafigyelt és emlékezett.

– Dehogynem – vakkantotta Kettő, és elképedten nézte, ahogy a fiatal pár vidáman cseverészve elhalad mellettük és befordul a sarkon.

– Well – mondta anya vidáman –, úgy látszik, vonzóbbnak találta ezt a srácot.

– Hát persze – mormogta Egy. – Most már értek mindent.

A két lány egymásra nézett. Mind a ketten értettek mindent, és el is magyarázták anyának azon az elképesztő beszédmódjukon, amikor a mondat, sőt néha már szó közepén félbeszakított mondatot a másik szempillantásnyi szünet nélkül folytatja.

– Az Egyesben Izzy…

– …Rayjel jár és kedvére cikiz engem. A…

– …Kettesben viszont Izzy Michaellel jár, Raynek pedig nincs barát…

– …nője. Tehát rám hajt, következésképpen nem idegesíthet a nevemmel, mert akkor…

– …holtbiztos semmi esélye.

– *Megvan!*

Az utolsó szót kórusban mondták, és lelkesen néztek egymásra.

– Michael Kelly felbukkanása a valóságban azt eredményezte, hogy Izzy őt választotta Ray helyett, aki így rám startolt és nem cikiz engem a nevem miatt – foglalta össze Sara otthon a családnak. – Meg kell találnunk a módját, hogy eltávolítsuk Michaelt a történelemből.

– Másképp nem lehet? – kérdezte Ken.

– Egy módot mondj – kérte nővére.

– Mondjuk értésére adhatnád Raynek, hogy nem kérsz a személyéből, amire ő más lányt választ és nyugodtan hülyéskedhet a neveddel megint.

– Ez képtelenség, KenPet Royce. Attól, hogy én kikosarazom, nem fog automatikusan másik lányt választani, az is lehet, hogy akkor koslat csak utánam igazán. Azért sem kosarazhatom ki, mert nem kosaraztam ki: a fizikaórát így tartottuk meg.

– Akkor minek építettünk időgépet?

– Hogy csak bajunk legyen belőle – sóhajtotta Sara, és kikereste Michael Kelly családfáját a számítógépen. – Egyébként is, a problémát a gyökerénél kell megfognunk. Ha nem tüntetjük el ezt a srácot, akkor itt marad és további problémákat okoz. Tehát ki kell derítenünk, hogyan történt a változás a családfán – azaz Gloria Stewart életében, nyilvánvalóan.

– Temporális detektívek – dünnyögte Katie Egy.

– Ahogy mondod – bólintott Sara. – Nincs mit tennünk, ez van. Mi eredetileg fizikusok volnánk, de kénytelenek vagyunk unos-untalan nyomozóvá átvedleni.

Gloria Stewart 1917-ben született Halifaxban. Huszonhárom éves korától dolgozott Mr. Lowerynél, Ebenezer huszonnyolc évesen találkozott vele. Egy évvel később, amikor a könyveket az antikváriumba szállították, Miss Stewartot is látták. A következő ismert adat az, hogy újabb négy évvel később, vagyis 1940-ben Lucy nevű lánya született, akinek apja az 1900-ban született Charles Kent.

– A változtatás csak Gloria Stewartnál történhetett – szögezte le Sara legtöbb megbeszélésük színhelyén, a vacsoraasztal mellett –, hiszen vele kerültünk érintkezésbe. Mivel mind ő, mind a lánya rajta vannak a jelenkori rendellenesség, Michael Kelly családfáján, fel kell tételeznünk, hogy családi életében okoztunk változtatást. Az Egyes valóságban Lucy Kent nem született meg.

– Miért nem? – lepődött meg Ebenezer.

– Éppen ezt kell kiderítenünk.

– Bocsánatodért esedezem – emelte föl kezét a férfi –, félreértetted kérdésemet. Érdeklődésem arra irányult, miért vontad le következtetésedet ily gyorsasággal. Hiszen egyéb változás is elképzelhető, olybá tűnik számomra.

– Kizárt dolog – vágta rá a másik Sara. – Ha Gloria Stewart lánya előbb vagy később születik meg, akkor nem ő lett volna az a Lucy Kent,

akit a családfán találtunk. Lehet, hogy ugyanazt a nevet kapja, de másképpen alakul az élete, nem találkozik Wilfred Jarvisszal, és így tovább. A hiba a családfán van, hiszen ez köti össze Gloria Stewartot és Michael Kellyt.

Nekiláttak felderíteni Gloria Stewart életének részleteit. Az anyakönyv szerint 1939. augusztus 17-én kötött házasságot a sutherlandi városházán. Megnézték az épületből kilépő ifjú házasokat; nem látszott rajtuk valami kitörő boldogság, s a násznép se ujjongott. Alig öt ember volt velük.

– Nem valami híres esküvő – dörmögte Sara. – Az ifjú vőlegény tizenhét évvel öregebb. Nézzünk utána ennek a Charles Kentnek.

Hamar megtalálták a nevét az interneten, éppenséggel a Lowery Könyvtár honlapján. A könyvtár egyik támogatója volt a harmincasnegyvenes években; pontosabb adat nem szerepelt.

– Nyilván valami üzletember, a könyvtár támogatójául szegődött, így ismerkedett meg Miss Stewarttal és elvette – mondta Ken.

– Vagy Miss Stewart vőlegényeként, esetleg már a férjeként érdeklődni kezdett a munkahelye iránt, és elkezdte támogatni – vetette ellene Katie.

– Derítsük ki – mondta Sara.

– Hogyan? – kérdezte Ebenezer.

Sara bekapcsolta a számítógépet és megkereste az esküvőről készített felvételt. – Ki kell nyomozni, mikor találkoztak ezek ketten. Van egy ötletem. 1935 májusában Gloria Stewart még tudtunkkal nem ismerte Charles Kentet. 1939 augusztusában hozzáment feleségül. Dolgozzunk felezéses eljárással. A két időpont között négy év és három hónap van, ennek a fele két év másfél hónap; 1937 nyara. Nézzük meg, hogy akkor ismerték-e egymást. Lesz egy új határnapunk; megint felezünk, és így tovább.

– Jó – mondta anya –, de örülnék valami elképzelésnek a továbbiakról is.

– Esetleg beavatkozhatunk ott, amikor találkoztak. Ha például egymásba futottak az utcán, akkor elég az egyiket pár percre feltartani.

– Engem az is érdekelne –, mondta Ken Egy –, hogyan okozta a mi 1935-ös ténykedésünk Miss Stewart esküvőjét 1939-ben.

Sara összehúzta a szemöldökét.

– Lássuk csak. Magukat a közvetlen eseményeket nyilván nem befolyásoltuk négy év távlatából; Gloria Stewart az, akit megváltoztathattunk. Valamit tettünk vagy mondtunk, azaz…

– …lehet, hogy nem is – folytatta a másik Sara –, egyszerűen azzal változtattuk meg, hogy ott voltunk. Pontosabban: Ebenezer volt ott. Nem én és nem anya. És ha Ebenezer például annyira megtetszett Gloriának, hogy évekig epekedett utána?

A férfi zavartan krákogott. – Én… izé… biztosíthatlak, hogy…

– Tudom – vágott Sara ingerülten a szavába. – Nem ez a kérdés. Megtetszhettél neki, akár akartad, akár nem. Derítsük ki, mikor találkoztak össze, aztán vagy kiderül, hogyan változtattad meg az életét, vagy nem.

1937. július elsejét választották kiindulópontul, az év második felének kezdetét. Napsütéses csütörtöki nap volt, Gloria Stewart reggel kilenckor jelent meg a munkahelyén és délután ötkor távozott. A Granville-en álldogáló időfordban nem látták Charles Kentet. Másnap már rábukkantak, négy órakor Mr. Loweryvel együtt jött ki az épületből.

– Ismerték már egymást – állapította meg Sara. – Felezzünk visszafelé; legyen 1936. június elseje.

– Akkor nem lehetett a könyvtár támogatója – vetette ellene Katie. – Ha az lett volna, nem kell novemberben eladniuk a könyveket.

– Ebben lehet valami – ismerte el nővére. – Akkor lássuk mondjuk decembert. Az már a könyvdolog után van.

December folyamán nem találták meg Charles Kentet a könyvtáriak társaságában, végiglépkedtek hát januáron is. Mindig csak a hétköznapokat nézték, reggel nyolc-kilenc és délután négy-öt óra között. Ha nem látták bemenni vagy kijönni a könyvtáriakat, akkor egyszerűen továbbléptek a következő munkanapra.

Február közepén találták meg, Mr. Loweryvel érkezett reggel háromnegyed kilenckor. Visszapörgették az időt és megnézték, honnan jön a férfi. A Scotland Street egyik házából lépett ki nyolc előtt pár perccel, benézett a sarki kávéházba, ott találkozott Mr. Loweryvel, s együtt mentek a könyvtárba.

– Eddig megvagyunk – mondta Katie –, már csak azt kellene tudni, hogy most ismerkedtek meg vagy már korábban.

– Lehet, hogy nem – szólt anya a volánra támaszkodva, s elgondolkodott pillantást vetett a kávéházra, aminek a helyén a saját idejükben textilboltot láttak. – Az jutott eszembe, talán nem jó ötlet beavatkozni abba, hogy Gloria Stewart és Charles Kent összeismerkedjen.

Sara kérdőn nézett rá.

– Ha Kent a könyvtár támogatója, akkor mindenképpen találkozni fognak. Ha megakadályozzuk, akkor a könyvtár elveszítheti a támogatóját, és lehet, hogy megint el kell adniuk a könyveket. Miért csináljunk pluszmunkát magunknak?

Lánya lehajtotta fejét. – Ebben van valami – ismerte be. – Mit tegyünk?

– Szerintem semmit. Ismerkedjenek csak meg, szülessen meg ez a Lucy Kent, ráérünk azután beavatkozni. Nem kell nekünk a családfát mindjárt az elején kisiklatni.

Sara ott helyben utánanézett az anyakönyvben. Lucy Kent és Wilfred Jarvis egyazon évben, 1940-ben született; fiuk, Wilfred 1960-ban.

– Lássuk az ötvenes éveket – határozott. – Válasszuk szét ezt a fiatal párt.

Percek alatt, pusztán a különböző nyilvántartások böngészésével kiderült, hogy ez lehetetlen. Szomszédok voltak, együtt jártak iskolába, gyakorlatilag az egész gyerekkorukat együtt töltötték.

Át kellett térniük a következő generációra. Az ifjabbik Wilfred Jarvis a tíz évvel fiatalabb Mary Reede-et vette el, 2000-ben született lányuk, aki Lucy nagymama nevét kapta. Náluk már remélni lehetett, hogy nem gyerekeskedtek együtt.

Orvosok voltak. Ez hamar kiderült, az ezredforduló táján már rengeteg adat megvolt az interneten. Dr. Mary Reede, a sutherlandi városi kórház sebésze 1997-től; és dr. Wilfred Jarvis, belgyógyász ugyanott, 1990-től. Előtte tanársegéd a halifaxi orvoskaron, ahol Mary Reede is végzett.

– De ott nem találkozhattak – állapította meg apa. – Jarvis doktor 1987-ben eljött az egyetemről, amikor Mary Reede még csak tizenhét éves volt.

– Mit csinált a következő három évben? – kérdezte anya.

– Nem tudjuk.

Jarvisék 1991-ben kötöttek házasságot; a Royce család ezért kiválasztotta 1990 nyarát és figyelni kezdte Jarvis doktor Sutherlandben bérelt házát; ezt úgy találták meg, hogy a kórháztól követték a fiatal orvost. Azonnal megtalálták Mary Reede-et is: szemlátomást ott lakott. Visszaléptek egy évet a múltba. 1989-ben is együtt éltek, de akkor még egy halifaxi bérlakásban.

1988-ban is együtt éltek. 1987 júliusában azonban Jarvis tanársegéd még egyedül lakott egy másik bérlakásban.

Mire mindezt kinyomozták, odakint, a szinte már észre sem vett huszonegyedik századi utcákon végérvényesen beköszöntött a tél.

31. A DOKTOR

Egyik nap, amikor Sara megkérdezte a helyi időt – már csak így hívták a huszonegyedik század saját idejét –, Ken pedig megmondta, hogy december tizenegyedike, délután egy óra van, Ebenezer megszólalt:

– No lám, nemsokára már hóembert is építhetünk. Mily öröm szívemnek; utoljára tán nyolcvanban építettem, vagyis, ha jól számolom, száznyolcvanöt esztendeje. Hátha nem jöttem ki a gyakorlatból mégse.

Ezen muszáj volt nevetni, de elgondolkodni is, hogy milyen öreg Ebenezer ebben a században – a nyáron betöltötte kétszáztizenhatodik évét, de bizisten nem látszik többnek százhetvennél –, amikor Katie kérdezett valamit az általános vidámság csillapultával.

– Mi az a hóember?

A férfi meglepve nézett rá.

– Bocsáss meg?…

A kislány ugyanolyan meglepve nézett vissza két példányban.

– Katie szívem – szólalt meg anya mosolyogva –, Ebenezer idejében sokkal keményebbek voltak a telek. Nagyon sok hó esett. Népszerű játék volt figurát építeni belőle.

Katie csodálkozva szemlélte a hóember alakját apa hevenyészett rajzán.

– Egyébként te is láttál hóembert, csak nem emlékszel rá. Még nagyon kicsik voltatok.

– S mi történt azóta? – érdeklődött Ebenezer.

– Ebben a században nagyon enyhék a telek és melegek a nyarak. Úgy tíz-tizenöt évenként van egy-egy kemény, hóemberképes tél. Tudod, van egy globális felmelegedésnek nevezett jelenség… a levegőbe került szennyezőanyagok miatt a földfelszínről kisugárzó hő egy része a lég-

körben visszaverődik és tovább melegíti a felszínt, ahelyett hogy távozna a világűrbe.

Ebenezer elhűlve csóválta fejét. – Igen megdöbbentő. Ám ha ez történik a civilizált országok földjén, miképpen lehetséges, hogy azok meleg és a többi világrész hideg levegője találkozván, nem keletkeznek szörnyű viharok?

– Már nincsenek civilizálatlan országok – mosolygott apa –, azonfelül a szennyezőanyagok elkeveredtek az egész Föld légkörében, a szelek mindenhová szétvitték őket.

– No de – vakarta fejét a tizenkilencedik század embere –, akkor a sarkvidékek roppant tömegű jégpáncéljának megolvadván utat kellene lelnie az óceánokba, miknek szintje megemelkedvén iszonyú árral borít-hatandaná a tengerparti országokat!

– Tudóshoz illő megállapítás – felelte anya elégedetten. – Pontosan ez történik; de szerencsére lassan. A sarki jégtakaró nem olvad meg egyik pillanatról a másikra, az óceánok méretei mellett pedig ez a többlet csak évtizedek alatt okoz észrevehető változást. Igaz, egy-két sík korallszigeteken fekvő ország már eltűnt a víz alatt, de volt idő, hogy a lakosságot kimenekítsék. Akadnak tengerparti városok, amelyeknek már le kellett mondaniuk az alacsonyan fekvő negyedekről, de többhelyütt sikeresen visszaszorították a vizet, ha átmenetileg is.

– Olyan tervek is vannak – kapcsolódott be a mesélésbe Sara –, hogy kimélyítenék az óceánok medrét, hogy helyet adjanak a víznek.

– Mily gigászi elgondolás – döbbent meg Ebenezer.

– Eléggé – bólintott apa. – Az elmúlt évtized alatt körülbelül negyven centivel emelkedett a tengerszint, ez tizenötezer köbkilométer víznek felel meg. Ahhoz, hogy ennek az évtizednek a víztöbbletét elhelyezzék, másfél millió négyzetkilométernyi területen kellene kimélyíteni a tengerfeneket, ugyanis egyelőre csak tízméteres mélységnövelésben gondolkodnak. Csak ugye a munka legnagyobb részét több ezer méteres mélységben kell végezni.

– Engedelmet… de mi történnék azon roppant földtömeggel, melyet az óceánfenékről kitermelendenének?

– Elkülönítenék belőle a hasznosítható anyagokat, a többit pedig a szárazföldek belsejébe szállítanák és elterítenék.

– Lehetne belőle szigeteket építeni vagy megtoldani a tengerpartokat – vetette közbe Katie Egy.

– Persze, csak az eredeti cél az óceán térfogatának növelése, ezt pedig akkor nem valósítottad meg. Viszont a globális felmelegedés jókora hasznosítható területekkel ajándékoz meg minket: egyre északabbra költözhetünk majd. Csak azt kell megoldani, hogy közben ne veszítsük el a mostani tengerpartjainkat.

– Tudod, Ebenezer – mondta apa –, a mi korunknak is megvannak a nagy küzdelmei. A ti időtökben születtek a mérnöki tudományok, a nagyipar… mi pedig leginkább azért küzdünk, hogy rendbehozzuk a környezetünket.

Ebenezer elgondolkodva csóválta fejét.

– Sohasem gondoltam volna, hogy korom csodált ipari vívmányai egykor baj forrásai leendenek, s kései utódaink azt óhajtandják, bárha csekélyb buzgalmat tanúsítottunk volt légyen, midőn gyárakat s roppant gépeket alkottunk.

– Ennek semmi jelentősége – vetette közbe Sara. – Minden kornak első a saját gondjaik megoldása, az utókor érdekei csak aztán jöhetnek. A te időtökben azt lehetett tenni, amit tettetek. Egyébként ha nem tettétek volna, akkor most nem állna rendelkezésünkre az a tudományos-műszaki háttér, amivel éppen azáltal ajándékoztatok meg minket, hogy igyekeztetek minden felfedezhetőt felfedezni. – Energikus mozdulattal fölpattant. – De eleget beszéltünk, ideje dolgozni.

– 1987 júliusánál tartottunk – vette át a szót a másik Sara gondolatnyi szünet nélkül. – Cél Mary Reede és Wilfred Jarvis szétválasztása.

1987 júliusának egy vidám, napsütéses délelőttjén Jarvis tanársegéd gondterhelt arccal üldögélt egy kis vendéglő kerthelyiségének asztala mellett, néhány utcányira az egyetemtől. Mary Reede vele szemben ült, éppoly gondterhelt arccal. Nem beszéltek; a szavak itt már kevesek voltak. Ami nem kis bosszúságot okozott a szomszéd asztalnál fülelő lánynak és fiúnak, akik már az egyetemtől követték őket, s most hiába próbálták kihallgatni beszélgetésüket.

Csak percekkel később hangzott el az első olyan mondat, amit már hallottak.

– Én is tudok dolgozni.

Mary Reede mondta, kicsit élesen, mint akinek kétségbe vonták a munkaképességét.

– Persze – felelte Jarvis tanársegéd ingerülten. – Tudsz. Meddig? Azt hiszed, szülés után visszamehetsz tányért mosogatni vagy hambucit tálalni, miután az ötödik hónapban kidobtak?

– Azt. Legfeljebb máshova megyek.

A szomszéd asztalnál ülő kislány maga elé húzott egy kicsi számítógépet, olyat, amilyet teremtett lélek nem láthatott 1987-ben, és gyors mozdulatokkal felírta rá: „Mi lehet az a hambuci?" A fiú tanácstalan arccal vállat vont.

– Szó se lehet róla – mondta közben Wilfred Jarvis.

– Hogy szülés után visszamenjek?

– Arról még csak-csak. De így, terhesen ne dolgozz.

– Ez nem betegség, Wilfred – mondta a lány szemrehányóan. – Ezrek és ezrek dolgoznak a terhesség alatt.

– És szülnek fejlődési rendellenességekkel, alacsony testsúllyal… köszönöm – nézett föl a pincérnőre, aki éppen letette az asztalra a levesüket. – Nézd – folytatta, amikor a nő már hallótávolságon kívül járt –, engem nem érdekel, hogy mit csinálnak mások. Az én fiam anyja ne dolgozzon a terhesség alatt. Egészséges gyereket akarok.

– Lányod – felelte Mary Reede.

– Hm?… – pillantott föl Wilfred Jarvis a levesből.

– Lányod lesz, nem fiad.

– De fiam lesz – szögezte le a tanársegéd.

– Fogadjunk – nyújtotta a kezét Mary.

– Hogyne, így sincs pénzünk semmire. Dolgozni pedig én fogok, és kész.

– Mégpedig?

– Akármit. Elmegyek havat lapátolni.

Mary fölnevetett. A szomszéd asztalnál is vigyorogtak a gyerekek, de csak magukban, nehogy azok észrevegyék, hogy figyelik a beszélgetésüket.

– Remek ötlet. Milliomosok leszünk.

Wilfred kinézett a nyári verőfénybe, ahol ő havat fog lapátolni. – Gondoskodni fogok rólatok. Nem így terveztük… de ezzel már nincs mit tenni. Tudom, mi a kötelességem.

– Hé, nemes lovag, tudod, kiről gondoskodj kötelességből! Nagylány vagyok már, megállok a saját lábamon…

– Szeretlek – bökte ki Wilfred.

– …és a gyerekemet is el tudom tartani, akár veled, akár… Mit mondtál?!

Amikor a fiatal pár kilépett a vendéglőből, a szomszéd asztalnál ülő két gyerek egymásra nézett.

– Jópofák – mondta Katie Egy.

– Azok – bólintott Ken Kettő. – Mihez kezdjünk most?

Sara Kettő ekkor haladt el odakint, hogy a párocska nyomába szegődjön.

– Volna szívetek szétválasztani őket? – kérdezte Katie felháborodottan, amikor a család letelepedett a konyha melletti közlekedőhelyiségben. – Sokkal jobban szeretik egymást, mint amennyire az kívülről látszik.

– Nem kétlem – mondta apa –, de akkor mondj valami más megoldást.

Akkor már – a hetvenhetedik bionapon – egy csomó mindent tudtak a Jarvis házaspár életéről. Jarvis doktor azért hagyta ott az egyetemet 1987-ben, mert teherbe ejtette a tizenhét éves Mary Reede-et, és ezt

rossz néven vették. A Royce gyerekek igencsak megütközve hallották – akkor éppen anya kémkedett a campusban –, hogy ezért távolították el az egyetemről, hát hiszen mi köze a magánéletének a szakmai tudásához. Ebenezer pedig éppen az ő megütközésükön ütközött meg, hát hiszen minő gondolat, meghagyni az orvosi karon, felelős beosztásban, ki ily erkölcstelen életet él. Végül a szülők elővették a régi bölcsességet: *tempora mutantur, et nos mutamur in illis** – Ebenezer korában még erkölcstelenségnek számított házasságon kívül gyereket hozni a világra, Royceék idejében a legcsekélyebb meglepetést sem okozza, 1987 pedig valahol félúton volt a kettő között; ha Mary Reede nagykorú lett volna, Wilfred Jarvis valószínűleg csak némi pletykára adott volna okot a fakultáson, de így siettek eltávolítani, alighanem valami befolyásos erkölcscsősz nyomására – ezeknek a részleteknek már nem jártak utána. Néhány évszázaddal korábban alighanem máglyán égetik meg mind a kettejüket. Ebenezer igencsak piros lett, amikor erről tárgyaltak, meg is jegyezte, hogy az ő idejében nem volt való ily dolgokról gyerekfülek előtt diskurálni, amire a Royce-ok nevettek és közölték, hogy 2065-ben az egész fejlett világban nem talál tizenkét éves gyereket, aki még elhinné azt az ostoba gólyamesét.

Jarvis doktor tehát Mary és a gyerek miatt hagyta ott az egyetemet, és alkalmi munkákból élt három évig, amikor végre megkegyelmeztek neki és kapott egy rendes állást a sutherlandi belgyógyászaton. Ha utánanéztek a doktor úr körülményeinek, akkor az érdekelte őket, hogy rendes családi életet él a kislányával és a kislánya anyjával, nem pedig az, hogy ez utóbbi csak az élettársa. A kislányt Cindynek hívták, éppen olyan szőke volt, mint Sara.

– Nem vagyok hajlandó hidegvérrel legyilkolni – jelentette ki Kettő, biccentve a számítógép felé, amin éppen Cindy Jarvis fényképe volt látható.

– Ez nem gyilkosság, Sara szívem – felelte anya. – Egyáltalán nem is fog megfoganni.

– Nem érdekel – mordult Egy. – Az érdekel, hogy ez a két emberke szereti egymást, amint Miss Royce is említette az imént. Nem választom szét őket. Van más megoldás is.

– Mondd hát – kérte apa.

– El kell őket távolítani Új-Skóciából. Így, ahogy vannak, együtt. Mindegy, hogy Cindy születése előtt vagy után, de menjenek.

– És ez miért jó? Ha együtt vannak, Lucy mindenhogyan megszületik tizenhárom évvel később.

– De Vancouverben vagy Los Angelesben. George Milligan pedig itt fog megszületni. Nem valószínű, hogy találkozzanak. A családfa Lucytől kezdve másfelé kanyarodik.

* Változnak az idők, és velük változunk mi is

– És az nem zavar – szólalt meg Ken Egy –, hogy Lucyt elválasztod a leendő férjétől?

– De zavar – felelte Sara morcosan. – Éppen ezért nem fogok utánanézni az életüknek. Elég rossz ez így, ahogy van. Gyerünk, lássunk hozzá.

Hamar megtalálták a módját, hogyan távolítsák el a családot. Három évig egyiküknek se volt rendes állása, rendes jövedelme, máról holnapra éltek, és ott volt a kicsi is. Ha ebben az időszakban sikerülne találni egy jól fizető, szakmailag is megfelelő állást Wilfred számára valahol a világ túlsó csücskében, egész biztosan elköltöznének.

– Hát keressünk állást Wilfrednek – adta ki a jelszót Sara Kettő, és előkapott egy térképprogramot. – Hova vigyük őket? Túl közel nem jó, mert akkor esetleg ingázik majd a doki, nem költöznek.

– Túl messzire se jó – vágta rá Egy –, mert akkor esetleg nem fogadja el az állást. Kanadán és az Államokon kívülre biztos nem mennek.

– A Parti Tartományokból mindenképpen ki kell őket zavarni – mondta Ken Egy. – Még Montréal is túl közel van.

– A dokinak aligha telik rá, hogy repülőn járjon munkába – vetette ellene Katie.

– De a cégnek esetleg igen – felelte Ken.

– Megfeledkeztetek valamiről – szólt közbe apa. – Jarvis doktor az 1990-es években fog munkába járni. Szerintem akkoriban a légi közlekedés túl drága és lassú volt ahhoz, hogy mindennap repüljön az ember. Montréal vagy mondjuk Toronto már éppen elég messze van.

– Jó, legyen Toronto – vágta el a vitát Sara. – De hogyan szerzünk neki állást?

– Olvassuk az álláshirdetéseket – mondta Ken.

– Ezt nyilván ő is megteszi.

– Akkor olyan álláshirdetéseket olvasunk, amiket ő nem… mondjuk mert nincsenek azokban a lapokban, amikhez hozzáfér.

– Hány orvosi szaklap lehetett hetven évvel ezelőtt Kanadában?

– Nem tudom, de ha azokat ismeri, akkor megnézzük az amerikai lapokat. Akkor majd az Államokba mennek.

– És hogy szerezzük meg azokat a lapokat? – kérdezett közbe húguk. – Nem tudunk New Yorkba vagy Kaliforniába időugrani, oda kell utaznunk.

– Nyilván az internet segedelmével – dörmögte Ebenezer. – Izé… – kapta fel a fejét, látva a tekinteteket. – Én csak gondoltam, hogy az orvosi lapok meglelhetők okos számítógépeitekben.

– Persze, csak nem az 1980-as évekből – sóhajtotta Sara. – Akkoriban az internet még gyerekcipőben járt.

– Mily szomorú.

De mégiscsak megvoltak az interneten. Utánanéztek, milyen lapok léteznek 2065-ben, amik Jarvis doktor szakterületét érinthetik, és kiderült, hogy jó néhány folyóirat feltette az internet születése előtti évfolyamait is; akadt olyan, amelyik a huszadik század közepéig visszamenőleg.

– Helyes – mondta Sara. – Keressünk álláshirdetést és írjuk meg a jelentkezést.

– Nem lesz könnyű feladat – vélte apa. – Mi nemigen tudhatjuk, mi az, ami tetszene Jarvis doktornak.

– Teljesen mindegy, hogy mi tetszik neki – húzta fel az orrát Sara. – Akinek nincs munkája, az ne ugráljon, fogadja el azt, amit kínálnak.

– Persze – mondta anya kicsit bosszúsan –, csak nem zsákhordást keresünk, hanem orvosi munkát. Ha nem az ő szakterületébe tartozó állást találsz, akkor nem tudja ellátni, nem is veszik föl.

– Belgyógyász – mondta Ken. – Ilyen állás kell neki.

– Belgyógyász is sokféle van… egyébként pedig teljesen mindegy, mert önéletrajz nélkül orvos ugyan állást nem kap.

– Persze, igazad van – bólintott Sara. – Önéletrajzot is mellékelnünk kell a jelentkezéshez.

– Honnan? Hiába kutatod végig az életét, az önéletrajzát nem tudod megírni. Csak azt látod, hogy bemegy az egyetemre meg kijön az egyetemről, azt nem tudod, hogy mit tanult. Még ha oda is mész kémkedni, akkor se, mert nem értesz hozzá. És egyikünk sem ért hozzá.

– Teljesen igazad van – bólintott Sara éppen úgy, mint az imént, de most a másik. – Gyerünk a műszaki boltba.

Mrs. Sheffield egy forró nyári reggelen hazafelé tartott a bevásárlásból. Vasárnap volt, s ő az unokáit várta ebédre, nehezek voltak hát a szatyrok.

A park szélén egy padon fiatal lány ült, felpillantott a könyvéből, ahogy Mrs. Sheffield közeledett hozzá. Udvariasan biccentett az idős hölgynek és visszafordította tekintetét a könyvre, de egy pillanat múlva megint felnézett.

– Ó, asszonyom – szólalt meg, nadrágzsebébe süllyesztve a könyvet –, engedje meg, hogy segítsek!

Mrs. Sheffield szabadkozott kissé, de nem nagyon; csakugyan meleg volt aznap. A lány odalépett hozzá és kivette kezéből a nehezebbik szatyrot.

– A másikat is, asszonyom. Én jó erőben vagyok, elbírom.

– No de azt már nem…

– Ugyan már. Ha attól tart, hogy meglógok, akkor adja csak ide a másikat is. Két szatyorral már én se szaladok olyan könnyen.

Mrs. Sheffield nevetett és odaadta.

A lány hazakísérte hát a szatyrokkal, közben elbeszélgettek a vasárnapi ebédről. Amikor megérkeztek, Mrs. Sheffield elkérte a szatyrokat, de a lány – Natalie Portman volt a neve – ragaszkodott hozzá, hogy fölviszi. A lépcsőn még nehezebb, mint az utcán. Van lift, felelte Mrs. Sheffield, amire Natalie Portman bólintott és elmondta, hogy ha Mrs. Sheffield nem kifogásolná, szeretné megmosni a kezét.

Felmentek hát, a csomagokat Natalie Portman letette a konyhában, s Mrs. Sheffield útmutatása szerint felkereste a lakás legkisebb helyiségét. Míg odabent volt, a háziasszony kivett a hűtőből egy üveg narancslevet és töltött két pohárral; csakugyan meleg volt aznap. Natalie Portman visszatért, felhajtotta a narancslevet, megköszönte és távozott.

Mrs. Sheffield soha nem tudta meg, mire kellett Natalie Portmannek ez a rövid látogatás. A lány a fürdőszobában kis játékautót helyezett a padlóra, ami azonnal önállósította magát és az ajtó mellé gurult. Amíg Natalie Portman megitta a narancslevet, az autócska átvágott az előszobán és rejtekhelyet keresett magának.

Natalie Portman lement a lifttel, kilépett a házból és az utca túloldalán beült egy ütött-kopott, ezüstszínű Ford mikrobuszba. Ekkortól megint Sara Royce-nak hívták.

– Mi a helyzet? – kérdezte.

– Már bent vagyunk a szobában – felelte apa, odamutatva neki a képernyőjét, amin Mrs. Sheffield nappalija volt látható, egészen alulról nézve, ahogy a padlón álló kisautóra szerelt kamera mutatta.

– Milyen sebességet tudtál elérni?

– Ötszázszorost.

A kamerás játékautó két napig rejtőzködött Mrs. Sheffield nappalijában, mindig a másik irányba szaladva előle, hogy észre ne vegye, s ez idő alatt a kamerával összekapcsolt időnéző három év történéseit rögzítette a jövőből, hat évvel későbbről, amikor Mrs. Sheffield korábbi lakásában Jarvis doktor és Mary Reede él majd. Kedd reggel, amikor Mrs. Sheffield munkába indult – az 1980-as évek jellemző szokása szerint nyugdíjasként is még dolgozott –, egy férfival találkozott éppen a lakásból kilépve, aki az előző lakót kereste. Amíg Mrs. Sheffield elmondta neki, hová költözött az illető, a kisautó csendben kigurult a lába mellett és eltűnt a folyosó kanyarulatában. Mrs. Sheffield és a férfi együtt ment le a lifttel, a lépcsőn pedig feltűnt egy kisfiú, felvette az autót és leszaladt vele. A férfi és a fiú lent az utcán ugyanabba az ezüstszínű mikrobuszba ült be, amikor Mrs. Sheffield befordult a sarkon.

A Royce család hazatért saját idejébe és otthonába, és elosztotta egymás között az anyagot. A gyerekek nézték meg a Jarvisék otthonáról készült felvételeket, naponkénti felosztásban; a két Sara a hétfői és keddi napokat, a Kenek a szerdákat és csütörtököket, Katie-ék pedig a péntekeket és szombatokat; a vasárnapokat egyelőre kihagyták, nem volt

valószínű, hogy Jarvis doktor éppen vasárnap írja meg az önéletrajzát, egyetlen nap alatt, és még aznap borítékba is teszi, hogy másnap feladja. Majd megnézik a vasárnapokat, ha a többi napon nem találnak semmit.

A felnőttek pedig állásajánlatokra vadásztak a korabeli orvosi szakirodalomban. Ez nem gyerekeknek való munka volt, apáék kijelentették, hogy az orvosi szaklapok a kiskorúak számára felkavaróak lehetnek, végezzék csak ők a munka kémkedéses részét; nem mintha az annyival jobb lett volna. Apa meg is jegyezte:

– Szép dologra neveljük a gyerekeinket. Ha vége lesz ennek az egésznek, rendezünk egy komoly beszélgetést arról, hogy az emberiség sorsánál kisebb tét miatt soha ne kémleljék ki idegenek magánéletét.

– Ha vége lesz ennek az egésznek – nézett föl Sara –, semmiféle okból nem leszek hajlandó benézni idegenek életébe. Beleértve az emberiség sorsát is.

A nyolcvanadik bionapon, a bioidő szerint tíz óra után Katie Egy csöndesen megszólalt.

– Sasszem Öt hívja a központot. Vörös jelzés, tíz vizuális kapcsolatunk van.

Ebenezer döbbenten nézett a kislányra, a többiek mosolyogva.

– Központ Sasszem Ötnek – felelte Sara –, jelentést kérek a vizuális kapcsolatokról.

Katie átkapcsolta kézigépének képernyőjét a nagy monitorra. Jarvis doktor íróasztala tűnt fel rajta, a kamera éppen magasra kinyúlt a kisautóról, mert olyan szögben látták az asztalt, ahogy egy Katie-nél valamivel alacsonyabb gyerek látná. Az asztalon orvosi könyvek, iratok, kávésbögre, mindenféle egyéb holmi között régimódi írógép állt, a belefűzött papíron az ÖNÉLETRAJZ szót lehetett kiolvasni.

– Vagy úgy – mosolygott anya. – Önéletrajz, az tíz betű. Helyes, szerezzétek meg a teljes szöveget.

Ez nem volt egyszerű, mert nem volt olyan kép, ahol a kétoldalas írás bármelyik oldala teljes egészében látszott volna. Abbahagyták a keresgélést az időben, erre a péntek délelőttre állították az időnézőjüket mindannyian. Ken Kettő gyűjtötte be és állította sorba azokat a szövegtöredékeket, amiket a többiek vadásztak össze.

– Kész – jelentette be kétórás küzdelem után. – Jarvis doktor úr, köszönjük az önéletrajzot. Bízunk benne, hogy kölcsönös megelégedésre dolgozik majd kórházunkban.

– Edmontonban – tette hozzá anya.

– Edmontonban?

– Ez idáig ott találtuk a legígéretesebb állást.

Sara odakukucskált a hirdetésre. Lakás, kiemelt bérezés… fényképes önéletrajzot erre és erre a címre küldjenek.

Kerítettek egy mosolygós fényképet Jarvis doktorról; nem volt nehéz, a hatalmas filmarchívumban pillanatok alatt százat is találtak. Kinyomtatták az önéletrajz szövegével együtt, és igazi 1980-as évekbeli borítékba tették. Akkoriban a postai szolgáltatásokért bélyeggel fizettek, de ezt majd ráteszik a postahivatalban.

– Mikor kell feladni? – kérdezte Sara, útnak indulva a kocsi felé.

– A hirdetés 1988. február 20-án jelent meg – kereste ki anya.

– Az nem lesz jó – szólt közbe Katie. – Az önéletrajzot csak egy évvel később írta meg.

– No és? – kérdezte Sara.

– Nem küldhetsz el egy olyan önéletrajzot, ami még nincs is megírva!

– Már miért ne küldhetnék? – nevetett rá Sara. – Itt van a kezemben. Well, KatLau, gondolj bele. Amikor megjön a válasz Edmontonból, a doki meg lesz döbbenve, hogy miért kapott ő választ olyan helyről, ahova nem jelentkezett. Nem mindegy, hogy a soha el nem küldött jelentkezésében ott van-e a még meg nem írt életrajza? Pontosan ugyanannyira siklik ki az idő. Elkészültetek? Carrie, gyere!

A Royce család ismét teljes létszámban, minden szükséges holmijával együtt beszállt az időfordba, hiszen a levél elküldése remélhetőleg másik valóságot teremt 2065-ben. Most nem mentek be Halifaxba, Ebenezer a sutherlandi postán adta fel a levelet.

1988 utcáin hajtottak vissza a házukig, pontosabban a város széléig, ahonnan oda lehetett látni a mezőre, ahol az ő idejükben az utcájuk állt. Sara mélyet lélegzett és bekapcsolta az időnézőt.

32. EPILÓGUS

2065. szeptember harmincadikán, tizenöt órakor a Royce-villa előtt ott állt az időford, s a család tagjai ide-oda szaladgáltak a kocsi és a ház között. Sara Egy több mint tíz másodpercig nézte a képet az időnézőn, mielőtt hosszú, mély sóhajt hallatott volna.

– Győztünk – mondta csendesen.

Átállította az órát tizenöt huszonötre, amikor a ház előtt már ott kellett állnia a baleset után visszatérő időfordnak. A kocsi nem volt ott. Ahogy továbbment az időben, apa és anya éppen kijött a házból a másik kocsival. Megérintette az ÁLLJ gombot, és hátranézett a többiekre.

– Hazamehetünk. Minden rendben.

Apa és Anya Egy, amikor a kocsicsere után kiléptek a házból, néhány pillanatig csodálkozva nézték az időford hűlt helyét, de nem jutott rá idejük, hogy bármit tegyenek. A mikrobusz ismét megjelent a ház előtt, s az ablakokban furcsán megszaporodtak a fejek.

2065. október másodikán, délelőtt tíz órakor a Halifaxi Egyetem campusa zsúfolásig megtelt. Előző nap mindenki elolvasta a hirdetőtáblán elhelyezett üzenetet: *Fizikatanítást abbahagyni, a fizika tudománya mostantól elavult. Mindenki legyen a campuson holnap tíz órakor. A Royce professzorok és gyermekeik.* Az üzenet annyira komolytalan volt, hogy csakis komolyan lehetett venni. Átverés nem lehetett, a hirdetőtábla programja tanúsította, hogy Mr. és Mrs. Royce is elektronikus aláírásával hitelesítette az üzenetet. Tanárok és hallgatók mind ott voltak tehát, a személyzetből is sokan, jelen voltak a dékánok és a rektor. És ott volt, megilletődve és értetlenül, Mr. Bolingbroke, Mrs. Barbara Hoffman és Sara mind a hu-

szonegy osztálytársa, akik Sara elektronikus aláírásával hitelesített meghívót kaptak, ide, erre a péntek délelőtti órára, amikor iskolában kellett volna lenniük, de az üzenet világosan közölte, hogy vagy ott lesznek, vagy életük végéig bánni fogják.

Az egyetemi újság szerkesztősége három kamerát is hozott magával, sose lehessen tudni, mi mindent vehetnek föl, és valaki leadta a drótot a CNN halifaxi kirendeltségének, akik egy kis közvetítőkocsival vonultak ki, már félórával korábban össze is állították a technikát.

Mindenre el voltak készülve. Csak arra nem, hogy a Royce család két autóval hajt be a campus közepére, a Dodge-dzsal, amit már ismertek, és egy ütött-kopott, ezüstszínű Ford mikrobusszal, *mind a kettőt Mrs. Royce vezeti,* mind a kettőből kigördül Mr. Royce a tolókocsiján, és mind a kettőből kilép a három Royce gyerek, az egyikből egy régimódi öltözetű férfi is. Holmi optikai trükkről szó se lehetett, a másolatok különbözően voltak öltözve, és Sara külön odament a rektorhoz és kezet fogott vele, mind a kettő egymás után, teljesen igaziak voltak.

A CNN riportere fojtott ordítással követelte a stúdiótól, hogy azonnal adják be őket élőben.

A Royce család és Ebenezer nevét huszonnégy órán belül a világ minden pontján megismerték, ahol egyáltalán volt televízió vagy internet. Ők maguk pedig ugyanilyen gyorsan eltűntek a világ szeme elől. A Royce-villa kapuját az egyetemi bejelentés után egy órával odaérkező újságírók elől egy testőrcég fekete mikrobusza zárta el, s a cég alkalmazottai mindenkinek ugyanazzal válaszoltak: rámutattak a kerítésre kiragasztott papírlapra.

Tisztelt Emberiség, mi fizikusok vagyunk és nem tévésztárok. Most visszavonulunk, hogy megírjuk főművünket, a Temporális Bibliát. Ha zaklatnak minket, akkor elmegyünk az őskorba és befejezzük ott. Találkozunk december tizedikén Stockholmban.

A Svéd Királyi Akadémia, első ízben a történelemben, soron kívül összeült és villámgyorsan átírta a díjazottak névsorát, alig két héttel a nyilvánosságra hozatal szokásos időpontja előtt. Mivel az iratokat ötven évre titkosítják, nem lehetett tudni, ki esett el a Nobel-díjától ezen a hétvégén. Amikor a névsort közzétették, újságírók tömege ácsorgott a Royce-villa előtt, de semmilyen életjelet nem kaptak a lehúzott redőnyök mögül.

Sara „az időben végzett mozgás megvalósításáért" kapott Nobel-díjat, apával és anyával megosztva. Az ikrek – minden idők legfiatalabb Nobel-díjasai – „a fény temporális terjedésének felismeréséért és gyakorlati alkalmazásáért", Ebenezer pedig „a temporális hírközlés elvéért". A három Nobel-díj hatvanmillió svéd koronát, vagyis körülbelül tizenötmil-

lió amerikai dollárt jelentett. Ekkor már az egyetem díszpolgárai és számos tudományos elismerés birtokosai voltak, bár még egyet se vettek át közülük.

A világ csak december tizedikén látta viszont a Royce családot és Ebenezert, a Nobel-díjátadás nemzetközi közvetítésén. A történelemben először az ünnepségen jelen volt egy nagydarab bernáthegyi és egy fehér kiscica is.

Karácsonyra megjelent az időgép építéséről és a Royce-ok időbeli kalandjairól szóló könyvecske, a világ minden részében, számtalan nyelvre lefordítva. Az első héten ötszázmillió példányt adtak el belőle.

Február végére elkészült a *Temporális Biblia* is. Egy héttel a megjelenés előtt a FedEx futárai vitték szét a díszkötéses, dedikált példányokat Mr. Bolingbroke-nak, Mrs. Hoffmann-nak, az ikrek fizikatanárának és igazgatójának, összes osztálytársuknak, a rektornak, Grier dékánnak, s mindazoknak az élő fizikusoknak, akik tudományos eredményeikkel hozzájárultak az időgép létrehozásához. A könyv előszava után kétoldalas, színes fotóról mosolygott a Royce család mindkét példánya és Ebenezer, Carrie előttük feküdt a fűben, Titty pedig Sara Egy karjából nézett ki, nyakán az egyetem által adományozott *Titty, a világ első időutazója* feliratú dísznyakörvvel. Hátuk mögött nyitott tolóajtóval állt az időford, leghátul pedig a Royce-villa magasodott, abban az idejét múlt világos mogyoróbarna színben, ami annyira nem tetszett nekik, amikor beköltöztek, de hát kalandjaik miatt nem tudták átfesteni, most meg majd úgyis át kell építeni a két család számára. És Ebenezer számára, aki velük marad, bár a Nobel-díjából élete végéig gondtalanul élhet.

A fénykép után alig ötven oldalon közérthető nyelven magyarázták el az időtudomány részleteit, majd háromszáz oldal tömény fizika következett, minden oldalon tucatnyi bonyolult képlettel és szakkifejezéssel. Ennek ellenére az egymillió példányban kinyomott könyvet az első nap elkapkodták, s a többszöri utánnyomások mind hasonló gyorsasággal elfogytak.

Az időforddal már csak néhány időutazást tettek, amikor több részletben elhozták Ebenezer holmiját az őskorból; majd a kutatóintézetek építenek maguknak saját időgépeket, nekik is lesz egy új családi időautójuk, de másik. Az időford egyelőre a garázsban marad, majd lesz egy kis külön múzeumépület a számára. De egy operatőrt és egy riportert azért odaengedtek, felügyelet mellett, s a világ már karácsonykor megismerhette az időford belsejének minden apró részletét, megtudhatták, milyen apróbb-nagyobb tárgyakkal szerelték föl magukat és azokat hová tették, hogy működik az idővezérlő program, megnézhették az ülések alatt-között és hátul összegyűlt különböző korbeli tárgyakat: Sarah Royce zsák-

ba gyűjtött, de részben kiszóródott ruhadarabjait 1883-ból, Ebenezer korhű kalapját, sétapálcáját és más praktikus apróságokat 1935-ből, az 1982-ben használt kamerás kisautót, az apa kocsijának kerekeire ragadt őskori leveleket, s egy fadarabot Ebenezer tizenkilencedik századi ládájából, ami akkor törött le, amikor az őskorban kinyitották a csomagot, s amit Sara már kifejezetten relikviának szánva dobott be az autóba.

Az első nyilvános temporális webkamera márciusban kezdte meg működését, és hihetetlen sikert aratott, noha tisztán tudományos céllal jött létre. Miután az idegen korokban élt emberek életének kifürkészéséről szóló sajtópolémia még tartott, a NASA egy műholdon üzemelő kameráját látta el kvantumcsapdával. A kamera minden Föld körüli keringés után egymillió évet lépett az időben, így fél év alatt lenyűgöző képsor keletkezett a négy és fél milliárd éves földtörténetről. A NASA tervbe vette, hogy kisebb léptékű filmeket is fog készíteni.

Az ultrakozmikus sugárzófejeket és a Šafránek-féle kvantumcsapdákat a kormányok mindenhonnan összegyűjtötték és zár alá vették. A médiák óva intették az embereket attól, hogy saját szakállukra időgépet próbáljanak építeni, maga Sara is nyilatkozott a tévében és nagyon kért mindenkit, hogy ne kockáztasson. Ő maga is örül, hogy ép bőrrel megúszta.

2066. október másodikán, a Nagy Bejelentés első évfordulóján Sutherland határában letették a Royce Temporálfizikai Kutatóközpont alapkövét. Beszédet mondott Carpentier miniszterelnök, majd – mondat közben váltva egymást – Sara Egy és Kettő, végül a leendő igazgató, Mr. Bolingbroke.

2069 nyarán a világ konzervatív gondolkodású része megdöbbenéssel fogadta, amikor a Royce család bejelentette, hogy esküvő közeledik. A két Sara együtt ült le a tévéstúdióban elmagyarázni, hogy itt szó sincsen többnejűségről, tessék visszaemlékezni, négy évvel azelőtt világosan elmondták, miről van szó: ők nem ikrek, hanem kettő van belőlük, két különböző idősíkból, ahogy a család minden tagjából. Mivel a két Sara Royce egy és ugyanaz, természetes, hogy ugyanabba a férfiba szerettek bele, és képtelenség lenne, ha annak választania kellene *közülе,* Sara Royce és Sara Royce közül.

2069. június 22-én, tizennyolcadik születésnapjukon, a sutherlandi városházán tartotta esküvőjét Sara Egy és Sara Kettő Royce a kétszázkét évvel előbb született, de csak húsz évvel idősebb Ebenezer Thornpikekal. Az ünnepségen jelen volt a Royce intézet valamennyi fizikusa – maguk is több Nobel-díj birtokosai –, Kanada miniszterelnöke, egy nagydarab bernáthegyi és egy hófehér kiscica.

TARTALOM

ELSŐ RÉSZ

A TALÁLMÁNY

1. SUTHERLAND 6
2. A FIZIKAÓRA 13
3. A ROYCE-TÖRVÉNY 21
4. AZ IDŐFORD 27
5. A MÁSODIK TÖRVÉNY 36
6. A HARMADIK TÖRVÉNY 43
7. AZ IDŐNAVIGÁCIÓ 52
8. A MÁGNESEK 63
9. AZ IDŐNÉZŐ 69
10. A KIRÁNDULÁS 78
11. A BALESET 87

MÁSODIK RÉSZ

IDŐTÖRÖTTEK

12. A MAGYARÁZAT 93
13. AZ ESEMÉNYSZALAG 103
14. KUDARC 110
15. A MEGOLDÁS 116
16. EBENEZER 124
17. TECHNIKAÓRA 135
18. A TERV 144
19. A HÁZ 153
20. A HUSZONEGYEDIK SZÁZAD 164
21. AZ IDŐRÁDIÓ 173
22. AZ AKCIÓ 183
23. A TANÍTÓNŐ 197
24. A PARTY 207
25. BÚCSÚ 216

HARMADIK RÉSZ

IDŐHARC

26. KUTATÁS 232
27. A HARMINCAS ÉVEK 242
28. TALÁLKOZÁS 250
29. 2/B 255
30. MEGINT A FIZIKAÓRA 262
31. A DOKTOR 269
32. EPILÓGUS 279